

Z P R A V O D A J

muzea v Hradci Králové

34
2008-2009

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

ZPRAVODAJ MUZEA V HRADCI KRÁLOVÉ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

číslo 34
2008–2009

**PŘÍRŮSTKY ARCHEOLOGICKÉ SBÍRKY MVČ HRADEC KRÁLOVÉ
V ROCE 2007**

Radek Bláha – Jiří Kalferst – Jiří Sigl

V roce 2007 zapsalo AO MVČ Hradec Králové celkem 194 přírůstkových položek. Kromě výsledků výzkumů a terénních prospekci pracovníků archeologického oddělení, jež také v předkládaném soupisu převažují, se do něho promítá i činnost našich externích spolupracovníků a příznivců. Z nich je vhodné připomenout – vedle skupiny tehdejších studentů brněnské, hradecké a pražské univerzity – i naše další příznivce, např. Hynka Bláhu z Vysokého Újezda, Jana Cibulku z Čermilova nebo Petra Mládka ze Stěžer. Skutečnost, že ne všechny předměty byly získány za standardních výzkumných činností, se odráží rovněž ve škále a exaktnosti určení nálezových okolností, jejichž kvalitu nebylo ze strany AO MVČ možno ani při nejlepší vůli nijak ovlivnit. Prostorové rozmístění jednotlivých nalezišť zasahuje různou měrou do většiny sběrné oblasti naší instituce, přičemž těžiště pochopitelně leží v okrese a městě Hradec Králové. Datace jednotlivých souborů a naturfaktů se pohybuje v intervalu od mladší doby kamenné po subrecentní období (kam je směřována i jejich početní převaha) a zachycuje i stejně pestrou směs rozpoznávaných komponent. Literární prameny byly v soupise citovány pouze v případech, že publikace výsledků výzkumu předběhla zprávu o jeho zařazení do sbírkového fondu muzea.

1. BOHARYNĚ (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk (k. lužická). LOK.: osada Homyle, jižní část obce, skrývka u pískovny, ZM 10:13-23-05, 357:165 mm, nm. v. 241 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 13. 5. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 172/2007.
2. BRADLECKÁ LHOTA (okr. Semily)
KULT.: novověk. LOK.: křižovatka pod hradem, sběr na výhozu z výkopu, ZM 10:03-43-12, 202:298 mm, nm. v. 454 m. OKOL.: sběr H. Bláha, r. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 104/2007.
3. BROZANY (okr. Pardubice)
KULT.: středověk. LOK.: skrývka pro deponii zeminy, ZM 10:13-24-23, 60:085 mm, nm. v. 220 m. OKOL.: výzkum J. Horák, srpen–září 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 133/2007.
4. BŘEZHRAD (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: stavba vodovodu v ulici západně od přejezdu, ZM 10:13-24-07, 470:264 mm, nm. v. 228 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 6. 5. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 175/2007.
5. CEREKVICE NAD LOUČNOU (okr. Svitavy)
KULT.: neolit. LOK.: nal. č. 1 – areál ZD, ZM 10:14-31-24, 201:204 mm, nm. v. 302 m. OKOL.: výzkum J. Sigl – V. Vokolek, únor–duben 1980.

- NÁLEZ: objekt č. 3/83, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 10/2007. LIT.: Vokolek 1982.
6. ČERNILOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: čp. 163, proti hospodě „U Borovice“, ZM 10:13-22-19, 383:121 mm, nm. v. 251 m. OKOL.: sběr J. Cibulka, r. 2005. NÁLEZ: keramika (zlomek kachle). ULOŽ.: přír. č. 92/2007.
  7. ČERNILOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: poloha „Černilovská ruka“, ZM 10:13-22-20, 162:213 mm, nm. v. 253 m. OKOL.: sběr J. Cibulka, r. 2005. NÁLEZ: keramika, olověný plech. ULOŽ.: přír. č. 127/2007.
  8. ČERNILOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha „Letiště“, ZM 10:13-22-19, 400:175 mm, nm. v. 255 m. OKOL.: sběr J. Cibulka, r. 2005. NÁLEZ: keramika, železný předmět. ULOŽ.: přír. č. 93/2007.
  9. ČERNILOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha „Malá Strana“, ZM 10:13-22-20, 86:179 mm, nm. v. 267 m. OKOL.: sběr J. Cibulka, r. 2005. NÁLEZ: keramika, železný předmět. ULOŽ.: přír. č. 94/2007.
  10. ČERNOŽICE NAD LABEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: křižovatka ulic Generála L. Svobody a Revoluční, před čp. 60, kabelizace, ZM 10:13-22-14, 110:359 mm, nm. v. 255 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 11. 12. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 182/2007.
  11. ČERNOŽICE NAD LABEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, středověk. LOK.: trasa kabelizace ve východní části ulice Na Štěpníku, proti továrně, ZM 10:13-22-14, 114:330 mm, nm. v. 252 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 11. 12. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 180/2007.
  12. ČERNOŽICE NAD LABEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk. LOK.: trasa kabelizace v západní části ulice Na Štěpníku mezi čp. 27 a 40, ZM 10:13-22-14, 104:330 mm, nm. v. 254 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 11. 12. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 181/2007.
  13. ČESKÉ MEZIRÍČÍ (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: u dvora „Vranov“, ZM 10:14-11-16, 340:040 mm, nm. v. 251 m. OKOL.: sběr J. Horák, V. Horáková, 3. 4. 2004. NÁLEZ: tvrziště, keramika. ULOŽ.: přír. č. 103/2007.
  14. DIVEC (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: stavba domku Ing. Baďury, ZM 10:13-22-24, 426:252 mm, nm. v. 259 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, 27. 9. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 99/2007.
  15. DLOUHÉ DVORY (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: jižní část intravilánu, ZM 10:13-22-17, 013:145 mm, nm. v. 281 m. OKOL.: sběr J. Horák, J. Košťál, 3. 12. 2004. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 60/2007.

16. DOBRUŠKA (okr. Rychnov nad Kněžnou)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Čančarák, severozápadně od Křovic, ZM 10:14-11-13, 199:202 mm, nm. v. 315 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, J. Pízl, 1. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 36/2007.
17. DOHALICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: vypíchaná, středověk (13. stol.). LOK.: trasa kabelizace u kostela, ZM 10:13-22-16, 229:293 mm, nm. v. 269 m. OKOL.: výzkum J. Kalferst, J. Papineschi, 12. 5., 13. 5. 2007. NÁLEZ: keramika, broušená a štípaná kamenná industrie, mazanice, kosti. ULOŽ.: přír. č. 21/2007.
18. DOHALICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: vypíchaná. LOK.: stavba domku u kostela, parc. č. 149/3, ZM 10:13-22-16, 227:293 mm, nm. v. 269 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, J. Košťál, 31. 8. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 17/2007.
19. DOLNÍ PŘÍM (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: areál sýrárny „Niva“, přístavba výtahové šachty z jižní strany hlavní budovy mlékárny, parc. č. 4, ZM 10:13-22-21, 338:225 mm, nm. v. 274 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 9. 8. 2005. NÁLEZ: bývalý jezuitský hospodářský dvůr, keramika. ULOŽ.: přír. č. 174/2007.
20. DOLNÍ PŘÍM (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: západní okraj intravilánu, parc. č. 2/5, ZM 10:13-22-21, 323:225 mm, nm. v. 270 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, 13. 5. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 134/2007.
21. HLUŠIČKY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk (k. lineární). LOK.: nal. č. 2, poloha „Nad Humny“, ZM 10:13-21-17, 058:045 mm, nm. v. 246 m. OKOL.: sběr M. Černý, r. 1998 až 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 171/2007.
22. HLUŠIČKY (okr. Hradec Králové)
KULT.: vypíchaná, středověk (13. stol.). LOK.: nal. č. 2, poloha „Nad Humny“, ZM 10:13-21-17, 058:045 mm, nm. v. 246 m. OKOL.: sběr M. Černý, r. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 193/2007.
23. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, popelnicová pole, hradištní, středověk, novověk. LOK.: návrší „Chlomek“, ZM 10:13-22-13, 372:377 mm, nm. v. 280 m. OKOL.: sběr P. Drnovský, 3. 4. a 5. 11. 2004. NÁLEZ: keramika, mazanice, železný předmět. ULOŽ.: přír. č. 19, 46/2007.
24. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: slezskoplatěnická, středověk. LOK.: návrší „Chlomek“, ZM 10:13-22-08, 380:18 mm, nm. v. 293 m. OKOL.: sběr P. Drnovský, 3. 4. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 45/2007.
25. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk (neolit?, lužická, slezskoplatěnická), středověk, novověk. LOK.: pole jihovýchodně od křižovatky pod „Chlomekem“, ZM 10:13-22-13, 382:360 mm, nm. v. 275 m. OKOL.: sběr archeologické sekce MDD Hradec

- Králové, 8. 4. 2006. NÁLEZ: keramika, broušená kamenná industrie, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 187/2007.
26. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, slezskoplatěnická, středověk. LOK.: pole na jižním úbočí „Chlomku“, ZM 10:13-22-08, 380:012 mm, nm. v. 290 m. OKOL.: sběr archeologické sekce MDD Hradec Králové, 8. 4. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 186/2007.
27. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, eneolit, lužická, latén, středověk, novověk. LOK.: pole severovýchodně od křižovatky silnic pod „Chlomkem“, ZM 10:13-22-13, 382:375 mm, nm. v. 280 m. OKOL.: sběr archeologické sekce MDD Hradec Králové, 8. 4. 2006. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 189/2007.
28. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, středověk. LOK.: pole v poloze „Libeň“, u zatáčky silnice pod „Chlomkem“, ZM 10:13-22-08, 405:357 mm, nm. v. 277 m. OKOL.: sběr P. Drnovský, 3. 4. 2004. NÁLEZ: keramika, štípaná industrie. ULOŽ.: přír. č. 47/2007.
29. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, slezskoplatěnická, novověk. LOK.: pole v poloze „Libeň“, východně od silnice ke „Chlomku“, ZM 10:13-22-13, 410:350 mm, nm. v. 277 m. OKOL.: sběr archeologické sekce MDD Hradec Králové, 8. 4. 2006. NÁLEZ: keramika, štípaná industrie. ULOŽ.: přír. č. 191/2007.
30. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, novověk. LOK.: pole západně od cesty na „Chlomek“, poloha „Chloumecký“, ZM 10:13-22-13, 385:320 mm, nm. v. 267 m. OKOL.: sběr archeologické sekce MDD Hradec Králové, 8. 4. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 190/2007.
31. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, středověk, novověk. LOK.: poloha „Na Šafrancích“, pole severovýchodně od křížku u cesty na „Chlomek“, ZM 10:13-22-13, 405:280 mm, nm. v. 264 m. OKOL.: sběr archeologické sekce MDD Hradec Králové, 8. 4. 2006. NÁLEZ: keramika, štípaná industrie. ULOŽ.: přír. č. 188/2007.
32. HOLOHLAVY (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, středověk, novověk. LOK.: severozápadní roh pole v poloze „Libeň“, východně od silnice ke „Chlomku“, ZM 10:13-22-13, 400:361 mm, nm. v. 276 m. OKOL.: sběr J. Pízl, L. Bernacká, 17. 4. 2006. NÁLEZ: keramika, broušená kamenná industrie, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 192/2007.
33. HONBICE (okr. Chrudim)
KULT.: lužická, středověk (13. stol.). LOK.: hřbitov, při výkopu hrobky, ZM 10:13-42-19, 218:244 mm, nm. v. 280 m. OKOL.: dar L. Nováková, Hrochův Týnec, září 2003. NÁLEZ: keramika, Bz záušnice. ULOŽ.: přír. č. 67/2007.

34. HORNÍ DOBROUČ (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: terénní úpravy v okolí křížku na jihovýchodním okraji intravilánu, ZM 10:14-32-13, 378:190 mm, nm. v. 389 m. OKOL.: sběr H. Bláha, 26. 8. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 87/2007.
35. HORNÍ PRÍM (okr. Hradec Králové)
KULT.: věteřovská k. LOK.: pole na sever od pomníku 1866, poloha „U Bílé hlíny“, ZM 10:13-22-21, 331:157 mm, nm. v. 276 m. OKOL.: sběr P. Jelínek, IX. 06. NÁLEZ: keramika, bronz (jehlice). ULOŽ.: přír. č. 184/2007.
36. HOŘICE V PODKRKONOŠÍ (okr. Jičín)
KULT.: pravěk, středověk. LOK.: návrší „Gotthard“, ZM 10:13-21-05, 373:096 mm, nm. v. 377 m. OKOL.: sběr V. Drnovský, P. Drnovský, 9. 4. 2005. NÁLEZ: tvrziště, keramika. ULOŽ.: přír. č. 37/2007.
37. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Pražské Předměstí, Kydlinovská ulice, mezi kapličkou a železničním přejezdem, ZM 10:13-22-23, 190:029 mm, nm. v. 232 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 5. 9. 2003. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 168/2007.
38. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: novověk–recent. LOK.: Pražské Předměstí, poloha „Voltovy kouty“, stavba sběrného dvora, ZM 10:13-22-23, 224:029 mm, nm. v. 232 m. OKOL.: sběr R. Bláha, březen–květen 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 150/2007.
39. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: novověk. LOK.: Pražské Předměstí, Hořická ulice, stavba prodejny/herny, ZM 10:13-24-03, 189:331 mm, nm. v. 234 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 11. 5. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 152/2007.
40. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Franušova ulice, průkop vodovodu při jihovýchodním rohu „Bílé věže“, ZM 10:13-24-03, 271:267 mm, nm. v. 245 m. OKOL.: sběr R. Bláha, J. Košťál, R. Tichý, V. Wolf, 2. 11. 2004. NÁLEZ: keramika, kosti. ULOŽ.: přír. č. 144/2007.
41. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Jiráskovy sady, rekonstrukce pavilónu a kanalizace, ZM 10:13-24-03, 237:232 mm, nm. v. 230 m. OKOL.: sběry R. Bláha, květen–září 2004. NÁLEZ: keramika, prejzy. ULOŽ.: přír. č. 156–159/2007.
42. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk. LOK.: Jiráskovy sady, na soutoku Labe a Orlice, ZM 10:13-24-03, 228:210 mm, nm. v. 229 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 12. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 151/2007.
43. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Kavčí plácek, svah nad tzv. „generálským domem“, parc. č. 112, ZM 10:13-24-03, 319:284 mm, nm. v. 238 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, 17.–23. 1. 2003. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 167/2007.

44. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: pravěk, středověk. LOK.: Klicperovo divadlo, jeviště, ZM 10:13-24-03, 293:290 mm, nm. v. 242 m. OKOL.: výzkum R. Bláha při výkopech základových pasů, 19. 7., 25. 7. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 146–148/2007.
45. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Komenského ul., pod čp. 25 (maj. M. Miro), ZM 10:13-24-03, 302:267 mm, nm. v. 236 m. OKOL.: výzkum R. Bláha při opravě hradby, 21. 10. 2004. NÁLEZ: keramika, architektonické články. ULOŽ.: přír. č. 149/2007.
46. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: novověk. LOK.: Komenského, proti zdravotní škole u opěrné zdi, ZM 10:13-24-03, 307:269 mm, nm. v. 235 m. OKOL.: sběr J. Pižl, L. Bernacká, 17. 1. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 142/2007.
47. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk. LOK.: křižovatka ulic Rokycanovy a Československé armády, stavba regulační stanice, ZM 10:13-24-03, 252:250 mm, nm. v. 232 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 18. 4. 2003. NÁLEZ: cihla. ULOŽ.: přír. č. 143/2007.
48. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk. LOK.: ostrůvek v křižovatce ulic Šimkovy a Akademika Bedmy, v hloubce 1 m, ZM 10:13-24-03, 278:318 mm, nm. v. 229 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 5. 5. 2004, 18. 6. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 161, 162/2007.
49. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk. LOK.: orlické nábřeží, ulice U Přívozu, severně od hasičské zbrojnice, ZM 10:13-24-03, 270:232 mm, nm. v. 232 m. OKOL.: sběr M. Nechvíle, 25. 11. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 145/2007.
50. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk, novověk. LOK.: severní terasy, inženýrsko-geologický průzkum, ZM 10:13-24-03, 275:292 mm, nm. v. 238 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, březen–květen 2004. NÁLEZ: keramika, kachle, prejzy. ULOŽ.: přír. č. 155, 169/2007.
51. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: novověk. LOK.: Tomkova ulice, čp. 179, šachtice č. 1, ZM 10:13-24-03, 289:283 mm, nm. v. 243 m. OKOL.: sběr R. Bláha, J. Sigl, 11. 6. 1999. NÁLEZ: keramika, kachle. ULOŽ.: přír. č. 141/2007.
52. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Tomkova ulice, výkop v čp. 186–187, ZM 10:13-24-03, 280:281 mm, nm. v. 241 m. OKOL.: sběr R. Bláha, J. Papiňeschi, 1. 5. 2004. NÁLEZ: keramika, kachle, železný předmět, cihla. ULOŽ.: přír. č. 160/2007.
53. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Úzká ulice, čp. 201, ZM 10:13-24-03, 294:284 mm, nm. v. 241 m. OKOL.: sběr R. Bláha při snižování a drenážování dvora, 10. 11. 2003. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 166/2007.

53. HRADEC KRÁLOVÉ
KULT.: hradištní, středověk. LOK.: Wonkova ulice, inženýrsko-geologický průzkum v areálu autobazaru, ZM 10:13-24-03, 202:333 mm, nm. v. 232 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, 8. 2. 2006. NÁLEZ: keramika, kosti, struska. ULOŽ.: přír. č. 153/2007.
54. HUSTÍŘANY (okr. Náchod)
KULT.: vypíchaná, novověk. LOK.: pole západně od silnice u „Podhradského mlýna“, ZM 10:13-22-08, 187:200 mm, nm. v. 275 m. OKOL.: sběr J. Pižl, L. Bernacká, 17. 4. 2006. NÁLEZ: keramika, korálek, broušená kamenná industrie, štípaná industrie. ULOŽ.: přír. č. 179/2007.
55. HUSTÍŘANY (okr. Náchod)
KULT.: pravěk, novověk. LOK.: severně od „Podhradského mlýna“, ZM 10:13-22-08, 203:204 mm, nm. v. 265 m. OKOL.: sběr J. Pižl, L. Bernacká, 17. 4. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 178/2007.
56. CHLUM (okr. Hradec Králové)
KULT.: neolit, encolit, recent. OKOL.: sběr J. Urban, Chlum, 1. 2. 1976. NÁLEZ: štípaná industrie, přezka. ULOŽ.: přír. č. 11/2007.
57. CHLUMEC NAD CIDLINOU (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: trasa kabelizace v Rooseveltově ulici, ZM 10:13-23-07, 410:058 mm, nm. v. 228 m. OKOL.: sběr J. Košťál, 26. 10. 2006. NÁLEZ: kachle. ULOŽ.: přír. č. 177/2007.
58. CHOUSTNÍKOVO HRADIŠTĚ (okr. Trutnov)
KULT.: pravěk, středověk. LOK.: nal. 3 – u bažantnice západně od „Ježkova rybníka“, ZM 10:03-44-24, 022:347 mm, nm. v. 290 m. OKOL.: sběr V. Wolf, M. Wolfová, 24. 9. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 65/2007.
59. JÍLOVICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: hráz a výsypka poldru západně od vsi, ZM 10:14-11-21, 092:341 mm, nm. v. 270 m. OKOL.: sběr J. Horák, 30. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 118/2007.
60. KAL (okr. Jičín)
KULT.: středohradištní. LOK.: hradiště „Valy“, ZM 10:03-43-20, 265:265 mm, nm. v. 484 m. OKOL.: sběr F. Kovářik, Hradec Králové, 10. 10. 1993. NÁLEZ: keramika (střep). ULOŽ.: přír. č. 2/2007.
61. KAL (okr. Jičín)
KULT.: středohradištní. LOK.: hradiště „Valy“, pole západně od přístupové cesty před hradištěm, ZM 10:03-43-20, 267:277 mm, nm. v. 478 m. OKOL.: sběr P. Kovářiková, Hradec Králové, 14. 10. 1995. NÁLEZ: keramika (střep). ULOŽ.: přír. č. 3/2007.
62. KAL (okr. Jičín)
KULT.: pravěk. LOK.: hradiště „Valy“, pole západně od přístupové cesty před hradištěm, ZM 10:03-43-20, 267:277 mm, nm. v. 478 m. OKOL.: sběr F. Kovářik, Hradec Králové, 29. 8. 1998. NÁLEZ: keramika (střep). ULOŽ.: přír. č. 4/2007.

63. KAL (okr. Jičín)
KULT.: středohradištní. LOK.: hradiště „Valy“, poloha „Na kolečku“, ZM 10:03-43-20, 252:259 mm, nm. v. 489 m. OKOL.: sběry F. Kovářík, Hradec Králové, r. 1999–2000. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 5, 7/2007.
64. KAL (okr. Jičín)
KULT.: slezskoplatěnická. LOK.: hradiště „Valy“, severovýchodní nároží areálu, ZM 10:03-43-20, 275:265 mm, nm. v. 480 m. OKOL.: sběry F. Kovářík, Hradec Králové, r. 1999–2000. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 6, 8/2007.
65. KAL (okr. Jičín)
KULT.: novověk. LOK.: svah cca 30 m pod severovýchodním nárožím hradiště „Valy“, ZM 10:03-43-20, 280:267 mm, nm. v. 458 m. OKOL.: sběr F. Kovářík, Hradec Králové, 13. 8. 2000. NÁLEZ: keramika (střep). ULOŽ.: přír. č. 9/2007.
66. KLÁŠTER NAD DĚDINOU (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: asi 150 m východně od evangelického kostela, ZM 10:14-11-21, 330:220 mm, nm. v. 244 m. OKOL.: sběr J. Horák, 10. 11. 2001. NÁLEZ: keramika (1 střep). ULOŽ.: přír. č. 126/2007.
67. KLÁŠTER NAD DĚDINOU (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: při aleji jihozápadně od vsi a západně od statku, ZM 10:14-11-21, 285:137, 300:130 mm, nm. v. 250 m. OKOL.: sběr J. Horák, 18. 9. 1999. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 123/2007.
68. KLÁŠTER NAD DĚDINOU (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: mezi vsí a řekou, ZM 10:14-11-21, 332:180 mm, nm. v. 247 m. OKOL.: sběr J. Horák, 10. 9. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 124/2007.
69. KLÁŠTER NAD DĚDINOU (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: mezi vsí a Vysokým Újezdem, ZM 10:14-11-21, 255:180 mm, nm. v. 258 m. OKOL.: sběr J. Horák, 10. 10. 1999. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 125/2007.
70. KLÁŠTER NAD DĚDINOU (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole mezi východním okrajem intravilánu a Dědinou, ZM 10:14-11-21, 335:176 mm, nm. v. 248 m. OKOL.: sběr J. Horák, 26. 8. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 98/2007.
71. KLÁŠTER NAD DĚDINOU (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole při severním okraji intravilánu, ZM 10:14-11-21, 314:198 mm, nm. v. 249 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, J. Pižl, 12. 4. 2004. NÁLEZ: keramika, zlomek brusu. ULOŽ.: přír. č. 91/2007.
72. KLÁŠTEREC NAD ORLICÍ (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: středověk. LOK.: areál hřbitova u kostela, ZM 10:14-14-19, 177:302 mm, nm. v. 476 m. OKOL.: sběr J. Pižl, 13. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 113/2007. KOM.: areál klášterišť.

73. KOČÍ (okr. Chrudim)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha „Tři Bubny“, ZM 10:13-42-18, 425:242 mm, nm. v. 302 m. OKOL.: sběr J. Sigl, jaro 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 12/2007.
74. KRÁLÍKY (okr. Hradec Králové)
KULT.: neurčeno. LOK.: poloha „Králický les“, ZM 10:13-21-18, 443:117 mm, nm. v. 238 m. OKOL.: sběr z narušené situace R. Bláha, J. Kalferst, D. Rubín, 9. 4. 2004. NÁLEZ: mohylník, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 15/2007.
75. KROUNA (okr. Chrudim)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha jižně od kostela, ZM 10:14-33-16, 237:366 mm, nm. v. 564 m. OKOL.: sběr P. Sedlák, 23. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 43/2007.
76. KROUNA (okr. Chrudim)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha jižně od kostela, ZM 10:14-33-16, 237:366 mm, nm. v. 564 m. OKOL.: sběr P. Sedlák, 23. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 44/2007.
77. KROUNA (okr. Chrudim)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha mezi kostelem a hřbitovem na východním okraji intravilánu, v pásu cca 15 m od usedlostí, ZM 10:14-33-16, 240:370 mm, nm. v. 564 m. OKOL.: sběr P. Sedlák, 16. 4. 2005. NÁLEZ: keramika, železný předmět. ULOŽ.: přír. č. 39/2007.
78. KROUNA (okr. Chrudim)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha mezi kostelem a hřbitovem na východním okraji intravilánu, jižně pás pole cca 15 m od usedlostí, ZM 10:14-33-16, 240:370 mm, nm. v. 364 m. OKOL.: sběr P. Sedlák, 17. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 42/2007.
79. KROUNA (okr. Chrudim)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha mezi kostelem a hřbitovem na východním okraji intravilánu, pás pole cca 40 m od usedlostí, ZM 10:14-33-16, 240:375 mm, nm. v. 564 m. OKOL.: sběr P. Sedlák, 16. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 38/2007.
80. KROUNA (okr. Chrudim)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole za usedlostí p. Černého naproti kostelu, ZM 10:14-33-16, 228:366 mm, nm. v. 553 m. OKOL.: sběr P. Sedlák, 16. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 40/2007.
81. KROUNA (okr. Chrudim)
KULT.: novověk. LOK.: zahrada Sodomkových, ZM 10:14-33-16, 218:375 mm, nm. v. 538 m. OKOL.: sběr P. Sedlák, 16. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 41/2007.
82. KUKLENY (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: pole mezi ulicemi Pražskou, Pardubickou a Růžovou, ZM 10:13-24-02, 445:183 mm, nm. v. 240 m. OKOL.: sběr R. Bláha, Z. Sklenářová, 2. 11. 2003. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 30/2007.

83. KUKLENY (okr. Hradec Králové)
KULT.: slezskoplatěnická, středověk, novověk. LOK.: stavba domu p. Draš-
tíka, ZM 10:13-24-03, 017:240 mm, nm. v. 235 m. OKOL.: výzkum R. Bláha,
13.-14. 4. 2006. NÁLEZ: objekt, keramika, železný předmět, ruda, kámen.
ULOŽ.: přír. č. 13, 14/2007.
84. LEDCE (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole západně od kravína, ZM 10:14-11-21,
300:075 mm, nm. v. 247 m. OKOL.: sběr J. Horák, 10. 11. 2001. NÁLEZ:
keramika. ULOŽ.: přír. č. 107/2007.
85. LEDCE (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: severozápadní svah návrší „Srub“, ZM 10:14-11-21,
315:100 mm, nm. v. 264 m. OKOL.: sběr J. Horák, 10. 11. 2001. NÁLEZ:
keramika. ULOŽ.: přír. č. 106/2007.
86. LETOHRAD (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: novověk. LOK.: poloha „Farský kopec“, ZM 10:14-32-03, 253:291 mm,
nm. v. 377 m. OKOL.: sběr J. Pižl, 7. 11. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.:
přír. č. 110/2007.
87. LETOHRAD (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: novověk. LOK.: poloha „Farský kopec“, ve svahu nad železniční tratí,
ZM 10:14-32-03, 260:266 mm, nm. v. 366 m. OKOL.: sběr J. Pižl, 6. 11. 2005.
NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 109/2007.
88. LETOHRAD (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: novověk. LOK.: poloha „U božního syna“, ZM 10:14-32-03, 215:285 mm,
nm. v. 374 m. OKOL.: sběr J. Pižl, 11. 11. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.:
přír. č. 112/2007.
89. LETOHRAD (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: novověk. LOK.: poloha „U remízku“, ZM 10:14-32-03, 198:267 mm,
nm. v. 368 m. OKOL.: sběr J. Pižl, 10. 11. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.:
přír. č. 111/2007.
90. LIBIŠANY (okr. Pardubice)
KULT.: vypíchaná. LOK.: nal. 4, severní konec intravilánu, ZM 10:13-24-07,
235:082 mm, nm. v. 231 m. OKOL.: dar Ing. Plašil, 18. 8. 2005. NÁLEZ:
broušená kamenná industrie (sekera). ULOŽ.: přír. č. 100/2007.
91. LIBRANTICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, středověk, novověk. LOK.: jihovýchodní část katastru u sil-
nice do Třebechovic, ZM 10:13-22-25, 305:080 mm, nm. v. 262 m. OKOL.:
sběr J. Horák, 3. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 129/2007.
92. LÍPA (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk. LOK.: pole severně od mauzolea, ZM 10:13-22-17, 057:281 mm,
nm. v. 322 m. OKOL.: sběr H. Bláha, podzim 2001. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.:
přír. č. 95/2007.

93. LÍPA (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: pole východně od dvora „Gabrielov“, ZM 10:13-22-17,
29:287 mm, nm. v. 302 m. OKOL.: výzkum, 18. 4. 2004. NÁLEZ: keramika,
mazanice. ULOŽ.: přír. č. 136/2007.
94. LÍPA (okr. Hradec Králové)
KULT.: vypíchaná, latén. LOK.: stavba domu, parc. č. 67/6 (pí. Vilimová),
ZM 10:13-22-17, 035:290 mm, nm. v. 304 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, 31. 8.
2004. NÁLEZ: keramika, zvřecí kosti. ULOŽ.: přír. č. 22/2007.
95. LOVČICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: u sběrného dvora v poloze „Pekelec“, ZM 10:13-23-06,
442:182 mm, nm. v. 223 m. OKOL.: sběr J. Václavík, 29. 9. 2005. NÁLEZ:
keramika. ULOŽ.: přír. č. 128/2007.
96. LOVČICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: hradištní, středověk. LOK.: severně od přejezdu u zastávky, ZM
10:13-23-06, 420:220 mm, nm. v. 221 m. OKOL.: sběr p. Václavík, r. 2006.
NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 185/2007.
97. LUKAVICE (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: novověk. LOK.: na východním úpatí vrchu „Karlovice“. OKOL.: sběr
J. Pižl, 22. 10. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 64/2007.
98. MALŠOVICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: lužická, středověk. LOK.: Úprkova ulice, hřiště ZDŠ, ZM 10:13-24-03,
432:224 mm, nm. v. 232 m. OKOL.: výzkum a sběry R. Bláha, M. Novák,
12.-13. 7. 2004. NÁLEZ: sídliště, kulturní vrstva a objekty (1-2/2004), kera-
mika. ULOŽ.: přír. č. 82/2007.
99. MĚSTEC (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: pole jihovýchodně od vsi směrem k lesu „Horka“,
ZM 10:14-11-21, 420:250 mm, nm. v. 266 m. OKOL.: sběr J. Horák, 9. 10.
1999. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 132/2007.
100. MOKRÉ (okr. Rychnov nad Kněžnou)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole mezi Jalovým a Ohníšovským poto-
kem, ZM 10:14-11-21, 365:355 mm, nm. v. 251 m. OKOL.: sběr J. Horák, r.
2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 131/2007.
101. MOKROVOUSY (okr. Hradec Králové)
KULT.: vypíchaná, středověk. LOK.: stavba ČOV u domku p. Víznera, ZM
10:13-22-16, 205:265 mm, nm. v. 258 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 25. 8.
a 29. 9. 2005. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 31, 32/2007.
102. NEKOŘ (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: středověk. LOK.: areál hradu „Výrov“, ZM 10:14-14-24, 213:314 mm,
nm. v. 520 m. OKOL.: sběr J. Pižl, 13. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.:
přír. č. 120/2007.
103. NEKOŘ (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: středověk. LOK.: chatová osada nad serpentinou na pravém břehu
Orlice, ZM 10:14-14-24, 42:125 mm, nm. v. 446 m. OKOL.: sběr V. Dmrovský,
2. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 119/2007.

104. NEKOŘ (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: východně od chatové osady nad serpentinou na pravém břehu Orlice, ZM 10:14-14-24, 43:153 mm, nm. v. 448 m. OKOL.: sběr V. Drnovský, 12. 10. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 121/2007.
105. NEROŠOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: tvrzistě(?), ZM 10:13-21-20, 260:313 mm, nm. v. 250 m. OKOL.: sběr Ing. J. Slavík, r. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 114/2007.
106. NOVÝ BYDŽOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: dvorek pošty v ulici Jablonského, ZM 10:13-21-23, 233:230 mm, nm. v. 232 m. OKOL.: sběr J. Horák, 12. 10. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 35/2007.
107. NOVÝ BYDŽOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: střední doba hradištní, středověk, novověk. LOK.: osada Metličany, pole v poloze „U Lukáše“, po pravé straně silnice směrem na Humburky, ZM 10:13-21-23, 325:199 mm, nm. v. 228 m. OKOL.: sběr Z. Rudolfová, Nový Bydžov, duben 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 117/2007.
108. NOVÝ BYDŽOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: osada Metličany, úpatí kopce pod kostelem směrem ke Kněžovce, ZM 10:13-21-23, 323:240 mm, nm. v. 225 m. OKOL.: sběr J. Kalferstová, 8. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 116/2007.
109. NOVÝ BYDŽOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, neolit, eneolit?, d. římská. LOK.: poloha „U sv. Františka“, ZM 10:13-21-23, 254:122 mm, nm. v. 225 m. OKOL.: sběr Z. Rudolfová, Nový Bydžov, duben 2005. NÁLEZ: keramika, bronzová ostruha, broušená kamenná industrie a brousky, kostěné šídlo. ULOŽ.: přír. č. 115/2007.
110. NOVÝ BYDŽOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: ul. 28. října, zásyp pod chodníkem, ZM 10:13-21-23, 225:285 mm, nm. v. 230 m. OKOL.: sběr J. Horák, 10. 10. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 34/2007.
111. NOVÝ BYDŽOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: trasy inženýrských sítí v ulici Revoluční, ZM 10:13-21-23, 212:177 mm, nm. v. 258 m. OKOL.: sběr J. Horák, 6. 9. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 33/2007.
112. NOVÝ HRADEC KRÁLOVÉ (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: Hradecká ulice, západně od čp. 1281, ZM 10:13-24-03, 304:127 mm, nm. v. 230 m. OKOL.: sběr J. Pízl, 20. 3. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 154/2007.
113. NOVÝ HRADEC KRÁLOVÉ (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: nově budované sídliště východně od areálu „Petrof“, ZM 10:13-24-03, 465:097 mm, nm. v. 233 m. OKOL.: sběr při skryvce ornice R. Bláha, 26. a 31. 8. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 163, 164/2007.
114. NOVÝ HRADEC KRÁLOVÉ (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: nově budované sídliště východně od areálu „Petrof“, ZM 10:13-24-03, 465:097 mm, nm. v. 233 m. OKOL.: sběr J. Horák, 2. 12. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 165/2007.
115. OČELICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: u hráze zaniklého rybníka, ZM 10:14-11-21, 440:150 mm, nm. v. 253 m. OKOL.: sběr J. Horák, 2. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 105/2007.
116. OPATOVICE NAD LABEM (okr. Pardubice)
KULT.: středověk. LOK.: staveniště haly u kostela, ZM 10:13-24-12, 476:345 mm, nm. v. 226 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, J. Sigl, 22. 10. 2003. NÁLEZ: keramika, kosti (zvířecí), cihlovina. ULOŽ.: přír. č. 68/2007.
117. OPOČNO (okr. Rychnov nad Kněžnou)
KULT.: novověk. LOK.: jihovýchodně od zámku, jižní hrot zámecké ostrožny, ZM 10:13-11-17, 396:124 mm, nm. v. 310 m. OKOL.: sběr L. Vojtková, 29. 7. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 27/2007.
118. OPOČNO (okr. Hradec Králové)
KULT.: hradištní. LOK.: v potoku pod zámkem, ZM 10:14-11-17, 406:121 mm, nm. v. 285 m. OKOL.: sběr L. Vojtková, 12. 6. 2004. NÁLEZ: keramika (střep). ULOŽ.: přír. č. 81/2007.
119. PILETICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: areál tzv. „Šrámkova statku“, pod podlahou, ZM 10:13-22-24, 041:208 mm, nm. v. 234 m. OKOL.: výzkum při rekonstrukci objektu, R. Bláha, 1. 12. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 176/2007.
120. POUCHOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: pole severně od intravilánu, poloha „U Rybníčku“, ZM 10:13-22-23, 456:213 mm, nm. v. 238 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, J. Pízl, 22. 4. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 29/2007.
121. POUCHOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: Věkošská ulice, zahrada čp. 48. OKOL.: sběr V. Král, Pouchov, 48, mezi r. 1991–1992. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 130/2007.
122. PRAVY (okr. Pardubice)
KULT.: středověk. LOK.: na návsi, asi v r. 2001, ZM 10:13-23-15, 229:163 mm, nm. v. 269 m. OKOL.: sběr při stavbě nádrže (převzal J. Sigl), září 2004. NÁLEZ: keramika (střep). ULOŽ.: přír. č. 80/2007.
123. PROVOVOV (okr. Náchod)
KULT.: novověk. LOK.: Václavice, kostel sv. Václava, ZM 10:04-33-22, 473:027 mm, nm. v. 393 m. OKOL.: sběr z výkopu pro drenáž, 10. 11. 2005. NÁLEZ: keramika, železný předmět. ULOŽ.: přír. č. 138/2007.
124. PŘEDHRADÍ U SKUTČE (okr. Chrudim)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole východně od lesíku „Borek“, ZM 10:14-33-06, 293:296 mm, nm. v. 439 m. OKOL.: sběr P. Sedlák, 7. 2. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 83/2007.

125. PŘEDMĚŘICE NAD LABEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: lineární. LOK.: trasa kanalizace pro areál fy ELZA, ZM 10:13-22-18, 149:122 mm, nm. v. 254 m. OKOL.: sběr J. Košťál, M. Novák, 8. 11., 15. 11. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 183/2007.
126. RAČICE NAD TROTINOU (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: areál ZSO „Habřinka“ u dvora „Frantov“, ZM 10:13-22-07, 241:037 mm, nm. v. 265 m. OKOL.: systematické sběry P. Drnovský a V. Drnovský, 1. 9. – 15. 11. 2004. NÁLEZ: keramika, železný předmět, barevné kovy. ULOŽ.: přír. č. 89/2007. LIT.: Drnovský 2005.
127. RODOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: neolit. LOK.: ve výhozu rýhy pro vodovod u osady Trotina, ZM 10:13-22-13, 262:032, 277:041 mm, nm. v. 245 m. OKOL.: výzkum J. Horák, M. Novák, 10. 2. 2005. NÁLEZ: keramika, broušená kamenná industrie. ULOŽ.: přír. č. 96/2007. LIT.: Horák – Novák 2005; Kuča 2005.
128. RODOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: neolit, novověk. LOK.: skrývka při železniční trati u osady Trotina, ZM 10:13-22-13, 262:032, 277:041 mm, nm. v. 245 m. OKOL.: výzkum J. Horák, M. Novák, 21. 3. 2005. NÁLEZ: keramika, železný předmět, uhlíky. ULOŽ.: přír. č. 97/2007. LIT.: LIT.: Horák – Novák 2005; Kuča 2005.
129. SADOVÁ (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: průkop kanalizace jižně od mlýna, ze zásypu starého kanálu, ZM 10:13-22-11, 302:093 mm, nm. v. 258 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, J. Horák, 25. 4. a 22. 8. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 101, 102/2007. KOM.: nálezy v druhotném uložení.
130. SENDRAŽICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: stavba domku (p. Michaličky), parc. č. 137, ZM 10:13-22-12, 475:060 mm, nm. v. 270 m. OKOL.: výzkum, 30. 8. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 139/2007.
131. SKUHROV NAD BĚLOU (okr. Rychnov nad Kněžnou)
KULT.: středověk. LOK.: u osady Klečkov z detektorářského vkopu na 2. předhradí „Nového hradu“, ZM 10:14-11-25, 420:364 mm, nm. v. 470 m. OKOL.: sběr J. Kalferstová, 13. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 63/2007.
132. SMIŘICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk, neurčeno. LOK.: výzkum a sběr při výkopu kanalizace u severovýchodního nároží zámku, ZM 10:13-22-14, 086:135, 086:137 mm, nm. v. 244–245 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 9., 12., 20. 9. a 17. 10. 2005. NÁLEZ: navážkové popelovité vrstvy, keramika, sklo, zvířecí roh. ULOŽ.: přír. č. 48–51/2007.
133. SMRŽOV (okr. Hradec Králové)
KULT.: popelnicová pole, středověk. LOK.: náves při opravě chodníku v místě parčíku západně od bývalého rybníka, chybí koordináty. OKOL.: sběr pí. Benížková, R. Bláha, 24. 3. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 122/2007.
134. SOBKOVICE (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: novověk. LOK.: v severní části intravilánu na „Faltusově kopci“, ZM 10:14-14-24, 455:005 mm, nm. v. 582 m. OKOL.: sběr J. Pižl, 13. 8. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 140/2007.
135. STŘEZETICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: popelnicová pole. LOK.: přípojka vodovodu k čp. 74 (pí. Chmelařová), ZM 10:13-22-16, 417:049 mm, nm. v. 269 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, M. Novák, 2. 8. 2004. NÁLEZ: keramika, zvířecí kosti, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 16/2007.
136. SVATOJÁNSKÝ ÚJEZD (okr. Jičín)
KULT.: středověk. LOK.: skrývka na severním okraji intravilánu, severozápadně od kostela, ZM 10:03-43-19, 116:031 mm, nm. v. 378 m. OKOL.: dar p. Špúr, Svatojánský Újezd, 15. 6. 2004. NÁLEZ: keramika, železný předmět. ULOŽ.: přír. č. 88/2007.
137. SVĚTÍ (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: stavba domku (p. Del), ZM 10:13-22-17, 353:042 mm, nm. v. 266 m. OKOL.: výzkum, 2. 8. 2005. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 137/2007.
138. TĚCHLOVICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: starší doba bronzová. LOK.: poloha „Těchlovický les“. OKOL.: dar P. Mládek, 14. 11. 2007. NÁLEZ: bronzový depot. ULOŽ.: přír. č. 194/2007.
139. TROTINA (okr. Trutnov)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: stavba domku, ZM 10:03-44-21, 404:214 mm, nm. v. 386 m. OKOL.: sběr R. Bláha, 6. 5. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 18/2007.
140. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: Pardubická ulice, výkopy u čp. 199, ZM 10:14-13-01, 001:163 mm, nm. v. 241 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 5. 9. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 57/2007.
141. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: výkopy v Pardubické ulici, ZM 10:14-13-01, 001:163 mm, nm. v. 241 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 5. 9., 9. 9. 2005. NÁLEZ: keramika z tmavých vrstev podél hatí. ULOŽ.: přír. č. 58/2007.
142. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: výkop kanalizace na jižní straně náměstí, ZM 10:13-24-05, 470:179 mm, nm. v. 241 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 6.–9. 5. 2005. NÁLEZ: keramika, železný předmět, struska, zvířecí kost. ULOŽ.: přír. č. 55, 56/2007.
143. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: výkop kanalizace na jižní straně náměstí severně od čp. 40, 41, ZM 10:13-24-05, 472:179 mm, nm. v. 241 m. OKOL.: výzkum a sběr J. Horák, 5.–6. 5. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 52–54/2007.

144. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: lužická, latén, středověk (13.–14. stol.). LOK.: Pardubická ulice, u stanice STK (bývalý objekt VČE), ZM 10:13-24-05, 435:135 mm, nm. v. 239 m. OKOL.: výzkum a sběry J. Papineschi, 2004. NÁLEZ: sídliště objekt (1/2004), keramika, mazanice. ULOŽ.: přír. č. 69/2007.
145. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole jižně od železniční trati za čerpací stanicí PHM, ZM 10:13-24-05, 470:122 mm, nm. v. 239 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, 23. 10. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 72/2007.
146. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole jižně od železniční trati za čerpací stanicí PHM, ZM 10:13-24-05, 469:109 mm, nm. v. 239 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, J. Pížíl, 27. 10. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 73/2007.
147. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole na severozápadní části návrší „Oreb“, ZM 10:13-24-05, 427:248 mm, nm. v. 252 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, J. Pížíl, 26. 3. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 71/2007.
148. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pole na západní polovině návrší „Oreb“, ZM 10:13-24-05, 436:238 mm, nm. v. 252 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, 21. 3. 2004. NÁLEZ: keramika, struska. ULOŽ.: přír. č. 70/2007.
149. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha „Kalvárie“, ZM 10:14-13-01, 015:315 mm, nm. v. 264 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, 12. 4. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 24/2007.
150. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: pozemek mezi tratí a státní silnicí, ZM 10:13-24-05, 446:127 mm, nm. v. 240 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, 31. 3. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 23/2007.
151. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: pozemek mezi tratí a státní silnicí, ZM 10:13-24-05, 446:132 mm, nm. v. 240 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, 6. 6. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 25/2007.
152. TŘEBECHOVICE POD OREBEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, středověk, novověk. LOK.: pozemek mezi tratí a státní silnicí, ZM 10:13-24-05, 447:130 mm, nm. v. 240 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, 8. 6. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 26/2007.
153. TŘEBEŠ (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: jihozápadně od „Kopce sv. Jana“, ZM 10:13-24-08, 225:277 mm, nm. v. 235 m. OKOL.: sběr P. Jelínek, 29. 11. 2003. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 77/2007.

154. TŘEBEŠ (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk, středověk (13. stol.). LOK.: poloha „Na Pískách“, západně od bývalého statku, ZM 10:13-24-08, 205:332 mm, nm. v. 233 m. OKOL.: sběr P. Jelínek, 26. 5. 2005. NÁLEZ: keramika, kosti. ULOŽ.: přír. č. 170/2007.
155. TŘEBEŠ (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: poloha „Podzámčí“, ZM 10:13-24-08, 287:372 mm, nm. v. 233 m. OKOL.: sběr P. Jelínek, 29. 11. 2003. NÁLEZ: keramika, dýmka. ULOŽ.: přír. č. 74/2007.
156. TŘEBEŠ (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: poloha „Podzámčí“, ZM 10:13-24-08, 280:353 mm, nm. v. 234 m. OKOL.: sběr P. Jelínek, 29. 11. 2003. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 75/2007.
157. TŘEBEŠ (okr. Hradec Králové)
KULT.: popelnicová pole, lužická, středověk, novověk. LOK.: severovýchodně od areálu zbořeného statku v poloze „Na pískách“, ZM 10:13-24-08, 218:334 mm, nm. v. 233 m. OKOL.: sběr P. Jelínek, 16. 1. 2004. NÁLEZ: keramika, kost. knoflík. ULOŽ.: přír. č. 79/2007.
158. TŘEBEŠ (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: severozápadní svah „Kopce sv. Jana“, ZM 10:13-24-08, 243:308 mm, nm. v. 240 m. OKOL.: sběr P. Jelínek, 29. 11. 2003. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 76/2007.
159. TŘEBEŠ (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk. LOK.: západní část klesajícího hřbetu od „Zámečku“, pole západně od křižovatky, ZM 10:13-24-08, 247:297 mm, nm. v. 243 m. OKOL.: sběr P. Jelínek, 29. 11. 2003. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 78/2007.
160. TŘESOVICE (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk. LOK.: stavba domku, parc. č. 317/3, 317/5 a 426, jižně od sušárny, ZM 10:13-22-16, 201:137 mm, nm. v. 249 m. OKOL.: výzkum J. Horák, 6. 4. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 173/2007.
161. VELKÝ VŘEŠŤOV (okr. Trutnov)
KULT.: novověk. LOK.: intravilán, sběr na výkopu plynofikace. OKOL.: výzkum J. Papineschi, 18. 5. 2004. NÁLEZ: pískovcový architektonický zlomek. ULOŽ.: přír. č. 86/2007.
162. VELKÝ VŘEŠŤOV (okr. Trutnov)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: poloha „Na zámku“, ZM 10:13-22-02, 200:004 mm, nm. v. 309 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, J. Pížíl, 25. 6. 2005. NÁLEZ: areál mladšího hradu, keramika, maltovina. ULOŽ.: přír. č. 62/2007.
163. VELKÝ VŘEŠŤOV (okr. Trutnov)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: výkop plynofikace před čp. 60, ZM 10:13-22-02, 191:020 mm, nm. v. 267 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, 8. 4. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 84/2007.

164. VELKÝ VŘEŠŤOV (okr. Trutnov)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: výkop u kostela, ZM 10:13-22-02, 180:031 mm, nm. v. 267 m. OKOL.: výzkum R. Bláha, 21. 4. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 85/2007.
165. VESELÍ U PŘELOUČE (okr. Pardubice)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: severovýchodní okraj intravilánu, za čp. 7 (Ing. Liška), u lesa „Malý Borek“, ZM 10:13-41-10, 216:313 mm, nm. v. 236 m. OKOL.: sběr J. Sigl, P. Vorel, 31. 8. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 20/2007.
166. VŘESNÍK (okr. Jičín)
KULT.: pravěk. LOK.: na opyši kopce, cca 30 m před jižním valem hradiště „Valy“, ZM 10:03-43-20, 263:244 mm, nm. v. 474 m. OKOL.: sběr R. Kovářková, 17. 8. 2004. NÁLEZ: keramika (střep). ULOŽ.: přír. č. 90/2007.
167. VYSOKÁ NAD LABEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: jihozápadně od křižovatky silnic Vysoká – Třebeš – Opatovice, ZM 10:13-24-08, 161:086 mm, nm. v. 261 m. OKOL.: sběr L. Bernacká, J. Pízl, 23. 4. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 61/2007.
168. VYSOKÁ NAD LABEM (okr. Hradec Králové)
KULT.: pravěk. LOK.: poloha „U Kříže“, polesí „Vysoká“, ZM 10:13-24-09, 020:034 mm, nm. v. 283 m. OKOL.: sběr R. Bláha, Z. Sklenářová, červenec 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 66/2007.
169. VYSOKÝ ÚJEZD (okr. Hradec Králové)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: dvůr fary, ZM 10:14-11-21, 194:233 mm, nm. v. 318 m. OKOL.: dar H. Bláha, 13. 9. 2005. NÁLEZ: keramika, cihla. ULOŽ.: přír. č. 108/2007.
170. ZADRAŽANY (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: pískovna na severozápadním okraji „Zadražanského lesa“, ZM 10:13-23-03, 166:188 mm, nm. v. 241 m. OKOL.: sběr Z. Fišera, Jilemnice, 9. 5. 2004. NÁLEZ: keramika (střep). ULOŽ.: přír. č. 1/2007.
171. ZACHRAŠŤANY (okr. Hradec Králové)
KULT.: novověk. LOK.: pole u ZD, mezi silnicí do Nového Bydžova a tratí; chybí koordinát. OKOL.: sběr J. Košťál, M. Novák, 1. 11. 2005. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 135/2007.
172. ŽAMPACH (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: středověk, novověk. LOK.: návrší severovýchodně od obce, ZM 10:14-32-02, 279:292 mm, nm. v. 432 m. OKOL.: sběr J. Pízl, 14. 10. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 28/2007. LIT.: Pízl 2005.
173. ŽAMPACH (okr. Ústí nad Orlicí)
KULT.: novověk. LOK.: poloha „Chudoba“, ZM 10:14-32-02, 253:255 mm, nm. v. 454 m. OKOL.: sběr J. Pízl, 18. 4. 2004. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: přír. č. 59/2007. LIT.: Pízl 2005.

Literatura:

- Drmovský, P. 2005: Zaniklá vesnice Habřinka, Zpravodaj MHK 31, 237–252. Hradec Králové.
- Horák, J. – Novák, M. 2005: Záchraný archeologický výzkum na trase vodovodu Lochenice–Holohlavy, Zpravodaj MHK 31, 141–157. Hradec Králové.
- Kuča, M. 2005: Kamenná industrie z objektu kultury s vypíchanou keramikou v Lochenicích (okr. Hradec Králové), Zpravodaj MHK 31, 158–159. Hradec Králové.
- Pízl, J. 2005: Ztracený hrádek Chudoba, Hláska XV, č. 1, 1–4. Plzeň.
- Vokolek, V. 1982: Neolitické sídliště v Cerekvici n. L., Zpravodaj KMVČ IX/1, 61–80. Hradec Králové.

Radek Bláha – Jiří Kalferst – Jiří Sigl: Accessions to the archaeological collections of the Museum of Eastern Bohemian (Muzeum východních Čech) in Hradec Králové in year 2007. In year 2007 the archaeological department of Museum of Eastern Bohemia catalogued 194 accession items. Apart from results of research and field prospectations of the archaeological department staff, which presents majority in the summary, the summary also presents the work of external co-workers and supporters. It is also suitable to mention, apart from the group of students from universities in Brno, Hradec Králové and Praha, other supporters, eg. Hynek Bláha from Vysoký Újezd, Jan Cibulka from Černilov or Petr Mládek from Stěžery. The fact, that not all the artefacts were acquired using standard research methods is reflected by the variability in scale and precision in definition the find circumstances, which quality was beyond Museum of Eastern Bohemian influence and control. The space distribution of site locations covers to different extents most of the area under the institution care, with the focus on the district and the city Hradec Králové. The dating of artefacts and ecofacts is from the Neolithic to the sub-recent period and also covers a range of identified components. Bibliography was listed only in case that publication of research results came before its placing into the museum collection.

PŘEHLED ARCHEOLOGICKÝCH AKCÍ A PŘÍRŮSTKŮ DO SBÍREK REGIONÁLNÍHO MUZEA V CHRUDIMI ZA ROK 2006

Jan Musil

V roce 2006 provedlo Regionální muzeum v Chrudimi celkem 138 akcí, z toho 65 akcí bylo pozitivních. Většinou šlo o záchranné archeologické výzkumy a dohledy vynucené investorským zájmem výstavby. Druhou nejpočetnější skupinou byly povrchové průzkumy na území okresu prováděné v souvislosti s plněním dlouhodobého vědeckovýzkumného úkolu Regionálního muzea v Chrudimi /Pravěká a raně středověká hradiště. Fortifikační systémy na území okresu Chrudim/ a v souvislosti s vymezováním území s archeologickými nálezy. Naleziště číslovaná řadou arabských číslic odpovídají evidenci MVC v Hradci Králové, naleziště číslovaná římskými číslicemi byla vymezena autorem. Poslední skupinou jsou náhodné nálezy předané k odbornému zpracování a uložení. Mimo tento výčet se Regionální muzeum v Chrudimi podílelo na záchranných archeologických výzkumech ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR Praha, v. v. i., konkrétně se jednalo o výzkum u kostela v Chrasti – Chrašticích, v Chrudimi v Hradební ulici, na Školním náměstí a v areálu Policie ČR (Frolík 2006; Frolík 2007, 48–49; Frolík-Musil 2007, 46–48). Veškerý archeologický materiál z těchto výzkumů je uložen v Regionálním muzeu v Chrudimi a v současné době se nalézá ve stavu zpracovávání.

1. BĚSTVINA, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS–NO). LOK.: hřbitov u kostela sv. Jana, ppč. 45, ZM 10:13-43-10, 018/304 mm. OKOL.: výzkum při odvodnění márnice u kostela sv. Jana. NÁLEZ: stavební vrstva promíšená se zlomky lidských kostí. LIT.: Musil 2006a, 16–18.
2. BĚSTVINA, okr. Chrudim
KULT.: novověk (NO2). LOK.: na návsi u kaple sv. Jana Křtitele, ppč. 884/5, ZM 10:13-43-10, 016/306 mm. OKOL.: výzkum při odvodnění objektu. NÁLEZ: pohřbený půdní horizont a stavební vrstva s úlomky cihel a malty. LIT.: Musil 2006a, 16–18.
3. BÍTOVANY, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS–NO). LOK.: pod návrším s kostelem sv. Bartoloměje, ve svahu před bývalým hostincem „U Nováků“ ppč. 46, ZM 10:13-42-24, 027/225, 028/226 mm. OKOL.: výzkum při stavbě parkoviště. NÁLEZ: objekt o šířce 3 m, ve výplni lidské kosti. LIT.: Musil 2006a, 16–18. POZN.: lidské kosti byly v neanatomickém pořádku (místy zjištěno nahromadění dlouhých kostí, rovných záměrně v několika vrstvách nad sebou) a kromě ojedinělých

zlomků dřeva nenalezeny žádné archeologické artefakty. Objekt byl interpretován – i vzhledem k charakteru výplně – jako druhotná skládka lidských ostatků vzniklá po zrušení hřbitova v první polovině 19. století.

4. BOJANOV, okr. Chrudim
KULT.: novověk. LOK.: chatová kolonie, ppč. 245/1, ZM10 13-44-10; 236/001 mm. OKOL.: sběr S. Bodláka z krtiny. NÁLEZ: ojedinělý kachel tzv. svrateckého typu, ULOŽ.: u nálezce. POZN.: v okolí místa nálezu jsou patrné reliкty úvozových cest a terasovitých polí. LIT.: Musil 2006a, 16–18.
5. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: latén (LD), mladší doba hradištní (RS4). LOK.: obec Hradiště, plocha akropole oppida, ppč. 995/1, ZM10 13-44-02, 379/176 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 5. 5. 2006. NÁLEZ: keramika, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, ppč. č. 68/2006. LIT.: Musil 2006a, 16.
6. DVAKAČOVICE, okr. Chrudim
KULT.: lužická. LOK.: naleziště 1, mohylník v trati „U Hájovny“, ZM 10:13-42-14, 361/354 mm. OKOL.: kolem roku 2003; sběr v rabovacím vkopu do mohyly, předal J. Matějka. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
7. DVAKAČOVICE, okr. Chrudim
KULT.: novověk. LOK.: kanalizační přípojka u čp. 21, st. p. č. 41, ZM 10:13-42-14, 225/358 mm. NÁLEZ: keramika.
8. HEŘMANŮV MĚSTEC, okr. Chrudim
KULT.: recent. LOK.: poloha „U Hřiště“, ve vzdálenosti 2,5–3 m od současné komunikace Heřmanův Městec – Klešice, ppč. 2095/1, 1045/37–48, 1046/1, 1105/2, 2261/1, 1095, 1046/31090, 2095/3, 270/8 a 270/13, ZM10 13-42-11, 100/068, 135/066, 095/043 mm. OKOL.: výzkum při výkopu inženýrských sítí. NÁLEZ: vozová štětovaná cesta. POZN.: Jiný archeologický materiál nebyl získán.
9. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: latén, pozdní doba hradištní (RS/VS), středověk (VS2). LOK.: trať „Pod Húrou“ a „Na Ferdovce“, ppč. 1629, 1632, 1690/3, 1717/1, 1717/7, 1889/3 a 3568, ZM10 13-42-17, 455/171, 455/152 mm. OKOL.: sběr J. Musil. NÁLEZ: keramika, struska. ULOŽ.: RM Chrudim. POZN.: Lokalita je na severu vymezena potokem Podhúrou, na západě a na východě dvěma bezejmennými občasnými vodotečemi a na jihu silnicí. Projevují se dvě koncentrace nálezů.
10. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS), středověk (VS2), novověk (NO1). LOK.: Hradební ul., na ploše bývalých domů čp. 14/1 a 15/1, st. p. č. 7053, 7054, 7055, 7056, ZM 10:13-42-13, 015:063 mm (střed). OKOL.: sběr po

- demolici ohradních zdí, J. Musil, 19. 1. 2006. NÁLEZ: keramika, kachle. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 62/2006. LIT.: Frolík-Musil 2007.
11. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS). LOK.: pole severně od areálu bývalé „Transporty“ vymezené na severu hranicí k. ú. Medlešic, na východě železniční tratí Pardubice–Chrudim a na jihu areálem „Transporty“, ZM 10:13-42-12, 308:222, 312:211 mm. OKOL.: sběr J. Musil a P. Netolický, 2. 3. 2006. NÁLEZ: keramika, olověný slitek. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 64/2006. POZN.: akce proběhla poblíž naleziště Chrudim 46.
12. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, doba hradištní, novověk. LOK.: průmyslová zóna Sever, mezi silnicí I/37 na západě, areálem vojenských skladů na jihu a linií elektrického nadzemního vedení na severu, ZM 10:13-14-12, 413/133, 415/141 mm. OKOL.: výzkum při výstavbě nové trafostanice a na trase kabelového vedení. NÁLEZ: objekty, žlab(?), keramika, uhlíky. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 65/2006. LIT.: Musil 2007b; Musil 2007c. POZN.: Výkop o délce 360 m vedl od staré trafostanice v areálu vojenských skladů k nové trafostanici v průmyslové zóně.
13. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: slezskoplatěnická, doba hradištní, středověk (VS), novověk (NO1). LOK.: Filištnská ul., zahrada u čp. 35/I, ZM 10:13-42-13, 002/072 mm. OKOL.: výzkum při opravě zdi Městské knihovny, 31. 5. 2006. NÁLEZ: souvrství, architektonické prvky (portál), keramika, kachel, zvířecí kosti, uhlíky. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 88/2007, část nálezů (portál) ponechány na místě. POZN.: oprava v polovině 19. století přizděného líce nosné zdi městské knihovny (v délce cca 5 m). Stavba byla založena do sídlištní vrstvy, obsahující slezskoplatěnickou, hradištní a vrcholně středověkou keramiku. Na zahradě bylo objeveno vrcholně středověké ostění portálu s oblým záklenkem a novověká keramika, kachle a zvířecí kosti.
14. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: nedatováno. LOK.: Poděbradova ulice, ZM 10:13-42-12, 464/116 mm. OKOL.: výzkum při výkopu trasy plynovodní přípojky. NÁLEZ: pohřbený půdní typ. POZN.: analogický půdní typ datovaný keramikou do hradištního období byl zachycen poblíž při stavbě marketu LIDL.
15. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: slezskoplatěnická, doba hradištní, středověk (VS1, VS2), novověk. LOK.: Široká ulice v prostoru tzv. „Dolní brány“, ZM 10:13-42-12, 461/079, 466/073, 469/068, 476/066 mm. OKOL.: výzkum při rekonstrukci vozovky a inženýrských sítí. NÁLEZ: středověké zdivo, objekt, sídlištní vrstvy, keramika, zlomek kostěné intarzie, amorfni zlomek železa, sklo, struska, mazanice, zvířecí kosti, uhlíky. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 87/2007. LIT.: Musil 2006b; Musil 2007a. POZN.: zlomky slezskoplatěnické a hradištní keramiky byly zjištěny pouze v druhotné poloze. Výkopy bylo zachyceno zdivo objektů a objekt vysunutý před současnou uliční čáru, dokládající požárem způsobenou změnu parcelace. Při ní došlo i k posunutí komunikace do dnešních míst včetně pokusů zpevnit některé úseky cesty valounovou dlažbou. Od 14. století dochází ke zrychlujícímu se nárůstu sídlištních vrstev.
16. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS–NO). LOK.: poloha „Na Jordánku“, trasa plynové přípojky do zahrádkářské kolonie, ZM 10:13-42-17, 427/314 mm. OKOL.: sběr z výhozu výkop. NÁLEZ: zlomek ostruhy. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 60/2006.
17. LÁNY U BYLAN, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, období popelnicových polí, latén (LD), mladší doba hradištní (RS4). LOK.: naleziště 9 – trať „Mezi Mlýny“ a „V Kozojedech“, ZM 10:13-42-17, 200/341 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 21. 4. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 67/2006. POZN.: lokalita má přesah na k. ú. Sobětuchy.
18. LÁNY U BYLAN /další k. ú. Sobětuchy/, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, období popelnicových polí, latén (LD), mladší a pozdní doba hradištní (RS4, RS–VS), středověk (VS1, VS2). LOK.: naleziště 9 – trať „Mezi Mlýny“ a „V Kozojedech“, ZM 10:13-42-17, 200/341 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Štěňha, 6. 6. 2006. NÁLEZ: štípaná industrie, keramika, kachle, zlomek železné přezky, přeslen, brousek, opracovaný paroh, mazanice, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 67/2006.
19. LÁNY U BYLAN /další k. ú. Sobětuchy/, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí, latén (LD), mladší a pozdní doba hradištní (RS4, RS–VS), středověk (VS1, VS2). LOK.: naleziště 9 – trať „Mezi Mlýny“ a „V Kozojedech“, ZM 10:13-42-17, 200/341 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Štěňha, J. Matějka, P. Netolický, S. Vylíčilová, 10. 11. 2006. NÁLEZ: štípaná industrie, keramika, modrý skleněný korálek a korálek s očky (zlomky), železné předměty (sekera s tulejí, klínek, hřebík), mazanice, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 90/2006.
20. LEŠTINA, okr. Chrudim
KULT.: novověk. LOK.: trasa výkopu pro elektrické vedení, ZM 10:14-33-02, 387/257, 435/317 mm. OKOL.: výzkum, 26. 4. 2006. NÁLEZ: cihlová zeď.
21. LUŽE, okr. Chrudim
KULT.: recent. LOK.: místní část „Zářečí“, stavba rodinného domu na místě starého hostince u brodu, ppč. 218/2, 219/4, ZM 10:14-31-21, 233/200 mm. OKOL.: výzkum. NÁLEZ: vrstva planýrky.

22. LUŽE, okr. Chrudim
KULT.: novověk. LOK.: Dukelská ulice, na zahradě domu čp. 156, ppč. 40/2, ZM 10:14-31-21, 251/183 mm. OKOL.: výzkum při hloubení základů pro bazén. NÁLEZ: objekt.
23. MEDLEŠICE, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, středověk (VS1, VS-NO), novověk (NO2). LOK.: naleziště B – pole na jižní straně obce, mezi silnicí I/37 na severu a zemědělskou usedlostí na jihu, ZM 10:13-42-12, 349/347 mm. OKOL.: sběr J. Musil a P. Netolický, 24. 3. 2006. NÁLEZ: keramika, zlomek bronzového předmětu, podkova, mince. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 64/2006.
24. PROSEČ U SKUTČE, okr. Chrudim /další k. ú. Miřetín/
KULT.: novověk. LOK.: poloha „Šilinkův důl“, výkop pro elektrické vedení, ZM 10:14-33-02, 478/018 mm. OKOL.: výzkum. NÁLEZ: zdivo.
25. PROSEČ U SKUTČE, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS-NO), novověk. LOK.: trasa výkopu pro elektrické vedení v prostoru mezi farou a presbytářem kostela, ZM 10:14-33-12, 395/329 mm. OKOL.: výzkum. NÁLEZ: lidské kosti, zdivo.
26. PROSEČ U SKUTČE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: stavba 16 chráněných bytů, ppč. 469, 517/2, 517/3, ZM 10:14-33-12, 402/330 mm. OKOL.: výzkum při stavbě. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
27. RABŠTEJNSKÁ LHOTA, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS-NO), novověk. LOK.: vojenská střelnice, les vymezený na severu a na západě silnicí Rabštejnská Lhota – Čejkovice, na východě lesní cestou a na jihu katastrální hranicí, ZM 10:13-42-22, 195/356, 192/358, 194/374 mm. OKOL.: povrchový průzkum J. Musil a J. Štěňha, 7. 9. 2006. NÁLEZ: svazek asi 6 úvozových cest, podkova. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006. POZN.: Úvozové cesty jsou z doby před založením střelnice, která vznikla mezi 1. a 2. vojenským mapováním.
28. RABŠTEJNSKÁ LHOTA, okr. Chrudim
KULT.: novověk. LOK.: vojenská střelnice v ploše vymezené na západě lesní cestou a na východě Markovickým potokem, ZM 10:13-42-22, 186/000, 200/000, 189/341, 173/344 mm. OKOL.: povrchový průzkum a zaměření reliktní, J. Musil, J. Štěňha, J. Matějka, S. Vylíčilová, 11. 11. 2006. NÁLEZ: areál střelnice, zlomek dýmky, nábojnice, kule. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
29. ROSICE U CHRASTI, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS1, VS2). LOK.: trasa výkop pro elektrické vedení, ppč. 8/1, 1517, 1642/2, 177, st. p. č. 23/2, 174/1-5, 175/1, 176/1,2,6,9,21, 179/1,7-11, ZM 10:13-42-20, 154/137, 168/123, 160/122, 152/130 mm. OKOL.: výzkum. NÁLEZ: objekt, keramika, mazanice. ULOŽ.: RM v Chrudimi. LIT.: Musil 2005b, 13-14; Musil 2005c.
30. ROSICE U CHRASTI, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, únětická, středověk (VS2). LOK.: trasy inženýrských sítí (plynovod, vodovod a kanalizace), ppč. 8/1, 1517, 1642/2, 177, st. p. č. 23/2, 174/1-5, 175/1, 176/1,2,6,9,21, 179/1,7-11, ZM 10:13-42-20, 154/137, 168/123 mm, 160/122, 152/130 mm. OKOL.: výzkum. NÁLEZ: zásobní jáma, keramika, mazanice, kuleová jamka. ULOŽ.: RM v Chrudimi. LIT.: Musil 2005b, 13-14; Musil 2005c.
31. ROSICE U CHRASTI, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, lineární, vypíchaná, pozdní doba hradištní (RS-VS), středověk (VS2), pozdní středověk (VS-NO). LOK.: naleziště 11 – pole za ZŠ Rosice, ZM 10:13-42-20, 167/050 mm. OKOL.: sběr J. Musil. NÁLEZ: keramika, brousek, struska. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
32. SMRKOVÝ TÝNEC, okr. Chrudim
KULT.: novověk (NO1). LOK.: v okolí zříceniny hradu „Rabštejnka“, ZM 10:13-42-22, 181/356 mm. OKOL.: průzkum zaniklých cest, J. Musil a J. Štěňha, 18. 8. 2006. NÁLEZ: mezní kámen. POZN.: mezník obvyklého tvaru, na čelní ploše je vyryt prostý kříž.
33. SMRKOVÝ TÝNEC, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: zřícenina hradu „Rabštejnka“, ZM 10:13-42-22, 192/304 mm (střed). OKOL.: sběr J. Musil a J. Štěňha, 17. 5. 2006. NÁLEZ: keramika, stavební keramika, kachle, mazanice, hřeby. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 66/2006. LIT.: Musil 2006b, 18.
34. SMRKOVÝ TÝNEC, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: zřícenina hradu „Rabštejnka“, ZM 10:13-42-22, 185/279, 185/276, 192/276 mm. OKOL.: dokumentace archeologických situací odhalených vývratem stromu, J. Musil a J. Štěňha, 24. 4. 2006. NÁLEZ: keramika, stavební keramika, kachle, železné předměty (stavební kování, zlomek klíče, hřeby), brousek, mazanice, zvířecí kosti. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 66/2006. LIT.: Musil 2009, 45-64.
35. SOBĚTUCHY, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí. LOK.: naleziště I, ZM 10:13-42-17, 255/189 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 7. 9. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
36. SOBĚTUCHY, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí. LOK.: naleziště I, ZM 10:13-42-17, 255/189 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 8. 9. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.

37. SOBĚTUCHY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk. LOK.: naleziště II, pole za čp. 6, ZM 10:13-42-17, 270/188 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Štěňha, 18. 8. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
38. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí, doba hradištní. LOK.: naleziště V – trať „Na Pískách“, ppč. 359/2, 11, 360/1, ZM 10:13-42-17: 123/071 mm (střed). OKOL.: sběr J. Štěňha, 4. 4. 2006. ULOŽ.: RM v Chrudimi. LIT.: Musil 2006a, 16. POZN.: lokalita má přesah na k. ú. Čejkovice.
39. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: novověk. LOK.: trasa výkopu pro kanalizaci na prostranství před mateřskou školkou, ZM 10:13-42-17, 141/177 mm. OKOL.: výzkum. NÁLEZ.: destrukce podezdívky roubeného domu (zdemolován po r. 1945), pochva bajonetu k rakouské pušce Mannlicher.
40. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS1). LOK.: naleziště IIA, meandr Červeného potoka za stodolou u čp. 40, ppč. 50/1, 3, ZM 10:13-42-17, 121/168 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 18. 7. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
41. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, středověk (VS2), novověk. LOK.: naleziště VIII, trať „U čtyř lip“, ppč. 249/1, ZM 10:13-42-17, 120/119, 125/122, 130/120, 131/111, 128/110 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 15. 7. 2006. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
42. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: doba hradištní. LOK.: naleziště XIII – hřbitov u kostela, ppč. 38, ZM 10:13-42-17, 136/169 mm. OKOL.: našel hrobník V. Starý při hloubení hrobu v lednu 2006, předal J. Štěňha. NÁLEZ: dva železné sekerovité nástroje. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
43. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: doba hradištní, středověk (VS1, VS2), novověk. LOK.: naleziště IIA, výkop za stodolou u čp. 16 v intravilánu obce, ZM 10:13-42-17, 121/168 mm. OKOL.: sběr na výhozu zeminy při sázení stromku, J. Štěňha, 4. 9. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
44. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS1, VS2), pozdní středověk (VS–NO). LOK.: naleziště IIA, ZM 10:13-42-17, 121/168 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 18. 9. 2006. NÁLEZ: keramika, kachel, bronz, zlomek pískovcového brusu. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006. LIT.: Musil 2006a, 18.

45. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, latén, doba hradištní, středověk. LOK.: naleziště II, trať „Za zahradami“, ppč. 213, 229, ZM 10:13-42-17, 123/160, 117/158, 126/157, 123/153 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Štěňha, 25. 8. 2006. NÁLEZ: keramika, štípaná industrie, mazanice, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006. LIT.: Musil 2006a, 18.
46. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk (neolit?). LOK.: naleziště II, trať „Za zahradami“, ppč. 213, 229, ZM 10:13-42-17, 123/160, 117/158, 126/157, 123/153 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 6. 6. 2006. NÁLEZ: otloukač. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006. LIT.: Musil 2006a, 18.
47. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS), novověk. LOK.: naleziště III, ppč. 420/1, 422, 425/1, ZM 10:13-42-17, 145/160, 141/158, 150/155, 146/150 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Štěňha. NÁLEZ: keramika, mazanice, zvířecí kosti, podkova. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006. LIT.: Musil 2006a, 18.
48. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: doba hradištní. LOK.: naleziště III, ppč. 420/1, 422, 425/1, ZM 10:13-42-17, 145/160, 141/158, 150/155, 146/150 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 6. 7. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006. LIT.: Musil 2006a, 18.
49. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: latén, mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS1). LOK.: naleziště IIIA, ppč. 416/1, ZM 10:13-42-17, 148/139, 153/139, 150/137. OKOL.: sběr J. Štěňha, 19. 4. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006. LIT.: Musil 2006a, 18.
50. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2), novověk. LOK.: naleziště IV, ppč. 363/1, ZM 10:13-42-17, 148/057, 140/045 mm, 145/036 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Štěňha, 20. 4. 2006. NÁLEZ: keramika, kachle. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
51. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS1). LOK.: naleziště VII, ppč. 124/2–4, ZM 10:13-42-17, 198/201, 212/212, 212/203, 199/195 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Štěňha, 21. 4. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
52. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS2). LOK.: naleziště VIIIA, trať „U Křížku“, ppč. 249/1, ZM 10:13-42-17, 117/121 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 16. 8. 2006. NÁLEZ: keramika, mazanice, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.

53. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: latén, doba hradištní, středověk (VS). LOK.: naleziště VIIIA, trať „U Křížku“; ppč. 249/1, ZM 10:13-42-17, 117/121 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 21. 8. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
54. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: latén, mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS1, VS2). LOK.: naleziště VIII, trať „U čtyř lip“, ppč. 249/1, ZM 10:13-42-17, 120/119, 125/122, 130/120, 131/111, 128/110 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 2. 9. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
55. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí (?), latén, pozdní doba hradištní (RS/VS), středověk (VS2), novověk. LOK.: naleziště IX, ppč. 110/15,16,18-22,26,27, ZM 10:13-42-17, 177/257, 183/257, 181/269, 200/269, 199/253, 175/255. OKOL.: sběr J. Štěňha, 21. 8. 2006. NÁLEZ: keramika, lastury. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
56. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: lužická, doba hradištní, středověk (VS1). LOK.: naleziště IX, ppč. 110/15,16,18-22,26,27, ZM 10:13-42-17, 177/257, 183/257, 181/269, 200/269, 199/253, 175/255. OKOL.: sběr J. Štěňha, 6. 9. 2006. NÁLEZ: keramika, mazanice, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
57. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: lineární, latén, doba hradištní, středověk. LOK.: naleziště IXA, ppč. 109/6-11, ZM 10:13-42-17, 149/229, 176/225, 147/224 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 21. 8. 2006. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
- 58) STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: lineární, lužická, laténská, mladší doba hradištní (RS4). LOK.: naleziště XI, ppč. 154/1, ZM 10:13-42-17, 113/227, 124/220, 113/219 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 9. 9. 2006. KULT.: keramika, brousek. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
- 59) STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: latén, doba hradištní, středověk. LOK.: naleziště XI, ppč. 154/1, ZM 10:13-42-17, 113/227, 124/220, 113/219 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 15. 9. 2006. KULT.: keramika, zlomek skleněného náramku. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.
- 60) STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS). LOK.: naleziště XI, ppč. 154/1, ZM 10:13-42-17, 113/227, 124/220, 113/219 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 12. 6. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 61/2006.

- 61) ÚHŘETICE, okr. Chrudim
KULT.: vypíchaná. LOK.: naleziště A – na výrazné terase nad Chrudimkou, pole u bývalého vepřína, ZM 10:13-42-09, 005/014 mm. OKOL.: sběr D. Vích a M. Hrubeš, 25. 3. 2006. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 63/2006.
- 62) ÚHŘETICE, okr. Chrudim
KULT.: lineární, vypíchaná, jordanovská, doba římská. LOK.: naleziště B – na poli u bývalého vepřína mezi Slavíkovou a Kopistovou cihelnou, ZM 10:13-42-09, 007/030 mm. OKOL.: sběr D. Vích a M. Hrubeš, 25. 3. 2006. NÁLEZ: keramika, broušená industrie, štípaná industrie. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 63/2006. LIT.: Musil – Jílek – Vích (v tisku).
- 63) ÚHŘETICE, okr. Chrudim
KULT.: doba římská. LOK.: naleziště 1B, ZM 10:13-42-08, 470/055, 465/048, 475/049, 472/040 mm. OKOL.: sběr D. Vích a M. Hrubeš, 25. 3. 2006. NÁLEZ: keramika, spona. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 63/2006. LIT.: Musil – Jílek – Vích (v tisku).
- 64) ZDISLAV, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS1). LOK.: poloha „Na Komárce“, ZM 10:14-31-21, 223/075 mm. OKOL.: bez bližších nálezových okolností. NÁLEZ: hrádek, šipka, keramika. ULOŽ.: soukromá sbírka.
- 65) ZDISLAV, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS1), novověk. LOK.: poloha „Na Komárce“, ZM 10:14-31-21, 223/075 mm. OKOL.: povrchový průzkum a dokumentace situace po předešlém rabování lokality hledači pokladů. NÁLEZ: hrádek, stavební kování, mince, náprstek, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 69/2006. POZN.: Na lokalitě byly patrné čerstvé terénní zásahy dosahující většinou hloubky do 0,25–0,30 m. Po obvodu zřetelné a velkými mazanicevými bloky tvořené hrany, která se zvedá asi o 0,1–0,2 m nad okolní terén centrálního pahorku, byly nálezy stavebního kování. Jde pravděpodobně o destrukci roubené dřevěné věžovité stavby.

Na závěr předkládaného článku je mou milou povinností poděkovat všem kolegům, přátelům, amatérským spolupracovníkům a ochráncům památek, kteří se podíleli na záchranných archeologických výzkumech na Chrudimsku, často v nepříliš příhodných klimatických podmínkách.

Literatura:

Fritík, J. – Musil, J. 2007: Záchranné archeologické výzkumy v Chrudimi v roce 2006, Zprávy ČAS – Supp. 68, 46–48. Praha.

- Musil, J. 2005a: Středověké opevnění města Chrudim, Chrudimský vlastivědný sborník 9, 51–106. Chrudim.
- Musil, J. 2005b: Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu v Rosicích u Chrasti, Chrudimské vlastivědné listy 15/5, 13–14. Chrudim.
- Musil, J. 2005c: Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu provedeném na lokalitě Rosice u Chrasti, akce: Inženýrské sítě pro lokalitu výstavby r. d. v obci Rosice u Chrasti. Chrudim. Rukopis uložen RM Chrudim.
- Musil, J. 2006a: Seznam přírůstků archeologické sbírky Regionálního muzea v Chrudimi, Chrudimské vlastivědné listy 15/5, 16–18. Chrudim.
- Musil, J. 2006b: Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu provedeném na základě smlouvy č. 49/06 na lokalitě Chrudim, Široká ul., akce: Vodovodní a kanalizační přípojky, uliční vpusti, veřejné osvětlení, městský rozhlas a kabelizaci. Rukopis uložen RM Chrudim.
- Musil, J. 2007a: Příspěvek k stavební podobě „Dolní brány“ v Chrudimi, Chrudimský vlastivědný sborník 11, 21–64. Chrudim.
- Musil, J. 2007b: Nález pravěkých objektů v prostoru PZ sever v Chrudimi, Chrudimské vlastivědné listy 6/4, 11–12. Chrudim.
- Musil, J. 2007c: Nález pravěkých objektů v prostoru Průmyslové zóny – sever v Chrudimi, Zpravodaj MHK 33, 116–124. Hradec Králové.
- Musil, J. 2009: An assemblage of late middle age and early modern period ceramics from Rabštejnec castle in the cadastral territory of Smrkový Týnec in the district of Chrudim, *Studies in postmediaeval archaeology* 3, 45–64. Praha.
- Musil, J. – Jílek, J. – Vích, D. v tisku: Příspěvek k poznání osídlení Úhřetic (okr. Chrudim) v době římské, Zpravodaj MHK. Hradec Králové.

Jan Musil: Review of archaeological activities and accessions to the collections of the Regional Museum in Chrudim (Regionální muzeum v Chrudimi) in year 2006
 In 2006 the Regional Museum in Chrudim supervised 138 archaeological activities, 65 out of the total number were positive. Most of the actions were salvage excavations and supervisions enforced by development plans. The second largest group comprises of landscape surface surveys planned in the conjunction with the long term research project. The Prehistory and Early Medieval fortresses. Fortification systems on the territory of Chrudim district and alongside with mapping of areas with archaeological materials. Apart from that summary the Regional Museum in Chrudim also took part in salvage archaeological excavation in cooperation with the Archaeological Department of the Academy of Science CZ Praha, v.v.i., to be specific an excavation by the church in Chrast – Chrašice, in Chrudim in Fortification Street (Hradební ulice), on School Square and in the areal of Police of CZ (Frolík 2006; Frolík 2007, 48–49; Frolík-Musil 2007, 46–48). All archaeological material from the excavation is deposited in the Regional Museum in Chrudim and it is currently being studied.

PŘEHLED ARCHEOLOGICKÝCH AKCÍ A PŘÍRŮSTKŮ DO SBÍREK REGIONÁLNÍHO MUZEA V CHRUDIMI ZA ROK 2007

Jan Musil

V roce 2007 provedlo Regionální muzeum v Chrudimi celkem 176 akcí, většinou šlo o záchranné archeologické výzkumy a dohledy vynucené investorským zájmem výstavby. Druhou nejpočetnější skupinou byly povrchové průzkumy na území okresu prováděné v souvislosti s plněním dlouhodobého vědeckovýzkumného /Pravěká a raně středověká hradiště. Fortifikační systémy na území okresu Chrudim/ a v souvislosti s vymezováním území s archeologickými. Naleziště číslu 176 bylo pouze 66 negativních.

Předkládaný soupis archeologických akcí je řazen abecedně podle hlavního katastrálního území. Struktura záznamu je následující: KULT.: datace. LOK.: bližší lokalizace. OKOL.: podnět výzkumu, okolnosti nálezu. NÁLEZ: stručný popis nálezu. ULOŽ.: uložení. LIT.: literatura. POZN.: poznámky k objevené situaci.

1. BYLANY, okr. Chrudim
 KULT.: období popelnicových polí. LOK.: pole u potoka v sousedství lokalit 1A, 2 a 3A, ZM 10:13-42-17, 027/147 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 16. 9. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
2. BYLANY, okr. Chrudim
 KULT.: období popelnicových polí, střední doba hradištní (RS3). LOK.: naleziště 2, ZM 10:13-42-12, 022/148, 025/143, 028/138, 025/133 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 16. 9. 2007. NÁLEZ: keramika, kosti zvířecí, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
3. BYLANY, okr. Chrudim
 KULT.: období popelnicových polí, pozdní doba hradištní (RS/VS), pozdní středověk (VS/NO). LOK.: naleziště 4, ZM 10:13-42-12, 136/088, 143/090, 149/087, 144/083 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Štěňha, 8. 3. 2007. NÁLEZ: keramika, bronzové kování ve tvaru lvíčka. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
4. BYLANY, okr. Chrudim
 KULT.: období popelnicových polí. LOK.: naleziště 1A, ZM 10:13-42-12, 134/078 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 18. 4. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim.

5. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, akropole oppida, ZM 10:13-44-02, 390/163 mm. OKOL.: sběr B. Veselá, 1. 10. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 181/2007.
6. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: latén (LD). LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, oppidum, na svahu valu před evangelickým kostelem, ZM 10:13-44-02, 400/140 mm. OKOL.: sběr H. Skokanová, 2. 2. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi př. č. 181/2007.
7. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, oppidum, ZM 10:13-44-02, 470/085 mm. OKOL.: sběr H. Skokanová, 2. 2. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 200/2007.
8. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: latén (LD). LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, předhradí oppida, ZM 10:13-44-02, 425/150 mm. OKOL.: sběr po orbě J. Musil a J. Matějka, 25. 4. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 181/2007.
9. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba laténská, novověk (NO1). LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, předhradí oppida, ZM 10:13-44-02, 425/150 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 27. 9. 2007. NÁLEZ: keramika, sklo. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 181/2007.
10. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, latén (LD). LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, akropole oppida, ZM 10:13-44-02, 390/163 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, 25. 4. 2007. NÁLEZ: keramika, štípaná industrie. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 181/2007.
11. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: latén, doba hradištní. LOK.: obec Hradiště, akropole oppida, ZM 10:13-44-02, 389/167, 396/166, 387/162, 395/157 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 15. 4. 2007. NÁLEZ: keramika, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 181/2007.
12. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: doba laténská, hradištní období. LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, akropole oppida ZM 10 13-44-02, 389/167, 396/166, 387/162, 395/157 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Štěňha, B. Zelená, 12. 10. 2007. NÁLEZ: keramika, šipka. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 181/2007.
13. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: bez datace. LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, předhradí oppida, ZM 10:13-44-02, 390/163 mm. OKOL.: sběr H. Skokanová, 17. 10. 2007. NÁLEZ: struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 200/2007.

14. ČESKÉ LHOTICE, okr. Chrudim

KULT.: latén, pozdní doba hradištní (RS/VS), středověk (VS2), pozdní středověk (VS/NO). LOK.: obec Hradiště u Nasavrk, akropole oppida, ZM 10:13-44-02, 389/167, 396/166, 387/162, 395/157 mm. OKOL.: povrchový průzkum J. Musil, J. Matějka, D. Vích, J. Štěňha, P. Netolický, o. s. „BOII“, 20. 11. 2007. NÁLEZ: keramika, zlomek tyglíku, železné předměty (šipka, sekera s tulejí, zákolník, zlomek čepele /tesáku – sekáče?/), slitek bronzu, zlomek dna skleněné nádoby. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 181/2007.

15. DVAKAČOVICE, okr. Chrudim

KULT.: středověk (VS2). LOK.: poloha „Pod Lesem“, na zlomu terénu nad Novohradkou, ZM 10:13-42-14, 298/342 mm. OKOL.: nalezeno v květnu 2007 neznámým detektorem, zprostředkovaně předal Z. Mítáš, 27. 6. 2007. NÁLEZ: zlomek nože, šipka. ULOŽ.: RM v Chrudimi.

16. HLINSKO V ČECHÁCH, okr. Chrudim

KULT.: novověk (NO1). LOK.: ulice „U Tvrze“, přístavba k čp. 334, ZM 10:13-44-19, 328/222 mm. OKOL.: výkop pro základy přístavby k rodinnému domu. NÁLEZ: keramika, sklo, zvířecí kosti, železo, bronzové kování, stavební kování. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 185/2007.

17. HOŠTALOVICE, okr. Chrudim

KULT.: novověk. LOK.: les v poloze „U Spáleníka“, ZM 10:13-41-19; 329/82 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 30. 4. 2007. NÁLEZ: objekt, úvozové cesty, amorfní zlomek železa. ULOŽ.: RM v Chrudimi. POZN.: Okrouhlá plošina v lese, ke které směřují dvě zaniklé úvozové cesty. Jde pravděpodobně o pozůstatky výrobního zařízení /milíře, železářské pece?/.

18. CHROUSTOVICE, okr. Chrudim

KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS). LOK.: poloha „Na Paště“, ZM 10:13-42-15, 460/195 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Matějka, 14. 9. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.

19. CHRUDIM, okr. Chrudim

KULT.: pravěk. LOK.: průmyslová zóna SEVER, ZM 10:13-42-12, 411/167 mm. OKOL.: skryvka pro kanalizaci. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.

20. CHRUDIM, okr. Chrudim

KULT.: novověk – recent. LOK.: Soukenická ulice, ZM 10:13-42-13, 007/48 mm. OKOL.: oprava opěrné zdi náhonu. NÁLEZ: cesta, souvrství, keramika, zlomky kachlů.

21. CHRUDIM, okr. Chrudim

KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS). LOK.: naleziště 3, ppč. 1658, 1660/3, ZM 10:13-42-17, 450/246 mm. OKOL.: sběr J. Musil, 10. 1. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.

22. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS). LOK.: naleziště 45, na poli nad železniční zastávkou Chrudim-město, ZM 10:13-42-13, 024/150, 031/145, 025/140, 019/145 mm. OKOL.: nalezl a předal M. Čepela. NÁLEZ: železná šipka. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 139/2007. LIT.: Musil 2007d, 220.
23. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: slezskoplatěnická, doba hradištní (RS), středověk (VS2). LOK.: Filištnínská ulice, zahrada za čp. 35/I, ZM 10:13-42-13, 000/073 mm. OKOL.: sanace havárie zdiva okresní knihovny, v květnu a červnu 2006. NÁLEZ: souvrství(?), jámka(?), keramika, kachle, zvířecí kosti, závěsný zámek. ULOŽ.: soukromá sbírka.
24. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4). LOK.: Filištnínská ulice, zahrada za čp. 35/I, ZM 10:13-42-13, 000/073 mm. OKOL.: stavba zahradní fontány v srpnu 2007. NÁLEZ: lidské kosti, keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 88/2007.
25. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: slezskoplatěnická, střední a mladší doba hradištní (RS3, RS4), středověk (VS1, VS2), novověk (NO1). LOK.: Filištnínská ulice, ZM 10:13-42-12, 470/068, 473/073 mm, ZM 10:13-42-13, 002/071, 011/068 mm. OKOL.: rekonstrukce inženýrských sítí a vozovky. NÁLEZ: keramika, kamenina, kosti zvířecí, mazanice, železo, železný visací zámek. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 183/2007. LIT.: Musil 2007a. POZN.: Na sprašové podloží nasedala pravěká sídlištní vrstva, do které se zahluhovaly sídlištní objekty z období slezskoplatěnické kultury. Toto souvrství překrývaly raně a vrcholně středověké sídlištní vrstvy. Dále byly registrovány útržky raně novověkých sídlištních vrstev, které mimo jiné poskytly zlomek importované německé kameniny.
26. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: slezskoplatěnická, střední a mladší doba hradištní (RS3, RS4), středověk (VS1, VS2), novověk (NO1). LOK.: Kollárova ulice, ZM 10:13-42-13, 000/066, 002/069 mm. OKOL.: rekonstrukce inženýrských sítí a vozovky. NÁLEZ: keramika, zvířecí kosti, uhlíky. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 183/2007. LIT.: Musil 2007a. POZN.: Na sprašové podloží nasedala pravěká sídlištní vrstva, do které se zahluhovaly sídlištní objekty z období slezskoplatěnické kultury. Situaci překrývala mocná raně středověká vrstva, do níž se zahluhoval středohradištní sídlištní objekt. Toto souvrství překrývala vrcholně středověká sídlištní vrstva s minimálně jedním komunikačním horizontem, který nerespektoval dnešní komunikační schéma. Ve výkopech plynové přípojky byl objeven zahloubený suterén domu s výdřevou datovaný do období lokace města – tj. do 2. poloviny 13. století a také zbytek zděného suterénu domu ze 14. století, který má přesnou analogii v Hradební ul. Jedná se o pozůstatek nejstarší zděné architektury ve městě. Oba reliktu, předstupující do ulice

před dnešní uliční čáru, zanikají při rozsáhlém požáru patrně během 14. století a zřejmě dokládají změny parcelace v období okolo poloviny 14. století.

27. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: latén, mladší a pozdní doba hradištní (RS4, RS/VS), středověk (VS2), novověk. LOK.: trať „Pod Húrou“ a trať „Na Ferdovce“, ppč. 1629, 1632, 1690/3, 1717/1,7, 1889/3 a 3568, ZM 10:13-42-17, 455/171, 455/152 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Štěňha, J. Matějka, S. Vylíčilová, 11. 1. 2007. NÁLEZ: keramika, mince. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
28. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2), novověk (NO1). LOK.: areál bývalého kapucínského kláštera – kostel sv. Josefa, ppč. 666/2, 530/3, ZM 10:13-42-13, 026/057, 028/056, 029/060, 027/061 mm. OKOL.: první etapa archeologického výzkumu při přestavbě na víceúčelové kulturní zařízení – geofyzikální průzkum a sondáž. NÁLEZ: registrovány torza starších středověkých situací, novověké zdivo, keramika, stavební keramika, stavební kování, zlomek bronzového kování, sklo, architektonický článek, uhlíky, dřevo. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 184/2007. LIT.: Musil 2007b; Musil 2008. POZN.: Kostel sv. Josefa byl založen mezi roky 1656–1659 do prostoru druhého městského příkopu, který vznikl v 15. století. Prospekci byla z větší části prozkoumána oblast krypty a tzv. Božího hrobu (pomocí georadaru), upravené skalní podloží s torzem staršího drenážního systému a základem dosud neznámé příčky. Naopak se zde ani výkopy nepodařilo doložit existenci lidských ostatků. Další sondy byly položeny i do exteriéru.
29. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS/NO), novověk (NO1). LOK.: areál bývalého kapucínského kláštera – kostel sv. Josefa, ppč. 666/2, 530/3, ZM 10:13-42-13, 026/057, 028/056, 029/060, 027/061 mm. OKOL.: druhá etapa archeologického výzkumu při přestavbě na víceúčelové kulturní zařízení – sondáž klenebních zásypů v přízemí kostela. NÁLEZ: keramika (kuchyňská i stavební), dřevo, sklo, stavební a zlomek bronzového kování, papír, kůže, kachle, uhlíky, kosti zvířecí, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 184/2007. LIT.: Musil 2007c; Musil 2008. POZN.: Při sondáži v klenebních zásypech nad kryptou a v oblasti Lorety byla zjištěna zemina ze základů stavby se značným množstvím druhotně uložené keramiky, zlomků kachlů, strusky a uhlíků. Nálezy jsou datovány na přelom 15. a 16. století a souvisí patrně s požárem, kterému v roce 1547 podlehlá většina města včetně Novoměstského předměstí.
30. CHRUDIM, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS). LOK.: Břetislavova ulice, před čp. 64/I a 65/I, ZM 10:13-42-13, 016/049 mm. OKOL.: při výkopu pro elektrický kabel. NÁLEZ: sídlištní vrstva, keramika, zvířecí kosti. ULOŽ.: RM v Chrudimi.

31. **CHRUDEM**, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS). LOK.: Školní náměstí, před kostelem Nanebevzetí Panny Marie, ZM 10:13-42-13, 017/056 mm. OKOL.: dvě šachty pro protlak pro plynovod. NÁLEZ: mladohradištní val s náznakem dřevěné konstrukce, středověká hřbitovní vrstva, lidské kosti. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
32. **KOSTELEC U HEŘMANOVA MĚSTCE**, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS), středověk (VS2). LOK.: u kostela sv. Petra a Pavla, při úpatí prvního valu přímo pod hřbitovní branou, ZM 10:13-41-20, 435/149 mm. OKOL.: sběr Josef Štěňha, 1. 6. 2007. NÁLEZ: šlechtické sídlo, keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 182/2007.
33. **KRASKOV**, okr. Chrudim
KULT.: novověk (NO2). LOK.: trať „U havířských jam“, ZM 10:13-43-06, 301/228, 312/231, 309/220 mm. OKOL.: průzkum. NÁLEZ: hornická stařina, doklady těžby a hutnění, struska. POZN.: patrně se jedná o pozůstatky průzkumné těžby železa z konce 18. a počátku 19. století (relikty odstřelu pomocí střelného prachu), lokalita přesahuje na k. ú. Seč.
34. **KŘÍŽANOVICE**, okr. Chrudim
KULT.: latén. LOK.: ZM 10:13-44-02, 325/233 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 27. 9. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
35. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, neolit, období popelnicových polí, latén(?), pozdní doba hradištní (RS/VS), středověk (VS1). LOK.: naleziště IA, ZM 10:13-42-17, 054/315, 055/312, 064/320, 065/323 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Štěňha, J. Matějka, 4. 1. 2007. NÁLEZ: keramika, mazanice, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
36. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim
KULT.: pravěk. LOK.: naleziště IA, ZM 10:13-42-17, 054/315, 055/312, 064/320, 065/323 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 21. 8. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
37. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, neolit. LOK.: naleziště IB, ZM 10:13-42-17, 043/294, 046/296, 049/300, 046/303 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Štěňha, J. Matějka, S. Vylčílová, 4. 1. 2007. NÁLEZ: keramika, štípaná industrie /jádro/. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
38. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, období popelnicových polí. LOK.: naleziště IIA, ZM 10:13-42-12, 170/062 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 18. 4. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.

39. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim

KULT.: období popelnicových polí, latén, středověk (VS1, VS2). LOK.: naleziště II, ZM 10:13-42-12, 156/049, 176/039 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 22. 8. 2007. NÁLEZ: keramika, zlomek kachle, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007. POZN.: Jde patrně o areál neznámé zaniklé středověké vesnice.

40. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim

KULT.: lineární keramikou, vypíchaná. LOK.: naleziště III, ZM 10:13-42-17, 120/340 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 24.–25. 8. 2007. NÁLEZ: keramika, broušená industrie. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.

41. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim

KULT.: neolit(?), období popelnicových polí, latén (LD), pozdní doba hradištní (RS/VS), středověk (VS2). LOK.: naleziště 9 – trať „Mezi Mlýny“, ZM 10:13-42-17, 200/341 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, P. Netolický, J. Štěňha, 23. 2. 2007. NÁLEZ: keramika, štípaná industrie, mazanice, zlomek skleněného náramku. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 90/2007. POZN.: lokalita přesahuje na k. ú. Sobětuchy.

42. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim /další k. ú. Sobětuchy/

KULT.: latén. LOK.: naleziště 9 – trať „Mezi Mlýny“, ZM 10:13-42-17, 200/341 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 26. 3. 2007. NÁLEZ: keramika, brousek. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 90/2007.

43. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim

KULT.: vypíchaná, období popelnicových polí, latén (LD), doba římská (?), mladší a pozdní doba hradištní (RS4, RS/VS), středověk (VS2), novověk. LOK.: naleziště 9 – trať „Mezi Mlýny“, ZM 10:13-42-17, 200/341 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 25. 8. 2007. NÁLEZ: keramika, přeslen, bronzové kování, železné kování. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 90/2007. POZN.: lokalita přesahuje na k. ú. Sobětuchy.

44. **LÁNY U BYLAN**, okr. Chrudim

KULT.: neolit, období popelnicových polí, doba laténská. LOK.: naleziště 9 – trať „Mezi Mlýny“, ZM 10:13-42-17, 200/341 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 14. 9. 2007. NÁLEZ: keramika, struska, broušená industrie. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007. POZN.: lokalita přesahuje na k. ú. Sobětuchy.

45. **LIBIŠANY**, okr. Pardubice

KULT.: lineární, vypíchaná, mladší doba hradištní (RS4). LOK.: novostavba rodinného domu, ppč. 840/1,39,40, ZM 10:13-24-07, 199/089, 203/088, 202/085, 197/087 mm. OKOL.: výzkum. NÁLEZ: několik půdorysů neolitických chat – kúlové jamky, dva kruhové objekty (průměr 0,35 m, s přepálenými kameny a drobnými zlomky kostí), keramika, štípaná industrie, mazanice. ULOŽ.: RM v Chrudimi. LIT.: Netolický 2007. POZN.: V ornici bylo zjištěno několik zlomků mladohradištní keramiky.

46. LIBOMĚŘICE, okr. Chrudim
KULT.: neurčena. LOK.: u osady Pohořalka, okolí Okrouhlického potoka a Zlatého pramene, ZM 10:13-42-22, 161/078, 180/089, 194/091 mm. OKOL.: průzkum J. Musil a J. Matějka, 10. 5. 2007. NÁLEZ: sejpy. POZN.: naleziště pokraje na k. ú. obcí Licibořice a Smrkový Týnec.
47. LICIBOŘICE, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4). LOK.: ZM 10:13-42-22, 195/026, 210/035, 211/031, 199/023 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 30. 4. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
48. LUKAVICE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS1). LOK.: poloha „Kočiří Hrádek“, úvozové cesty a stráž pod tvrzištěm, ZM 10:13-42-23, 427/053 mm. OKOL.: nalezl Z. Mitáš v březnu 2007, předáno 27. 6. 2007. NÁLEZ: zlomek železného nože, zlomek železného kování. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 176/2007.
49. LUŽE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2), novověk. LOK.: místní část „Zářečí“, čp. 71, ZM 10:14-31-21, 234/202 mm. OKOL.: výkop pro kanalizační přípojku. NÁLEZ: keramika, zvířecí kosti. ULOŽ.: RM Chrudim.
50. NASAVRKY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, latén, středověk (VS2). LOK.: ZM 10:13-44-03, 062/057 mm. OKOL.: sběr H. Skokanová, 2. 2. 2007. NÁLEZ: keramika, struska. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 200/2007.
51. NOVÉ HRADY U SKUTČE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2), novověk (NO1). LOK.: na kopci nad zámek, poloha „Starý zámek“, v okolí vodárny, ZM 10:14-33-03, 117/120 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, S. Vylíčilová, 26. 4. 2007. NÁLEZ: hrad „Boží dům“, keramika (kuchyňská a stavební), kachle, keramika, zvířecí kosti, sklo. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 177/2007.
52. NOVÉ HRADY U SKUTČE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2), novověk (NO1). LOK.: na kopci nad zámek, poloha „Starý zámek“, v okolí vodárny, ZM 10:14-33-03, 117/120 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 10. 10. 2007. NÁLEZ: hrad „Boží dům“, keramika, kachle, železný hřeb. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 177/2007.
53. NOVÉ LHOTICE, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4). LOK.: obec Samařov, v lese u studánky, ZM 10:13-44-02, 063/180 mm. OKOL.: při erozi svahu nad ní nalezeno kolem roku 1980, předala L. Novotná v roce 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.

54. OCHOZ U NASAVRK, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS/NO). LOK.: stráž pod hradem „Strádov“, ZM 10:13-44-03, 162/047 mm. OKOL.: předal Z. Mitáš, nalezeno mezi léty 2005–2006. NÁLEZ: železná přezka, zlomek železného udidla, železný nůž. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
55. OCHOZ U NASAVRK, okr. Chrudim
KULT.: mladší doba hradištní (RS4). LOK.: ZM 10:13-44-03, 170/130 mm. OKOL.: sběr H. Skokanová, 2. 2. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 200/2007.
56. PAŘÍŽOV, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS), středověk (VS2). LOK.: u románského kostela, ZM 10:13-43-09, 270/288 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Štěňha, 6. 3. 2007. NÁLEZ: prostor kurie, keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
57. PĚŠICE, okr. Chrudim
KULT.: keramika. LOK.: poloha „Na Hradisku“, ZM 10:14-31-17, 065/050, 068/049, 070/042 mm. OKOL.: povrchový průzkum, J. Musil a J. Matějka, 26. 4. 2007. NÁLEZ: tvrziště, keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
58. PODHRADÍ V ŽELEZNÝCH HORÁCH, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: les pod zříceninou hradu „Lichnice“, ZM 10:13-41-24, 430/003 mm. OKOL.: předal Z. Mitáš, 17. 8. 2007. NÁLEZ: železná šipka, olovená kulka. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
59. PROSEČ U SEČE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: zřícenina hradu „Oheb“, prostor paláce, ZM 10:14-33-03, 117/120 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Matějka, 4. 4. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 175/2007.
60. PROSEČ U SEČE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: zřícenina hradu „Oheb“, ZM 10:14-33-03, 117/120 mm. OKOL.: nalezla B. Zelená na přelomu června a srpna 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 175/2007.
61. PROSEČ U SEČE, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS/NO). LOK.: zřícenina hradu „Oheb“, prostor pod palácem, ZM 10:14-33-03, 117/120 mm. OKOL.: sběr Z. Mitáš, J. Štěňha, 22. 9. 2007. NÁLEZ: keramika, kachle, stavební kování, železná šipka. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 175/2007.
62. PROSEČ U SEČE, okr. Chrudim
KULT.: nedatováno. LOK.: zřícenina hradu „Oheb“, asi 200 m jižně od oblé bašty, ZM 10:14-33-03, 117/120 mm. OKOL.: nalezl a předal Z. Mitáš v listopadu 2007. NÁLEZ: železné nákončí pochvy chladné zbraně. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 175/2007.

63. PŘEDHRADÍ U SKUTČE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: na předhradí „Rychburku“, st. p. č. 104. ZM 10:14-33-06, 344/301 mm. OKOL.: stavební úpravy zpevněných ploch. NÁLEZ: bašta.
64. RABŠTEJNSKÁ LHOTA, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí, doba hradištní. LOK.: naleziště 1 – trať „Běhová“, ZM 10:13-42-17, 210/085 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 23. 3. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
65. RABŠTEJNSKÁ LHOTA, okr. Chrudim
KULT.: neurčeno; LOK.: les v trati „V Látku“, v erodovaném břehu při meandru Markovického potoka, ZM 10:13-42-17, 225/040 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 31. 3. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
66. RONO V NAD DOUBRAVOU, okr. Chrudim
KULT.: středověk. LOK.: ZM 10:13-41-24, 166/110 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Štěňha, 6. 3. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
67. RONO V NAD DOUBRAVOU, okr. Chrudim
KULT.: středověk. LOK.: pole jihovýchodně od obce, jižně od silnice 337 vymezené potokem na jižní straně, ZM 10:13-41-24, 124/074, 136/065, 150/071 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Štěňha, 6. 3. 2007. NÁLEZ: keramika, podkova. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
68. RONO V NAD DOUBRAVOU, okr. Chrudim
KULT.: středověk. LOK.: pole vymezené silnicí a vodním tokem naproti kostelu sv. Martina, ZM 10:13-43-04, 023/327, 042/316 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Štěňha, 6. 3. 2007. NÁLEZ: zaniklá středověká vesnice „Stusyně“, keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
69. ROSICE U CHRASTI, okr. Chrudim
KULT.: pravěk. LOK.: naleziště 11 – pole za základní školou, ZM 10:13-42-20, 167/050 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, 19. 2. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
70. ROZHOVICE, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí, latén, doba hradištní. LOK.: pole východně od hřbitova, ZM 10:13-42-11, 420/228, 425/229 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 16. 9. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
71. SKUPICE U CHRUDIMI, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS1, VS2). LOK.: ZM 10:13-42-16, 445/178, 445/185 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 12. 5. 2007. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007. POZN.: Jedná se patrně o areál neznámé zaniklé středověké vesnice.

72. SLATIŇANY, okr. Chrudim
KULT.: slezskoplatěnická, střední doba hradištní (RS3). LOK.: naleziště B, ZM 10:13-42-18, 197/120 mm. OKOL.: sběr J. Matějka a J. Musil, 22. 3. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
73. SLATIŇANY, okr. Chrudim
KULT.: slezskoplatěnická, latén, doba římská (?), střední doba hradištní (RS3). LOK.: naleziště B, ZM 10:13-42-18, 197/120 mm. OKOL.: sběr J. Matějka, J. Musil, J. Štěňha, 10. 9. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM v Chrudimi.
74. SMRKOVÝ TÝNEC, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS/NO). LOK.: zřícenina hradu „Rabštejnek“, kamenná destrukce pod oblou baštou, ZM 10:13-42-22, 192/304 mm – střed. OKOL.: předal Z. Mitáš, 27. 6. 2007. NÁLEZ: zlomek železného nože s bronzovou objímkou, zlomek železné přezky, hřeby a stavební kování. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 175/2007.
75. SMRKOVÝ TÝNEC, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS/NO). LOK.: zřícenina hradu „Rabštejnek“, plocha parkánu mezi dvěma opěráky, ZM 10:13-42-22, 192/304 mm – střed. OKOL.: sběr Z. Mitáš, 18. 8. 2007. NÁLEZ: keramika, zvířecí kosti. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 175/2007.
76. SMRKOVÝ TÝNEC, okr. Chrudim
KULT.: neurčena. LOK.: u osady Pohořalka, okolí Okrouhlického potoka, ZM 10:13-42-22, 217/108, 221/105, 244/98 mm. OKOL.: průzkum J. Musil a J. Matějka, 16. 3. 2007. NÁLEZ: sejpy.
77. SOBĚTUCHY, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí. LOK.: naleziště IA, ZM 10:13-42-17, 265/167 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, S. Vylíčilová, J. Štěňha, 11. 1. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
78. SOBĚTUCHY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk. LOK.: naleziště II – pole za čp. 6, ZM 10:13-42-17, 270/188 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, S. Vylíčilová, J. Štěňha, 11. 1. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
79. SOBĚTUCHY, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí, středověk (VS2). LOK.: naleziště II – pole za čp. 6, ZM 10:13-42-17, 270/188 mm. OKOL.: sběr Josef Štěňha, 5. 5. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
80. SRBCE U LUŽE, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, pozdní středověk (VS/NO). LOK.: opevnění „Kusá Hora“, ZM 10:14-31-16, 456/101 mm. OKOL.: předal Z. Mitáš, 27. 6. 2007. NÁLEZ:

- keramika, železná kování, železný klín. ULOŽ.: RM v Chrudimi, př. č. 178/2007.
81. SRBCE U LUŽE, okr. Chrudim
KULT.: pozdní středověk (VS/NO). LOK.: opevnění „Kusá Hora“, asi 30 m od čelního valu, mimo vlastní areál, ZM 10:14-31-21, 476/361 mm. OKOL.: sběr Z. Mitáš. NÁLEZ: železný nůž. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 178/2007. POZN.: lokalita přesahuje na k. ú. Řepníky.
82. SRBCE U LUŽE, okr. Chrudim
KULT.: středověk (VS2). LOK.: hradiště „Kusá Hora“, ZM 10:14-31-16, 475/026 mm. OKOL.: sběr na poli, předal Z. Mitáš. NÁLEZ: keramika, železná šipka. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 178/2007.
83. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pozdní doba hradištní (RS/VS). LOK.: naleziště XII – ppč. 110/9, 175, ZM 10:13-42-17, 152/202 mm. OKOL.: při demolicí domu V. Pouče nalezl a předal J. Štěňha, 3. 10. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
84. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, popelnicová pole, latén, mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS1, VS2). LOK.: naleziště IIIA, ppč. 416/1, ZM 10-13-42-17, 148/139, 153/139, 150/137 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 6. 5. 2007. NÁLEZ: keramika, zlomek kachle, mazanice, plíšek z barevného kovu, olovené závažíčko. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
85. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk(?), latén, střední, mladší a pozdní doba hradištní (RS3, RS4, RS/VS), středověk (VS1, VS2). LOK.: naleziště VII, ppč. 124/2-4, ZM 10:13-42-17, 198/201, 212/212, 212/203, 199/195 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 3. 10. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
86. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, popelnicové pole (?), latén, střední a mladší doba hradištní (RS3/4, RS4), středověk (VS1, VS2), novověk (NO1). LOK.: naleziště VIIIA, trať „U Křížku“, ppč. 249/1, ZM 10:13-42-17, 117/121 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 15. 9. 2007. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
87. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, latén, plaňanský horizont, doba římská, mladší doba hradištní (RS4, RS/VS), středověk (VS1, VS2). LOK.: naleziště VIII, trať „U Čtyř lip“, ppč. 249/1, ZM 10:13-42-17, 120/119, 125/122, 130/120, 131/111, 128/110 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 22. 10. 2007. NÁLEZ: keramika, mazanice, přepálený zlomek pískovce. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
88. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, lineární, vypíchaná, období popelnicových polí, latén, střední, mladší a pozdní doba hradištní (RS3, RS3/4, RS4, RS/VS), středověk (VS1, VS2), pozdní středověk (VS/NO). LOK.: naleziště IXA – ppč. 109/6-11, ZM 10:13-42-17, 149/229, 176/225, 147/224 mm. OKOL.: sběr na naoraných objektech J. Štěňha, 3. 8. 2007. NÁLEZ: keramika, mazanice, struska, broušená industrie. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
89. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: lineární, období popelnicových polí, středověk (VS2). LOK.: naleziště IX – ppč. 110/15, 16, 18-22, 26, 27, ZM 10:13-42-17, 177/257, 183/257, 181/269, 200/269, 199/253, 175/255 mm. OKOL.: sběr po orbě J. Štěňha, 17.-18. 8. 2007. NÁLEZ: naoraný, zhruba oválný objekt, keramika, mazanice, broušená industrie, štípaná industrie, pedologický vzorek. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007. POZN.: Patrně sdílní objekt kultury s lineární keramikou se odlišoval od okolního terénu nápadným tmavším zabarvením a výskytem světle oranžové mazanice. Z výplně objektu byl odebrán pedologický vzorek se zlomky mazanice.
90. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, období popelnicových polí, pozdní halštat, latén, doba římská (?), střední a mladší doba hradištní (RS3, RS4), středověk (VS1, VS2), novověk (NO1). LOK.: naleziště XA – trať „V Rybníkách“ a „Horní alej“, ppč. 157/1, 13, 14, 27-29, ZM 10:13-42-17, 048/259, 060/257, 063/247, 058/247, 060/254, 047/255 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 19. 5. 2007. NÁLEZ: keramika, struska, mazanice, štípaná industrie. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007. POZN.: Laténská keramika se koncentrovala spíše v poloze „V Rybníkách“, zatímco v poloze „Horní alej“ převládala hradištní a středověká keramika.
91. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: lineární, období popelnicových polí, latén(?), mladší doba hradištní (RS4), středověk (VS1, VS2). LOK.: naleziště X – trať „Za Týny“, ppč. 157/18-21, ZM 10:13-42-17, 066/268, 072/274, 073/282, 068/275 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Štěňha, J. Matějka, 4. 1. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
92. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: latén (?), doba hradištní. LOK.: naleziště X – poloha „Za Týny“, ppč. 157/18-21, ZM 10:13-42-17, 066/268, 072/274, 073/282, 068/275 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Štěňha, S. Vylíčilová, 11. 7. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
93. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: lineární, období popelnicových polí, latén. LOK.: naleziště X – poloha „Za Týny“, ppč. 157/18-21, ZM 10:13-42-17, 066/268, 072/274, 073/282,

- 068/275 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 5. 9. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
94. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk. LOK.: naleziště X – poloha „Za Týny“, ppč. 157/18–21, ZM 10:13-42-17, 066/268, 072/274, 073/282, 068/275 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 30. 10. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
95. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: období popelnicových polí. LOK.: naleziště XI – poloha „Za Dvorem“, ppč. 154/001, ZM 10:13-42-17, 113/227, 124/220, 113/219 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 6. 3. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
96. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: lineární, období popelnicových polí, středověk (VS2). LOK.: naleziště XI – poloha „Za Dvorem“, ppč. 154/1, ZM 10:13-42-17, 113/227, 124/220, 113/219 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 22. 8. 2007. NÁLEZ: keramika, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
97. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk, lineární. LOK.: naleziště XI, poloha „Za Dvorem“, ppč. 154/1, ZM 10:13-42-17, 113/227, 124/220, 113/219 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 15. 9. 2007. NÁLEZ: keramika, broušená sekera. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
98. STOLANY, okr. Chrudim
KULT.: lineární, období popelnicových polí. LOK.: naleziště XI, poloha „Za Dvorem“, ppč. 154/1, ZM 10:13-42-17, 113/227, 124/220, 113/219 mm. OKOL.: sběr J. Štěňha, 29. 9. 2007. NÁLEZ: keramika, broušená sekera, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
99. TOPOL, okr. Chrudim
KULT.: slezskoplatěnická. LOK.: poloha „Na Hradě“, ZM 10:13-42-13, 290/229, 293/236, 297/229, 294/222 mm. OKOL.: sběr Z. Mítáš, duben 2007. NÁLEZ: hradiště, keramika, mazanice. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007.
100. TŘEMOŠNICE NAD DOUBRAVOU, okr. Chrudim
KULT.: novověk (NO2). LOK.: zámek, ZM 10:13-43-04, 419/191 mm. OKOL.: výkop pro kabelové vedení. NÁLEZ: stavební vrstva.
101. TUNĚCHODY, okr. Chrudim
KULT.: pravěk. LOK.: naleziště I – ZM 10:13-42-13, 413/357, 430/372, 448/363, 422/341 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, 16. 1. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 174/2007.

102. ÚHRĚTICE, okr. Chrudim

KULT.: pravěk, období popelnicových polí, doba římská. LOK.: naleziště 1B, ZM 10:13-42-08, 470/055, 465/048, 475/049, 472/040 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, 16. 1. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 174/2007. LIT.: Musil – Jílek – Vích (v tisku).

103. ÚHRĚTICE, okr. Chrudim

KULT.: lineární, vypíchaná, řívnáčská kultura, období popelnicových polí, latén, doba římská, doba hradištní, středověk. LOK.: naleziště 1B, ZM 10:13-42-08, 470/055, 465/048, 475/049, 472/040 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, 16. 2. 2007. NÁLEZ: keramika, mazanice, broušená industrie, štípaná industrie. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 174/2007. LIT.: Musil – Jílek – Vích (v tisku).

104. ÚHRĚTICE, okr. Chrudim

KULT.: lineární, latén, doba římská. LOK.: naleziště 1B – na poli u bývalého vepřína mezi Slavíkovou a Kopistovou cihelnou, ZM 10:13-42-09, 007/030 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Štěňha, 27. 3. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 180/2007. LIT.: Musil – Jílek – Vích (v tisku).

105. ÚHRĚTICE, okr. Chrudim

KULT.: pravěk. LOK.: naleziště 1B – na poli u bývalého vepřína mezi Slavíkovou a Kopistovou cihelnou, ZM 10:13-42-09, 007/030 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Matějka, 16. 1. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 174/2007. LIT.: Musil – Jílek – Vích (v tisku).

106. ÚHRĚTICE, okr. Chrudim

KULT.: pravěk. LOK.: pole severozápadně od zastavěného hliníku na ostrohu nad Chrudimkou. OKOL.: sběr J. Musil a J. Matějka, 16. 2. 2007. NÁLEZ: keramika. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 174/2007.

107. ÚHRĚTICE, okr. Chrudim

KULT.: lineární, vypíchaná, eneolit, období popelnicových polí, latén, doba hradištní, středověk. LOK.: naleziště 1A, na poli u bývalého vepřína, na výrazné terase nad Chrudimkou, ZM 10:13-42-09, 005/014 mm. OKOL.: sběr J. Musil a J. Matějka, 16. 1. 2007 a 16. 2. 2007. NÁLEZ: keramika, broušená industrie, štípaná industrie. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 174/2007.

108. VLČNOV U CHRUDIMI, okr. Chrudim

KULT.: lineární, vypíchaná, únětická, lužická, latén, doba římská (?), střední a mladší doba hradištní (RS3, RS4), středověk (VS2). LOK.: poloha „U Presů“, pole mezi osadou Presy a ZD Vlčnov, ZM 10:13-42-18, 168/191, 240/204 mm. OKOL.: skryvka při stavbě kanalizačního sběrače. NÁLEZ: keramika, broušená a štípaná industrie, slitky bronzu, kování. ULOŽ.: RM v Chrudimi. POZN.: lokalita je v přímém sousedství naleziště Chrudim 12.

109. ŽUMBERK, okr. Chrudim

KULT.: středověk (VS2), novověk (NO1). LOK.: zřícenina hradu „Žumberk“ suťový kužel pod palácem, ZM 10:13-44-03, 450/317 mm. OKOL.: sběr Z. Mitáš, 20. 8. 2007. NÁLEZ: keramika, kachle, hřeby ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 176/2007.

110. ŽUMBERK, okr. Chrudim

KULT.: středověk (VS2), novověk (NO1). LOK.: zřícenina hradu „Žumberk“ suťový kužel pod palácem, ZM 10:13-44-03, 450/317 mm. OKOL.: sběr J. Musil, J. Matějka, J. Zelenka, J. Štěňha, 5. 4. 2007. NÁLEZ: keramika (kuchyňská i stavební), kachle, sklo, zvířecí kosti. ULOŽ.: RM Chrudim, př. č. 176/2007.

Na závěr předkládaného soupisu je mou milou povinností poděkovat všem kolegům, přátelům, amatérským spolupracovníkům a ochráncům památek, kteří se podíleli na záchranných archeologických výzkumech na Chrudimsku, často v nepříliš příhodných klimatických podmínkách a bez nároku na honorář.

Literatura:

- Frolík, J. – Musil, J. 2007: Záchranné archeologické výzkumy v Chrudimi v roce 2006, Zprávy ČAS – Suppl. 68, 46–48. Praha.
- Musil, J. 2007a: Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu provedeném na základě smlouvy č. 12/07 na lokalitě Chrudim, Filištínská ul., Kollárova ul. a Fortenská ul., akce: Rekonstrukce ulice Filištínská, Kollárova a Fortenská v Chrudimi – veřejné osvětlení, kabelovod, inženýrské sítě a trvalé zajištění části sklepa čp. 43/I. Rukopis uložen v RM Chrudim.
- Musil, J. 2007b: Zpráva o I. etapě záchranného archeologického výzkumu provedeném na základě smlouvy č. 40/07 na lokalitě Chrudim, kostel sv. Josefa. Rukopis uložen v RM Chrudim.
- Musil, J. 2007c: Zpráva o II. etapě záchranného archeologického výzkumu provedeném na základě smlouvy č. 40/07 na lokalitě Chrudim, kostel sv. Josefa. Rukopis uložen v RM Chrudim.
- Musil, J. 2007d: Nález středověké šipky v Chrudimi, Zpravodaj MHK 33, 220. Hradec Králové.
- Musil, J. 2008: Záchranné archeologické výzkumy v kostele sv. Josefa při kapucínském klášteře v Chrudimi v letech 2007–2008, Dějiny staveb 2008, 91–101. Plzeň.
- Musil, J. – Jílek, J. – Vích, D. v tisku: Příspěvek k poznání osídlení Úhřetic (okr. Chrudim) v době římské, Zpravodaj MHK 34. Hradec Králové
- Netolický, P. 2007: Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu provedeném na základě smlouvy č. 38/07 na lokalitě Libišany, akce: Rodinný dům Libišany, ppč. 840/40, 840/39, 840/1. Rukopis uložen v RM Chrudim.

Jan Musil: The review of the archaeological activities and accessions to the collections of the Regional Museum in Chrudim (Regionální muzeum v Chrudimi) in year 2007. In the year 2007 the Regional Museum in Chrudim led 176 archaeological operations, in most cases a salvage archaeological excavations and supervisions enforced by development plans. The second most common group of archaeological activity are landscape surface surveys on the territory of the district planned in the conjunction of the long term research project (The Prehistory and Early Medieval fortresses. Fortification systems on the territory of Chrudim district) and during mapping of archaeological sites. The last group comprise of occasional finds donated to a proper research and depositing. Only 176 archaeological activities out of 176 total turned to be negative.

ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY Z TERÉNNÍCH AKCÍ MUZEA
V JIČÍNĚ V ROCE 2007

Eva Ulrychová

Příspěvek je soupisem přifrůstků do archeologické sbírky Regionálního muzea a galerie v Jičíně získaných při záchranných akcích archeologického pracoviště a darovaných movitých předmětů nalezených výhradně na Jičínsku. Většina nálezů pochází z období klimatických optim neolitu, mladší a pozdní doby bronzové, mladší doby hradištní a novověku. Nezvyklým nálezem je keramika první poloviny 17. století nalezená v komínovém tělese domu čp. 94 na Valdštejnově náměstí v Jičíně. Větší akcí s množstvím nálezů a terénních zjištění byla plynofikace obcí Sběř, Velešice a Hrobičany. I další nálezy z drobných staveb ve Velešicích potvrzují, že tento katastr je plošně územím s archeologickými nálezy datovanými od počátku mladší doby kamenné do současnosti.

1. DOLNÍ NOVÁ VES, okr. Jičín
KULT.: novověk (NO 2). LOK.: st.p. č. 172 za domem čp. 102. OKOL.: v jámě pro bazén, 30. 5. 2007. NÁLEZ: střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín č. 12 749 – 12 760. LIT.: Nálezová zpráva Archivu NZ ArÚ Praha čj. 12 088/2007 (dále jen NZ čj.), Ulrychová E. 2004, 156. POZN.: Nálezem byla nejspíš lokalizována zaniklá ves Rateň.
2. DOLNÍ JAVOŘÍ, okr. Jičín
KULT.: středověk (VS 2), novověk (NO 1,2). LOK.: mlýn a pila st. p. č. 2, ppč. 123, 288/12, 305. OKOL.: při opravě objektu sběr na odkryté ploše drobných výkopů a okolí obytné budovy 21. 6. 2007. NÁLEZ: střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín č. 12 781 – 12 793. LIT.: NZ čj. 12 089/2007. POZN.: První movité archeologické nálezy z katastru.
3. HRMENÍN, okr. Jičín
KULT.: neolit, středověk (VS2). LOK.: u hřbitova ppč. 436/2, 437/1. OKOL.: sběr J. Šemberová, Dolní Bousov 25. 3. 2007. NÁLEZ: broušený nástroj, střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín č. 12 693 – 12 695. LIT.: NZ čj. 12 093/2007. POZN.: místo nálezů je částí sídliště kultury s lineární keramikou (Waldhauser 1975, 61). POZN.: střepy a kamenné nástroje nositelů kultury s keramikou lineární bez bližší lokalizace jsou uloženy ve sbírce M Libáň (dnes M Jičín).
4. CHVALINA, okr. Jičín
KULT.: novověk (1. polovina 17. století). LOK.: západní okraj vsi, ppč. 190/1, 137/37. OKOL.: v rýze kabelové přípojky NN 29. 6. 2007. NÁLEZ: střepy nádob ULOŽ.: M Jičín č. 12 809 – 12 810. LIT.: NZ čj. 12 094/2007.

V. JIČÍN

KULT.: neolit (vypíchaná?). LOK.: osada Sedličky, ppč. 1803/11. OKOL.: zřívky domu 31. 8. 2007. NÁLEZ: jáma, střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín č. 12 905 – 12 906. LIT.: NZ čj. 12 095/2007, 9845/2005, 7805/2002, 9342/2000, 8343/1999, 5643/1996, Ulrychová 1997. POZN.: Místo nálezů je částí polykulturní lokality Jičín – Soudná – Čeřov – Zebín.

VI. JIČÍN

KULT.: vypíchaná (II.-III. stupeň). LOK.: ppč. 390 – areál oblastní nemocnice, jižně od budovy staré chirurgie (nový pavilon interna II). OKOL.: v rýze pro kanalizaci 18. 6. 2007. NÁLEZ: kulturní vrstva, střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín č. 12 763 – 12 764. LIT.: NZ čj. 12 096/2007, 8694/2003, 7806/2002, 6743/1998, 593/1995, 772/1991, Ulrychová 1999, 69–76.

VII. JIČÍN

KULT.: novověk (2. polovina 16. století). LOK.: průmyslová zóna č. 2, ppč. 936. OKOL.: po skryvce pro areál fy APEL 21. 6. 2007. NÁLEZ: střepy nádob ULOŽ.: M Jičín č. 12 811 – 12 814. LIT.: NZ čj. 12 097/2007. POZN.: další movité nálezy na svahu východně nad Valdickým potokem (Ulrychová 1997, 87–88).

VIII. JIČÍN

KULT.: novověk (1. polovina 17. století). LOK.: komín domu čp. 94 Valdštejnovo náměstí. OKOL.: při čištění a opravě komínového tělesa majitelem v září 2006. NÁLEZ: střepy talíře a džbánu. ULOŽ.: M Jičín č. 12 486 – 12 492. LIT.: NZ čj. 12 098/2007.

IX. KOPIDLNO, okr. Jičín

KULT.: novověk (1. polovina 17. století). LOK.: střed dvora za domem čp. 58 na Hilmarově náměstí, ppč. 1384. OKOL.: v rýze kanalizační přípojky v narušené situaci 19. 9. 2007. NÁLEZ: střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín č. 12 907 – 12 917. LIT.: NZ čj. 12 101/2007.

X. LIBÁŇ, okr. Jičín

KULT.: neolit. LOK.: pole severně od plotu a obvodové komunikace závodu Cademce Inovation CZ (dříve Peguform a. s. Liberec, původně Plastimat a. s. Liberec), ppč. 548 nebo 550. OKOL.: povrchový nález Miroslava Valenty ze Sběrače v lednu 2007. NÁLEZ: střep nádoby. ULOŽ.: M Jičín č. 12 485. LIT.: NZ čj. 12 102/2007, 7809/2002, 9334/2000, 594/1995, 583/1995, 763/1991, Ulrychová 2000, 23–29.

XI. MARKVARTICE, okr. Jičín

KULT.: středověk (VS), novověk (NO1). LOK.: osada Spařence, při obvodu domu čp. 1 na st. p. č. 91/1. OKOL.: sběr J. Šemberová, Dolní Bousov, 25. 3. 2007. NÁLEZ: střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín č. 12 696 – 12 709. LIT.: NZ

- čj. 12 104 / 2007. POZN.: V blízkosti domu čp. 1 je zachován zaniklý vrcholně středověký hrádek (Waldhauser – Weber 1973).
12. MILETÍN, okr. Jičín
KULT.: novověk (NO 1–2). LOK.: dvůr areálu zemědělského družstva, jižně od st. p. č. 152/1, 152/2. OKOL.: neohlášené zemní práce na stavbě vodovodu v květnu 2007, dar pracovníka dodavatelské firmy. NÁLEZ: železná skruž dřevěného vodovodu. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 904. LIT.: NZ čj. 12 105 / 2007.
13. NEMYČEVES, okr. Jičín
KULT.: raný středověk (RS 3?, RS 4). LOK.: dům čp. 122, st. p. č. 222, ppč. 414/17. OKOL.: při hloubení sklepa v roce 1986 a 1987, neohlášená stavba. NÁLEZ: střeby nádob. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 710 – 12 716. LIT.: NZ čj. 12 106/2007. POZN.: místo nálezu leží západně u tvrzště (usedlost čp. 100) a návrší s nálezy raně středověké keramiky (Ulrychová 2006) – vše jižně podél zaniklé vodoteče.
14. NOVÁ PAKA, okr. Jičín
KULT.: novověk. LOK.: osada Vlčkov, poloha Zlámaniny (nebo Sopka), ppč. 3671, 3672/1, 3672/2. OKOL.: náhodný povrchový nález Václava Nováka v dubnu 2005. NÁLEZ: silicitové křesadlo. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 652. LIT.: NZ čj. 12 107/2007.
15. NOVÁ PAKA, okr. Jičín
KULT.: novověk. LOK.: bezejmenná ulička severně od čp. 1 (Náměstí TGM). OKOL.: v rýze pro kanalizaci 24. 7. 2007. NÁLEZ: střeby nádob. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 815 – 12 820. LIT.: NZ čj. 12 108/2007.
16. OBORA, okr. Jičín
KULT.: novověk (2. polovina 17. století). LOK.: cesta před domem čp. 18a, ppč. 499. OKOL.: v rýze pro vodovod 31. 5. 2007. NÁLEZ: část komorového glazovaného kamnového kachle. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 761. LIT.: NZ čj. 12 109/2007.
17. OSENICE, okr. Jičín
KULT.: středověk (VS 2), novověk (NO 1), recent. LOK.: rozhraní svahu nad domem čp. 41 a hřbitova, ppč. 66 a st. p. č. 39. OKOL.: oprava obvodové zdi hřbitova, 9.–16. 3. 2007. NÁLEZ: střeby nádob, kostrové pohřby. ULOŽ.: M Jičín čj. 23 682 – 12 686 (střeby nádob), lidské kosti byly uloženy do šachty při severovýchodním nároží špýcharu na ploše hřbitova. LIT.: NZ čj. 12 110/2007.
18. OSTRUŽNO, okr. Jičín
KULT.: raný středověk (RS 3, 4), novověk. LOK.: jižně od kostela Povýšení sv. Kříže, st. p. č. 7. OKOL.: po demolici předchozího a při stavbě nového domu 27. 4. 2007. NÁLEZ: střeby nádob. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 722 – 12 747. LIT.: NZ čj. 12 111/2007, 7814/2002. POZN.: Další nález mladohradištní keramiky potvrzuje lokalizaci vsi Hradiště zaniklé k roku 1226 do intravilánu Ostružna (Ulrychová 2004, 146).
19. PODHORNÍ ÚJEZD, okr. Jičín
KULT.: raný středověk (RS 4), středověk (VS 1). LOK.: zahrada domu čp. 17, ppč. 961/1. OKOL.: sběr majitele při rytí a okopávání zahrady od jara do podzimu 2006. NÁLEZ: střeby nádob. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 653 – 12 681. LIT.: NZ čj. 12 112/2007. POZN.: nově zjištěná lokalita.
20. PŠEVES, okr. Jičín
KULT.: raný středověk (RS 4), středověk (VS 2), novověk (NO 1, 2). LOK.: ppč. 71, zahrada za roubenou chalupou čp. 34. OKOL.: v pasových základech a skryté omici při stavbě nového domu 27. 6. 2007. NÁLEZ: střeby nádob, železný hřebík. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 794 – 12 808. LIT.: NZ čj. 12 113/2007.
21. RAŠÍN, okr. Jičín
KULT.: raný středověk (RS 4), středověk (polovina 14. století). LOK.: severní okraj vsi, usedlost čp. 26, st. p. č. 1, ppč. 1/1. OKOL.: neohlášená stavba veterinární kliniky, rekonstrukce obytného domu 19. 9. 2006 a 23. 4. 2007. NÁLEZ: střeby nádob. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 436 – 12 448. LIT.: NZ čj. 12 114/2007. POZN.: Západně přes silnici i nálezy kultury nálevkovitých pohárů (Vokolek 1964, 37).
22. SBĚŘ, okr. Jičín
KULT.: lineární (mladší stupeň), vypíchaná (II./III. stupeň). LOK.: podél silnice Vysoké Veselí – Sběř, západní okraj ppč. 291/1. OKOL.: v rýze pro plynovodní přivaděč (0,5 m pod povrchem), 19. 9. a 21. 9. 2007. NÁLEZ: objekt (7,2 x 1,6 m /š x hl./), kulturní vrstva, střeby nádob, broušená kamenná industrie, mazanice, křemenné oblázky. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 918 – 12 941, 12 942 – 12 952. LIT.: NZ čj. 12 115/2007, 12 116/2007, 604/1995, 605/1995. POZN.: Stavbou bylo zachyceno sídliště obou kultur neolitu Jičínka objevené v roce 1995. Nálezy čj. 12 942 – 12 952 byly získány z kulturní vrstvy.
23. SBĚŘ, okr. Jičín
KULT.: novověk (NO 1). LOK.: st. p. č. 186/2, západně u domu čp. 11. OKOL.: v plynovodní přípojce 21. 9. 2007. NÁLEZ: střeby nádob tzv. červeného novopackého zboží. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 953 – 12 956. LIT.: NZ čj. 12 117/2007.
24. STARÁ PAKA, okr. Jičín
KULT.: novověk (2. polovina 16. – 1. polovina 17. století). LOK.: ulice U Splavu, poblíž domu čp. 134, st. p. č. 119. OKOL.: v rýze pro kanalizační přípojku 19. 6. 2007. NÁLEZ: kulturní vrstva, střeby nádob. ULOŽ.: M Jičín čj. 12 765 – 12 780. LIT.: NZ čj. 12 118/2007.

25. STARÁ PAKA, okr. Jičín
KULT.: novověk (16. a 1. polovina 17. století). LOK.: v komunikaci mezi čp. 303 a čp. 71. OKOL.: v rýze pro kanalizaci 19. 7. – 7. 8. 2007. NÁLEZ: souvrství štětovaných a hafovaných povrchů, střepy nádob, polovina železné podkovy. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 821 – 12 840. LIT.: NZ čj. 12 119/2007. POZN.: nálezy vymezují místní komunikaci okrajem nivy potoka Rokytky od počátku 16. století.
26. STARÉ HRADY, okr. Jičín
KULT.: vypíchaná (III. stupeň). LOK.: Vašíčkova zahrada u hřiště, tj. ppč. 223/68, jižní okraj katastru. OKOL.: náhodný nález majitele 28. 9. 2006. NÁLEZ: plochá tesla – amfibolový rohovec. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 748. LIT.: NZ čj. 12 120/2007.
27. STARÉ HRADY, okr. Jičín
KULT.: raný středověk (RS 4), středověk, novověk (NO 1). LOK.: břeh severně od zámku, ppč. 6/1, 6/4. OKOL.: náhodný nález v březnu 2007. dr. Eva Bílková, Sedliště u Libáně. NÁLEZ: střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 981 – 12 993. LIT.: NZ čj. 12 121/2007.
28. STŘEVAČ, okr. Jičín
KULT.: neolit, halštát (HB), raný středověk (RS 2?, 4), středověk?. LOK.: pole mezi Mrlinou a silnicí Střevač – Chyjice, ppč. 248/1, 255. OKOL.: opakovaný sběr Miroslava Valenty ze Střevače v lednu 2007. NÁLEZ: střepy nádob, kovářská struska. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 449 – 12 484. LIT.: NZ čj. 12 122/2007, 10 649/2006. POZN.: místo nálezu je polykulturní lokalitou: u rybníka Jordán existovala kovárna ještě do poloviny 20. století.
29. STUDÉNKA, okr. Jičín
KULT.: pozdní paleolit. LOK.: severně pod vrcholem tzv. Hrnčířova kopce, ppč. 63, 65/3, nebo jejich bezprostřední okolí. OKOL.: náhodný povrchový nález Václava Nováka ze Studénky. NÁLEZ: vrtáček ze šedého silicitu. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 651. LIT.: NZ čj. 12 123/2007.
30. ÚBISLAVICE, okr. Jičín
KULT.: novověk (NO 2). LOK.: v areálu usedlosti čp. 56 (mlýn, hamr a kovářna), st. p. č. 23. OKOL.: nález majitele v červenci 2007. NÁLEZ: struska. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 841. LIT.: NZ čj. 12 124/2007. POZN.: podle sdělení majitele byl mlýn postaven v druhé polovině 17. století.
31. VELEŠICE, okr. Jičín
KULT.: halštát (HB), starší doba římská, raný středověk (RS 4). LOK.: podél jižního úseku hřbitovní zdi přes okraj návsi k faře, tj. ppč. 146/1, st. p. č. 13. OKOL.: neohlášená stavba NN přípojky k obnovované faře, sběr na povrchu zasypané rýhy 18. 8. a 22. 8. 2007. NÁLEZ: střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín čí.

12 842 – 12 880. LIT.: NZ čj. 12 125/2007, 9139/2004, 9277/2001, 9276/2001, 9302/1999.

II VELEŠICE, okr. Jičín

KULT.: halštát (HB), raný středověk (RS 4). LOK.: východní okraj návsi, ppč. 146/1. OKOL.: v rýze pro vodovodní přípojku k faře čp. 1 (st. p. č. 13), 18. 8. 2007. NÁLEZ: zásobní jáma, kulturní vrstva, střepy nádob, mazanice. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 881 – 12 903. LIT.: NZ čj. 12 126/2007. POZN.: Valcovitá jáma je prvním mladohradištním objektem z intravilánu vsi. Všechny předchozí nálezy pocházejí jen ze sběrů.

III VELEŠICE, okr. Jičín

KULT.: halštát (HB), raný středověk (RS 4). LOK.: jižní část návsi, ppč. 146/1. OKOL.: v rýze pro STL plynovod, 21. 9. 2007. NÁLEZ: kulturní vrstva, střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 957 – 12 964. LIT.: NZ čj. 12 127/2007. POZN.: Katastr Velešice je v celém rozsahu územím s archeologickými nálezy.

IV VELEŠICE, okr. Jičín

KULT.: novověk (1. polovina 16. století). LOK.: východní okraj návsi před domem čp. 12, ppč. 146/1. OKOL.: v rýze pro STL plynovod, 25. 9. 2007. NÁLEZ: střepy nádob. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 965 – 12 968. LIT.: NZ čj. 12 128/2007.

V VITINĚVES, okr. Jičín

KULT.: vypíchaná (mladší stupeň). LOK.: pole u Cidliny při severním okraji vsi, poloha Vyšovatka, ppč. 414/42 a okolí. OKOL.: sběr Antonín Šeps, Nová Paka, podzim 2003. NÁLEZ: broušená kamenná industrie (1 ks). ULOŽ.: M Jičín čí. 12 762. LIT.: 12 129/2007. POZN.: V poloze Vyšovatka nalezeny dva hromadné nálezy broušených nástrojů (Vencel 1975, 44–49).

VI VRBICE, okr. Jičín

KULT.: středověk (15. století), novověk (1. polovina 16. století). LOK.: st. p. č. 64/4, jižní část pozemku. OKOL.: orientační vzorkování pasových základů a příjezdové komunikace při stavbě nového domu, 4. 4. 2007. NÁLEZ: střepy nádob, zlomek kachle. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 717 – 12 721. LIT.: NZ čj. 12 130/2007.

VII ZÁMOSTÍ, okr. Jičín

KULT.: halštát (HB), raný středověk (RS 2? – 4), novověk (NO 1). LOK.: hradiště Hrádky – ostrožna Starý Hrádek, ppč. 165/1. OKOL.: sběr Jan Kosina, M Turnov, před rokem 1986, předáno v lednu 2007. NÁLEZ: střepy nádob, keramické šídlo. ULOŽ.: M Jičín čí. 12 493 – 12 650.

VIII ŽELEZNICE, okr. Jičín

KULT.: raný středověk (RS 4), středověk. LOK.: starý hřbitov u kostela sv. Hiljí, ppč. 86. OKOL.: v rýze pro osvětlení kostela, 4. 11. 2007. NÁLEZ:

Literatura:

- Ulrychová, E. 1997: Archeologické nálezy z okolí Valdštejnovy lodžie v Jičíně - Sedličkách, Z Českého ráje a Podkrkonoší – Suppl. 3, 21–23. Semily.
- Ulrychová, E. 1997: Jičín, okr. Jičín, Výzkumy v Čechách 1993–95. Praha.
- Ulrychová, E. 1999: Sídliště z mladší doby kamenné v areálu Okresní nemocnice v Jičíně, Zpravodaj MHK, 25, 69–76. Hradec Králové.
- Ulrychová, E. 2000: Starolineární sídliště v Libáni, Zpravodaj MHK 26, 23–29. Hradec Králové.
- Ulrychová, E. 2004: Soupis zaniklých středověkých vsí na Jičínsku, Z Českého ráje a Podkrkonoší 17, 135–165. Semily.
- Ulrychová, E. 2006: Značky na podstavách hradištních nádob v nálezech z Jičínska, in: sb. Archeologie ve středních Čechách 10/2, 867–877. Praha.
- Vencl, Sl. 1975: Hromadné nálezy neolitické broušené industrie z Čech, PA LVXI, 12–73. Praha.
- Vokolek, V. 1964: Rašín, o. Jičín, BZO 1963. Praha.
- Waldhauser, J. 1975: Hřmenín, okr. Jičín, Výzkumy v Čechách 1972. Praha.
- Waldhauser, J. – Weber, V. 1973: Tvrz Spařence, Zpravodaj Šrámkovy Sobotky X, 20–21. Sobotka.

Eva Ulrychová: Archaeological finds from archaeological field actions of the museum in Jičín in 2007. The contribution is a summary of accession to the archaeological collection of the Regional Museum and Gallery in Jičín, which were acquired during salvage actions of the archaeological department and donated from the artefacts found in the Jičín region. Most of the finds date to the climatic optimum of the Neolithic, Early and Late Bronze Age, Early Middle Ages and recent periods. An unusual find is pottery from the 1st half of the 17th century found in the chimney body in the house No. 94 on the Valdštejn Square in Jičín. An action yielding larger number of finds and field investigation was related to the gas work in municipalities of Sběř, Velešice and Hrobičany. Also other finds from small construction works in Velešice confirms that the region is a territory with archaeological finds dating from the beginning of the Neolithic to the present.

PŘEHLED ARCHEOLOGICKÝCH AKCÍ REGIONÁLNÍHO MUZEA VE VYSOKÉM MÝTĚ ZA ROK 2007

David Vích

1. Úvod

Následující řádky podávají přehled akcí Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě za rok 2007, zvláště povrchové sběry, zvláště záchranné archeologické výzkumy – podobně, jako tomu bylo za roky 2005 a 2006 (Vích 2006a; 2007b). Okresy jsou uvedeny k roku 2007, tedy po úpravě hranic okresů. PIAN je provedena standardně pomocí koordinátů. Tam, kde jsou koordináty uvedeny v desetinných číslech, šlo o přepočtu na koordináty z GPS údajů pomocí programu UNITRANS.

2. Použité zkratky:

BI – broušená industrie; E – eneolit; ch. sběru – charakteristika sběru; Ka – kámen; KLPP – kultura lužických popelnicových polí; LIT. – literatura; LnK – kultura lužické lineární keramikou; LOK. – lokalizace; LT – latén; M – mezolit; N – neolit; NÁL. – nálezy; N ml. – mladší neolit; NO – novověk; OKOL. – okolnosti; P – paleolit; př. č. – přírůstkové číslo; POZN. – poznámka; PŘÍRODNÍ PODM. – přírodní podmínky; RM L – Regionální muzeum v Litomyšli; RD – rodinný dům; RM VM – Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě; RS – raný středověk; RS3 – střední doba hradištní; RS4 – mladší doba hradištní; RS/VS – přelom raného a vrcholného středověku; VS/NO – přelom vrcholného středověku a novověku; ŠI – štipaná industrie; ULOŽ. – uloženo; VS vrcholný středověk. Sumace nálezů: X jednotlivé kusy; XX – desítky kusů; XXX – stovky.

Poznámka redakce: vzhledem ke zcela specifické povaze příspěvku byl ponechán bez větších redakčních úprav.

3. Povrchové sběry

Následující řádky podávají přehled povrchových sběrů archeologa RM VM, spolu s jeho spolupracovníků. Uvedena je i charakteristika sběrů tam, kde je to možné (k tomu viz Vích 2001).

1. BENÁTKY (okr. Svitavy)

LOK.: 14-33-05, (479:101); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová 18. 3. 2007 mezi kameny na deponii odvalu nad těžební stěnou, v nadloží v řezu stěny lomu patrná sprašová kapsa bez známek dochovaných archeologických situací; NÁL.: RS (1x dno nádoby); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: hrana nad inundací Loučné, 360 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

2. **BOHUŇOVICE 6** (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-31-24, (279:234), (284:236), (289:231), (285:228); k. ú. Řídký; označení ponechávám jako zavedené; OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová 10. 3. 2007; sběr D. Vích 24. 3. 2007; sběr D. Vích a M. Hrušeš 4. 11. 2007; ch. sběru: 10. 3. 2007 / 2,90,1,0,7,1,2; sběr dvou osob; sběr 24. 3. 2007 / 4,120,1,0,7,1,2; sběr 4. 11. 2007 / 4,60,1,7,0,1,2, sběr dvou osob; NÁL.: P-M (ŠI - XXX); AKTIVITA: sídliště (P-M); PŘÍRODNÍ PODM.: terasa nad soutokem Končinského potoka a Loučné, jílovitá kamenitá půda, 314–316 m n. m.; ULOŽ.: RM L; LIT.: Vích-Vokolek 1997, 5 – položka 23.
3. **BOŠÍN 1** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-04, (031:205), (043:224), (052:216), (044:200); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 23. 11. 2007 / 4,105,1,1,1,1,1; NÁL.: M (1x ŠI); d. římská (7x keramika); RS (1x keramika); AKTIVITA: neurčena (M); sídliště (d. římská; RS); PŘÍRODNÍ PODM.: inundace Skořenického potoka, 280 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 21/2008; LIT.: Vích 2007a, 180 s další lit.
4. **BUČINA 1** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-23, (453:042); OKOL.: sběr M. Hrušeš 21. 8. 2007; NÁL.: P (1x hrot); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah poblíž příležitostné vodoteče, 364 m n. m.; POZN.: na hranici s k. ú. Suchá Lhotka; ULOŽ.: RM L.
5. **CEREKVICE NAD LOUČNOU 14** (Svitavy)
 LOK.: 14-31-24, (197:245), (198:247), (208:241), (208:237); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru 17. 8. 2007 / 1,25,1,4,0,1,1; NÁL.: mezolit (1x ŠI); AKTIVITA: sídliště(?); PŘÍRODNÍ PODM.: terasa nad inundací Loučné, šterkopísčitá půda, 298–300 m n. m.; ULOŽ.: RM L; LIT.: Kalferst – Sigl – Vokolek 1999, 5 – položka 19; Bláha – Kalferst – Sigl 2004, 9 – položka 37.
6. **ČESKÉ HEŘMANICE 8C** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-19, (465:017), (467:039), (477:038), (472:022); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 6. 11. 2007 / 4,120,1,3,1,1,1; NÁL.: M (11x ŠI); RS3 (2x keramika); AKTIVITA: neurčena (M); sídliště (RS3); PŘÍRODNÍ PODM.: plató nad soutokem vodotečí, 310–315 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 9/2008; LIT.: Vích 2000, 59.
7. **ČISTÁ 1** (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-34-01, (026:028), (054:029), (058:021), (046:013); areál tzv. hradiště v Zemanových stráních; OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 18. 3. 2007 / 2,60,1,1,0,2,1, sběr dvou osob; NÁL.: RS3 (1x keramika); RS (50x keramika); RS(?) (1x čepel Fe nože); VS (17x keramika); neurčeno (1x přepálený zlomek ŠI); AKTIVITA: sídliště (RS); PŘÍRODNÍ PODM.: plató při hraně údolí, hlinitá půda, 376–380 m n. m.; ULOŽ.: RM L; LIT.: Tomíček 1921/22, 91–92; Skutil 1947/48, 15, 38–39; Vích 2000, 59.
8. **ČISTÁ 11** (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-33-10, (402,57:164,45); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 11. 3. 2007 / 4,10,1,0,1,1,2; NÁL.: M (2x ŠI); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad Jalovým potokem, 404 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
9. **ČISTÁ 12** (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-33-10, (424,67:228,66); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 11. 3. 2007 / 4,15,1,0,1,1,2; NÁL.: M (2x ŠI); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad Jalovým potokem, 390 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
10. **DOLNÍ DOBROUČ 1** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-32-03, (120,58:026,27); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru 18. 9. 2007 / 4,30,1,4,0,1,2; NÁL.: pravěk (1x ŠI); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad inundací Tiché Orlice, hlinitá půda, 360 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 23/2008.
11. **DOLNÍ DOBROUČ 2** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-32-08, (259,69:256,08) (jádrovitý kus); (264,45:254,27) (čepel); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 14. 10. 2007 / 4,15,1,0,0,2,2; NÁL.: M (2x ŠI); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: výrazný svah nad bezejmennou vodotečí, 372 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 24/2008.
12. **DOLNÍ DOBROUČ 3** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-32-08, (234,96:250,65); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 14. 10. 2007 / 4,5,1,0,1,2,2; NÁL.: pravěk(?) (1x zlomek suroviny); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: výrazný svah nad bezejmennou vodotečí, 376 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 25/2008.
13. **DŽBÁNOV U VYSOKÉHO MÝTA 2** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-18, (284:105), (314:123), (325:108), (290:088); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 13. 1. 2007 / 2,20,1,0,0,1,2; NÁL.: N(?) (1x přepálené škrabadlo); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad soutokem bezejmenné vodoteče a Blahovského potoka, hlinitá půda, 290–296 m n. m.; POZN.: na ploše s nálezem registrovány naorané objekty bez přímé vazby na ŠI; ULOŽ.: RM VM, př. č. 29/2007.
14. **DŽBÁNOV U VYSOKÉHO MÝTA** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-18, (281,85:097,52); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 13. 1. 2007 / 2,5,1,0,0,1,2; NÁL.: VS/NO (1x poškozená zdobená opasková zápona); AKTIVITA: ojedinělý nález; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah, hlinitá půda, 292 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 30/2007.
15. **CHOCEŇ – HRÁDEK ZÍTKOV** (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-09, okolí bodu (038,76:227,09); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová 25. 3. 2007 na svazích a akropoli hrádku; NÁL.: VS (keramika – XXX); AKTIVITA: sídliště opevněné; PŘÍRODNÍ PODM.: návrší při hraně výrazně

převýšené terasy nad Tichou Orlicí, 310–332 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 30/2008; LIT.: Musil 1995, 35 s další lit.

16. CHOCEŇ (okr. Ústí nad Orlicí)
LOK.: 14-31-03, (451,78:004,09) v předpolí hradiště nad Darebnicemi; OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová 16. 6. 2007 na ploše zorané za účelem sázení stromků; NÁL.: VS/NO (1x atypická keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: vyvýšenina výrazně převýšená nad tokem Tiché Orlice, štěrkopísčité půda, 342 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 31/2008.
17. CHOCEŇ – HRADIŠTĚ NAD DAREBNICEMI (okr. Ústí nad Orlicí)
LOK.: 14-31-03, okolí bodu (454:007); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová 16. 6. 2007 na ploše připravené k sázení stromků v areálu hradiště v prostoru před valem; NÁL.: KLPP (28x atypická keramika); RS (3x atypická keramika); AKTIVITA: sídliště opevněné (KLPP); neurčena (RS); PŘÍRODNÍ PODM.: hradiště z větší části zasahuje na k. ú. Běstovice, orbou narušená plocha však leží ještě na k. ú. Choceň; PŘÍRODNÍ PODM.: vyvýšenina výrazně převýšená nad tokem Tiché Orlice, štěrkopísčité půda, 340 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 32/2008; LIT.: Vencl 1971; Vokolek 1993.
18. CHOTOVICE 1 (okr. Svitavy)
LOK.: 14-33-03, (220:120); (228:128), (241:121), (236:111); OKOL.: sběr M. Hrubeš; ch. sběru: 23. 1. 2007 / 2,50,1,0,0,1,2; NÁL.: RS/VS (4x keramika); VS (4x keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad bezejmenným potokem, 428–436 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
19. CHOTOVICE 2 (okr. Svitavy)
LOK.: 14-33-03, (244:118); OKOL.: sběr M. Hrubeš; ch. sběru: 23. 1. 2007 / 2,10,1,0,0,1,2; NÁL.: M(?) (1x ŠI); AKTIVITA: ojedinělý nález; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad bezejmenným potokem, 430 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
20. JAVORNÍK 1 (okr. Ústí nad Orlicí)
LOK.: 14-31-23, (257:182), (268:201), (277:193), (267:178); OKOL.: sběr M. Severa, L. Němečková, K. Švecová 8. 2. 2007; sběry M. Severa; ch. sběru: 20. 1. 2007 / 4,90,1,3,1,1,2; sběr 3. 2. 2007 / 4,90,1,3,1,1,2; sběr 8. 2. 2007 / 4,110,1,3,1,1,2, sběr tří osob; sběr 26. 10. 2007 / 2,85,1,1,0,1,2; sběr 3. 11. 2007 / 2,70,1,1,0,2,1; sběr 2. 12. 2007 / 2,40,1,1,0,1,2; NÁL.: P (ŠI – X); M (ŠI – XXX); pravěk (1x hrot šípu); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah, štěrkopísčité půda, 360–372 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 13/2008; LIT.: Vích 2006a, 219.
21. JAVORNÍK 2 (okr. Ústí nad Orlicí)
LOK.: 14-31-23, (213:106), (215:110), (217:108), (216:104); OKOL.: sběr M. Hrubeš; ch. sběru: 23. 1. 2007 / 2,50,1,0,0,1,1; NÁL.: P–M (1x patinovaný hrot šípu s řapem); VS (3x keramika); AKTIVITA: ojedinělý nález (P–M);
- neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: ostrožná poloha výrazně převýšená nad Blahovským potokem, 412–416 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 14/2008.
22. JAVORNÍK 3 (okr. Ústí nad Orlicí)
LOK.: 14-31-23, (120:052); OKOL.: sběr M. Hrubeš; ch. sběru: 1. 2. 2007 / 2,5,1,0,0,1,2; NÁL.: M(?) (1x zlomek suroviny ŠI); AKTIVITA: ojedinělý nález; PŘÍRODNÍ PODM.: svah výrazně převýšený nad Blahovským potokem, 454 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 15/2008.
23. JAVORNÍK 4 (okr. Ústí nad Orlicí)
LOK.: 14-31-23, (165:047), (173:053), (176:047), (168:039); OKOL.: sběr M. Hrubeš; ch. sběru: 1. 2. 2007 / 2,5,1,0,0,1,2; NÁL.: M(?) (1x zlomek suroviny ŠI); AKTIVITA: ojedinělý nález; PŘÍRODNÍ PODM.: úžlabí, popř. příležitostná vodoteč, 442–448 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 16/2008.
24. JAVORNÍK 5 (okr. Ústí nad Orlicí)
LOK.: 14-31-23, (226:193), (245:217), (256:216), (241:190), (232:186); OKOL.: sběry M. Severa; ch. sběru: 25. 10. 2007 / 4,80,1,3,1,2,1; sběr 2. 12. 2007 / 4,10,1,3,1,1,2; NÁL.: M (20x ŠI); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah výrazně převýšený nad Blahovským potokem, štěrkopísčité půda, 370–382 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 17/2008.
25. LÁNY U LITOMYŠLE (okr. Svitavy)
LOK.: 14-31-25, (307,17:030,40); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 18. 3. 2007 / 2,5,1,0,0,2,1, sběr dvou osob; NÁL.: M(?) (1x odštěpek šedo-modrého spongolitu); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah cca 400 m od inundace Loučné, hlinitá půda, 348 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
26. HRŮTA U VYSOKÉHO MÝTA – OSADA KNÍŘOV (okr. Ústí nad Orlicí)
LOK.: 14-31-18, okolí bodu (136:143); OKOL.: sběr Dalibor Vaněk, Žižkovská ul. 416, Vysoké Mýto v dubnu 2007 na hrázi rybníka, 29. 4. 2007 na základě předaných nálezů dodatečný sběr D. Vích; NÁL.: RS/VS (2x keramika) VS (4x keramika), obr. 1:1–5; POZN.: sekundárně dovezeno při zpeňování hráze koncem roku 2006, nálezy RS/VS a VS jsou v rámci hráze ze dvou různých míst (RS/VS střed hráze; VS J konec hráze); ULOŽ.: RM VM, př. č. 45/2008.
27. LUŽE (okr. Chrudim)
LOK.: 14-31-21, (450:112); OKOL.: zjištění D. Vích 2. 2. 2007; NÁL.: (?) (registrována tmavá výplň naorávaných objektů, movité nálezy nezískány); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: svah bez vazby na vodoteč, hlinitá půda, 348 m n. m.
28. MAKOV 1 (okr. Svitavy)
LOK.: 14-33-03, (330:304); OKOL.: sběr M. Hrubeš; ch. sběru: 30. 1. 2007 / 2,10,1,0,0,1,2; NÁL.: M(?) (1x ŠI); AKTIVITA: ojedinělý nález; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah poblíž příležitostné vodoteče, 430 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

29. MORAŠICE 4 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-33-04, (070:189); OKOL.: sběr M. Hrubeš; ch. sběru: 31. 1. 2007 / 2,20,1,0,0,1,2; NÁL.: M(?) (1x zlomek suroviny ŠI); AKTIVITA: ojedinělý nález; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad příležitostnou vodotečí, 388 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
30. MORAŠICE 5 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-33-04, (180:166), (207:176), (215:167), (190:155); OKOL.: sběr M. Hrubeš 7. 6. 2007; NÁL.: E (1x silicitový plošně retušovaný hrot šípu); pravěk (2x přepálená ŠI); VS (18x keramika); AKTIVITA: neurčena (E pravěk; VS); PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad příležitostnou vodotečí 364–374 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
31. MOSTEK 1 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-04, (450:057), (452:067), (459:068), (462:055); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 5. 1. 2007 / 2,15,1,0,0,1,2; NÁL.: středověk (1x keramika); VS (5x atypická keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad Teplickým potokem, hlinitá půda, 360–362 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 28/2007.
32. NASAVRKY 1 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-04, (462:063), (460:076), (465:076), (466:063); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 5. 1. 2007 / 2,25,1,0,1,1,2; NÁL.: pravěk (1x ŠI); VS (16x keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad Teplickým potokem, hlinitá půda, 364 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 27/2007.
33. NEDOŠÍN 11 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-31-25, (043:120), (054:130), (072:118), (070:107); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru 26. 5. 2007 / 4,135,1,0,3,1,2, sběr dvou osob; NÁL.: M(?) (ŠI – XX); LnK (15x keramika); N ml. (1x zlomek BN zlomeného v oku); N (7x zlomky a štěpiny BN; 2x pískovcové brousky; 21x keramika; 1x mazanice; ŠI – XX včetně obsidiánu); VS (7x keramika); AKTIVITA: sídliště (LnK; N ml.; N); neurčena (M?/); VS); PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad inundací Loučné, hlinité a štěrkopísčité podloží, 314–326 m n. m.; POZN.: registrovány naorávané objekty; ULOŽ.: RM L.
34. NOVÁ SÍDLA 2 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-31-24 (410:056), (420:063), (428:054), (424:047); OKOL.: sběr D. Vích a M. Hrubeš 13. 1. 2007; sběr D. Vích 7. 5. 2007; sběr M. Hrubeš 28. 5. 2007; ch. sběru: 13. 1. 2007 / 2,25,1,0,3,1,2; sběr dvou osob; sběr 7. 5. 2007 / 4,40,1,0,3,2,2; sběr 28. 5. 2007 – ch. sběru nesledována; NÁL.: P–M (ŠI – XX); N (1x ŠI); pravěk (2x keramika); AKTIVITA: sídliště (P–M); neurčena (pravěk); PŘÍRODNÍ PODM.: mírné návrší nad inundací Loučné, 310–320 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

35. NOVÁ SÍDLA 3 (okr. Svitavy)

LOK.: 14-31-24, (431:060), (442:062), (443:050), (433:043); OKOL.: sběr D. Vích a M. Hrubeš 13. 1. 2007; sběr D. Vích 7. 5. 2007; 26. 5. 2007; sběr M. Hrubeš 28. 5. 2007; ch. sběru: 13. 1. 2007 / 2,25,1,0,3,1,2; sběr dvou osob; sběr D. Vích 7. 5. 2007 / 4,45,1,0,3,2,2; sběr 26. 5. 2007 / 4,15,1,0,3,1,2; sběr 28. 5. 2007 – ch. sběru nesledována; NÁL.: P–M (ŠI – XXX); N–E (1x vývrtek z BN); latén (1x zlomek skleněného náramku); pravěk (9x keramika); AKTIVITA: sídliště (P–M); neurčena (pravěk); PŘÍRODNÍ PODM.: svah pod návrším nad soutokem Morašického potoka a Desné, hlinitá půda, 306–314 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

36. NOVÁ SÍDLA 4 (okr. Svitavy)

LOK.: 14-31-24, (429,21:044,42); OKOL.: sběr D. Vích a M. Hrubeš 13. 1. 2007; sběr D. Vích 7. 5. 2007; ch. sběru: 13. 1. 2007 / 2,10,1,0,3,1,2; sběr dvou osob; sběr 7. 5. 2007 / 4,15,1,0,3,2,2; NÁL.: lužická(?) (1x keramika); pravěk (1x keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad Morašickým potokem, 314 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

37. NOVÁ SÍDLA 5 (okr. Svitavy)

LOK.: 14-31-24, (428:010), (440:027), (449:020), (435:004); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 17. 1. 2007 / 2,85,1,0,3,1,2; NÁL.: M (69x ŠI); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad soutokem Morašického potoka a Desné, štěrkopísčitá půda, 314–328 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

38. NOVÁ SÍDLA 6 (okr. Svitavy)

LOK.: 14-33-04, (369:327), (376:336), (380:335), (376:324); OKOL.: sběr M. Hrubeš 28. 5. 2007; NÁL.: RS/VS (5x keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad Morašickým potokem, hlinitá půda, 320–328 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

39. NOVÁ SÍDLA 7 (okr. Svitavy)

LOK.: 14-33-04, (350:304), (360:315), (365:315), (358:301); OKOL.: sběr M. Hrubeš 28. 5. 2007; NÁL.: P (1x ŠI); RS/VS (3x keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad Morašickým potokem, hlinitá půda, 326–334 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

40. PŘÍLUKA 1 (okr. Svitavy)

LOK.: 14-33-03, (307:306), (310:312), (324:305), (322:301); OKOL.: sběr M. Hrubeš 18. 1. 2007; 30. 1. 2007; ch. sběru: 18. 1. 2007 – ch. sběru nesledována; 30. 1. 2007 / 2,10,1,0,0,1,2; NÁL.: M (2x ŠI); AKTIVITA: ojedinělý nález (?); PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah bez patrné vazby na vodoteč, 432–436 m n. m.; ULOŽ.: RM L.

41. ŘÍKOVICE 3 (okr. Svitavy)

LOK.: 14-33-05, (035:305), (037:319), (057:315), (051:301); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 13. 1. 2007 / 2,120,1,0,0,1,1; NÁL.: pravěk (3x keramika);

- RS (keramika XX); AKTIVITA: sídliště(?) (pravěk); sídliště (RS); PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad inundací Desné, hlinitá půda, 320–332 m n. m.; ULOŽ.: RM L; LIT.: Vích 2006a, 219.
42. SEDLEC 4 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-12, (204:050), (209:057), (230:043), (226:032); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová 12. 8. 2007; sběr D. Vích 12. 10. 2007; ch. sběru: 12. 8. 2007 / 1,150,1,1,1,2,1, sběr dvou osob; sběr 12. 10. 2007 / 4,390,1,0,1,2,1; NÁL.: platěnická (4x keramika); KLPP (8x keramika); LT (2x keramika); pravěk (1x ŠI); RS/VS (6x keramika); neurčeno (1x grafitový střep); AKTIVITA: sídliště (platěnická; KLPP; LT); neurčena (RS/VS); PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad údolím potoka, hlinitá půda, 364–368 m; ULOŽ.: RM VM, př. č. 26/2008; LIT.: Vích-Vokolek 1997, 21, položka 210; Vích 2006a, 219; Vích 2006b.
43. SEDLIŠTĚ 2 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-31-25, (000:132), (005:148), (042:142), (039:133), (032:132), (025:125); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 26. 5. 2007 / 4,45,1,0,3,2,2; NÁL.: N–E (1x týlová část sekery); pravěk (4x ŠI); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad inundací Loučné, hlinitá a štěrkopísčité půda, 314–328 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
44. SEDLIŠTĚ 8 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-31-24, (475:154), (476:164), (480:172), (480:152), 14-31-25, (000:172), (011:172), (009:153), (000:152); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 26. 5. 2007 / 2,30,1,0,3,2,2; NÁL.: M (5x ŠI; 13x surovina ŠI); NO(?) (1x křesadlo); AKTIVITA: sídliště(?); PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah – návrší cca 400 m od inundace Loučné, štěrkopísčité podloží, 332–346 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
45. SEDLIŠTĚ 9 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-31-25, (035,13:154,86); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 26. 5. 2007 / 4,5,1,0,3,2,2; NÁL.: N–E (1x škrabadlovitě upravený zlomek čepele se srpovým leskem); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: při úžlabí, popř. příležitostně vodoteči, hlinitá půda, 328 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
46. SLATINA 1 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-13, (222:368), (222:374), (251:374), (252:369); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 7. 11. 2007 / 4,45,1,0,1,1,2; NÁL.: platěnická (keramika – X); KLPP (keramika – XX); pravěk (1x čepel z šedomodrého spongolitu); VS (2x keramika); AKTIVITA: sídliště (KLPP); neurčena (pravěk; VS); PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad potokem Slatinkou, hlinitá půda, 260–272 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 8/2008.
47. SLATINA (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-13, (201,98:362,32); OKOL.: při opravě pískoviště 30. 3. 2007 nalezla a předala Lucie Mimrová ze Slatiny, žákyně ZŠ Jiráskova ve Vysokém
- Mýtě; NÁL.: VS/NO (3x keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad potokem Slatinkou, 264 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 46/2008.
48. SUDISLAV – HRAD ORLÍK (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-10, okolí bodu (206:162); OKOL.: sběr D. Vích a M. Hrubeš 28. 7. 2007; NÁL.: VS (6x keramika); AKTIVITA: sídliště opevněné; PŘÍRODNÍ PODM.: ostrožna nad údolím Tiché Orlice, 370–380 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 38/2008; LIT.: Musil 1995, 76 s další lit.
49. SUCHÁ LHOTA 1 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-33-03, (356:346), (355:355), (366:355); OKOL.: sběr M. Hrubeš v lednu r. 2007; NÁL.: VS (18x keramika); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah bez vazby na vodoteč, 406–414 m n. m.; ULOŽ.: RM L; LIT.: Vích 2006a, 219.
50. SUCHÁ LHOTA 2 (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-33-03, (313:317), (321:325), (328:319), (323:310); OKOL.: sběr M. Hrubeš podzim 2006; 18. 1. 2007; NÁL.: mladý P (1x škrabadlo); M(?) (2x ŠI); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah bez vazby na vodoteč, 425–430 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
51. SVAŘEŇ 1 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-17, (189:207), (190:215), (201:195), (198:192); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 21. 8. 2007 / 1,195,1,1,0,2,1; NÁL.: RS3 (2x keramika); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: ostrožná poloha nad Bětnickým potokem, hlinitá jílovitá půda kryjící mělce uložené slínovcové podloží, 370–384 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 47/2008; LIT.: Vích 2000, 62.
52. TISOVÁ 1 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-19, (035:305); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru 2. 8. 2007 / 1,120,1,4,1,2,1; NÁL.: pravěk (1x zlomek čepele); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad soutokem Sloupnického potoka a Loučné, hlinitá půda, 286–288 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 39/2008.
53. TISOVÁ 2 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-19, (036:364), (044:367), (067:354), (061:343), (053:344); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 1. 10. 2007/4 po 1,160,1,1,1,1,1; NÁL.: M (5x ŠI); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: terasa nad Sloupnickým potokem nedaleko vtoku do řeky Loučné, tenká vrstva hlinité půdy kryjící mělce uložené štěrkopísčité podloží, 282–288 m; ULOŽ.: RM VM, př. č. 40/2008; LIT.: Sigl-Vokolek 1979, 7, položka 18.
54. TISOVÁ 3 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-19, (015:346), (020:349), (026:346), (033:337), (034:331), (031:326), (025:332), (020:340); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 30. 7. 2007

- / 1,190,1,4,1,1,1; NÁL.: P (1x ŠI); M (1x ŠI); d. římská (6x keramika); AKTIVITA: neurčena (P, M); sídliště (d. římská); PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad soutokem Sloupnického potoka a Loučné, hlinitá – štěrkopísčité půda, 278–286 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 41/2008; LIT.: Vích 2007a, 175 s další lit.
55. TISOVÁ 6 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-19, (246:271), (255:283), (262:279), (257:270); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 9. 12. 2007 / 2,85,1,1,0,1,2; NÁL.: M (41x ŠI); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: výrazně převýšená terasa, štěrkopísčité půda, 320–324 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 12/2008; LIT.: Vích-Vokolek 1997, 22 – položka 225; Kalferst – Sigl – Vokolek 1999, 22 – položka 201.
56. TISOVÁ 18 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-14, P (002,83:090,81) N-E (003,69:088,69); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 16. 3. 2007 / 2,10,1,0,3,2,1; NÁL.: P (1x ŠI); N-E (1x terminální část škrabadla na čepeli se srpovým leskem); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad soutokem Betlémského potoka a Loučné, hlinitá štěrkopísčité půda, 280–284 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 42/2008.
57. TISOVÁ 20 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-14, (018,58:088,04); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 16. 3. 2007 / 2,15,1,0,3,2,1; NÁL.: P (1x reziduum jádra); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad soutokem Betlémského potoka a Loučné, hlinitá půda, 282–285 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 43/2008.
58. TRSTENICE (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-34-11, (105,14:078,71); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 24. 3. 2007 / 4,5,1,0,0,2,2, sběr dvou osob; NÁL.: M (1x jádro z šedomodrého spongolitu); AKTIVITA: neurčen; PŘÍRODNÍ PODM.: inundace Loučné, 430 m n. m.; ULOŽ.: RM L.
59. VINARY 1 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-11, okolí bodu (435:119); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 16. 9. 2007 / 3,45,1,0,0,2,2, sběr dvou osob; NÁL.: M (4x ŠI); AKTIVITA: neurčena; PŘÍRODNÍ PODM.: výrazně převýšená terasa nad Vinarským potokem, štěrkopísčité půda, cca 330 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 27/2008.
60. VLČKOV 1C (okr. Svitavy)
 LOK.: 14-32-21, (083:310), (087:315), (091:310), (088:305); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru 18. 9. 2007 / 4 po 1,60,1,1,0,1,2; NÁL.: mezolit (77x ŠI); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: výrazně převýšený svah nad Vlčkovským potokem, štěrkopísčité půda, 402–406 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 22/2008; LIT.: Kalferst – Sigl – Vokolek 1993, 18, položka 141 (jako nal. 1); Kalferst – Sigl – Vokolek 1994, 13 – položka 110; Kalferst – Sigl – Vokolek 1995, 7 – položka 43; Vích – Vokolek 1997, 23 – položka 238; Kalferst – Sigl – Vokolek 1999, 24 – položka 231.
61. VRACLAV 2 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-12, (223:250), (230:263), (240:262), (232:245); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 12. 9. 2007 / 4,135,1,1,4,1,1; sběr 17. 9. 2007 / 4,140,1,1,4,2,1; NÁL.: M (5x ŠI); N-E (1x tyl kamenné sekery); pravěk (2x ŠI); RS4 (2x keramika); AKTIVITA: sídliště (opevněné?); PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah výrazně převýšený nad bezejmennou vodotečí při ostrožně, hlinitá půda, 330–336 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 50/2008; LIT.: Čtverák – Lutovský – Slabina – Smejtek 2003, 346 s další lit.
62. VYSOKÉ MÝTO 2 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-13, (310:181), (303:185), (305:195), (330:195); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 16. 3. 2007 / 2,15,1,0,3,2,1; sběr 11. 4. 2007 / 4,135, 1, 3,3,2,1; sběr 27. 4. 2007 / 4,135,1,3,3,2,1; NÁL.: N (1x tyllová část ploché kamenné sekery); E (1x fragment BN zlomený v oku); N-E (1x kamenná sekera); slezská (1x keramika); platěnická (3x keramika); RS3 (4x keramika); neurčeno (1x krystal křišťálu); AKTIVITA: neurčena (P; N; E; N-E); sídliště (slezská; platěnická; RS3); PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad inundací Loučné, jílovitá půda, 282–294 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 34/2008.
63. VYSOKÉ MÝTO 8 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-13, (225:176), (232:190), (177:246), (240:164); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 27. 4. 2007 / 4,100,1,3,3,2,1; NÁL.: pravěk (1x ŠI); RS (7x keramika); AKTIVITA: neurčena (pravěk); sídliště (RS); PŘÍRODNÍ PODM.: sedlo mezi dvěma mírnými návršími nad inundací řeky Loučné, jílovitá půda, 270–280 m; ULOŽ.: RM VM, př. č. 36/2008; LIT.: Vích 2000, 66.
64. VYSOKÉ MÝTO 15 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-13, (090:247), (090:264), (116:266), (117:249); OKOL.: sběry D. Vích; ch. sběru: 14. 9. 2007 / 2,135,1,4,1,2,1; sběr 26. 9. 2007 / 4,300, 1,4,1,1,1; sběr 2. 10. 2007 / 4,345,1,4,1,2,1; sběr 3. 10. 2007 / 4,130,1,4,1,1,1; sběr 4. 10. 2007 / 4,140,1,4,1,1,1; sběr 22. 10. 2007 / 4,270,1,4,1,2,1; sběr 3. 11. 2007 / 4,450,1,4,1,2,1; NÁL.: P (1x patinovaná ŠI); E (1x keramika; 1x plochá kamenná sekera); lužická (2x keramika); LT (7x keramika); d. římská (28x keramika + 1x zlomek římskoprovinciální keramiky); pravěk (4x ŠI; 4x keramika); RS4 (2x keramika); AKTIVITA: neurčena (P; E); sídliště (LT); d. římská; RS4); PŘÍRODNÍ PODM.: svah při soutoku bezejmenné vodoteče a řeky Loučné, hlinitá půda, 266–272 m; ULOŽ.: RM VM, př. č. 33/2008; LIT.: Vích 2007a, 176 s další lit.
65. VYSOKÉ MÝTO 27 (okr. Ústí nad Orlicí)
 LOK.: 14-31-13, (207:219), (220:222), (225:201), (212:199); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 30. 5. 2007 / 4,60,1,3,3,2,1; NÁL.: pravěk (16x keramika); VS (15x keramika); neurčeno (1x grafitový stěp); AKTIVITA: neurčena

(pravěk; VS); PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad inundací Loučné, 266–268 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 37/2008; LIT.: Vích 2006a, 222.

66. ZÁMRSK 1 (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-08 (1989), (041:110), (045:119), (057:114), (054:104); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 11. 12. 2007 / 4,135,1,3,1,1,1; NÁL.: M (2x ŠI); KLPP (3x keramika); RS/VS (2x atypická keramika); AKTIVITA: neurčena (M; RS/VS); sídliště (KLPP); PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad inundací Loučné, hlinitopísčité půda, 260–266 m; ULOŽ.: RM VM, př. č. 10/2008; LIT.: Vích 2006a, 222.

67. ZÁMRSK 3 (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-08, (049:128), (052:137), (068:128), (066:120); OKOL.: sběr D. Vích; ch. sběru: 11. 12. 2007 / 2,30,1,9 (brambory),0,1,1; NÁL.: M(?) (1x ŠI); platěnická (7x keramika); AKTIVITA: neurčena (M); sídliště (platěnická); PŘÍRODNÍ PODM.: svah nad inundací Loučné, písčité půda, 260–266 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 11/2008.

68. ZÁŘECKÁ LHOTA 2 (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-09, (282:151), (282:163), (293:162), (292:151); OKOL.: sběr D. Vích a L. Víchová; ch. sběru: 21. 9. 2007 / 4,90,1,6,4,2,1, sběr dvou osob; NÁL.: M (5x ŠI); AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: výrazně převýšené platí nad Tichou Orlicí, písčité půda, 334 m n. m.; POZN.: areál a okolí zkoumaného slezskoplatěnického pohřebiště; ULOŽ.: RM VM, př. č. 28/2008; LIT.: Kalferst – Sigl – Vokolek 1991–1992, 29, položka 234; Kalferst – Sigl – Vokolek 1993, 18, 9 položky 147, 150; Kalferst – Sigl – Vokolek 1994, 15 – položky 134–138; Kalferst – Sigl – Vokolek 1995, 7 – položky 47–52; Vích – Vokolek 1997, 26 – položka 264–268; Kalferst – Sigl – Vokolek 1999, 31 – položka 300–302; Bláka – Kalferst – Sigl 2004, 133 – položky 906–907.

69. ZÁŘECKÁ LHOTA 3c (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-09, (310:133), (317:132), (308:123), (315:120); OKOL.: sběr D. Vicha L. Víchová; ch. sběru: 21. 9. 2007 / 4,30,1,6,4,2,2, sběr dvou osob; NÁL.: P (4x ŠI); M (4x ŠI); AKTIVITA: sídliště (P); sídliště(?) (M); PŘÍRODNÍ PODM.: mírné návrší nad bezejmennou vodotečí, 338–340 m n. m.; POZN.: v citované literatuře pod označením Zářecká Lhota 3a; ULOŽ.: RM VM, př. č. 29/2008; LIT.: Kalferst – Sigl – Vokolek 1995, 8 – položky 53–54; Vích – Vokolek 1997, 26 – položka 269; Kalferst – Sigl – Vokolek 1999, 30 – položka 294.

3. Podpovrchové terénní zásahy

Následující řádky podávají přehled akcí, u kterých došlo při zásahům pod povrchem terénu k narušení archeologických situací.

70. HRUŠOVÁ (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-24, (060,86:301,35); OKOL.: výstavba logistického centra firmy NOPEK a. s. v červenci 2007; NÁL.: neurčeno (vrstva); POPIS SITUACE: Téměř celá plocha stavby se kvůli činnostem souvisejícím s provozem nedaleké zaniklé cihelny nacházela pod úrovní původního terénu a byla předpokládána naprostá devastace plochy v souvislosti provozem této cihelny. Na místo stavby byla z těchto důvodů zemina především navážena. Pouze v místech těsně u drobné vodoteče směrem ke stávající pekárně firmy NOPEK a. s. bylo třeba strojem odebrat část zbytku dochované sprašové návěje. Při té příležitosti byla na řezu obnažena tmavá vrstva. Situace byla kresebně a fotograficky dokumentována. Popis vrstev: 1 – panelová mostovka vedoucí přes drobnou bezejmennou vodoteč; 2 – písčité podsýpka pod panelem; 3 – hnědá hlinitá ornice; 4 – černá hlinitá s vysráženými Fe konkrécemi; 5 – sterilní hlinité okrové podloží (obr. 1A). INTERPRETACE: Ze zjištěné vrstvy se nepodařilo získat žádný movitý materiál, který by situaci datoval. Přesto se na základě barvy a konzistence vrstvy lze domnívat, že se jedná o vrstvu antropogenního původu. Mnohem méně pravděpodobný je přírodní původ vrstvy související s činností blízké vodoteče (usazování organického materiálu). AKTIVITA: sídliště(?); PŘÍRODNÍ PODM.: bezprostředně při bezejmenné vodoteči, terén silně industriálně pozměněn, cca 290 m n. m.

71. CHOCEŇ – UL. DR. FIKEJZE (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-09, (160:230); OKOL.: přístavba domova důchodců v červenci 2007; NÁL.: NO(?) (1x objekt); POPIS SITUACE: Základový výkop proflal výrazný mísovitý objekt s plochým dnem o šířce 1,38 m a hloubce 0,68 m, jehož řez byl kresebně a fotograficky dokumentován. Popis vrstev: 1 – vrstva vzniklá druhotně v průběhu skrývky; 2 – dláždění, řada čtvercových cihel postavených do řady „na štorc“; 3 – šedá hlinitá s uhlíky; 4 – šedá hlinitopísčité promísená okrovou hlinitopísčitou; 5 – černá hlinitá silně promísená organickými zbytky (obr. 1B). INTERPRETACE: Na základě přítomnosti cihel v horní části objektu a organických zbytků při basi při absenci dalších movitých nálezu objektu patrně půjde o novověký objekt nezjištěného účelu. AKTIVITA: sídliště(?); PŘÍRODNÍ PODM.: silně pozměněno zástavbou, cca 288 m n. m.

72. SEDLEC (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-12, (213,39:029,55); OKOL.: stavba rodinného domu a s ním souvisejících sítí v červenci 2007; NÁL.: neurčeno (vrstva); POPIS SITUACE: Nepodsklepený RD byl sice zahrouben na pasy do sterilního hlinitého podloží, avšak v prostoru před nikou s hlavním uzávěrem plynu a el. přípojkou byla při výkopu sítí zjištěna vrstva. Šíře výkopů činila 30 a 40 cm, hloubka

dosahovala 120 cm. Z vrstvy se nepodařilo získat žádné movité artefakty, které by vrstvu datovaly. Popis vrstev: 1. 0-40 cm ornice (špatně odlišitelná od vrstvy 2); 2. 40-58 cm šedočerná hlinitá vrstva bez nálezů; 3. 58 cm – dno sterilní hlinité podloží. INTERPRETACE: Výzkum zjistil nedatovanou pravděpodobně antropogenní situaci v bezprostředním sousedství polykulturního sídliště (lokalita Sedlec 4). AKTIVITA: sídliště(?); PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah nad Sedleckým potokem, hlinitá půda, 368 m n. m.

73. ÚSTÍ NAD ORLICÍ – UL. PŘÍKOPY (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-32-11, (467,61:283,56); OKOL.: stavba rodinného domu v květnu 2007; NÁL.: VS (7x keramika); POPIS SITUACE: Základy domu byly zahloubeny do sterilního jílovitého podloží, místy protínaly recentní planýrku. Nálezy se podařilo získat z výhozu vzniklém při hloubení suché toalety pro stavební dělníky v bezprostřední blízkosti stavby RD, zlomky keramiky doprovázela tmavě zbarvená hlína. INTERPRETACE: vzhledem k tmavému probarvení výhozu lze uvažovat o narušení intaktní archeologické situace, další interpretace není možná; AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: silně pozměněno zástavbou, jílovitá půda, 340 m n. m.; ULOŽ.: RM VM, př. č. 44/2008.

74. VRACLAV (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-12, (205:257); OKOL.: přístavba areálu ZŠ v srpnu 2007; NÁL.: pravěk – RS (torzo hrobu bez milodarů); VS – 13. stol. (vrstva; keramika – XX; 1x keramická(?) kulička; zvířecí kost – X); VS (5x keramika); NO (sklep; vrstvy; keramika – XX; mazanice – X); POPIS SITUACE: Po destrukci stojícího objektu (stodoly) byly na ploše hloubeny základové pasy, popř. patky pro sloupy, většinou do mohutných navážkových, popř. planýrkových vrstev, ze kterých se ojedinele podařilo získat vrcholně středověkou keramiku. Výkop v J části plochy (obvodová stěna přístavby směrem k mateřské škole) přinesl pozitivní archeologické zjištění. Lžice bagru nejprve porušila čelo z větší části zasypaného sklepa opatřeného na hlínu zděnou valenou klenbou se zbytky vápenné omítky v interiéru. Po konzultaci s přivolaným etnologem bylo konstatováno novověké stáří této prostory, později byla klenba sklepa stržena bagrem, aby bylo možné položit základy plánované přístavby. Sklep s velkou pravděpodobností nesouvisel se strženou stodolou a je starší. Klenební zásyp narušoval vrstvu 6 zlomky keramiky datovanými do 13. stol., níže v její blízkosti V směrem se podařilo rozpoznat kost signalizující přítomnost hrobu. Dále V směrem byla situace narušena kamennými základy, k nimž přiléhala mocná recentní navážková vrstva; na bázi této vrstvy se podařilo identifikovat neporušenou novověkou vrstvu (vrstva 3). Rozšíření sondy pak umožnilo získat další datovací materiál z vrstvy 6 a odkryt torzo hrobu (lebka, levé rameno). INTERPRETACE: V silně narušeném terénu se podařilo vedle novověkého sklepa identifikovat zbytek neznámé stavby ze 13. stol. reprezentovaný vrstvou 6 (přítomnost kamenů a zbytků nepálených cihel). Hrob může signalizovat přítomnost raně středověkého nebo pravěkého pohřebiště. AKTIVITA: hrob

(pravěk–středověk); neurčena (VS); sídliště (VS – 13. stol.; NO); PŘÍRODNÍ PODM.: silně změněno zástavbou, hlinitá půda, 336 m n. m.; POZN.: výzkum bude publikován samostatně; ULOŽ.: RM VM, př. č. 2/2008.

75. VYSOKÉ MÝTO – UL. VŘESOVÁ (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-13, (312,47:043,84); OKOL.: stavba rodinného domu v ul. Vřesová v části Průhony; NÁL.: jordanovská (hliník; keramika – XXX; ŠI – X; mazanice – X; zl. drtidel – X); POPIS SITUACE: V základových výkopech byl zjištěn rozsáhlý objekt. Po dokumentaci řezu a zabetonování vkopu jsme po dohodě s majitelem budované nemovitosti položili podél základu sondu (později rozšířenou) mající za úkol získat datovací materiál. INTERPRETACE: Objekt lze vzhledem ke zjištěnému tvaru, rozměrům a nálezům interpretovat jako hliník jordanovské kultury. AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: mírný svah bez vazby na vodoteč, hlinitá půda, 286 m n. m.; POZN.: výzkum bude publikován samostatně; ULOŽ.: RM VM, př. č. 4/2008.

76. VYSOKÉ MÝTO – ŠEMBEROVA UL. (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-13, (250,25:074,19); OKOL.: rozšiřování drobné stavby v muzeu v září 2007 u čp. 125, za účelem vybudování výstavních prostor pro velké technické exponáty; NÁL.: VS – NO (vrstvy; keramika – XX; sklo – X; mazanice – X; zl. kachle); POPIS SITUACE: Ke stávající stavbě byla připojena přístavba, pro niž byly vyhloubeny výkopy ve tvaru L. Šířka výkopu činila cca 70 cm, hloubka cca 110 cm. Delší výkop dosahoval délky téměř 8 m, kratší 5 m 10 cm. Při bázi výkopu byl archeologem dobrán do dna zbytek vrstvy 14 s vrcholně středověkými a časně novověkými nálezy s možnou kontaminací. Obnažené řezy byly ve výkopu na vnější straně stavby dokumentovány a ovzorkovány. INTERPRETACE: Recentní vrstvy souvisí s úpravou terénu, směrem ke hradbě výrazně nabývá na mocnosti vrstva s keramikou z 18. stol. Uvedené vrstvy nasadaly na vrstvu ze závěru vrcholného středověku, vzniklou podle nálezů destrukcí stavby, která ve větší míře obsahovala dřevěné prvky (tvrdě vypálená mazanice včetně lícování). AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: silně pozměněno zástavbou, 286 m n. m.; POZN.: situace bude publikována samostatně; ULOŽ.: RM VM, př. č. 5/2008.

77. VYSOKÉ MÝTO – UL. SV. ČECHA (okr. Ústí nad Orlicí)

LOK.: 14-31-13, (244:091); OKOL.: odkopání terasovitěho útvaru pro plot u čp. 264 dokumentovaný 27. 7. 2007; NÁL.: VS (vrstva; keramika – XX); NO (vrstvy; zl. kachlů – X; keramika – XX; FE – X); POPIS SITUACE: Zjištěná stratigrafie byla dokumentována v celkové délce 8 m z odkrytých 11 m. Fotografická dokumentace byla pro minimální možnost odstupů nemožná. Vedle novověkých navážkových vrstev zaslouží pozornost požárová vrstva 6 ze 16. stol. a v řezu lichoběžníkovitá, vrcholně středověká vrstva 3. INTERPRETACE: Výzkum doložil vícenásobné zvrstvení a potvrdil (vedle navážek) přítomnost intaktních, vrcholně středověkých a novověkých situací včetně požáro-

neposkytuje. AKTIVITA: sídliště; PŘÍRODNÍ PODM.: silně pozměněno zástavbou, hlinitá půda, 284 m n. m.; POZN.: výzkum bude publikován samostatně; v bezprostřední blízkosti provedena drobná záchranná akce v r. 2005; ULOŽ.: RM VM, př. č. 3/2008; LIT.: Vích 2006a, 224.

Literatura:

- Bláha, R. – Kalferst, J. – Sigl, J. 2004: Přírůstky archeologické sbírky hradeckého muzea v letech 2000–2003, Zpravodaj MHK 30 – Suppl. 3–142. Hradec Králové.
- Čtverák, V. – Lutovský, M. – Slabina, M. – Smejtek, L. 2003: Encyklopedie hradišť v Čechách. Praha.
- Kalferst, J. – Sigl, J. – Vokolek, V. 1991–1992: Archeologické přírůstky v Muzeu východních Čech v Hradci Králové v letech 1990 a 1991, Zpravodaj MHK 18, 7–29. Hradec Králové.
- Kalferst, J. – Sigl, J. – Vokolek, V. 1993: Archeologické přírůstky muzea v Hradci Králové v roce 1992, Zpravodaj MHK 19, 5–19. Hradec Králové.
- Kalferst, J. – Sigl, J. – Vokolek, V. 1994: Přírůstky archeologické sbírky muzea v Hradci Králové v roce 1993, Zpravodaj MHK 20, 3–16. Hradec Králové.
- Kalferst, J. – Sigl, J. – Vokolek, V. 1995: Archeologické přírůstky muzea východních Čech v Hradci Králové, Zpravodaj MHK 21, 3–13.
- Kalferst, J. – Sigl, J. – Vokolek, V. 1999: Přírůstky sbírky AO MVČ v Hradci Králové za roky 1998 a 1999, Zpravodaj MHK 25, 3–31. Hradec Králové.
- Musil, F. 1995: Hrady, tvrze a zámky okresu Ústí nad Orlicí. Ústí nad Orlicí.
- Sigl, J. – Vokolek, V. 1979: Záchranné výzkumy a jiné akce provedené v terénu v roce 1978, Zpravodaj KMVČ VI/1, 3–10. Hradec Králové.
- Skutil, J. 1947/48: Z nejdávnější minulosti Litomyšlska a Poličska, Od Trstenické stezky XXIII, 4–16, 38–48, 58–62, 75–80. Litomyšl.
- Tomíček, A. 1921/22: Hradisko u Benátek, Od Trstenické stezky I, 91–92. Litomyšl.
- Vencl, S. 1971: Hradiště Hlavačov a Hrádníky na Choceňsku, Listy Orlického muzea VI, 17–32. Choceň.
- Vích, D. 2000: Raně středověké nálezy z Vraclavska, Zpravodaj MHK 26, 57–96. Hradec Králové.
- Vích, D. 2001: Povrchová prospekce severní části Boskovické brázdy v letech 1997–2000, Zpravodaj MHK 27, 27–56. Hradec Králové.
- Vích, D. 2006a: Přehled archeologických akcí Regionálního muzea ve Vysokém Mýtu za rok 2005, Pomezí Čech, Moravy a Slezska 7, 217–231. Litomyšl.
- Vích, D. 2006b: Středověké nálezy získané povrchovými sběry u obce Sedlec (okr. Ústí nad Orlicí), Zpravodaj MHK 32, 117–123. Hradec Králové.
- Vích, D. 2007a: Českomoravské pomezí v době římské, Pravěk NŘ – Suppl. 17, 173–229. Brno.
- Vích, D. 2007b: Přehled archeologických akcí Regionálního muzea ve Vysokém Mýtu za rok 2006, Pomezí Čech, Moravy a Slezska 8, 175–204. Litomyšl.

Vích, D. – Vokolek, V. 1997: Nálezy získané do sbírek AO MVČ v letech 1996–97, Zpravodaj MHK 23, 3–27. Hradec Králové.

Vokolek, V. 1993: Výzkum lužického hradiště v Běstovicích, Zpravodaj MHK 19, 49–53. Hradec Králové.

David Vích: Summary of the archaeological actions of the Regional Museum in Vysoké Mýto (Regionální muzeum ve Vysokém Mýtu) in year 2007. The submitted paper presents a summary of the archaeological actions led by the Regional Museum in Vysoké Mýto during the year 2007, separately landscape prospections and under terrain actions. Landscape surveys focused on the know sites in order to supply the collection of the Regional Museum in Vysoké Mýto, but it does acknowledge new localities (cadastral territory of Džbánov, Nedošín and Sedliště), including areas which were not previously included in the landscape prospection (cadastral territory of Dolní Dobrouč, Nasavrky). Unusual and to certain extent peculiar is the growing number of localities in the southern part of the Litomyšl and Vysoké Mýto regions in cadastral territory of Suchá Lhota, Bučina, Morašice, Chotovice, Přiluka and Javorník relating to the work of 2 unprofessional archaeologists, Mr. M. Hrubeš and Mr. M. Severa. Interesting conclusions came also from observed terrain actions, especially the find of Jordanov soil pit on the cadastral territory of Vysoké Mýto (Vřesová Street) and the find of medieval layers and burial on the municipality of Vraclav.

STOLANY /OKR. CHRUDIM/ V PRAVĚKU AŽ RANÉM STŘEDOVĚKU. VÝSLEDKY POVRCHOVÉ PROSPEKCE V LETECH 2005–2008

Jan Musil

Východočeská obec Stolany se nalézá asi 3 km jihozápadně od Chrudimi v nadmořské výšce 272–296 m n. m. Zdejší sídelní komplex dlouho unikal našemu poznání, ačkoliv leží v přímém sousedství dlouhodobě archeologicky sledovaných lokalit ve starém sídelním území. Jedinými známými nalezišti v nejbližším okolí obce byla oblast v okolí kozojedské tvrze (Lüssner 1856, 191), která byla v polovině 19. století srovnána se zemí, bronzový depot nalezený v Rabštejnské Lhotě (Frolík 1984, 18) a několik ojedinělých nálezů v okolí Sobětuch (Sklenář 1992, 177).

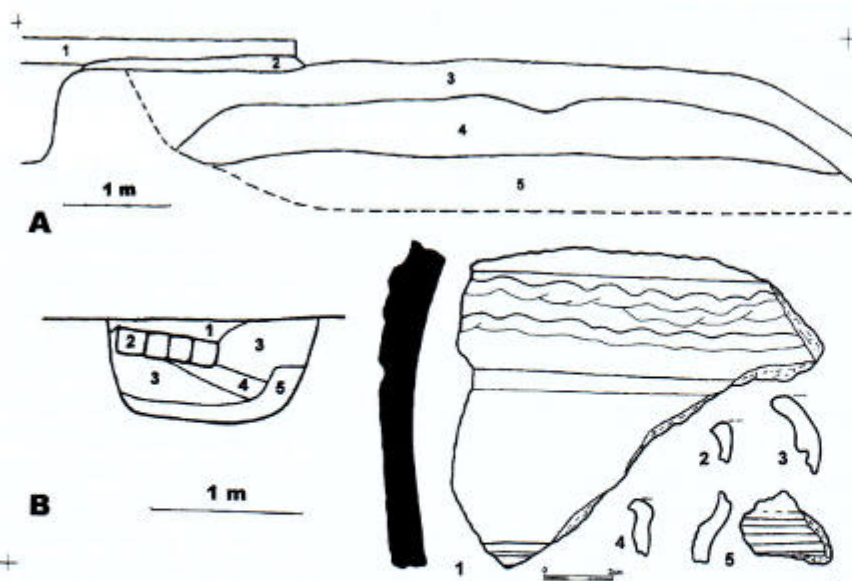
Výsledky intenzivních povrchových průzkumů, které provádělo Muzeum východních Čech v Hradci Králové ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR Praha, byly publikovány v knize Jana Frolíka a Jiřího Sigla (1995). Z časových a vegetačních důvodů nebylo tehdy možné prozkoumat okolí Stolany (srov. Frolík-Sigl 1995, 13–14, obr. 2), ačkoliv zde byl jasný centrální bod raně středověkého osídlení – kostel sv. Marka (původně zasvěcený sv. Mikuláši).¹ Popsána byla pouze transformace osídlení v oblasti na soutoku Markovického a Červeného potoka.

Intenzivní povrchové průzkumy na katastru Stolany a přilehlých obcí, prováděné systematicky od roku 2005 Regionálním muzeem v Chrudimi² ve spolupráci s místním rodákem Josefem Štěňhou, nám umožnily vytvořit si základní představu o vývoji osídlení od pravěku po vrcholný středověk³ a doplnily dosavadní „bílé místo“ na mapě archeologických lokalit. Celkem bylo vymezeno na katastru obce 12 nalezišť (Stolany I–XII), podobně tomu je i v případě Morašic, Bylan, Lánů a Sobětuch.⁴

Katalog lokalit (tab. I):

1) **Lok.:** Stolany, nal. I, ZM 10-13- 42-17: 51/199, 57/199, 56/182, 51/183

Okol.: sběr J. Štěňha 16. 4. 2005. **Pozn.:** Na poli byly zjištěny dva velké obdélníkové útvary o rozměrech cca 100 x 100 m, projevující se i porostovými příznaky na leteckých snímcích. Na 1. vojenském mapování a mapě stabilního

Obr. 1 A Hrušová – výstavba logistického centra firmy NOPEK a. s., dokumentovaný řez (popis vrstev v textu); B Choceň, ul. Dr. Fikejze – přístavba domova důchodců, dokumentovaný řez (popis vrstev v textu), 1–5 Lhůta – hráz Knířovského rybníka, sběr středověké keramiky v sekundární poloze (vyplněný profil – grafitová keramika)

¹K dřívějšímu zasvěcení srov. Boháč 1968. kostel je výslovně zmiňován až v roce 1349 (Rojek 1871–1873).

²Dále jen RM CR. Pozn. aut.

³Jako základní datovací materiál sloužil až na výjimky nestratifikovaný střepový materiál. Pozn. aut.

⁴Archeologické nálezy z těchto lokalit se nalézají ve stavu zpracování. Pozn. aut.

- katastru ještě nejsou zakresleny. Zaznamenány jsou až na 2. vojenském mapování. V terénu se projevují jako pruhy kamenů. Jde patrně o stopy ohrazení novověkých zahrad nebo sadů. **Nález:** keramika, amorf. zl. železa, zdivo. **Dat.:** VS2, No2. **Ulož.:** RM CR, inv. č. A 7044–7046. **Lit.:** Musil 2006, 18.
- 2) **Lok.:** Stolany, nal. II, ZM 10-13-42-17: 123/160, 117/158, 126/157, 123/153. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2004–2006. **Nález:** keramika, amorf. zlomek železa, ŠI/křesadlo/. **Dat.:** latén/?, RS4, RS/VS, VS1, VS2, Nov. **Ulož.:** RM CR, inv. č. A 6918–6922, A 7047–7052, př. č. 61/06. **Lit.:** Musil 2006, 18. **Tab. III:1–24.**
  - 3) **Lok.:** Stolany, nal. IIa, ZM 10-13-42-17: 121/168, meandr potoka za stodolou u čp. 40. **Okol.:** narušený objekt/sídlíštní vrstva korytem potoka, sběr Josef Štěňha 21. 8. 2006. **Nález:** Keramika, zl. kachle, mazanice, struska, zl. pískovcového brusu, knoflík, železné hřebíky. **Dat.:** RS3, RS4, RS/VS, VS1, No1, No2. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06. **Tab. III:25–31.**
  - 4) **Lok.:** Stolany, nal. III, ZM 10-13-42-17: 145/160, 141/158, 150/155, 146/150. **Okol.:** sběr Josef Štěňha a J. Musil 2005–2006. **Nález:** keramika, amorf. zl. železa. **Dat.:** latén, RS/VS, VS1, VS2. **Ulož.:** RM CR, inv. č. A 7055–7058, př. č. 61/06. **Lit.:** Musil 2006, 18. **Tab. V:1.**
  - 5) **Lok.:** Stolany, nal. IIIa, ZM 10-13-42-17: 148/139, 153/139, 150/137. **Okol.:** sběr J. Štěňha 19. 4. 2006. **Nález:** Keramika. **Dat.:** latén, RS4, VS1, VS2. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06. **Lit.:** Musil 2006, 18. **Tab. V:2–7.**
  - 6) **Lok.:** Stolany, nal. IV, ZM 10-13-42-17: 148/57, 140/45, 145/36. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2005–2006. **Nález:** keramika, zl. dýmky, zl. kachle. **Dat.:** RS3, RS4, RS/VS, VS2, Nov. **Ulož.:** RM CR, inv. č. A 7059–7069, př. č. 61/06. **Lit.:** Musil 2006, 18. **Tab. V:8.**
  - 7) **Lok.:** Stolany, nal. V, trať Na Pískách, ZM 10-13-42-17: střed 123/71. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2005–2006. **Nález:** keramika, amorf. zl. železa. **Dat.:** pravěk, RS/VS, VS1, VS2. **Ulož.:** RM CR, inv. č. A 7070–7074, př. č. 61/06. **Lit.:** Musil 2006, 18.
  - 8) **Lok.:** Stolany, nal. VI, trať Horní Hráčka, ZM 10-13-42-17: střed 176/111. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2004–2006. **Nález:** keramika, amorf. zl. železa, struska. **Dat.:** VS2, nov. **Ulož.:** RM CR, inv. č. A 7082–7085, př. č. 61/06. **Lit.:** Musil 2006, 18. **Tab. V:10, 11.**
  - 9) **Lok.:** Stolany, nal. VII /další k. ú. Sobětuchy/, ZM 10-13-42-17: 198/201, 212/212, 212/203, 199/195. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2006–2007. **Nález:** keramika. **Dat.:** RS3, RS/VS, VS1. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06 a 180/07. **Tab. V:12–16.**
  - 10) **Lok.:** Stolany, nal. VIII, ZM 10-13-42-17: 120/119, 125/122, 130/120, 131/111, 128/110. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2006–2007. **Nález:** keramika, mazanice, přepálený zl. pískovce. **Dat.:** pravěk, latén/?, starší d. římská, RS4, RS/VS, VS1, VS2. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06 a 180/07. **Tab. VI a VII.**
  - 11) **Lok.:** Stolany, nal. VIIa, trať U Křížku, ZM 10-13-42-17: 117/121. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2006–2007. **Nález:** keramika, mazanice. **Dat.:** latén, RS4, VS1, VS2. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06 a 180/07. **Tab. VIII.**
  - 12) **Lok.:** Stolany, nal. IX /další k. ú. Sobětuchy/, ZM 10-13-42-17: 177/257, 183/257, 181/269, 200/269, 199/253, 175/255. **Okol.:** sběr na naoraných objektech J. Štěňha a J. Musil 2006–2007. **Nález:** keramika, mazanice, struska, brousek, hliněná kulička. **Dat.:** pravěk, k. s lineární keramikou, k. s vypíchanou keramikou/?, popel. pole, lužická, pozdní halšt. latén, d. římská/?, RS4, RS/VS, VS1, VS2, Nov. **Ulož.:** RM CR, inv. č. A 7075–7081, př. č. 61/06. **Tab. XI, XII, XIII:1–13.**
  - 13) **Lok.:** Stolany, nal. IXa, ZM 10-13-42-17: 149/229, 176/225, 147/224. **Okol.:** sběr na naoraných objektech J. Štěňha a J. Musil 2006–2008. **Nález:** keramika, mazanice, BI /zl. sekery/. **Dat.:** pravěk, k. s lineární keramikou, k. s vypíchanou keramikou, popel. pole, latén, RS4, RS/VS, VS1. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06, 180/07 a 374/08. **Tab. IX, X.**
  - 14) **Lok.:** Stolany, nal. X, trať Za Týny, ZM 10-13-42-17: 66/268, 73/282. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2006–2007. **Nález:** keramika. **Dat.:** k. s lineární keramikou, latén/?, popel. pole, RS, VS1, VS2. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06 a 180/07. **Tab. XIII:14–20.**
  - 15) **Lok.:** Stolany, nal. Xa, ZM 10-13-42-17: 48/259, 60/257, 63/247, 58/247, 60/254, 47/255. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2006–2008. **Nález:** keramika, mazanice, struska, zl. pískovcového brousku. **Dat.:** pravěk, popel. pole, pozdní halšt. latén, d. římská/?, RS3, RS4, VS1. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06, 180/07, 374/08. **Tab. XIV, XV.**
  - 16) **Lok.:** Stolany, nal. XI, ZM 10-13-42-17: 113/227, 124/220, 113/219. **Okol.:** sběr J. Štěňha a J. Musil 2006–2008. **Nález:** keramika, zl. kobaltově modrého skleněného náramku s žebry a bílým nataveným skleněným vláknem. **Dat.:** k. s lineární keramikou, k. s vypíchanou keramikou, slezskoplatěnická, pozdní halšt. latén, RS4, VS2. **Ulož.:** RM CR, př. č. 61/06, 180/07 a 374/08. **Tab. XVI.**
  - 17) **Lok.:** Stolany, nal. XII, ZM 10-13-42-17: 152/202. **Okol.:** nehlášené terénní úpravy, nalezl a předal J. Štěňha 3. 10. 2007. **Nález:** keramika. **Dat.:** RS/VS. **Ulož.:** RM CR, př. č. 180/07. **Tab. V: 17, 18.**
  - 18) **Lok.:** Stolany, hřbitov u kostela, ZM 10-13-42-17: 136/169. **Okol.:** při hloubení hrobu nalezl hrobník Václav Starý v lednu 2006. **Nález:** dva železné sekerkovité předměty. **Dat.:** RS/?. **Ulož.:** RM CR, př. č. 180/07. **Tab. II.**

Osu pravěkého a středověkého osídlení tvoří Markovický potok a jeho přítoky, které byly v nedávné minulosti velmi silně regulovány.⁵ Nejdůležitějším přítokem Markovického potoka je Červený potok, kolem kterého se dnes rozkládá

⁵Na I. vojenském mapování jsou zaznamenány četné meandry. Pozn. aut.

jádro obce Stolany. Proto byly povrchové průzkumy prováděny přednostně okolo těchto toků a jednotlivé zjištěné polohy osídlení byly několikrát ověřeny (tab. I).

Nejstarší doklady osídlení na katastru obce pocházejí z období kultury s lineární keramikou. Nejsilnější je koncentrace nalezišť na jižně exponovaném svahu v pravobřeží Červeného potoka na severním okraji intravilánu obce /nal. IX a IXa/. Na levém břehu, naproti výše popisovaným nalezištím, byla doložena přítomnost nositelů k. s lineární keramikou na nal. XI, které je patrně pokračováním rozsáhlého nal. IXa. Další sídlištní buňka vznikla u bezejmenného pravobřežního přítoku Skupického potoka, asi 0,7 km severozápadně od severního okraje intravilánu obce /nal. X/. Závěr neolitického osídlení zabírá k. s vypíchanou keramikou. Sídlíšť z období existence k. s vypíchanou keramikou registrujeme pouze na severním okraji intravilánu obce /nal. IX a IXa/.

Pro další období nemáme dostatek informací. Vzniká nám tak více než 2500letý přerýv osídlení. Období eneolitu až střední doby bronzové patří obecně ve východních Čechách k nejméně prozkoumaným epochám pravěkého vývoje. Podobnou situaci registrujeme i v době římské a v době stěhování národů. Osídlení bylo zřejmě jiného charakteru, takže jej není možné zachytit běžnými metodami povrchové prospekce. Rovněž nemůžeme vyloučit, že takto datovatelný archeologický materiál, který ovšem nenese charakteristické znaky, je datován do jiného období. Odpověď na tyto otázky může přinést pouze intenzivní sledování stavební činnosti v regionu a archeologický výzkum vytipovaných lokalit.

O něco lépe s poznáním osídlení jsme na tom v období popelnicových polí. Ale i zde narážíme na problém malého počtu dobře datovatelných nálezů. Osídlení období popelnicových polí zaujalo již dříve osídlené polohy /nal. IX, IXa a XI/. Nově vznikla osada na výrazné terénní vlně na pravobřeží Skupického potoka severozápadně od obce /nal. X a Xa/ a u pravobřežního bezejmenného přítoku Červeného potoka asi 0,3 km jižně od intravilánu obce /nal. VIII/.

V pozdně laténském období se v okolí obce koncentruje výrazné osídlení. Četné nálezy keramiky, mazanice, strusky a železných předmětů svědčí o dlouhodobém intenzivním využívání přírodních zdrojů. Laténské nálezy se koncentrují na 7 nalezištích. Znovu byly obsazeny místa dřívějších pravěkých sídlišť severně a severozápadně od obce /nal. IX, IXa, X a Xa/, nově vznikly osady na jižním okraji obce na pravém břehu Červeného potoka /nal. II, III, IIIa a VIIIa/.

Podobně jako na většině území chrudimského okresu, i zde máme naprostý nedostatek poznatků o osídlení doby římské. Z tohoto období registrujeme pouze jeden ojedinělý zlomek keramiky datovatelný do starší doby římské,⁶ který pochází z nal. VIII jižně od obce. Stopy po germánském osídlení nalézáme i severozápadně od obce /nal. Xa/.

Raně středověké osídlení počíná někdy v průběhu středohradištního období, patrně v souvislosti se vznikem chrudimského hradiště pravděpodobně na přelomu

9. a 10. století.⁷ V tomto období vznikly 4 sídelní buňky /nal. IIa, IV, VII a Xa/. První máme doloženu na levém břehu Červeného potoka přímo v intravilánu obce /nal. IIa/. Další se nalézala východně od obce na rozhraní katastrálního území Sobětuch /nal. VII/. Předpokládáme, že tato lokalita patrně tvoří primární jádro pozdější obce Sobětuchy. Třetí buňka byla zjištěna na pravém břehu bezejmenného pravobřežního přítoku Červeného potoka, asi 1,5 km jižně od obce /nal. IV/. Poslední naleziště se nalézá na výrazné terénní hraně nad Skupickým potokem /nal. Xa/. Tyto lokality se pak staly jádry pozdějšího osídlení.

Situace se radikálně změnila v mladohradištním období. Patrně na přelomu 12. a 13. století vznikl románský kostel sv. Mikuláše,⁸ který se stal „ústředním bodem“ pro rozsáhlou síť menších sídlištních buněk vzniklých v jeho nejbližším okolí. Registrujeme jich celkem 11 okolo celé obce /nal. IIa, IIIa, IV, V, VIII, VIIIa, IX, IXa, Xa, XI a XII/. Před polovinou 13. století registrujeme zhušťování osídlení blíže k jádru dnešní obce. Pravá revoluční změna proběhla ve 13. století. Rozptýlené sídlištní buňky byly „sceleny“ do podoby vrcholně středověké vsi. Stolany byly asi typickou ulicovou vsí rozkládající se po obou březích potoka s kostelem na mírném návrší. Obec je poprvé zmiňována k roku 1229 v majetku opatovického kláštera (CDB II, 324). Severní část obce byla v 16. století zničena výstavbou Panského rybníka za Václava Heřmana Plesa, což mimo jiné dokazují archeologické nálezy /nal. IX, IX, XI a XII/.

Povrchový průzkum na katastru obce obohatil naše poznatky o vývoji osídlení regionu a doplnil tak příslovečné „bílé místo“ na mapě archeologických lokalit. Doufejme, že další bádání přinese množství nových poznatků.

Použitá literatura a prameny:

- Böháč, Z. 1968: K otázce využití zasvěcení kostelů v oboru historické geografie, ČsČH XVI, 571–584. Praha.
- CDB II: Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae II. Fridrich, G. (ed). Praha 1912.
- Chytil, K. 1900: Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese Chrudimském. Praha.
- Lüssner, M. 1856: Prokopání zbytků tvrze Kozojedské u Chrudimi, PA II, 191. Praha.
- Šmolík, J. 1984: Archeologické nálezy Chrudimsko (K–T). Chrudim.
- Šmolík, J. – Sigl, J. 1995: Chrudimsko v raném středověku. Hradec Králové.
- Merhautová, A. 1971: Raně středověká architektura v Čechách. Praha.

⁷ Stejně přítomnost límcovitého okraje na nal. IIa a rozvinuté výzdoby pomocí hřebenového nástroje na lok. VIII. Za upozornění děkuji J. Frolíkovi.

⁸ Z kostela pochází drobná sloupová hlavice, která je uložena ve sbírkách Regionálního muzea v Chrudimi (Chytil 1900; Merhautová 1971, 325).

⁶ Za konzultaci děkuji J. Jílkovi.

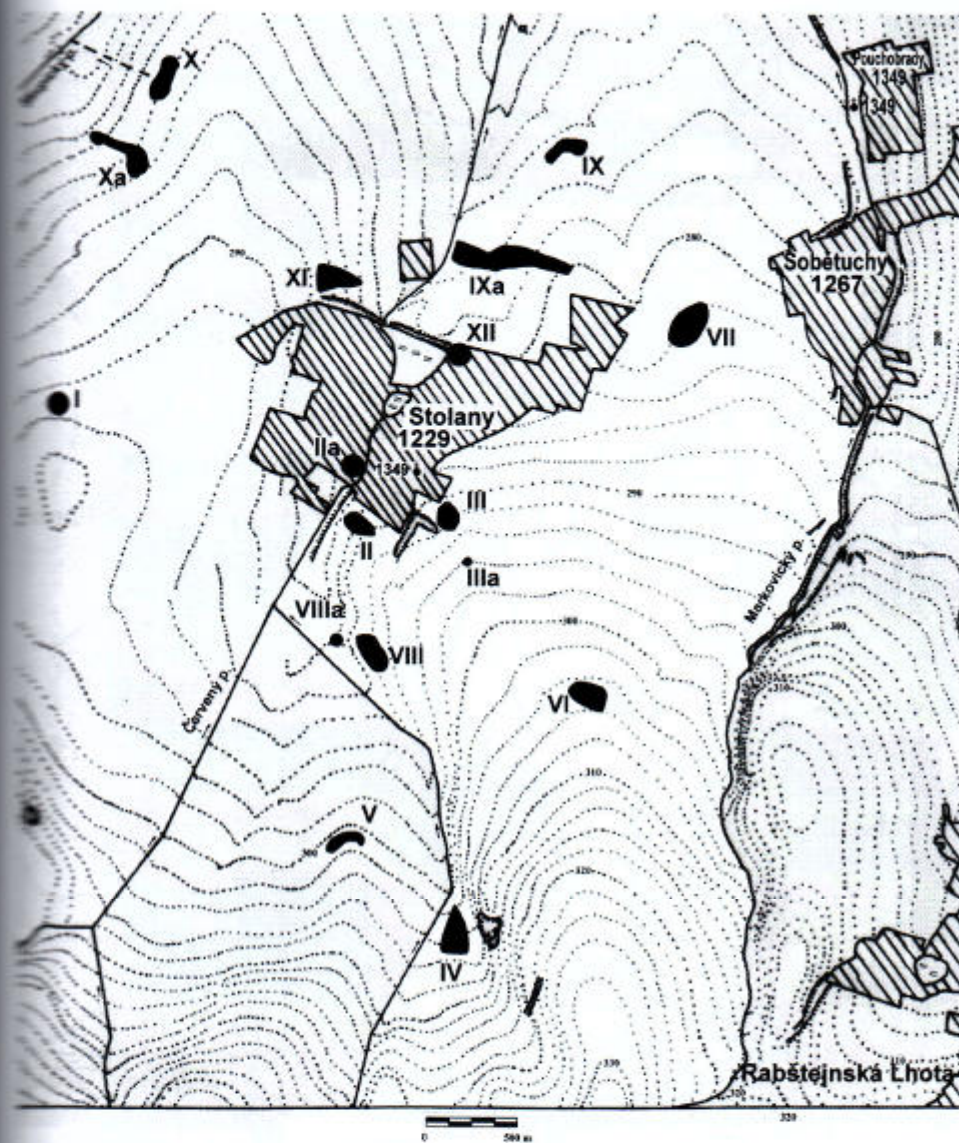

Musil, J. 2006: Seznam přírůstků archeologické sbírky Regionálního muzea v Chrudimi v letech 2003–2005, Chrudimské vlastivědné listy 15/5, 16–18. Chrudim.

Rojek, J. K. 1871–1873: Biskupství litomyšlské, PA IX, 737–758. Praha.

Sklenář, K. 1992: Archeologické nálezy v Čechách do roku 1870. Praha.

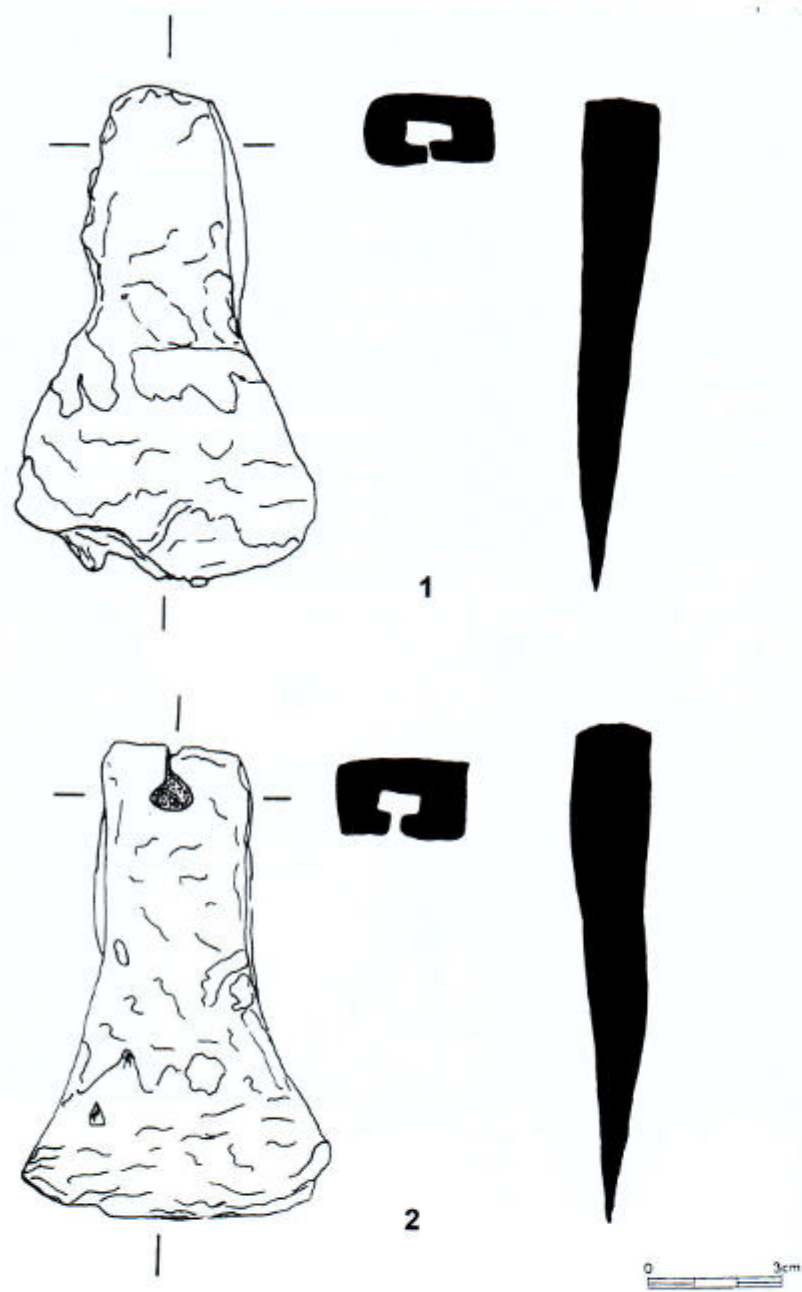
Jan Musil: Stolany /district of Chrudim/ in prehistory to early Middle Ages. Results of landscape surveys from years 2005–2008. The landscape surveys on the cadastral territory of Stolany /district of Chrudim/ done in years 2005–2008 revealed 12 new sites and allowed for establishment of overview of development in prehistoric and early medieval settlement patterns. The beginning of settlement of Stolany is dated into the Linear culture. Less present in the evidence is the Stabbed culture. More prominent is the settlement complex dating to the Urn field culture and to the La Tene period. The Roman period is known only sporadically. The beginnings of early medieval settlement can be seen in the Middle Slavic period, when we can see 4 settlement clusters. In the following Late Slavic period the number of sites increases, especially round the known Romanic church. This process finally led to medieval village in 13th century.

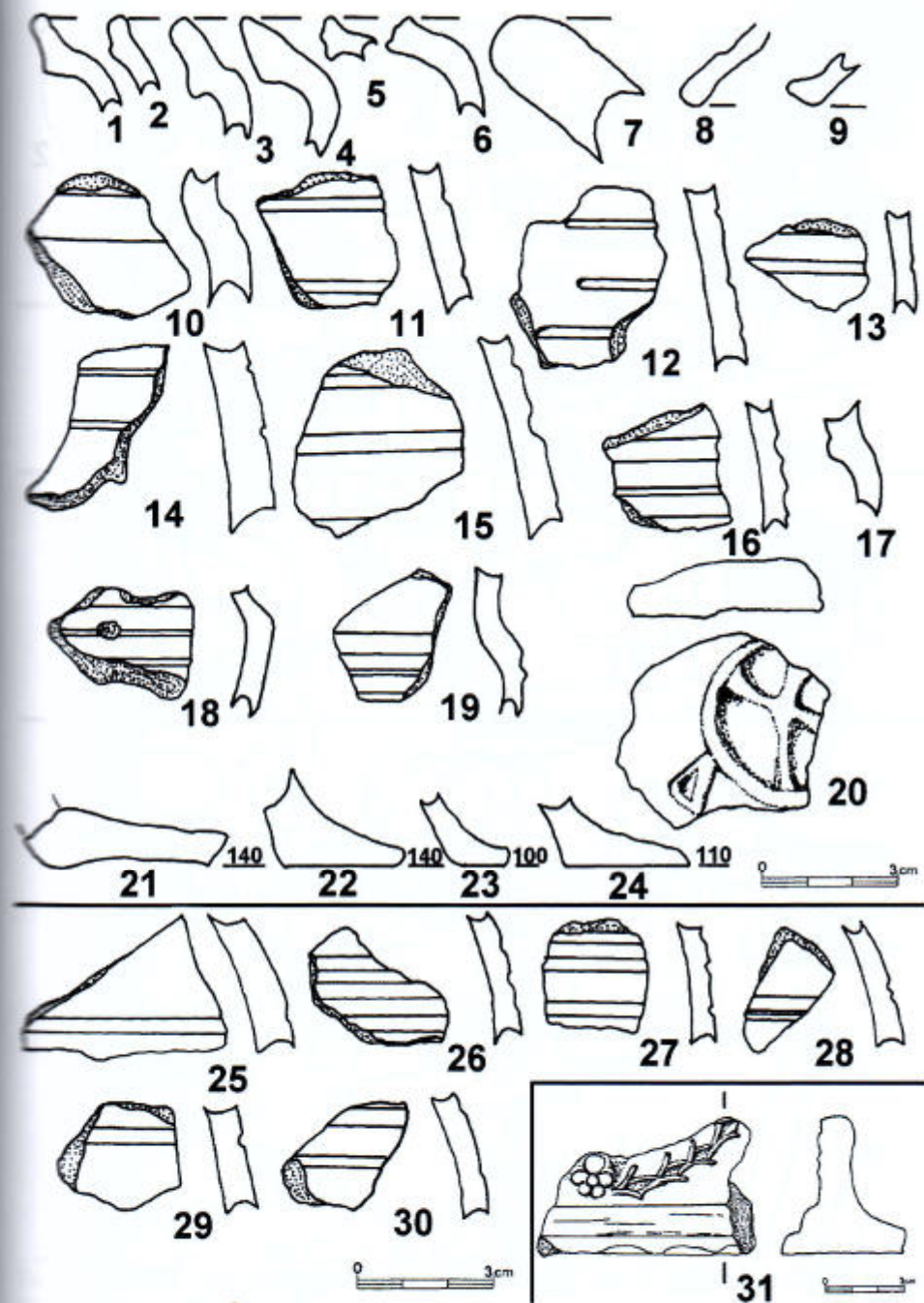
Tab. I – Sídlní komplex Stolany

Tab. I – Settlement complex Stolany.

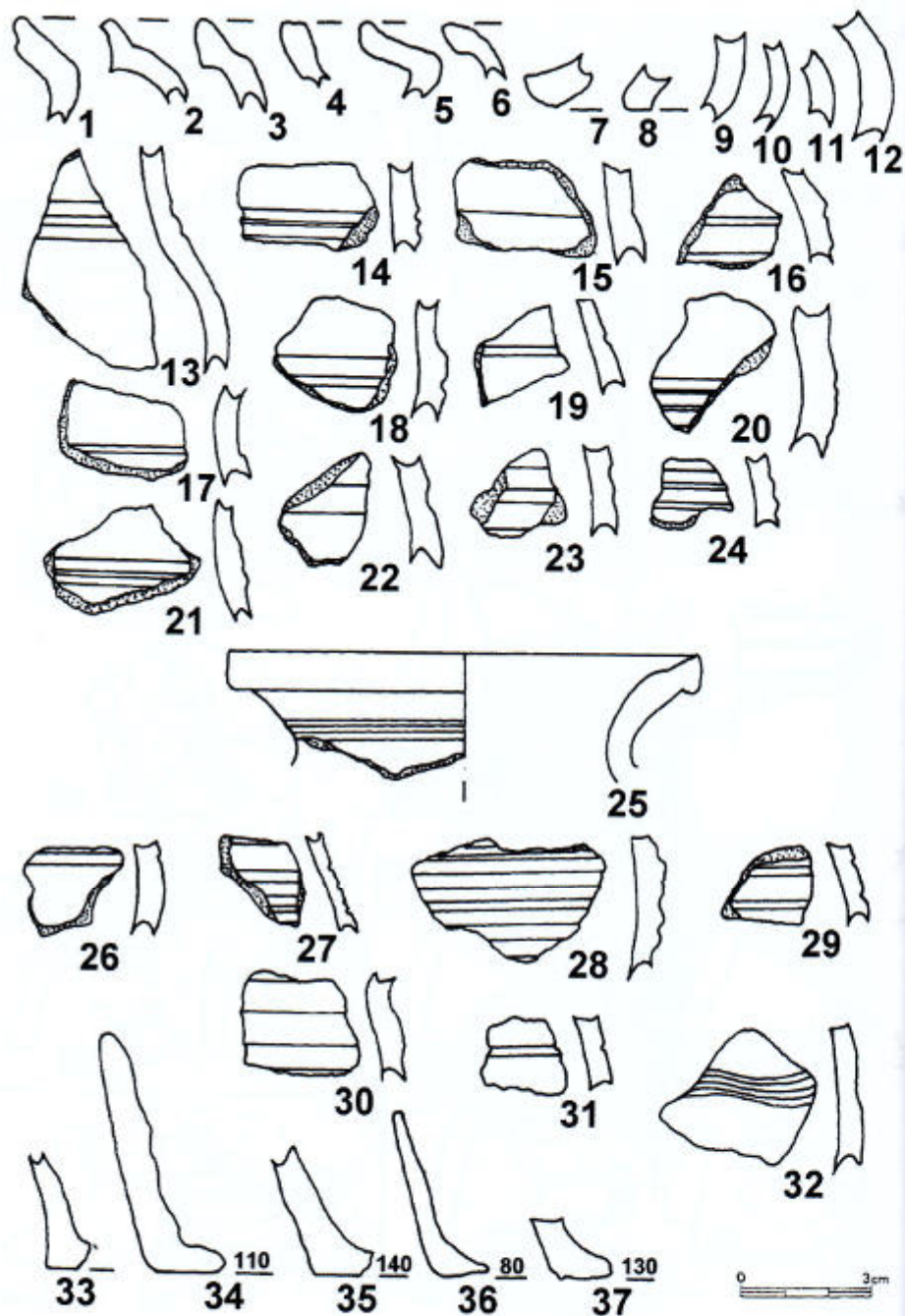

Tab. II – Stolany, u kostela sv. Marka
 Tab. II – Stolany, by the church of St. Mark.

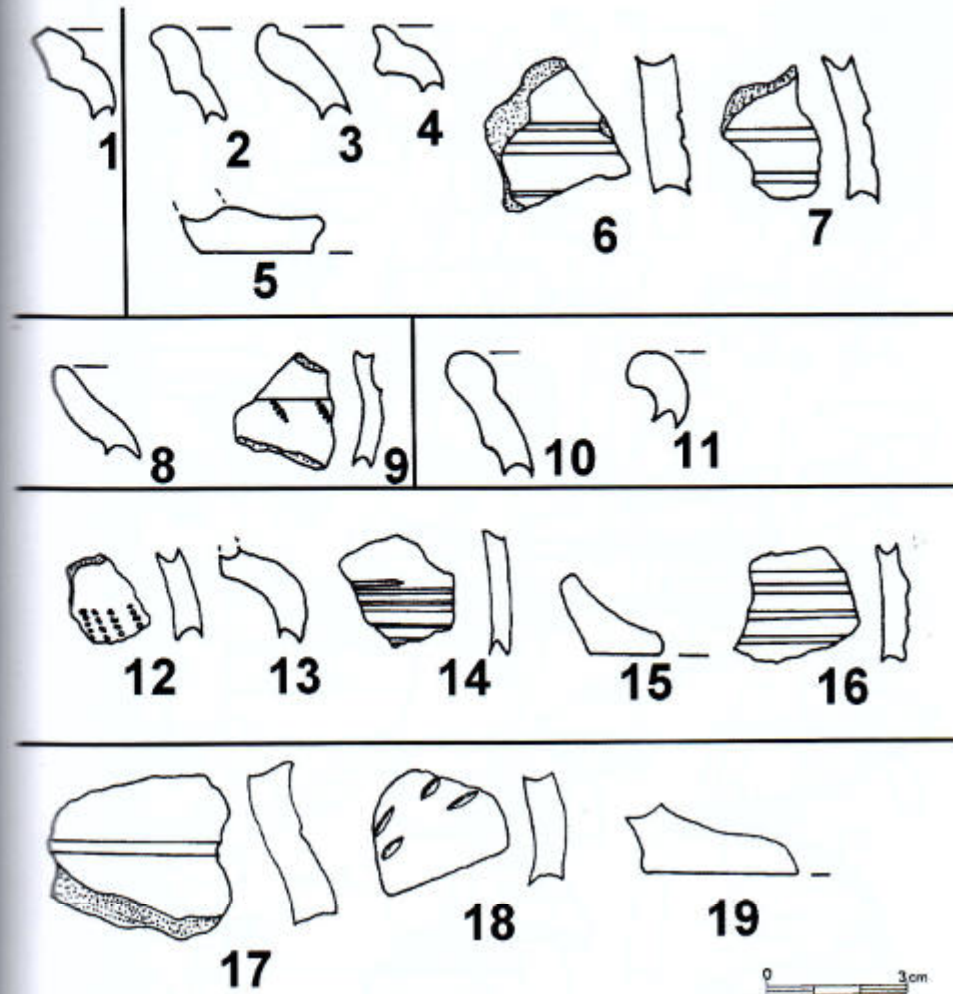

Tab. III – Stolany, výběr nálezů; nal. II – 1–24, nal. IIa – 25–31
 Tab. III – Stolany. Find selection. Site. II – 1–24; site IIa – 25–31.

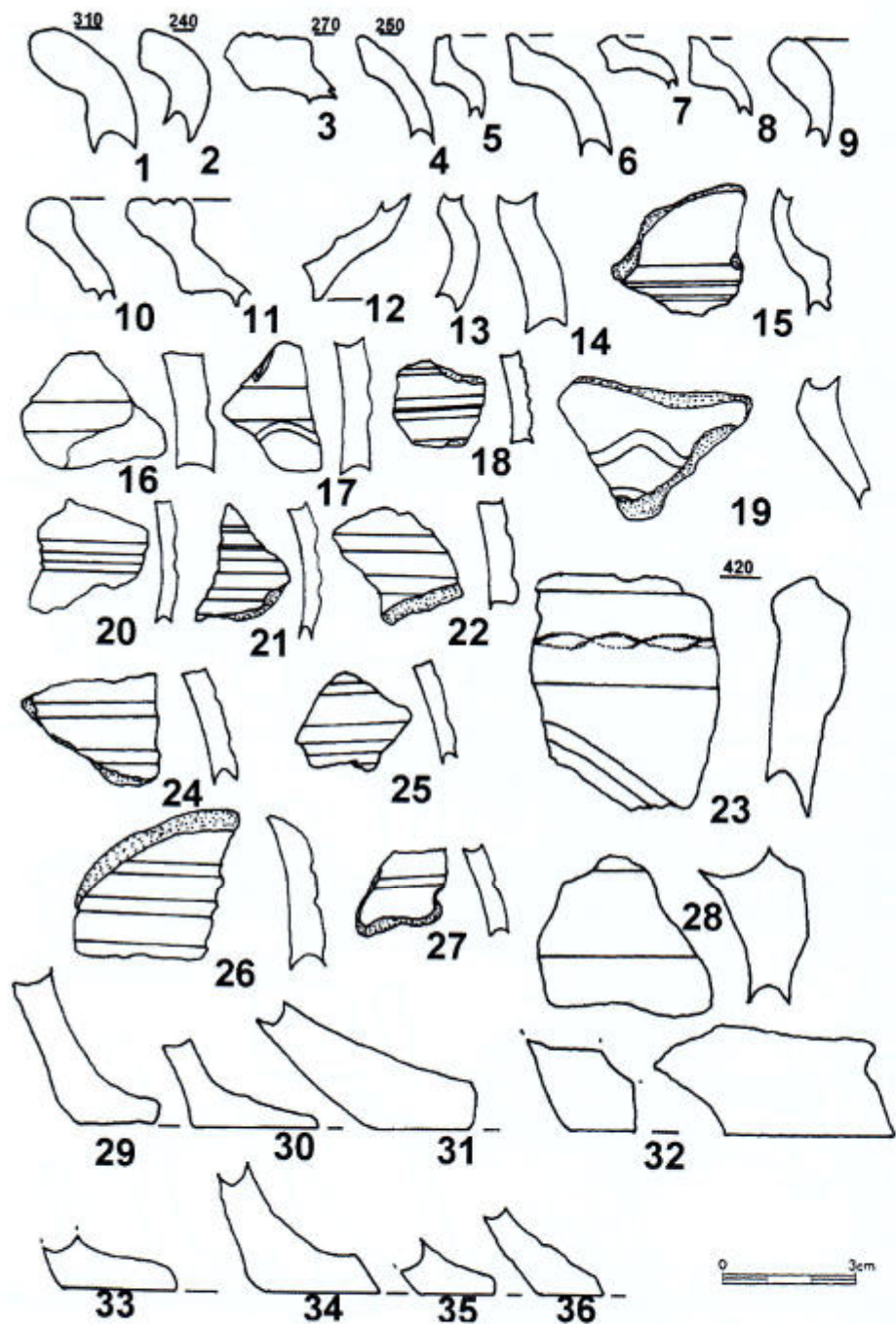

Tab. IV – Stolany, výběr nálezů; nal. IIa
 Tab. IV – Stolany. Find selection from site IIa.

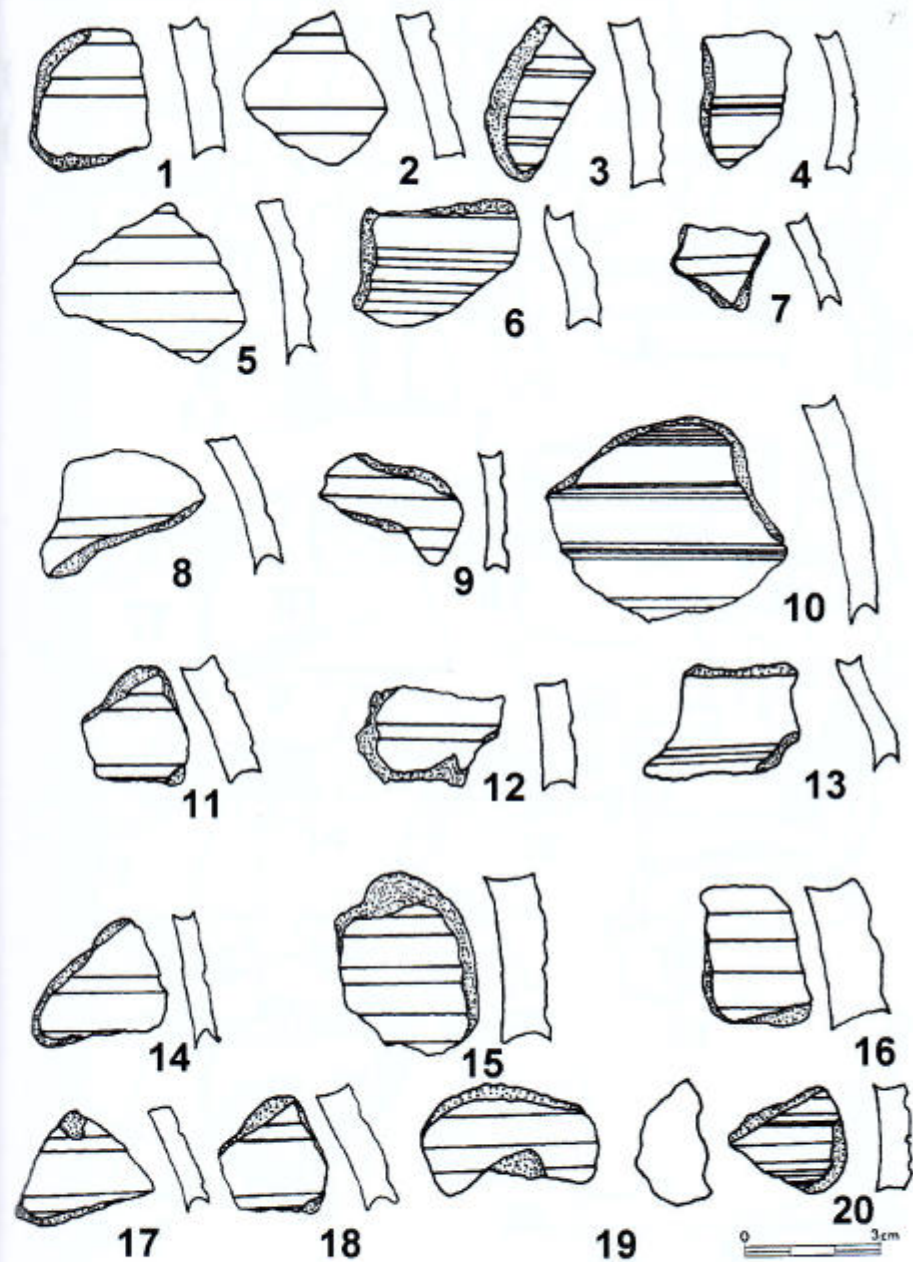

Tab. V – Stolany, výběr nálezů; nal. III – 1, nal. IIIa – 2-7, nal. IV – 8, 9, nal. VI – 10, 11, nal. VII – 12-16, nal. XII – 17-18
 Tab. V – Stolany. Find selection. Site III – 1; site IIIa – 2-7; site IV – 8, 9; site VI – 10, 11; site VII – 12-16; site XII – 17-18.

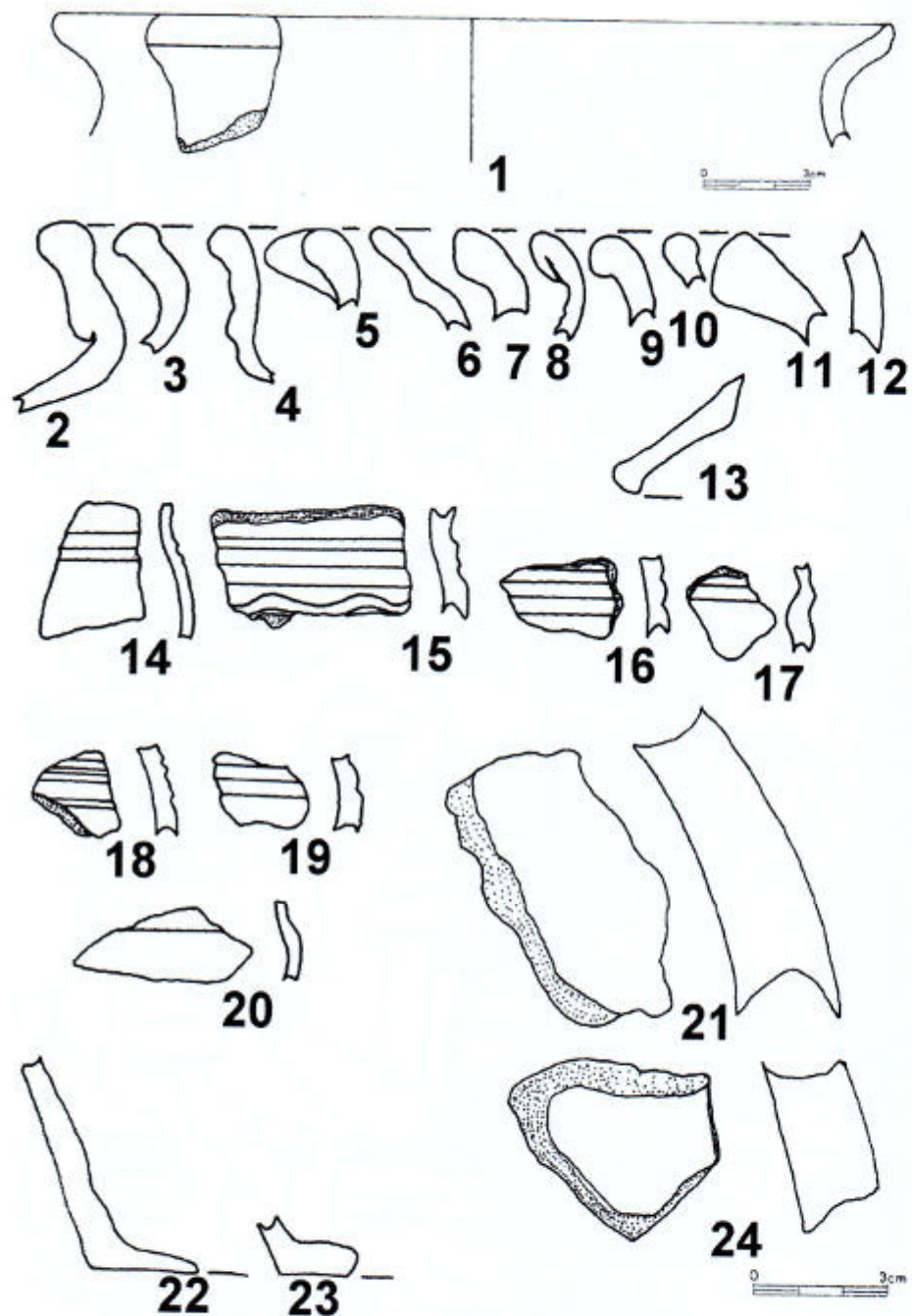

Tab. VI – Stolany, výběr nálezů; nal. VIII
 Tab. VI – Stolany. Site VIII. Find selection.

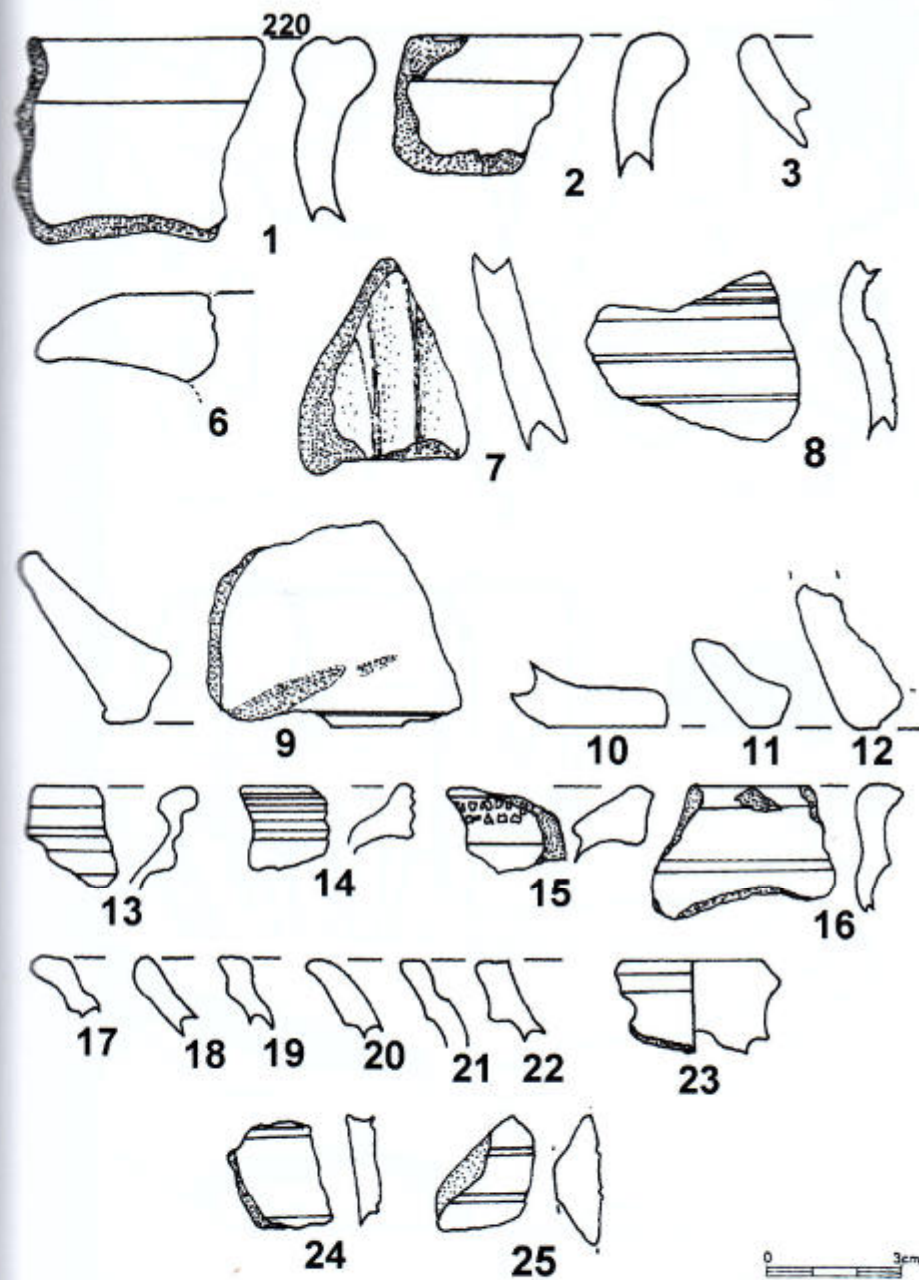

Tab. VII – Stolany, výběr nálezů; nal. VIII
 Tab. VII – Stolany. Site VIII. Find selection.

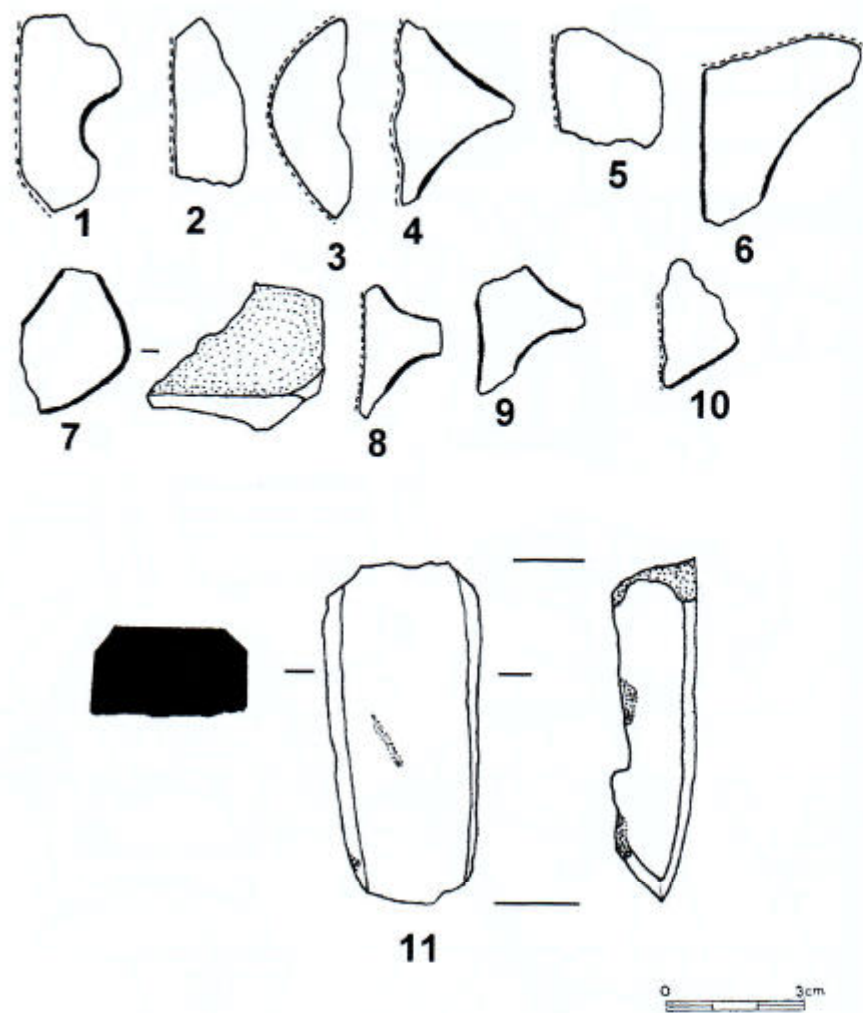

Tab. VIII – Stolany, výběr nálezů; nal. VIII
 Tab. VIII – Stolany. Site VIIIa. Find selection.

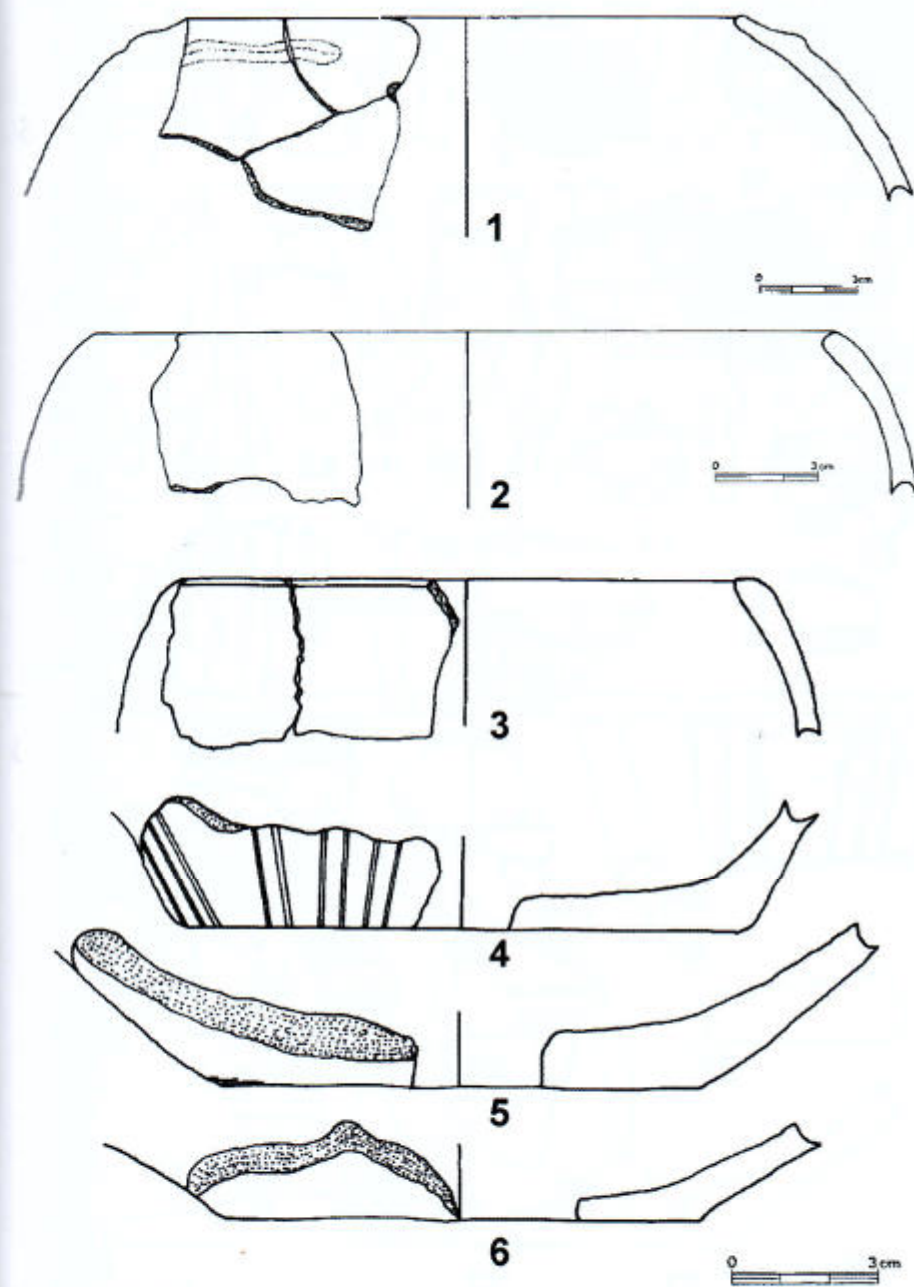

Tab. IX – Stolany, výběr nálezů; nal. IXa
 Tab. IX – Stolany. Site IXa. Find selection.

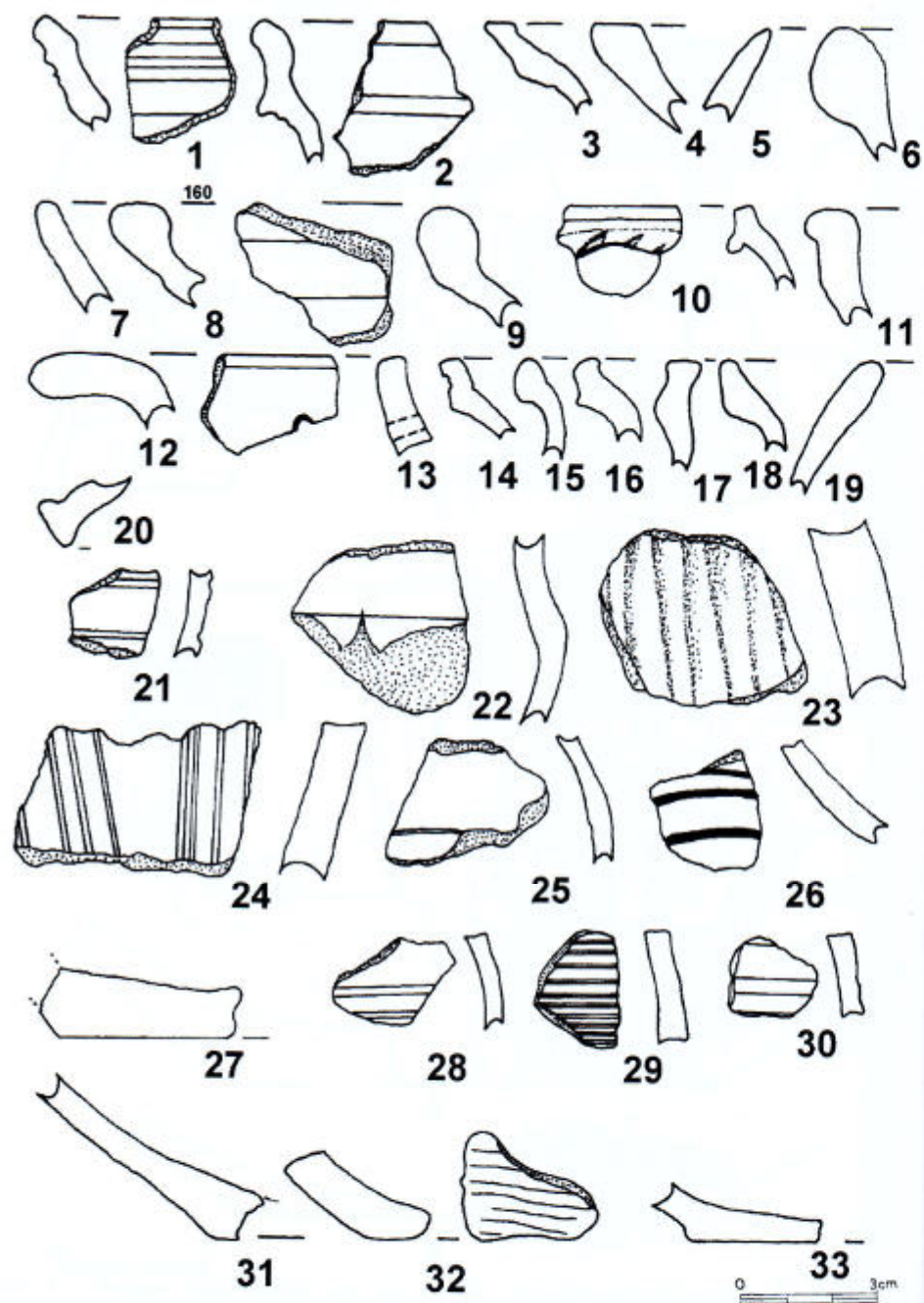

Tab. X – Stolany, výběr nálezů; nal. IXa – 1–10 – zlomky mazanic s otisky dřevěných konstrukcí, 11 – zl. broušené sekery
 Tab. X – Stolany. Site IXa. Find selection. 1–10 – daub pieces with imprintation of wooden constructions; 11 – fragment of grounded axe.

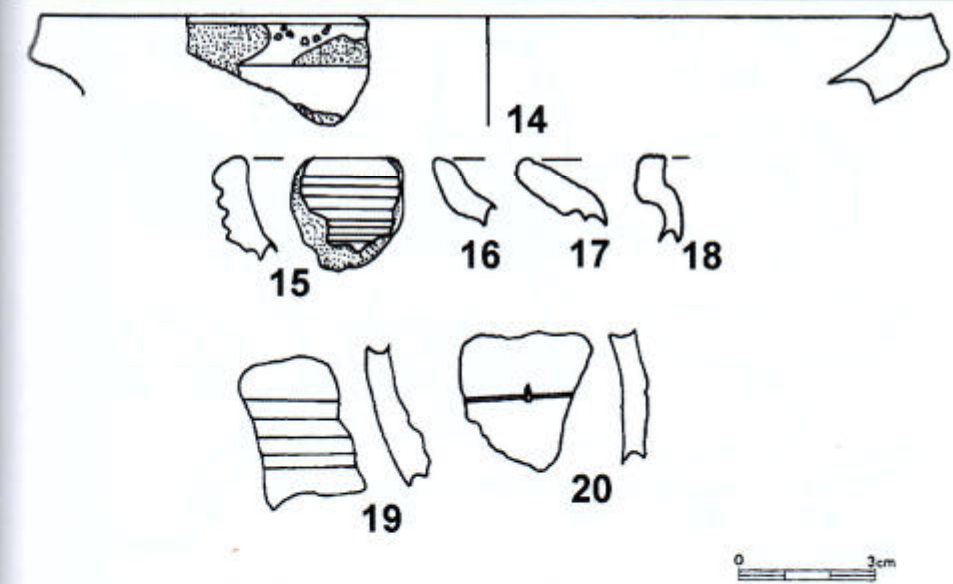
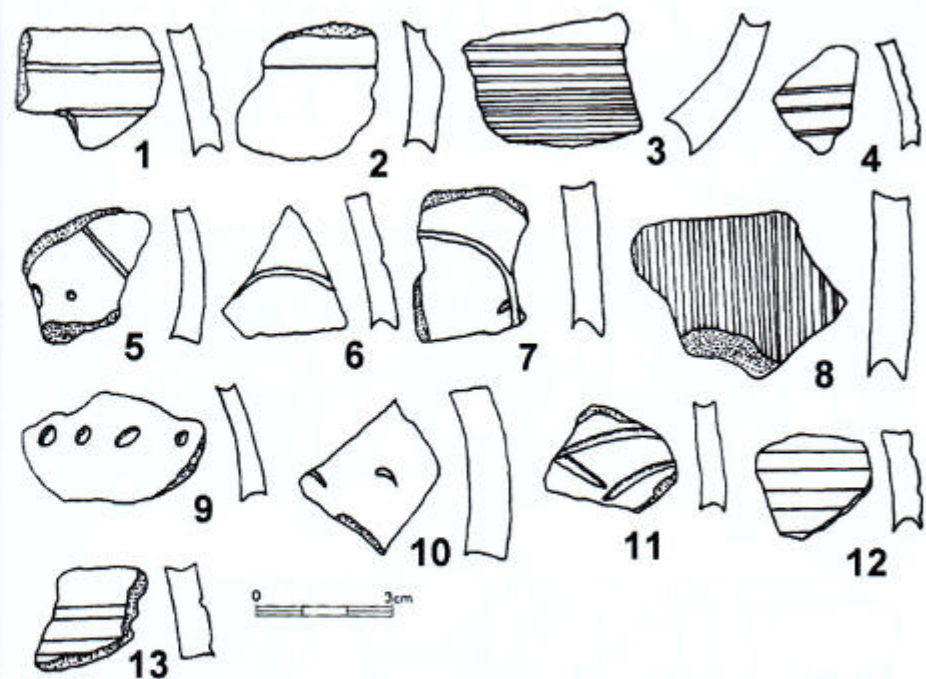

Tab. XI – Stolany, výběr nálezů; nal. IX
 Tab. XI – Stolany. Find selection. Site IX.

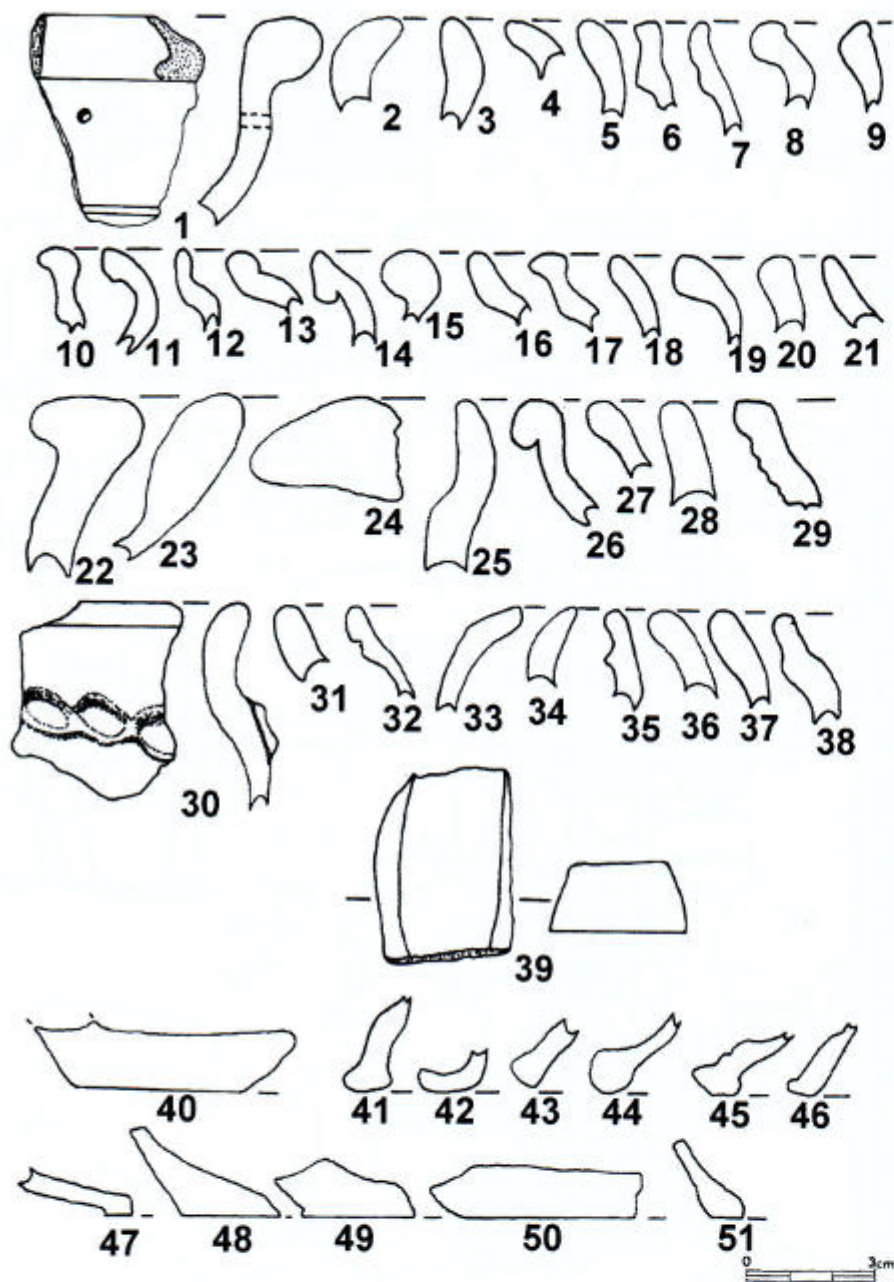

Tab. XII – Stolany, výběr nálezů; nal. IX – 26 – černě znázorněna vleštovaná výzdoba
 Tab. XII – Stolany. Find selection. Site IX. 26 – blackened polished decoration.

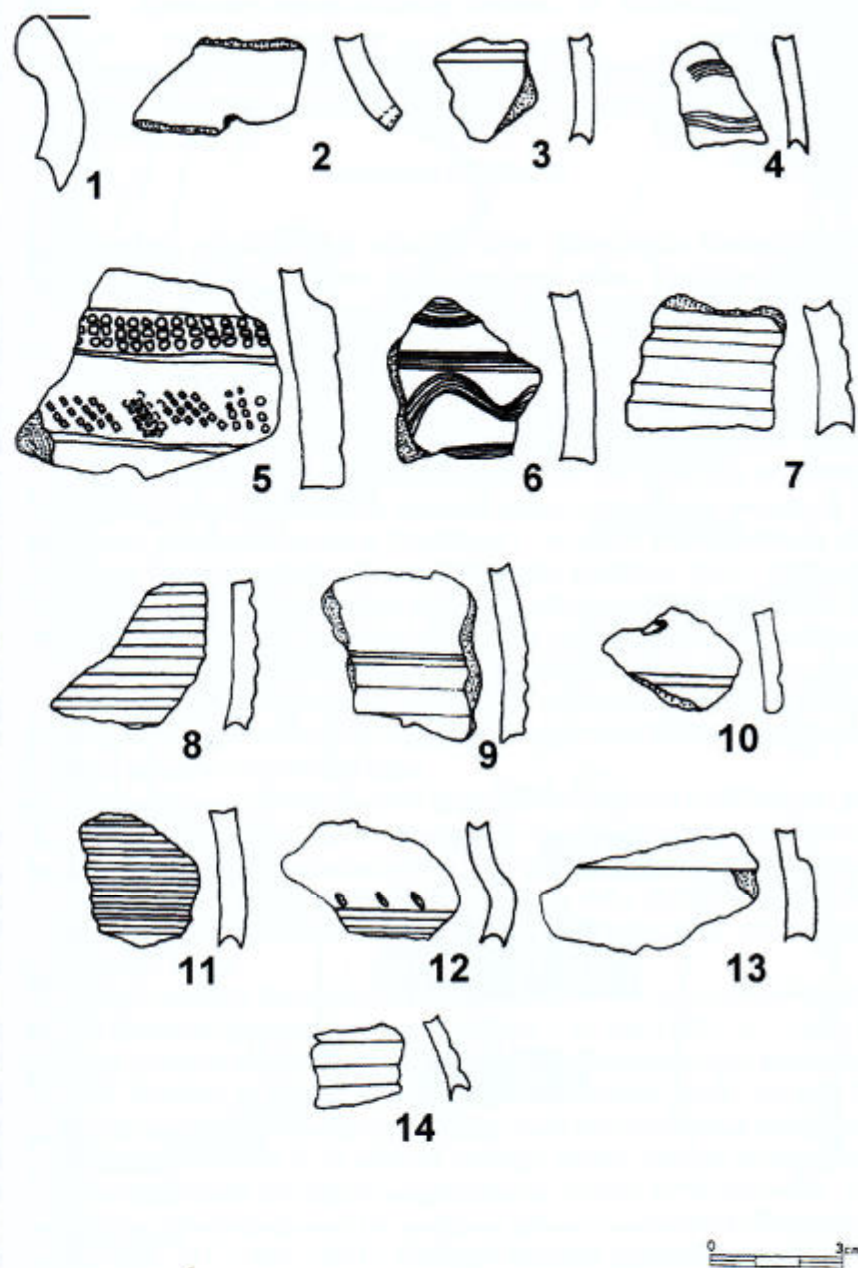
Tab. XIII – Stolany, výběr nálezů; nal. IX – 1-13, nal. X – 14-20
 Tab. XIII – Stolany. Find selection. 1-13 Site IX, 14-20 Site X.

Tab. XIV – Stolany, výběr nálezů; nal. Xa – 1–38, 40–51 – keramika, 39 – zl. pískovcového brousku

Tab. XIV – Stolany Find selection. Site Xa. 1–38, 40–51 – pottery, 39 – fragment of sandstone grindstone.

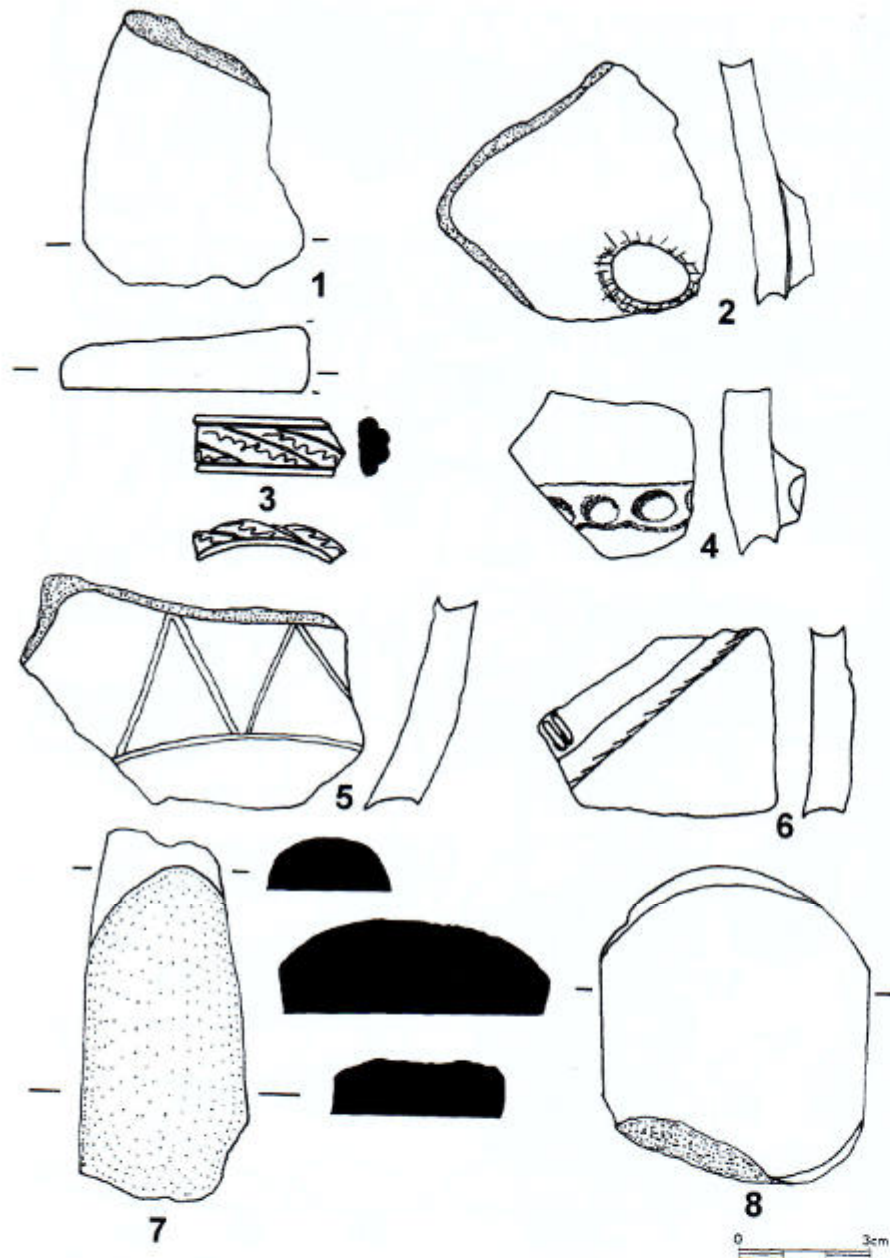

Tab. XV – Stolany, výběr nálezů; nal. Xa
Tab. XV – Stolany. Find selection. Site Xa.

NÁLEZ POZDNĚ PALEOLITICKÉHO ÚSTĚPOVÉHO ŠKRABADLA
V KATASTRU OBCE PLOUŽNICE (OKRES SEMILY)

Katarína Čuláková

Tab. XVI – Stolany, výběr nálezů; nal. XI – 1, 2, 4–6 – keramika, 3 – zl. skleněného náramku, 7 a 8 – zl. broušené industrie
Tab. XVI – Stolany. Find selection. Site XI. 1, 2, 4–6 – potter, 3 – fragment of glass bracelet, 7 and 8 – fragments of stone tools. (All drawings by the author).

Podnětem pro tyto řádky byl náhodný objev ústěpového škrabadla na zatím nepublikované lokalitě v katastru obce Ploužnice (okres Semily), který byl učiněn autorkou při průchodu polem dne 13. 9. 2008. Místem nálezů je pozemek parc. č. 112/1 (tab. 1A) situovaný při východních hranicích intravilánu severně od lokální komunikace do Žďáru (ZM 10:03-43-06, 373:292 mm, nm. v. 529 m). Pole v poloze „Na Smitech“ leží na jižním úbočí hřebene spojujícího dominantní vrch „Tábor“ s lokálním návrším „Smity“ těsně pod temenem mělkého sedla, tvořícího přirozený přechod mezi Železnickou kotlinou a severněji se rozkládajícím údolím potoka Popelky. Lokalitu je zároveň možné chápat jako severní, tj. k jihu skloněný svah prameniště potoka Ploužnice – jednoho z levobřežních přítoků horní Cidliny. Podle typologie Slavomila Vencla (kolektiv 2007, 145) se jedná o lokalitu typu 7, tj. nevýrazný hřbet na úbočí a nikoliv v terminální partii kopce. Pro případný další průzkum lokality nebo jejího zázemí je důležité poznamenat, že podmínky pro sběr nebyly nejnvhodnější. Bylo dlouhodobě sucho, slunečno a pole bylo oseto, proto viditelnost nálezů byla poměrně špatná. Lze předpokládat, že při opakovaných sběrech by bylo možné najít větší množství artefaktů, a že se tedy snad nejedná o ojedinělý nález.

Podloží je na daném území tvořeno křemenitými pískovci s následným překryvem hnědozemními půdami středoevropského typu. Klimaticky spadá do mírně teplé oblasti s průměrnou teplotou kolem 7°C, ale podle Mikyškovy mapy potenciální přirozené vegetace by krajinu v okolí nálezů měly pokrývat bikové bučiny (Waldhauser 2006), což signalizuje – v závislosti na nadmořské výšce lokality – spíše chladnější klima.

Maximální rozměry škrabadla (tab. 1B), zhotoveného z nepatinovaného silitu bílé až krémové barvy, jsou 54 mm (délka) x 46 mm (šířka) x 12 mm (síla), přičemž kůra pokrývá méně než 10 % jeho povrchu. Škrabadlo bylo odbito tvrdým otloukačem. Artefakt je pravolaterálně retušovaný strmou retuší. Na levé hraně, v místech, kde není kůra, jsou rýhy a praskliny, které pravděpodobně vznikly recentním poškozením. Artefakt je na základě analogií možné datovat do pozdního paleolitu, pravděpodobně do období magdalénien (Vencl 1978, 24 – obr. 15:18). S určitou mírou obezřelosti snad lze uvažovat přímo o ostroměřské skupině (srovnej Vencl 1966, 317 – obr. 126:1). Kulturní zařazení ojedinělého nálezů je však poněkud problematické, je proto současně nutné chápat jeho určení spíše jako pracovní. Pro potřeby dalšího výzkumu byl artefakt uložen ve sbírkách archeologického oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové.

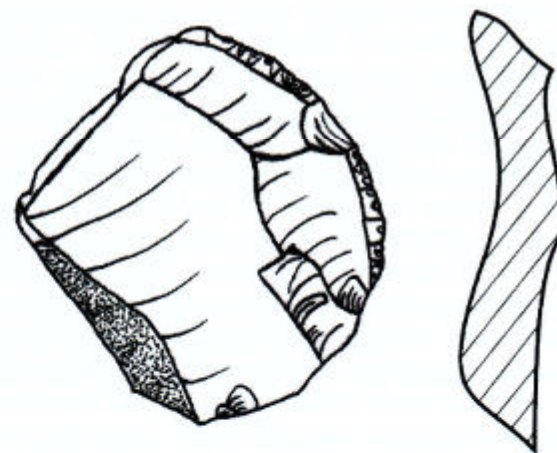
Z nejbližšího okolí Ploužnice nejsou prozatím publikovány jiné nálezy, které by bylo možné jednoznačně přiřadit do období mladého nebo pozdního paleolitu. Na širší úrovni severočeského regionu je nutno zmínit především výzkumy Jiřího Svobody ve skalních převisích Děčínska. Zjevně se zde ale jedná o rozdílný typ lokalit, protože nový nález pochází z rovinného naleziště. Výrazně bližším areálem je naleziště zvřecích pozůstatků zkoumané v roce 1973 u autobusového nádraží v Jičíně (Šída 2006), které bývá někdy označováno za lovecko-sběračskou stanicí. Nicméně z tohoto místa není známa žádná jednoznačně uznaná štípaná industrie, a proto porovnání s touto lokalitou není ani z tohoto důvodu možné. Neméně důležité je nově získané radiokarbonové datování nálezů $13\ 230 \pm 70$ let, které analogické nálezy de facto vylučuje. V úvahu pro komparaci přicházejí rovněž některé rovinné pozdně paleolitické lokality Českého ráje (Turnov – Maškovy zahrady, Daliměřice – na Vápeníku, Hrubá Skála – Hlavatá skála /Šída-Prostředník 2006, 339/ a Dolánky /Šída 2004, 99/). Nutno zde ovšem připomenout, že štípaná industrie z těchto lokalit je přiřazena do odlišného kulturního prostředí. Lokality Turnov, Daliměřice i Dolánky jsou totiž spojovány se zásahem severské skupiny federmesser. Ani další mladopaleolitická naleziště Českého ráje – Krčkovice a Pařezskou Lhotu (Waldhauser 2006) není možné věrohodně vyhodnotit, protože artefakty na těchto lokalitách byly nalezeny amatérským průzkumem, a postrádají tudíž hodnověrné nálezové okolnosti. Nejbližší – ať již z pohledu umístění v terénu, nebo formou technologie zpracování – jsou proto naleziště v Ostroměři a Libíně, která byla zkoumána a následně publikována S. Venclem.

Literatura:

- Kolektiv 2007: Pravěké dějiny Čech 2: Paleolit a mezolit. Praha.
 Šída, P. 2004: Pozdně paleolitická industrie z Hradiště u Dolánek, k. ú. Daliměřice (okr. Semily), in: sb. Archeologie ve středních Čechách 1/2004, 77–102. Praha.
 Šída, P. 2006: Paleolitické naleziště v Jičíně, in: sb. Archeologie ve středních Čechách 1/2001. Praha.
 Šída, P. – Prostředník, J. 2006: Mezolit pod Hlavatou skálou v Českém ráji (k. ú. Hrubá Skála), okr. Semily, in: Vita Archeologica – sborník Vítu Vokolkovi, Hradec Králové – Pardubice.
 Vencel, S. 1964: Mladopaleolitická a mesolitická stanice v Libíně na Jičínsku, AR XVI, 3–10, 49. Praha.
 Vencel, S. 1966: Ostroměřská skupina, AR XVIII, 309–340. Praha.
 Vencel, S. 1978: Voletiny – nová pozdně paleolitická industrie z Čech, PA LXIX/1, 1–44. Praha.
 Waldhauser, J. 2006: Český ráj očima archeologie. Liberec.

Katarína Čuláková: The find of late Palaeolithic chipped scraper in the municipality of Ploužice (territory of Semily). A silicate artefact, accidentally found by the author on a field near the village, is preliminary dated into the Magdalenian,

other Upper to Late Palaeolithic finds from the near neighbourhood are not known yet. Although the site is on the Eastern border of the Czech Heaven, the closest similar localities yielding technically similar artefacts are in Ostroměř and in Šárovcova Lhota-Libín (both district of Jičín).

Tab. 1A – Ploužnice (okr. Semily), poloha „Na Smitech“; mapa místa nálezu
 Tab. 1A – Ploužnice (district of Semily), the location „Na Smitech“, the map of the find location
 Tab. 1B – Ploužnice (district of Semily), the location „Na Smitech“, chipped scraper (Upper to Late Palaeolithic)
 Tab. 1B – Ploužnice (okr. Semily), poloha „Na Smitech“; úštěpové škrabadlo (mladý až pozdní paleolit)

KAMENNÉ NÁSTROJE Z VÝZKUMU NA STAVBĚ HALY FIRMY KRATZER V JAROMĚŘI

Jiří Kalferst

Úvod

Archeologické oddělení hradeckého muzea provedlo prostřednictvím firmy Jan Osina ve dnech 7. 9. – 23. 10. 2007 předstihový záchranný výzkum na staveništi haly pro přesné obrábění kovů firmy Kratzer v Jaroměři – Dolních Dolcích (Kalferst – Sigl 2008, 10n). Celý areál Doleckého potoka je již dlouhodobě známý svými pravěkými i historickými nálezy a díky nim se těší průběžnému zájmu odborné veřejnosti. Mimo četné notoriety, uváděné starší literaturou, se o poznání tohoto polykulturního mikroareálu zasloužily především výsledky detailní povrchové prospekce, kterou na daném území prováděl v 80. letech minulého století Jan Boček (Drnovský, v tisku), dále drobné akce a sběry archeologického oddělení Muzea východních Čech (např. Hejhal 1998; Kalferst 2001), ale hlavně jeho rozsáhlý několikaletý záchranný výzkum v areálu firmy Kimberly-Clark (naposledy Bláha-Sigl 2005 – zde i starší literatura). V dolním úseku povodí se kumulují nálezy náležící především neolitickým kulturám (k. lineární, vypíchaná, oberlauterbašská). Převažují objekty příslušející mladšímu stupni kultury s vypíchanou keramikou, zatímco starší osídlení kultury s keramikou lineární je vázáno na jižněji položenou hranu labské terasy a do prostoru sledovaného v roce 2007 již nezasahuje. Výkopy v předchozích letech dále zachytily i sídliště kultury slezskoplatěnické, nálezy z doby římské a historických období. Vývoj je zakončen novověkými výrobními aktivitami, které terén ve značné míře plošně zničily, poté byly pozemky až do doby výzkumu zemědělsky využívány.

Staveniště je situováno do širšího zázemí hrany levobřežní terasy Doleckého potoka nedaleko jeho vyústění do pravobřežní labské nivy v okolí bodu ZM 10:13-22-09, (koordináty Z/J) 313/250 mm, nm. v. 261 m, na parc. č. 2265 až 2267, 2272/2, 2275/13, 2281. Při skrývce bylo na ploše 7050 m² zachyceno 20 objektů (a 5 recentních sondážních vkopů), zahloubených většinou pouze do tenkého překryvu z eolitických hlín nasedajících na podloží labské šterkopískové terasy (tab. 1). Jejich datace se rozpadá do několika horizontů. Nejstarší vrstvu představuje okrajová část sídelního areálu kultury s vypíchanou keramikou zachyceného již při stavbě silničního obchvatu v roce 1981 (Sigl – Vokolek 1982, 5n) a posléze zkoumaného i v areálu Kimberly-Clark (původně firma Bobi). Následuje novověký horizont (historicky spojený patrně s výrobou cihel pro stavbu josefovské pevnosti), z něhož se mimo studnu s kvadratickým půdorysem podařilo zachytit snad již jen několik nezřetelných drobných objektů, poslední časově přesněji neurčitelné aktivity jsou zastoupeny objekty bez datovacího materiálu (včetně žlabového půdorysu drobné stavby), sondážními vkopy, jež jsou spojené s přípravou stavby

a stopami po subrecentních vývrtech stromů. Sběry z plochy byly prokázány i ojedinělé aktivity z období raného středověku (RS 4) – shodně datovaný sídlištní objekt zachytil výzkum při stavbě silniční přeložky již v roce 1981, keramické zlomky příslušné do novověku (NO 1, NO 2) a recentní nálezy. Obě posledně uvedené položky pak představují pouze běžnou příměs v ornici, přičemž na jejich početnost měla nesporný vliv i blízkost komunikace vedoucí k Doleckému mlýnu.

Jak už bylo naznačeno v předchozím odstavci, většina objektů zjištěných výzkumem byla mělká. Vzhledem k předchozímu intenzivnímu hospodářskému využívání pozemků zde také musíme počítat s mírným snížením půdního horizontu a následným poškozováním svrchních vrstev sídliště vlivem orby. To platí především pro pravěké situace a bezesporu je to (mimo excentrické polohy vůči chatám sídliště zjištěným v areálu Kimberly-Clark) i jeden z důvodů, proč je náleзовý inventář poměrně chudý. Výjimku tvoří snad jen soubor štípané industrie čítající celkem 41 položek, získaný navíc z výplně pouze dvou objektů a doplněný dalším úštěpem z povrchového sběru po ploše výzkumu. Mimo štípané artefakty a odpad byly zjištěny 3 kusy broušených kamenných nástrojů (sekerka vyrobená z přirozeně zformovaného valounu břidlice a 2 kusy odpadu v podobě vývrtek).

Objekt č. 6/2007, zkoumaný ve dnech 11. až 18. 10. 2007, byl situován v jihozápadním kvadrantu výzkumu a vyplňovala ho šedohnědá písčité hlína (tab. 2). Kromě dvou broušených artefaktů (sekerky a vývrtku) obsahoval i 27 kusů štípané industrie.

Popis nálezů

- 1) Sekerka z valounu obdélného profilu; rozměry: 93 x 18 x 20 mm; ulož.: sáček č. 26/2007; tab. 4:1.
- 2) Výrobní odpad (vývrtek primárního nástroje); rozměry: v 27 mm, průměr 12–16 mm; ulož.: sáček č. 21/2007; pozn.: nekresleno.
- 3) Bazální část čepelky; rozměry: 26 x 15 x 4 mm; ulož.: sáček č. 2/2007; tab. 4:2.
- 4) Terminální úštěpek čepelky; rozměry: 12 x 13 x 3 mm; ulož.: sáček č. 2/2007; tab. 4:3.
- 5) Terminální čepelové škrabadlo; rozměry: 19 x 16 x 6 mm; ulož.: sáček č. 2/2007; tab. 4:4 mm.
- 6) Vyrovnávací úštěp, vrchlík(?) s navětraným povrchem; rozměry: 18 x 17 x 5 mm; ulož.: sáček č. 2/2007; pozn.: nekresleno.
- 7) Silicitový úštěp; rozměry: 19 x 18 x 6 mm; ulož.: sáček č. 2/2007; pozn.: nekresleno.
- 8) Bazální část nepravidelně široké čepelky; rozměry: 27 x 18 x 4 mm; ulož.: sáček č. 4/2007; tab. 4:5.
- 9) Silicitová čepelka; rozměry: 34 x 12 x 3 mm; ulož.: sáček č. 4/2007; tab. 4:6.
- 10) Nepravidelná silicitová čepelka s částečně zachovanou kúrou na levé fasetě; rozměry: 33 x 11 x 4 mm; ulož.: sáček č. 4/2007; tab. 4:7.
- 11) Nepravidelná silicitová čepelka s poškozovým pravým laterálním břitem; rozměry: 29 x 11 x 3 mm; ulož.: sáček č. 4/2007; tab. 4:8.

- 12) Dorsální část krakelované čepelky; rozměry: 17 x 11 x 3 mm; ulož.: sáček č. 4/2007; tab. 4:9.
- 13) Silicitový úštěp; rozměry: 51 x 44 x 11 mm; ulož.: sáček č. 4/2007; pozn.: nekresleno.
- 14) Silicitový úštěp; rozměry: 42 x 23 x 8 mm; ulož.: sáček č. 4/2007; pozn.: nekresleno.
- 15) Silicitový úštěp; rozměry: 32 x 13 x 5 mm; ulož.: sáček č. 4/2007; pozn.: nekresleno.
- 16) Silicitová čepelka; rozměry: 52 x 14 x 6 mm; ulož.: sáček č. 7; tab. 4:10.
- 17) Terminální část masivní čepelky; rozměry: 40 x 18 x 5 mm; ulož.: sáček č. 7/2007; tab. 4:11.
- 18) Bazální část silicitové čepelky; rozměry: 16 x 17 x 4 mm; ulož.: sáček č. 7/2007; tab. 4:12.
- 19) Silicitové jádro i se zbytky kůry a navětraným povrchem (na podstavě); rozměry: 41 x 36 x 18 mm; ulož.: sáček č. 7/2007; tab. 4:13.
- 20) Neorientované silicitové jádro pouze hrubě kvadraticky formované; rozměry: 42 x 45 x 28 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; tab. 4:14.
- 21) Bazální část silicitové čepelky; rozměry: 21 x 13 x 4 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; tab. 4:15.
- 22) Silicitová čepelka; rozměry: 30 x 16 x 4 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; tab. 4:16.
- 23) Srpová silicitová čepelka; rozměry: 31 x 15 x 5 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; tab. 4:17.
- 24) Čepelovitý úštěp; rozměry: 30 x 10 x 4 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; tab. 4:18.
- 25) Silicitový úštěp; rozměry: 29 x 21 x 8 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; pozn.: nekresleno.
- 26) Silicitový úštěp; rozměry: 26 x 19 x 4 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; pozn.: nekresleno.
- 27) Silicitový úštěp; rozměry: 38 x 21 x 8 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; pozn.: nekresleno.
- 28) Silicitový úštěp; rozměry: 15 x 14 x 4 mm; ulož.: sáček č. 22/2007; pozn.: nekresleno.
- 29) Krakelovaný vyrovnávací úštěp se zbytky kůry; rozměry: 53 x 50 x 11 mm; sáček 33/2007; pozn.: nekresleno.

Také objekt č. 7/2007 zkoumaný ve dnech 12. až 17. 10. 2007 byl situován těsně při západních hranicích zkoumané plochy v jihozápadním kvadrantu skrývky a vyplňovala ho černavá písčitá hlína (tab. 3). Kromě broušeného vývrtku objekt obsahoval i 14 kusů štípané industrie.

Popis nálezů

- 30) Výrobní odpad (vývrtek primárního nástroje); rozměry: výška 35 mm, průměr 12–17 mm; ulož.: sáček č. 14/2007; pozn.: nekresleno.

- 31) Silicitový úštěp; rozměry: 19 x 14 x 5 mm; ulož.: sáček č. 10/2007; pozn.: nekresleno.
- 32) Silicitová čepelka; rozměry: 30 x 8 x 4 mm; ulož.: sáček č. 13/2007; tab. 5:1.
- 33) Silicitová čepelka; rozměry: 25 x 15 x 4 mm; ulož.: sáček č. 13/2007; tab. 5:2.
- 34) Krakelovaná čepelka; rozměry: 30 x 14 x 3 mm; ulož.: sáček č. 13/2007; tab. 5:3.
- 35) Silicitový úštěp; rozměry: 39 x 34 x 11 mm; ulož.: sáček č. 13/2007; pozn.: nekresleno.
- 36) Silicitový úštěp; rozměry: 29 x 24 x 9 mm; ulož.: sáček č. 13/2007; pozn.: nekresleno.
- 37) Silicitový úštěp; rozměry: 21 x 31 x 8 mm; ulož.: sáček č. 13/2007; pozn.: nekresleno.
- 38) Silicitový úštěp; rozměry: 25 x 35 x 5 mm; ulož.: sáček č. 13/2007; pozn.: nekresleno.
- 39) Silicitový úštěp; rozměry: 22 x 22 x 6 mm; ulož.: sáček č. 13/2007; pozn.: nekresleno.
- 40) Neorientované silicitové jádro; rozměry: 49 x 44 x 41 mm; ulož.: sáček č. 26/2007; tab. 5:4.
- 41) Bazální část silicitové čepelky; rozměry: 17 x 16 x 3 mm; ulož.: sáček č. 26/2007; tab. 5:5.
- 42) Silicitová čepelka s poškozeným levým laterálním ostřím; rozměry: 29 x 9 x 3 mm; ulož.: sáček č. 26/2007; tab. 5:6.
- 43) Masivní silicitový úštěp s navětraným povrchem; rozměry: 31 x 24 x 6 mm; ulož.: sáček č. 26/2007; pozn.: nekresleno.
- 44) Silicitový úštěp s kůrou na pravé fasetě; rozměry: 31 x 16 x 6 mm; ulož.: sáček č. 26/2007; pozn.: nekresleno.

Kromě výše uvedených souborů nálezů byl při začišťování plochy dne 22. 10. 2007 nalezen další silicitový artefakt. Ačkoliv nemá prokazatelnou vazbu k žádné z popisovaných kolekcí, je možné ho na základě jeho technologických vlastností i vizuálním posouzením stavu povrchu přiřadit do neolitu.

Popis nálezů

- 45) Druhotně odlomený vyrovnávací úštěp se zbytky kůry; rozměry: 38 x 25 x 4 mm; ulož.: sáček č. 36/2007; pozn.: nekresleno.

Závěr

Přestože je soubor štípané industrie svým počtem na samé dolní hranici statistického vzorku, lze na něm provést alespoň základní setřídění a vyhodnotit jej. Obsahuje 19 kusů čepelových nástrojů či jejich zlomků (včetně terminálního škrabadla, tab. 4:4, a srpové čepelky, tab. 4:17) a shodný počet 19 kusů úštěpů (včetně jednoho čepelovitého, tab. 4:18). Třemi nálezy jsou zastoupena jádra. Jiné typy nástrojů nebyly konstatovány. Vrub laterálního ostří čepelky (tab. 4:8)

se jeví spíše jako nechtěné poškození než úmyslná úprava. Krakelace je zastoupena ve třech případech a její rozložení odpovídá celkovému uspořádání počtu artefaktů v objektech. Rovněž rozložení nálezů v objektu nevykazovalo žádnou nápadnou kumulaci, která by mohla signalizovat speciální antropogenní aktivitu. Chronologicky se nálezy kamenné industrie neliší od keramických zlomků získaných v objektech a lze je přiřadit do mladého stupně kultury s vypíchanou keramikou. Této dataci konečně odpovídá jak zjištěné rozsáhlé sídliště a výrobní areál v prostoru závodu Kimberly-Clark (Bláha – Sigl 2005), tak starší nálezy z výzkumů situovaných jižněji (např. Hejhal 1998; Kalferst 2001). Stopy výroby broušené kamenné industrie byly rozpoznány i ve výplni nově zjištěných objektů.

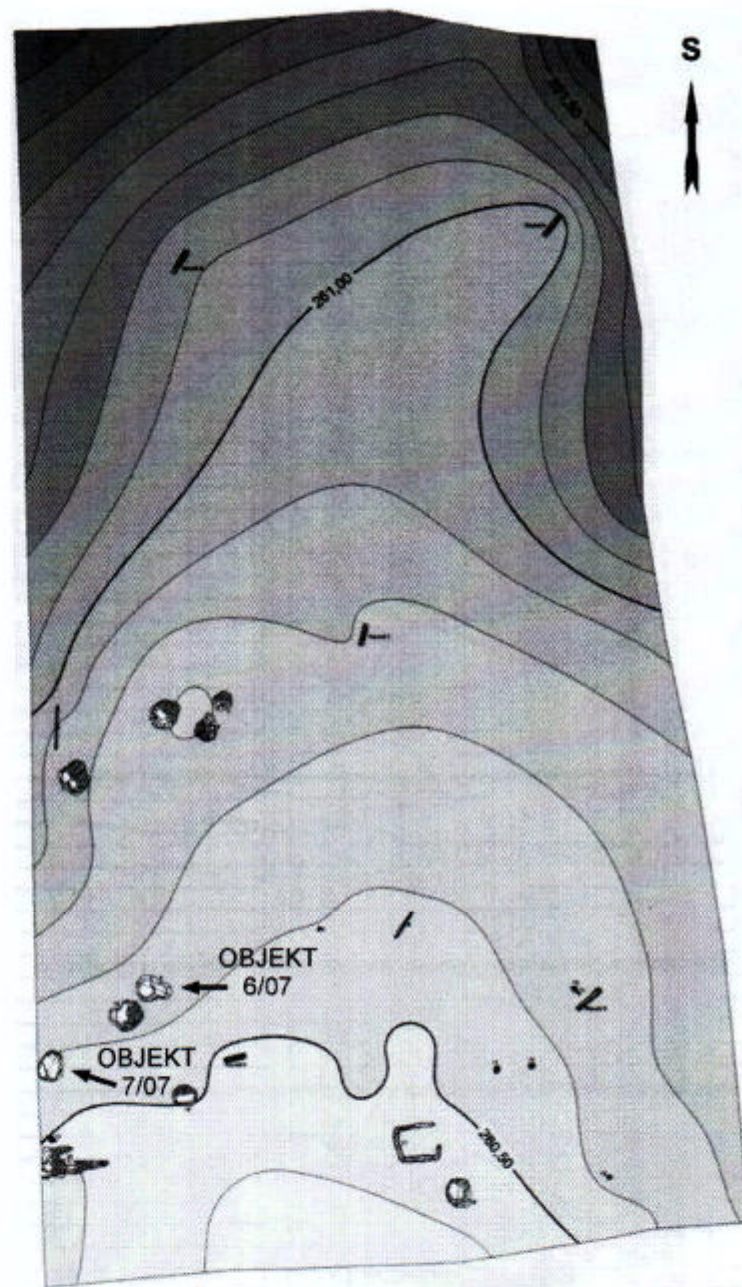
objekt	nástroje	%	jádra	%	odpad	%	celkem	%
6/2007	15	36,58	2	4,88	10	24,39	27	65,85
7/2007	5	12,19	1	2,44	8	19,51	14	34,15

Za poskytnutí možnosti zpracovat nalezený materiál děkuji Jiřímu Siglovi.

Literatura:

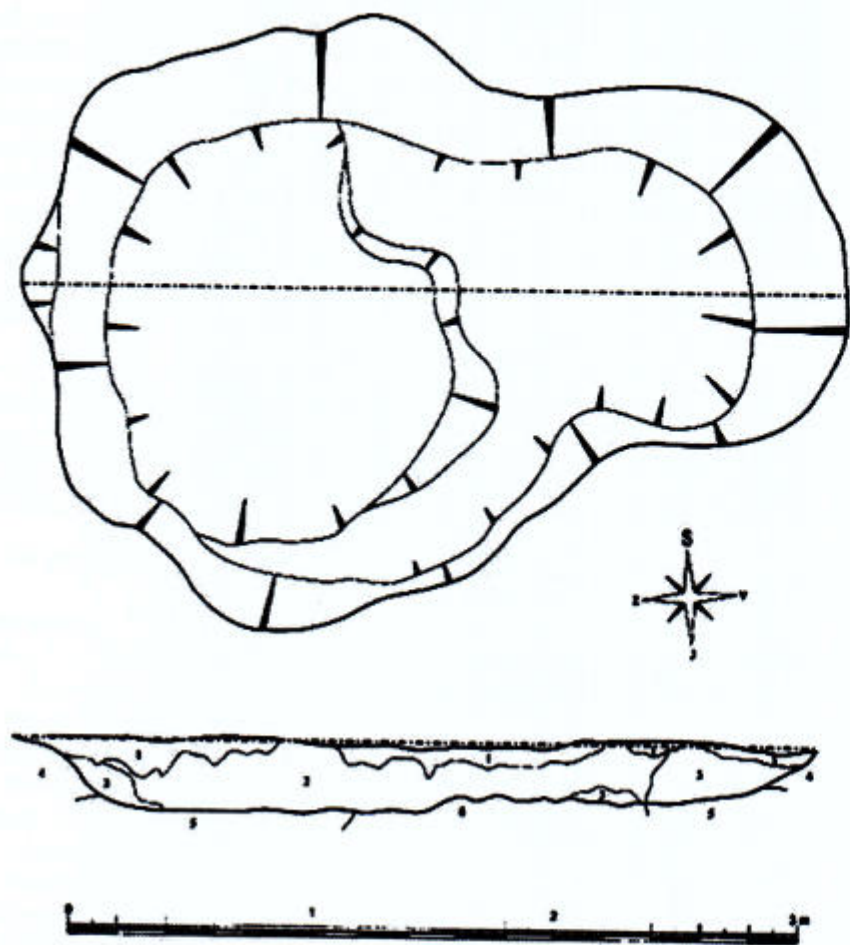
- Bláha, R. – Sigl, J. 2005: Pokračování archeologického výzkumu v roce 2004 v Jaroměři, staveniště firmy Kimberly-Clark, Zpravodaj MHK 31, 57–62. Hradec Králové.
- Drnovský, P. (v tisku): Životní jubileum Jana Bočka, Zpravodaj MHK 33. Hradec Králové.
- Hejhal, P. 1998: Záchraný archeologický výzkum na staveništi autobazaru v Jaroměři – Dolních Dolcích v roce 1994, Zpravodaj MHK 24, 30–36. Hradec Králové.
- Kalferst, J. 2001: Oberlauterbašský nálezy z Jaroměře, in: Metlička, M. (ed.): Otázky neolitu a eneolitu našich zemí, 137–146. Plzeň.
- Kalferst, J. – Sigl, J. 2008: Předstihový výzkum na stavbě haly firmy Kratzer v Jaroměři, Zprávy ČAS – Supplément 71, 10–11. Praha.
- Sigl, J. – Vokolek, V. 1982: Archeologické nálezy v letech 1980–1981, Zpravodaj KMVČ IX/1, 5–14. Hradec Králové.

Jiří Kalferst: *Stone Tools from the excavation during building project of Kratzer Company in Jaroměř*. In the autumn of 2007 the Museum in Hradec Králové led rescue excavation in the building site of the Kratzer Company in the catchment basin on Dolecký stream (Dolecký potok) in Jaroměř, district of Náchod. During the excavation a settlement of Stabbed culture (feature 6 and 7/2007). From the infilling came also smaller number of stone industry proving its production in the settlement area.

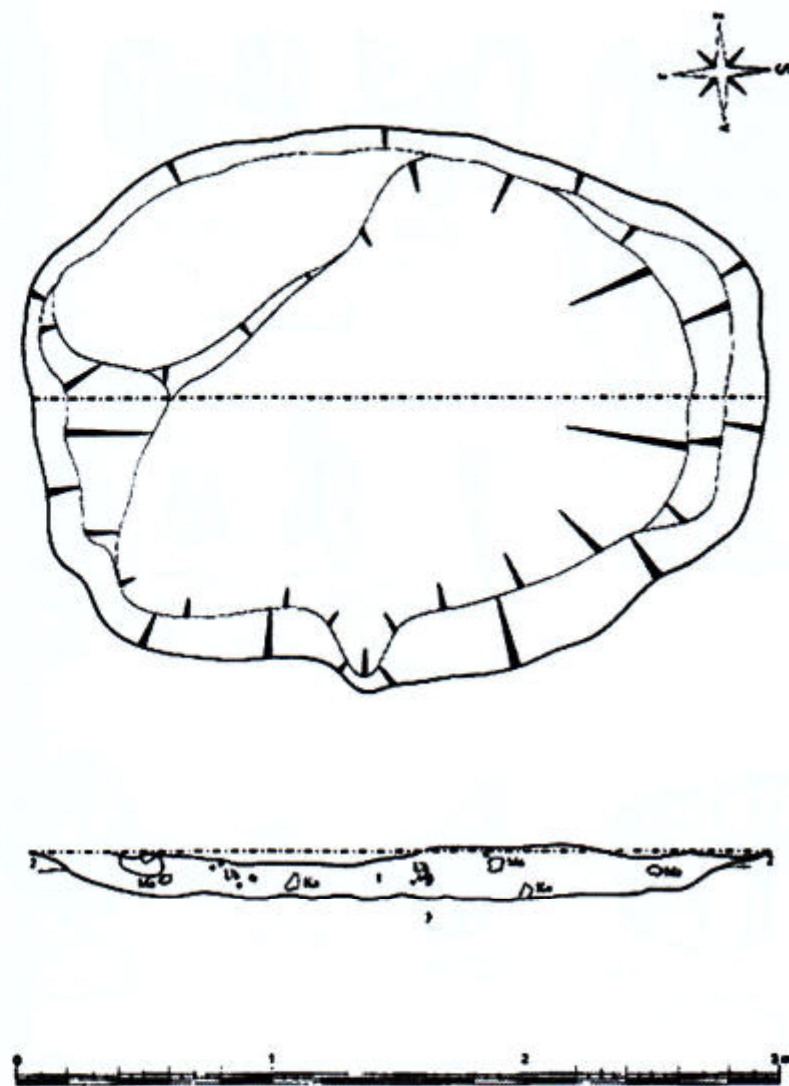

Tab. 1 – Jaroměř – Dolní Dolce, okr. Náchod. Plocha výzkumu.
Tab. 1 – Jaroměř–Dolní Dolce, district of Náchod. The excavation plan.

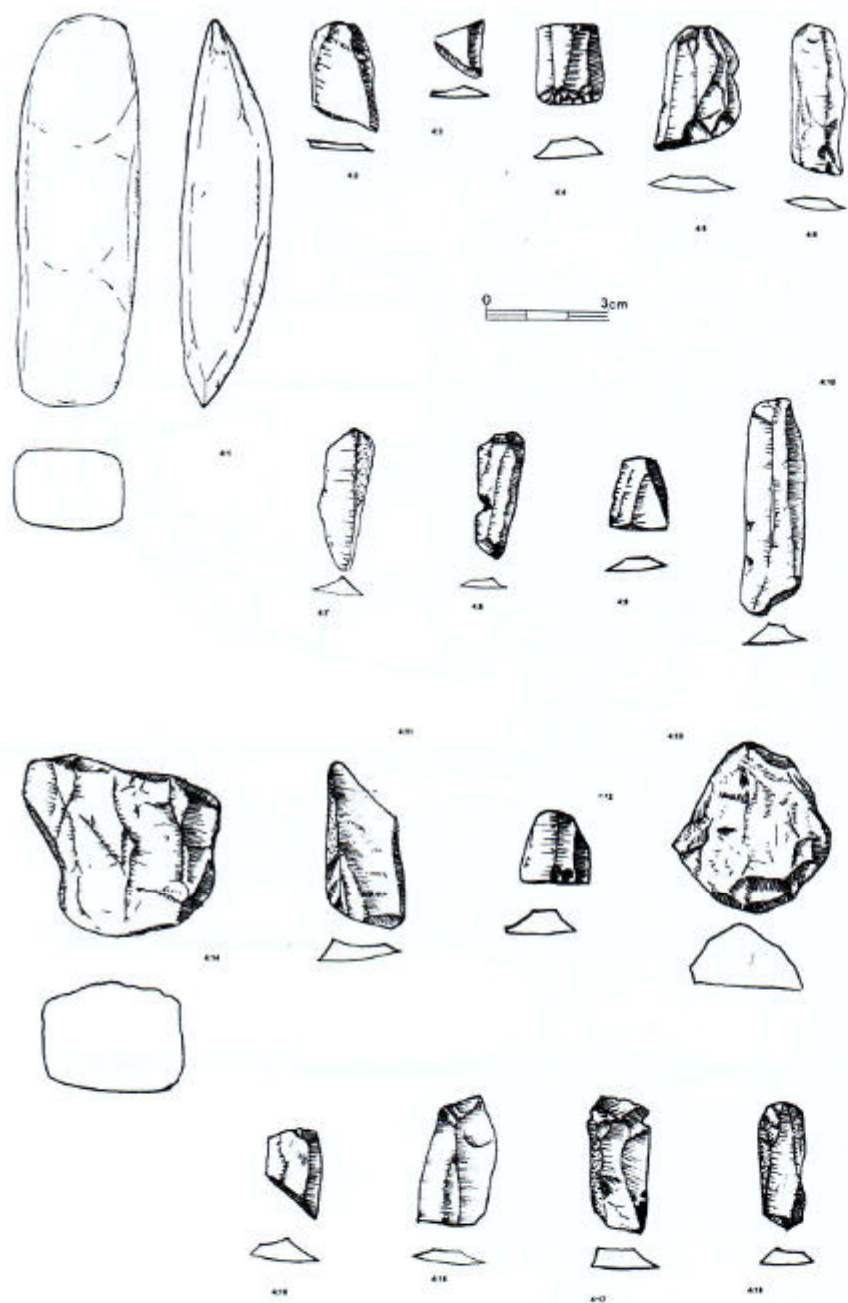

Tab. 2 – Jaroměř – Dolní Dolce, okr. Náchod, Objekt 6/2007.
 Tab. 2 – Jaroměř–Dolní Dolce, district of Náchod, Object 6/2007.

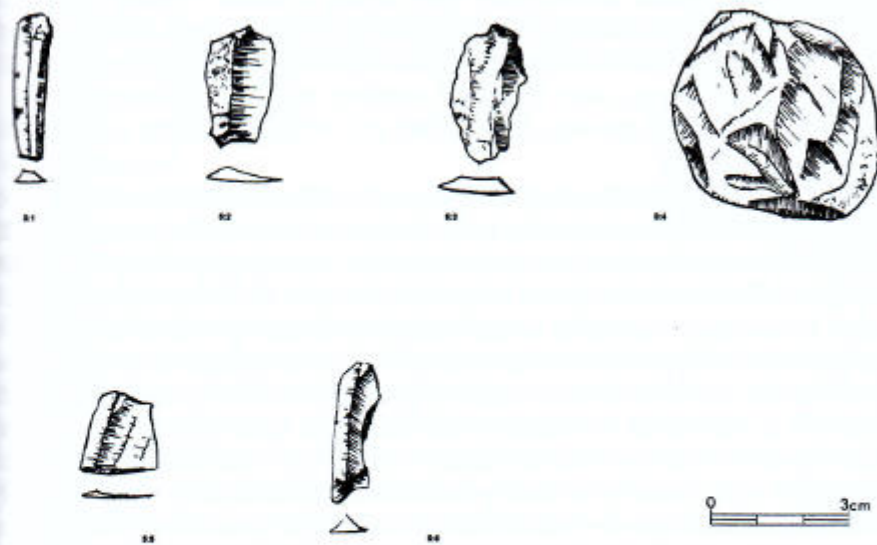

Tab. 3 – Jaroměř – Dolní Dolce, okr. Náchod, Objekt 7/2007.
 Tab. 3 – Jaroměř–Dolní Dolce, district of Náchod, Object 7/2007.

Tab. 4 – Jaroměř – Dolní Dolce, okr. Náchod. Objekt 6/2007 – kamenná industrie.
 Tab. 4 – Jaroměř–Dolní Dolce, district of Náchod. Object 6/2007 – stone industry.

Tab. 5 – Jaroměř – Dolní Dolce, okr. Náchod. Objekt 7/2007 – kamenná industrie.
 Tab. 5 – Jaroměř–Dolní Dolce, district of Náchod. Object 7/2007 – stone industry.

ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY V DOLNÍ ROVNI (OKR. PARDUBICE) V ROZMEZÍ LET 2007–2008

Jan Jílek

Na konci roku 2007 archeologové Východočeského muzea v Pardubicích objevili v areálu budoucí kolonie rodinných domků v Dolní Rovni poblíž hasičské zbrojnice stopy pravěkého osídlení. Archeologické objekty (pozůstatky konstrukcí nadzemních staveb, zásobní jámy, kulevé jamky, pec) byly rozeznány pod plánovanou komunikací vedoucí k areálu rodinných domků po skrytí ornice a podorničí. Díky dobře provedené skrývce, která byla realizována stroji JCB vybavenými lžicemi bez zubů a dozorována Mgr. Jarmilou Švédovou (firma Osina Archeo, s r. o., jež se na výzkumu rovněž podílela), byly rozpoznány všechny stavbou ohrožené objekty. Následné práce související s vlastním záchranným archeologickým výzkumem bezchybně provedli místní obyvatelé na obecní náklady.

Sídliště se nachází na nevýrazné terénní vlně, která se zvedá nad břehem Točivého potoka na ppč. 281/1, 281/2, koordináty na ZM 10:13-42-05, 258/150 mm. Lokalita se nachází v nadmořské výšce 231–232 m n. m.

V rámci geomorfologie českých zemí spadá popisované území do České křídové tabule, konkrétněji do Pardubické kotliny (Demek 1965; Hromádka 1968, 703). Z geologického hlediska se naleziště nachází ve východní části české křídové pánve, v její labské litofaciální oblasti. Skalní, resp. poloskalní podloží je v hloubce okolo 1,5 m tvořeno vápnitými jílovci březenského souvrství, stáří spodní až střední coniak, svrchní křída. Toto podloží je překryto jílovitou zvětralínou jílovců a výše jílovitým deluviem s příměsí písku a s ojedinělými redeponovanými valouny slunáku, tj. křemenců vzniklých (pravděpodobně třetihorním) prokřemeněním štěrků. Polohy těchto třetihorních křemenců byly v pleistocénu rozrušeny a vodními toky uloženy (už v podobě valounů) do říčních teras, jejichž relikty se v okolí Rovně vyskytují.¹

Lokalita se nachází na dně velmi mělké úvalovité sníženiny, dlouhodobě vyplňované zvětralínami z okolních návrší. Přemisťování zvětralín probíhá dvěma způsoby. Velmi pomalu, ale v téměř celé jejich vrstvě se jíly posunují vlivem periodického promrzání a odtávání a též vlivem objemových změn, doprovázejících u těchto jílu změny vlhkosti. Na povrchu jsou částice rozplavovány a přemisťovány při silných srážkách a jarním tání.

Výzkumem se podařilo identifikovat část osídlení lidu popelnicových polí, kdy trasa komunikace protнула předpokládaný střed osady a poskytla tak informace o její struktuře a o rozložení jednotlivých staveb. Po skrývce se vykreslila seskupení

¹ Geologickou charakteristiku lokality vypracoval J. Šura (VČM v Pardubicích), za což mu tímto děkuji.

kulových jam a po následném ručním začišťení se potvrdila přítomnost kulových staveb, jež patřily v mladší a pozdní době bronzové ke značně rozšířeným typům obydlí. Kromě nich se na předpokládaných okrajích osady vyskytly rozsáhlejší sídlištní jámy, obsahující převážnou část objeveného keramického materiálu.

Ze zajímavějších nálezů zmiňme např. dvě miniaturní keramické nádobky (obr. 1) nebo příklady neolitických broušených nástrojů druhotně využitých ještě v době bronzové.

V měsíci červnu roku 2008 byl zahájen další výzkum na parcele č. 281/9 (pozemek pana J. Shejbal), který předcházela výstavbě rodinného domku. Zachytil pokračování sídliště směrem k východně situované vodoteči. Rovněž díky tomuto pozorování lze říci, že v území plánované kolonie rodinných domků je nutné očekávat další výskyt archeologických situací a nálezů.

Důležitost nově objeveného sídliště lidu popelnicových polí lze spatřovat v jeho předpokládaných vztazích k významnému žárovému pohřebišti v Platěnicích, jehož využívání bylo prokázáno v mladší době bronzové a v době halštatské. Obě naleziště jsou od sebe vzdálena cca 3 km a celá oblast je propojena vodním tokem Točivého potoka. Je tedy pravděpodobné, že v pravěku tvořila ucelený mikroregion.

Na závěr je třeba poznamenat, že o stavu pravěkého osídlení obce Dolní Roveň jsme měli do roku 2007 pouze skromné informace. Povrchovou prospekci, která byla prováděna na území při silnici vedoucí k obci Prachovice, mezi návrším Hlavač a posledními stavbami intravilánu obce, byl zajištěn keramický materiál, jenž lze připsat starší době římské. V roce 1889 byl při zakládání hřbitova získán jeden kamenný broušený nástroj (Vokolek 1989, 14). Z blízkých Litětín uvádí J. Řivnáč (1931–1932, 88) nález sekeromlatu z mladší doby kamenné, který pochází z prostoru tzv. „Ameriky“. Zlomky střepů řazené do doby hradištní byly zajištěny při regulaci Lodrantky na tzv. „louce Filoušce“ (Řivnáč 1931–1932).

Z období středověku² jsou ze správného území obce Roveň známy dvě tvrze. První se nacházela na severovýchodním okraji obce Komárov, v místě, které je nazýváno „Na Turyni“ (Nechvíle 1878, 294–295). Poslední terénní pozůstatky tvrziště byly zplanýrovány v 50. letech 20. století (Šebek 1977, 131; Musil – Plaček – Úlovec 2005, 146–147).

Druhá stavba stávala v intravilánu Litětín a i ta je dnes v terénu neznatelná. Tvrz se měla podle J. Řivnáče (1931–1932, 88) rozkládat „... na kopečku na západním břehu rybníka Návesníka (poblíž stavení p. Cabicara). Tam nalezen byl kousek mosazného řetízku pěkně pracovaného i jakési zbytky krbu nebo ohniště (opálená hlína a kameny v zemi). Že místo, kde tvrz stála, jmenovalo se Vršovec a že poblíž stála kovárna, jak v r. 1877 zjistil prý dašický farář Nechvíle, o tom v ústním podání není ani stopy“. Podle F. Šebka (1977, 131) byly pozůstatky po tvrzi zřetelné ještě na počátku 19. století u kovárny čp. 13. V písemných pramenech se o tvrzi nenachází výslovné zmínky (Šebek 1977, 131).

² Za informace děkuji M. Cejpkové (VČM v Pardubicích), která řeší problematiku tvrzí ve východních Čechách v rámci programového projektu MK ČR č. DB06P01OPP003.

Literatura:

- Cejpová, M.: Zpráva z programového projektu MK ČR č. DB06P01OPP003. Rukopis uložen ve VČM Pardubice.
- Demek, J. a kol. 1965: Geomorfologie českých zemí. Praha.
- Hromádka, J. 1968: Kapitola IX. Přírodní oblasti. Československá vlastivěda, díl I. Příroda, svazek 1, geologie, fyzický zeměpis. Praha.
- Nechvíle, J. 1878: Procházky po bývalém panství Pardubském, PA X, 294–295. Praha.
- Musil, F. – Plaček, M. – Úlovec, J. 2005: Zaniklé hrady, zámky a tvrze Čech, Moravy a Slezska po roce 1946. Praha.
- Řivnáč, J. 1931/32: Ze starých Litětín. Krajem Perštýněv XII, 87–89. Pardubice.
- Šebek, F. 1977: Tvrze na Pardubicku, Zprávy klubu přátel Pardubicka 1977/7–8, 130–132. Pardubice.
- Vokolek, V. 1989: Pravěk, in: Šebek, F. (ed.): Dějiny Pardubic I. Pardubice.

Jan Jílek: Salvage excavations in Dolní Roveň (district of Pardubice) in years 2007–2008. At the end of the year 2007 the archaeologists from the Museum of Eastern Bohemian in Pardubice found in the area of future housing area cadastral No. 281/1, 281/2 (by the fire station) signs of prehistoric settlement. During salvage archaeological excavation it was possible to identify part of settlement dating to Urn Field culture. The traffic route went through the assumed centre of the settlement and offered an insight into its structure and distribution of the housing structures. After the stripping a cluster of post holes appeared, which proved a presence of post housings after hand cleaning. Such houses were common as a housing type during the Later and Final Bronze Age. Apart from the parts of the housings rubbish pits were found at the assumed edges of the settlement, yielding the largest quantities of the ceramic material.

Obr. 1 – Dolní Roveň, okr. Pardubice; miniaturní nádobka z obj. 200 in situ (foto J. Švédová).
Tab. 1 – Dolní Roveň, district of Pardubice. The small find from object 200 in situ (photo by J. Švédová).

LATÉNSKÉ POHŘEBIŠTĚ V HOLOHLAVECH (OKR. HRADEC KRÁLOVÉ)

Tomáš Mangel

1. Úvod

Oblast horního Polabí (obr. 1) se v období plochých keltských pohřebišť řadila spíše k okrajovým zónám tehdejšího osídlení. Ze zmíněného prostoru je k dnešnímu datu známo celkem sedm lokalit (obr. 2), které s jistotou řadíme k pohřebišťům z doby laténské. V několika dalších případech je jejich možná existence nálezy indikována, nikoli však prokázána. Pohřebišťe ležící na k. ú. Holohlavy spadají do první z uvedených kategorií. Co do počtu dosud odkrytých hrobů se v rámci regionu řadí na druhé místo hned za pohřebišťe v Hořenicích. Většina laténských pohřebišť v oblasti horního Polabí byla narušena již v průběhu 2. pol. 19. stol., v řadě dalších případů se jednalo o záchranné akce, při nichž nebylo možné pořádně podrobnější dokumentaci nálezových situací. Holohlavské pohřebišťe tak mezi ostatními zaujímá výjimečné postavení, neboť právě pouze v jeho případě máme k dispozici kresebnou dokumentaci části odkrytých hrobů.

2. Přírodní podmínky

Katastrální území obce Holohlavy leží v oblasti Pardubické kotliny, která je součástí geomorfologického celku Východolabské tabule. Obec samotná se nachází na pravém břehu Labe, po jejím východním okraji protéká potok Jordán. Z hydrologického hlediska tak území obce náleží do povodí horního toku Labe. Geologické podloží katastrálního území tvořené horninami středního turonu (vápnité, slítnité a kaolinické pískovce, slítnité prachovce, písčité jílovce a vápence) překrývají modální hnědozemě (Mackovčín – Sedláček 2002, 25). Obec se nachází v oblasti výskytu spraší (Mackovčín – Sedláček 2002, 14). Geobotanický pokryv labského údolí tvoří luhy a olšiny, pro jeho vzdálenější okolí jsou ve sledovaném úseku typické především dubohabrové háje a lipové doubravy (Mackovčín – Sedláček 2002, 37). Holohlavy leží v mírně teplé a mírně suché oblasti s mírnou zimou. Celkový úhrn ročních srážek činí 600–650 mm, průměrná roční teplota dosahuje 7–8 °C (Mikyška 1969).

3. Popis lokality a její geografické zařazení

Z hlediska regionální struktury osídlení v době laténské náleží holohlavské pohřebišťe k území regionu horního Labe a Metuje (obr. 1; 2), tak jak jej definoval J. Waldhauser (1987, 30, 163; 2001, 42–43). Z hlediska nadregionálního se tento region řadí ke středovýchodočeskému makroregionu.

Lokalita se rozkládá v centru obce Holohlavy na parc. č. 65/3, 448/9, 10, 37 a 38. Poloha zaujímá mírný jihovýchodní svah v nadmořské výšce 253–257 m n. m., cca 300 m od potoka Jordán a 150 m od nejbližší pramenné pánve.

Dosud známé hroby jsou rozptýleny ve čtyřech skupinách ležících ve vrcholcích čtyřúhelníku o stranách cca 70 m, 50 m, 40 m a 80 m (obr. 3). Tento stav je pravděpodobně způsoben maloplošným charakterem jednotlivých odkrytů a sondáží. Uvedené vzdálenosti jednotlivých skupin hrobů nevylučují existenci jediného uzavřeného pohřebišťe. S ohledem na nemožnost lokalizovat skupiny 1 a 2 (obr. 3) přesněji než na celé parcely to vyplývá ze srovnání s plochami jiných, víceméně v celosti odkrytých pohřebišť – např. Kutná Hora – Karlov (Valentová 1993, 625), Brno-Maloměřice (Čižmářová 2005, 14), Jenišův Újezd (Waldhauser 1978, Abb. 2, 3) aj.

4. Dějiny výzkumu

První hrob holohlavského pohřebišťe byl objeven v roce 1871 Janem Karešem v souvislosti s odkopáváním cihlářské hlíny za čp. 75, na parc. č. 65/3 (obr. 3:1). Nálezy z něj byly původně uloženy na zámku ve Smiřicích ve sbírce barona Jana Liebiga, který je později daroval průmyslovému muzeu v Liberci. Odtud se následně dostaly do muzea v Hradci Králové (Duška 1898, 44; 1900, 24, Šnajdr 1891, 45).

Zpráva J. K. Hrašeho (1881, 131) pojednávající o nálezů hrobu z roku 1875 obsahujícího „krásnou jehlici“ se pravděpodobně, jak podotkl již L. Domečka (1935, 110), vztahuje k výše uvedenému hrobovému nálezů z roku 1871.

V následujících letech nalezl J. Kareš na svém pozemku ještě několik moderních skleněných korálů (Domečka 1935, 110; Duška 1898, 44), z nichž se dochoval pouze jediný ve sbírce Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou univerzity ve Vídni (Michálek 1976, 32).

Hroby 2 a 3 byly odkryty roku 1922 cca 60 m severozápadně od hrobu 1/1871 na parc. č. 448/9 (obr. 3:2; 4), v poloze „Na stráni“ (Domečka 1935, 110; Domečka – Žaloudek, 560).

V roce 1924 objevil p. Václav Jambor na vedlejší parcele č. 448/10 (obr. 3:2; 4) při kopání hlíny hrob č. 4. Jeho obsah odevzdal 17. 7. 1924 muzeu v Hradci Králové (Domečka 1935, 110; Domečka – Žaloudek, 560). Jako rok tohoto nálezů bývá někdy uváděn rok 1929 a pro předchozí dva hroby rok 1927 (Domečka 1935, 110, Filip 1956, 344). Pro určení doby objevu zmíněných hrobů uvádíme v roce 1927 zaznamenané v původním rukopisném zápisu v nálezových knihách (Domečka – Žaloudek, 560). Je pravděpodobné, že v pozdější Domečkově publikaci došlo k chybnému přepisu data nálezů, které bylo v dalších publikacích automaticky přebíráno.

V rámci záchranného výzkumu na polykulturní lokalitě vyvolaného roku 1982 stavbou rodinných domků zachytil J. Kalferst a J. Boček další tři kostrové (č. 5, 6, 7) a jeden žárový (č. 8) laténský hrob (Boček – Kalferst, 1985; Kalferst 1983, 12). Hroby se nacházely na parc. č. 448/37, 38, přibližně 50 m jižně od hrobů č. 2 a 3 (obr. 3:3; 5).

Dosud poslední známý, devátý hrob (obr. 3:4) byl zjištěn ve výplni tří geologických vrtů na parc. č. 448/9 (Boček – Kalferst, 1985; Kalferst 1984, 13).

5. Kritika pramenů

Výpovědní hodnota laténského pohřebiště v Holohlavech je značně ovlivněna skutečností, že téměř 50 % hrobů bylo odkryto v době před rokem 1959, kdy bylo v Hradci Králové zřízeno stálé muzejní pracoviště. Zmíněné hrobové celky byly většinou vyzvedávány bez odborného přístupu a nebyly kresebně ani fotograficky dokumentovány. Součástí jejich výbavy jsou v některých případech dnes nerevidovatelné. Jediným vodítkem nám tak zde jsou písemné popisy nálezových situací zaznamenané muzejníky či vlastivědnými pracovníky, kteří nálezy a s nimi související informace dodatečně přebírali od jednotlivých výkopců. Informace týkající se lokalizace jednotlivých hrobů a jejich nálezových okolností jsou pro přehlednost shrnuty níže (tab. 1, graf 1). Při hodnocení pramenné základny holohlavského pohřebiště je nutno zohlednit fakt, že část hrobů mohla být zničena těžbou hlíny a novověkou výstavbou bez povšimnutí odborníků, či naopak část pohřebiště ještě nebyla recentními antropogenními aktivitami vůbec zasažena, což naznačuje existence hrobu č. 9/1983 zjištěného pomocí geologické sondáže.

6. Soupis nálezů

Z prostoru holohlavského pohřebiště je k dnešnímu datu známo celkem devět hrobových celků a jeden ojedinělý nález:

Hrob 1/1871

Za č. p. 75, na parc. č. 65/3 (obr. 3:1) našel p. Kareš v hloubce 2 m ženský kostrový hrob. U hlavy kostry stály dvě nádoby, na hrudi ležela jedna velká a dvě menší bronzové spony a u nohou kamenný klínek (Domečka 1935, 110; Duška 1898, 44; 1900, 24). Další výbavu hrobu tvořila část bronzové „přezky“ a několik kruhových šperků. Informace o tom, že dva z nich byly železné, otevřené hrbolkovité kruhy, kterou zaznamenal J. Duška (1900, 24), bude pravděpodobně chybná. V původní publikaci se totiž autor (Duška 1898, 44) o železných kruzích v rámci výčtu nálezů nezmiňuje. Jedná se nejspíš o níže popsané bronzové nánožníky.

Popis nálezů:

- 1) Láhev, okraj oblý, na hrdle a v podhrdlí dvě žebra, dno s prstencovitou nožkou, povrch hlazený, na kruhu, Ø ústí 89 mm, v. 162 mm. MVČ inv. č. 23 020 – obr. 8:4.
- 2) Hrnc, okraj oblý, na podhrdlí tři horizontální žlábků, dno s nízkou dutou nožkou, povrch hlazený, na kruhu, Ø ústí 100 mm, v. 286 mm. MVČ inv. č. 23 021 – obr. 8:5.
- 3) Velká bronzová spona mladšího duchcovského schématu, lučfk, patka a zachycovač zdoben rytou a plastickou výzdobou, d. 117 mm, vnutí 5 + 5, vnější tětíva. MVČ inv. č. 23 022 – obr. 8:8.
- 4) Bronzová duchcovská spona, zachycovač zdoben rytím, d. 54 mm, vnutí 3 + 3, vnější tětíva. MVČ inv. č. 23 023 – obr. 8:3.

- 5) Bronzový nánožník s pečetítkovitě zesílenými konci a vývalkovitě členěným tělem, vnitř. Ø 56 x 80 mm. MVČ inv. č. 23 024 – obr. 8:6.
  - 6) Bronzový nánožník s pečetítkovitě zesílenými konci a vývalkovitě členěným tělem, dochovány tři zlomky. MVČ inv. č. 23 025 – obr. 8:7.
  - 7) Bronzový náramek s hladkým tělem a zesílenými konci, odsazenými dvěma drobnými vývalky, vnitř. Ø 58 x 52 mm. MVČ inv. č. 23 026 – obr. 8:1.
  - 8) Bronzový náramek z esovitě vinutého drátu, Ø 58 x 56 mm. MVČ inv. č. 23 027 – obr. 8:2.
- Datování: LT B1b – LT B2a.

Hrob 2 a 3/1922

Kostrové hroby 2/1922 a 3/1922 byly nalezeny v hliništi p. Jambora na parc. č. 448/9, v poloze „Na stráni“ (obr. 3:2; 4). Oba hroby byly orientovány sever–jih. Z jednoho z nich se podařilo vyzvednout bronzový náramek, který byl údajně zaslán do NM (Domečka 1935, 110; Domečka – Žaloudek, 560). Náramek je dnes nerevidovatelný.

Nedatovatelné.

Hrob 4/1924

Tento ženský hrob byl objeven v hliništi p. Jambora, na parc. č. 448/10 cca 35 m severně od hrobů 2 a 3 (obr. 3:2; 4). Zetlelá kostra byla uložena na zádech, ve směru sever–jih, hlavou k jihu. Žena měla na nohách nánožníky z dutých plasticky členěných polokoulí, na levé ruce spropelitový náramek a u levého ramene železný, řetízkovitý nápažník. Na pravé ruce, která ležela pravděpodobně na prsou, měla mrtvá navlečen železný náramek. V místech pravého ramene byly nalezeny dvě poškozené železné spony. Na pravé straně prsou pod hlavou se nacházely dva skleněné korálky a pod krkem kamenný amulet, vykazující dle otěru provrtu známky dlouhodobého nošení. Z kostry se zachovaly pouze dva zuby (Domečka 1935, 110; Domečka – Žaloudek, 560).

Popis nálezů:

- 1) Bronzový nánožník ze šesti dutých plasticky členěných polokoulí, pět fragmentů. MVČ, inv. č. 14 158 – obr. 9:10.
- 2) Bronzový nánožník ze šesti dutých plasticky členěných polokoulí, tři fragmenty. MVČ, inv. č. 14 159 – obr. 9:9.
- 3) Kamenný závěsek deltoidního tvaru, materiál hadec pravděpodobně z lokality Jordanów (PL), d. 53 mm, š. 35 mm, provrt oválný 6 x 4 mm. MVČ, inv. č. 14 160 – obr. 9:1.
- 4) Spropelitový náramek, dva fragmenty, vnitř. Ø 66 x 64 mm. MVČ, inv. č. 14 161 – obr. 9:7.
- 5) Železný náramek, pět fragmentů, vnitř. Ø cca. 40 mm. MVČ, inv. č. 14 162 – obr. 9:5.
- 6) Železná spona, tři fragmenty, d. cca 80 mm. MVČ, inv. č. 14 163 – obr. 9:8.

- 7) Železný řetízkový nápažník z kruhovitých článků, Ø 75 x 40 mm. MVČ, inv. č. 14 164 – obr. 9:6.
- 8) Železná spona, pět fragmentů, silně zničená. MVČ, inv. č. 14 165 – obr. 9:4.
- 9) Skleněný korál s modrobílými očky, typ 537 (Venclová 1990, 73, 260), Ø 2 mm. MVČ, inv. č. 14 166 – obr. 9:3.
- 10) Skleněný korál s modrobílými očky, typ 519 (Venclová 1990, 70, 260), Ø 21 x 18 mm. MVČ, inv. č. 14 167 – obr. 9:2.
- 11) Dva lidské zuby, řezák a stolička. MVČ, inv. č. 14 168 – nekresleno.
Datování: LT B2b – LT C1a.

Hrob 5/1982

Hrob ležící na parc. č. 448/37 (obr. 3:3; 5) byl porušen jámou na vápno, zachráněna z něj byla pouze lidská lebka (Kalferst 1983, 12).
Nedatovatelné.

Hrob 6/1982

Hrob byl zjištěn v sondě č. II na parc. č. 448/38, cca 25 m severně od hrobu 5 (obr. 3:3; 5). Zkoumána byla pouze jeho jižní část v délce 116 cm, neboť severní část byla zničena jámkou (Kalferst 1983, 12). Hrobová jáma oválného tvaru byla na úrovni podloží široká 92 cm, směrem ke dnu, do hloubky cca 140 cm od povrchu, se zužovala na 84 cm (obr. 6). Jáma byla severojižní orientace, přičemž kostra v ní byla uložena hlavou k SSV. Kromě dolní části skeletu nebyly v hrobě č. 6 nalezeny žádné předměty.
Nedatovatelné.

Hrob 7/1982

Hrob zachycený sondou č. V na parc. č. 448/37, cca 18 m na SZ od hrobu 5 (obr. 3:3; 5), byl tvořen hrobovou jámou přibližně obdélného tvaru, dlouhou 284 cm, širokou 108 cm a hlubokou 138 cm od povrchu (obr. 7:A1, B). Stěny jámy se mírně zužovaly, dno o rozměrech 264x86 cm se mírně svažovalo k jihu. Východní okraj jámy byl porušen výkopem pro základy domu. Hrob obsahoval kostru uloženou v poloze na znak, s pažemi podél těla, hlavou k SSV. Na levé straně hrudníku zemřelého byla nalezena železná spona (obr. 7:B1), jiné součásti výbavy nebyly zjištěny (Kalferst 1983, 12).

Popis nálezů:

- 1) Železná spona s kulovitou patkou (?), silně zkorodovaná, d. 91 mm. MVČ, př. č. 121/82 – obr. 10:2.
Datování: LT B2 (?).

Hrob 8/1982

Žárový hrob č. 8 byl zachycen necelých 40 cm východně od předcházejícího hrobu (obr. 3:3; 5). Hrobová jáma nebyla na profilu patrná, pravděpodobně proto,

že hrob byl zapuštěn v zásypu neolitického příkopu (obr. 7:A3). Hrob obsahoval hrncovitou nádobu (obr. 7:A2, B), uvnitř které byly nalezeny spálené kosti, tři hrudky mazanice, část železné spony a bronzový kroužek. Popelnice byla překryta mísou (Kalferst 1983, 12).

Popis nálezů:

- 1) Hnec, okraj oblý, na hrdle a v podhrdlí dva horizontální žlábků, dno prosté s přímými stěnami, povrch hlazený, na kruhu, Ø ústí 214 mm, v. 340 mm. MVČ, př. č. 122/82 – obr. 9:3.
- 2) Mísa se zataženým, oble dovnitř zesíleným okrajem, dno prosté s přímými stěnami, povrch hlazený, zevnitř leštěný, Ø ústí 320 mm, v. 160 mm. MVČ, př. č. 122/82 – obr. 9:4.
- 3) Bronzový kroužek čokovitého průřezu, Ø 22 mm. MVČ, př. č. 122/82 – obr. 9:5.
- 4) Železná spona s kulovitou patkou, silně zkorodovaná, pět fragmentů. MVČ, př. č. 122/82 – nekresleno.
Datování: LT B2a.

Hrob 9/1983

Na parc. č. 448/9 (obr. 3:4) byl zjištěn hrob prostřednictvím tří geologických vrtů, a to na základě shodného charakteru hliněného zásypu se zásypy ostatních hrobů (Kalferst 1984, 13). Vrty byly kladeny v metrových rozestupech v severojižním směru. Přistoupíme-li na možnost reálné existence tohoto hrobu, délka úseku, v němž byl charakteristický zásyp sledován, i jeho orientace naznačuje kostrový charakter hrobu s orientací delší osy přibližně ve směru S–J.
Nedatovatelné.

Nepřítaditelné nálezy

Někdy po roce 1871 objevil nálezce hrobu č. 1/1871 J. Kareš na témže pozemku za čp. 75 několik korálků z modrého skla (Domečka 1935, 110; Duška 1898, 44). Do dnešních dnů se z tohoto souboru dochoval pouze jediný exemplář.

Popis nálezů:

- 1) Skleněný korál modrý, typ 113–121 (Venclová 1990, 49, 261), Ø 10 mm. ÚPPARD Vídeň, inv. č. 22 068 – obr. 10:1 (kresleno podle Michálka 1976, tab. 5:9).
Datování: (LT A) LT B – LT C1.

7. Pohřební ritus, úprava hrobové jámy a uložení hrobové výbavy

Z prostoru keltského pohřebiště na k. ú. Holohlavy je známo celkem osm kostrových hrobů a jeden žárový. Pokud nám to starší zprávy a stav výzkumu dovolují, můžeme konstatovat, že většina koster byla uložena do hrobů v poloze na znak s rukama podél těla, hlavou k severu či severoseverovýchodu. Pouze v případě hrobu 4/1924 jsme informováni o opačné orientaci, tzn. hlavou k jihu

a uložení pravé ruky přes prsa. Opačná orientace uložení zemřelého může v tomto případě dokládat kontakty s Karpatskou kotlinou, kde je tento jev typickou záležitostí.

Jediný žárový hrob 8/1982 vykazuje známky urnového pohřbu, což je jev v laténském prostředí méně obvyklý. Hrob se tak řadí ke starším žárovým pohřbům ze stupně LT B. Toto datování potvrzuje i jeho inventář.

Hrobové jámy můžeme zodpovědně sledovat pouze v případě hrobů 6 a 7/1982. Obě jsou obdélného až oválného tvaru a jejich rozměry se nevymykají běžnému standardu. Z prostředí zkoumaného pohřebiště prozatím chybí doklady o užití dřevěných rakví.

Předměty hrobových výbav byly ve všech případech, ve kterých je nám umožněno toto kritérium pozorovat, uloženy ve funkční poloze.

8. Datování pohřebiště

K nejstarším předmětům na pohřebišti patří dva korále s modrobílými očky (obr. 9:2, 3) z hrobu 4/1924, vyskytující se převážně ve stupni HD/LT A, avšak často přežívající do stupňů následujících (Venclová 1990, 75, tab. 11). Není proto zarážející, že byly v Holohlavech nalezeny v kontextu mladšího hrobového celku. Stejně úvahy lze vést i v souvislosti s modrým korálem (obr. 10:1) získaným bez bližších nálezových okolností. Podobné tvary v různých variantách odstínu modré jsou známy již od stupně HC, s těžištěm výskytu v HD/LT A a možností přežívání v LT B–C1 (Venclová 1990, 49–50). Bez znalosti konkrétního doprovodného materiálu však není tento nález blíže datovatelný.

Předměty pocházející z hrobu 1/1871, typické pro stupeň LT B1b (obr. 8:1, 2, 3, 6, 7), byly uloženy spolu se sponou mladšího duchcovského schématu (obr. 8:8), která tento soubor datuje spíše do LT B2a (např. Sedláčková – Waldhauser 1987, 151, obr. 29:6).

Podobně je nutno nahlížet i na hrob 8/1982, který, ač obsahoval bronzový kroužek čokovitého průřezu (obr. 10:5) typický pro LT B1, je datován sponou s kulovitou patkou do období LT B2a.

Ostatní hroby nejsou z důvodu absence hrobového inventáře datovatelné nebo v opačném případě je lze zařadit do stupně LT B2.

K nejmladším artefaktům, dosud známým z areálu pohřebiště, náleží sapolitový náramek (obr. 9:7) a bronzové nánožníky z dutých plasticky členěných polokoulí (obr. 9:9, 10) nalezené v hrobě 4/1924. Tyto artefakty zařazují hrobový celek na samý závěr užívání holohlavského pohřebiště, tedy do období LT B2b – LT C1a.

Jak plyne z výše uvedeného, pohřbívání na laténském pohřebišti v Holohlavech započalo nejdříve na přelomu stupňů LT B1/B2. Pohřebiště bylo s jistotou využíváno do období LT B2b, nejdéle však do stupně LT C1a.

9. Závěr

Laténské pohřebiště v Holohlavech je i navzdory torzálnímu charakteru našich znalostí s ním souvisejících zatím nejlépe prozkoumanou lokalitou svého druhu

v regionu horního Labe a Metuje. Časové trvání lokality odpovídá zjištěním zaznamenaným i na ostatních pohřebištích v regionu. Vyplývá z nich, že v rámci sledovaného území se začalo na plochých keltských pohřebištích pohřbívát nejdříve ve stupni LT B1b, ukončení tohoto jevu spadá nejspíše do období LT C1a. Otevřenou otázkou zůstává prozatím přetrvávající absence hrobů spadajících do stupně LT C1b, která snad souvisí s obecně rozšířeným úbytkem hrobů v závěru 3. stol. př. n. l. (Drda – Rybová 1998, 110). Další otázkou k dořešení jsou náznaky vazeb celého regionu na jihovýchodní oblasti, v případě Holohlav demonstrované pohřbem s opačnou orientací uložení ostatků zemřelého v hrobě 8/1982. Poodhalení širších souvislostí a principů, pro jejichž pochopení bude hrát důležitou roli právě holohlavské pohřebiště, je budoucím úkolem souborného vyhodnocení známých laténských pohřebišť v regionu.

Literatura

- Boček, J. – Kalferst, J. 1985: Holohlavy (okr. Hradec Králové), Výzkumy v Čechách 1982/83, 35. Praha.
- Čížmářová, J. 2005: Keltské pohřebiště v Brně-Maloměřicích, Pravěk – Suppl. 14. Brno.
- Domečka, L. 1935: Laténské kostrové hroby v Holohlavech, PA XXXX, 110. Praha.
- Domečka, L. – Žaloudek, F.: Nálezová kniha II, Rukopis uložen v MVC v Hradci Králové.
- Drda, P. – Rybová, A. 1998: Keltové a Čechy. Praha.
- Duška, J. 1898: Nálezy předhistorické v kraji královéhradeckém. Hradec Králové.
- Duška, J. 1900: Památky po našich pohanských předcích v kraji královéhradeckém. Jaroměř.
- Filip, J. 1956: Keltové ve střední Evropě. Praha.
- Hraše, J. K. 1881: Notizen, Mitteilungen der k. k. Central – Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale, Neue Folge CXXXI, 130–132. Wien.
- Kalferst, J. 1983: Neolitický kruhový příkop v Holohlavech (okr. Hradec Králové), Zpravodaj KMVČ X/2, 12–14. Hradec Králové.
- Kalferst, J. 1984: Druhá sezóna výzkumu neolitického kruhového areálu v Holohlavech, Zpravodaj KMVČ XI/1, 13–18. Hradec Králové.
- Mackovčín, P. – Sedláček, M. 2002: Chráněná území ČR – díl V, Královéhradecko. Praha.
- Michálek, J. 1976: Bohemika ve sbírce Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou university ve Vídni, katalog nálezů, Zprávy Československé společnosti archeologické XVIII/2, 30–46. Praha.
- Mikyška, R. a kol. 1969: Geobotanická mapa ČSSR, list M-33-XVI Hradec Králové; list M-33-XVII Náchod. Praha.
- Sedláčková, H. – Waldhauser, J. 1987: Laténské pohřebiště ve středním Polabí, okr. Nymburk, PA LXXVIII/1, 134–204. Praha.

- Šnajdr, L. 1891: Počátkové předhistorického místopisu země české a některé úvahy odtud vycházející. Pardubice.
- Valentová, J. 1993: Výsledky záchranného výzkumu keltského kostrového pohřebiště v Kutné Hoře – Karlově, AR XLV, 623–643. Praha.
- Venclová, N. 1990: Prehistoric glass in Bohemia. Praha.
- Waldhauser, J. 1978: Das keltische Gräberfeld bei Jenišův Újezd in Böhmen, Band I., Teplice.
- Waldhauser, J. 1987: Keltische gräberfelder in Böhmen, Bericht Römisch-Germanischen Kommission 68. Mainz am Rhein.
- Waldhauser, J. 2001: Encyklopedie Keltů v Čechách. Praha.

Použité zkratky

- M Jaroměř – Městské muzeum v Jaroměři
 MVČ – Muzeum východních Čech v Hradci Králové
 NM – Národní muzeum v Praze
 ÚPPARD Vídeň – Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou univerzity ve Vídni

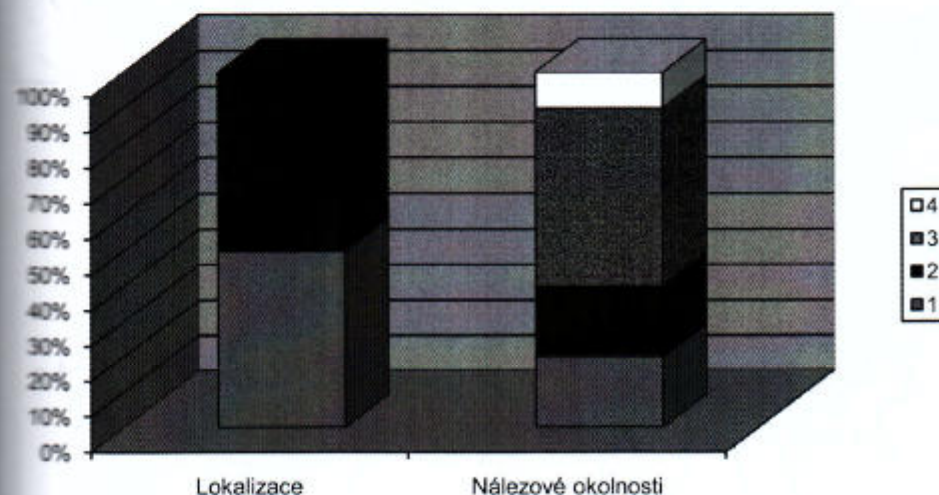
Holohlavy		
Hrob č.	Lokalizace	Nálezové okolnosti
1/1871	2	2
2/1922	2	3
3/1922	2	3
4/1924	2	2
5/1982	1	3
6/1982	1	3
7/1982	1	1
8/1982	1	1
9/1983	1	3
nepřifaditelné nálezy	2	4

Tab. 1 – Kvalitativní charakter informací o lokalizaci a nálezových okolnostech jednotlivých hrobů v rámci pohřebiště v Holohlavech. Lokalizace: 1 – lokalizace určená přesným zaměřením, 2 – lokalizace určená číslem parcely. Nálezové okolnosti: 1 – úplné nálezové okolnosti s podrobnou dokumentací, prozkoumán celý hrob, uzavřený nálezový celek, 2 – nejasné či neúplné nálezové okolnosti, prozkoumán celý hrob, uzavřený nálezový celek, 3 – chybějící či neúplné nálezové okolnosti, prozkoumána pouze část hrobu, 4 – bez dostatečných informací, ojedinělý nález.

Tab. A – Qualitative character of information about the site and the find contexts of singular burials in the cemetery in Holohlavy. Site: 1 – location established by exact measuring, 2 – location established by cadastral numbers. Find circumstances: 1 – fully known excavation circumstances alongside complete documentation, the whole grave was excavated, sealed context, 2 – not certain or not fully established excavation circumstances, the whole burial was excavated, sealed context, 3 – missing or not fully established excavation circumstances, only part of the grave was excavated, 4 – without sufficient information, singular find.

Tomáš Mangel: *The Celtic cemetery in Holohlavy (Hradec Králové district).* The Latene cemetery in Holohlavy belongs to one of the best documented sites of its kind in the upper Elbe and Metuje region. So far other inhumation and one cremation graves were excavated. Based on the grave goods the oldest part of the cemetery is dated into LT B1/B2 and the end at the latest to LT C1a. The burial rite in most of the inhumation graves falls into the common standard, only in one case of burial 4/1924 the body was laid with the head towards the south. South orientation of the grave possible suggests contacts with the Carpathian basin. The cremation grave 8/1982 shows burial in urn character and the grave goods date it into LT B2a.

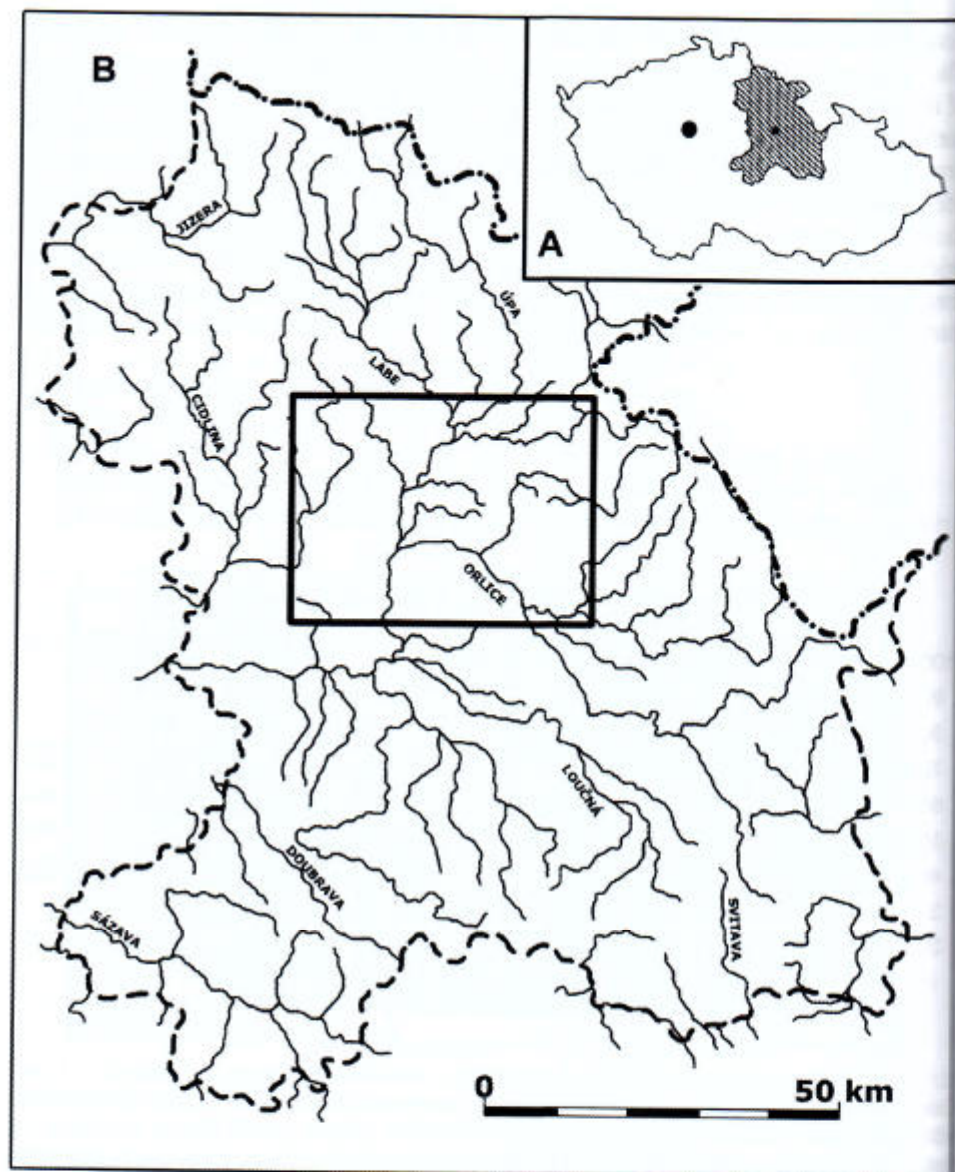
Graf 1 - Relativní vyhodnocení kvality lokalizace a nálezových okolností hrobů v rámci pohřebiště v Holohlavech.

Graf 1 – Relativní vyhodnocení kvality lokalizace a nálezových okolností hrobů v rámci pohřebiště v Holohlavech.

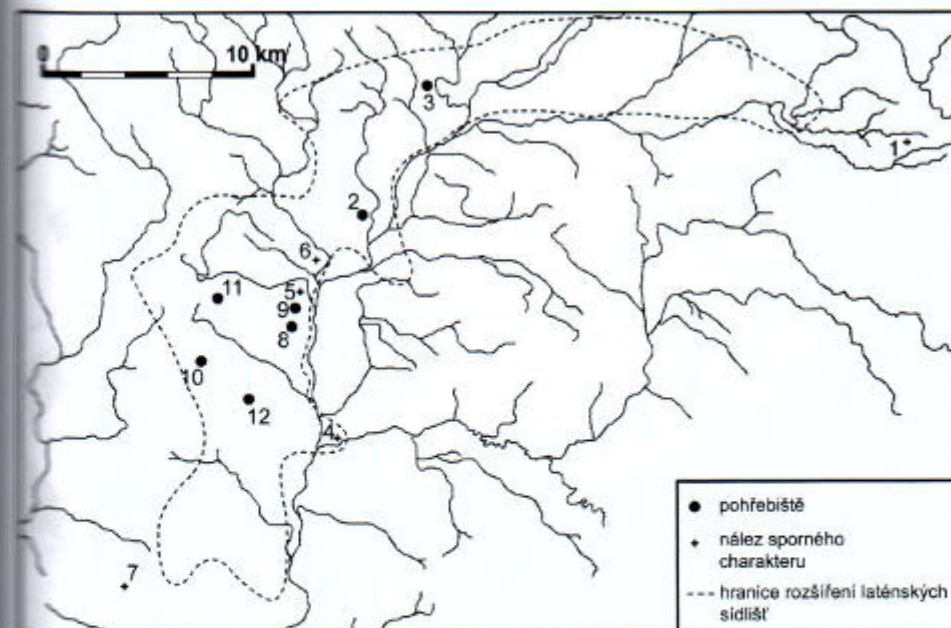
Graf 1 – The relative assessment of quality of localisation and excavation contexts in the cemetery context in Holohlavy.

Tab. 1 – Vymezení regionu horního Labe a Metuje. A – Česká republika, oblast východních Čech šrafovaná, kroužky označují Prahu (větší) a Hradec Králové. B – Oblast východních Čech v rámečku území zachycené na obr. 2.

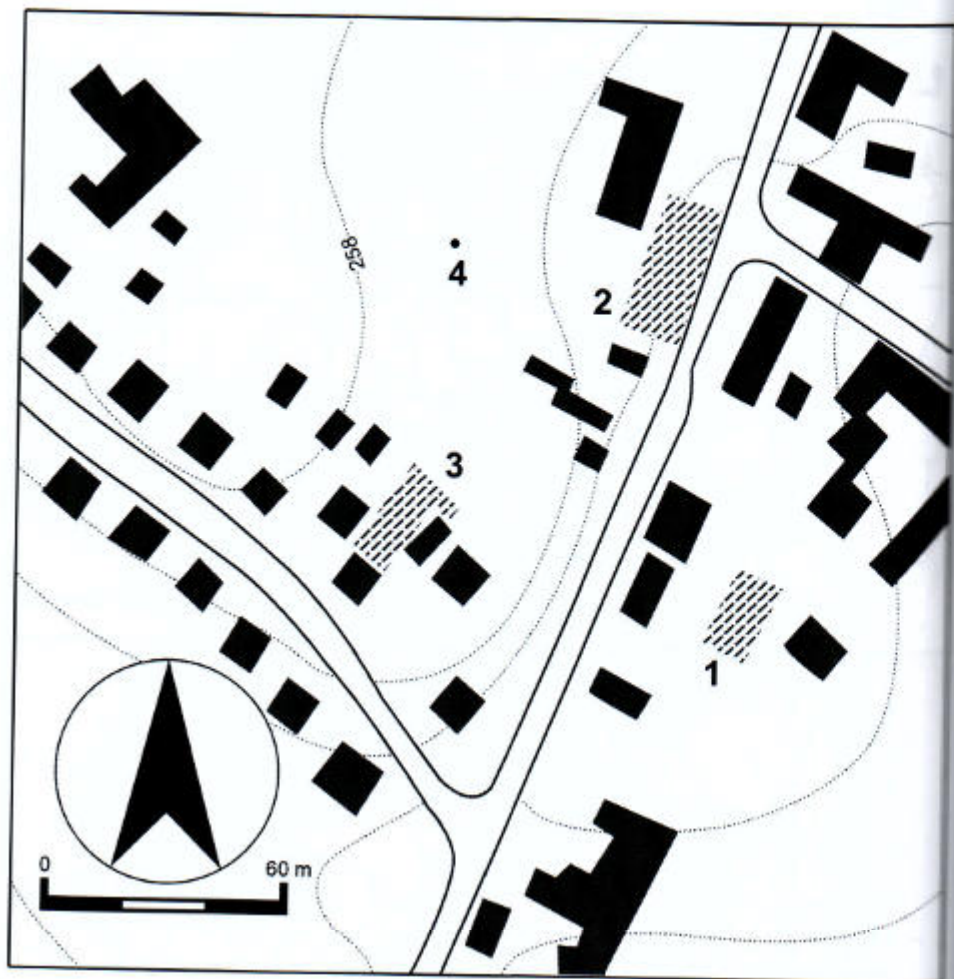
Tab. 1 – Definition of the upper Elbe and Metuje region. A – Czech Republic, the Eastern Bohemian territory hatched, the circles showing Prague (bigger) and Hradec Králové. B – Eastern Bohemian area, in frame area showing in Tab. 2.

Tab. 2 – Laténská pohřebiště v regionu horního Labe a Metuje. 1 – Holohlavy, 2 – Hořenice, 3, 4 – Lochenice, 5 – Osice, 6, 7 – Předměčice n. L., 8 – Rosnice, 9 – Rozběčice, 10 – Svobodné Dvory.

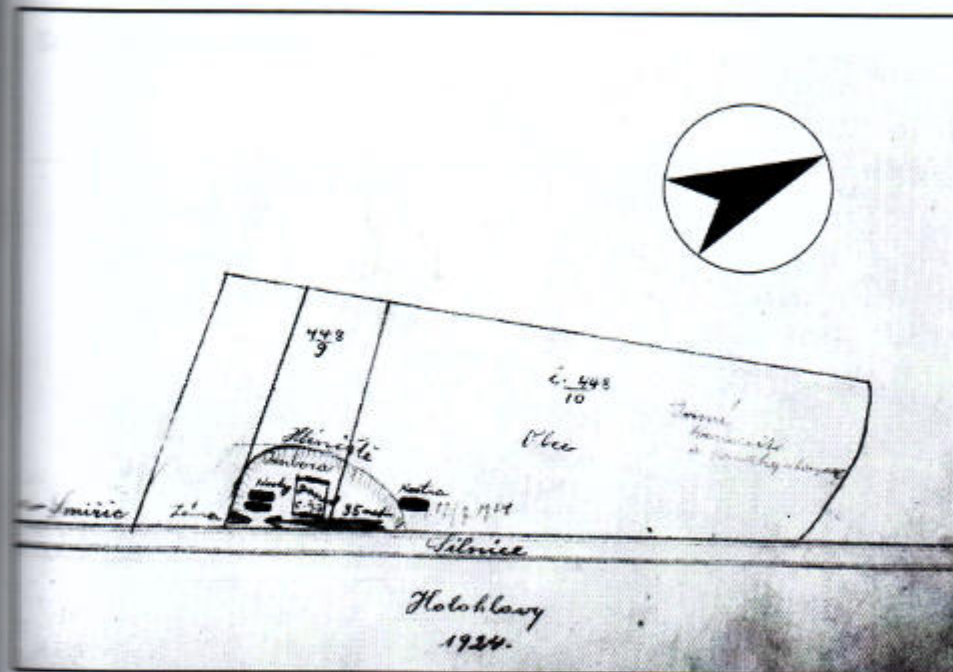
Tab. 2 – La Tene cemeteries in the upper Elbe and Metuje region. 1 – Holohlavy, 2 – Hořenice, 3, 4 – Lochenice, 5 – Osice, 6, 7 – Předměčice n. L., 8 – Rosnice, 9 – Rozběčice, 10 – Svobodné Dvory.

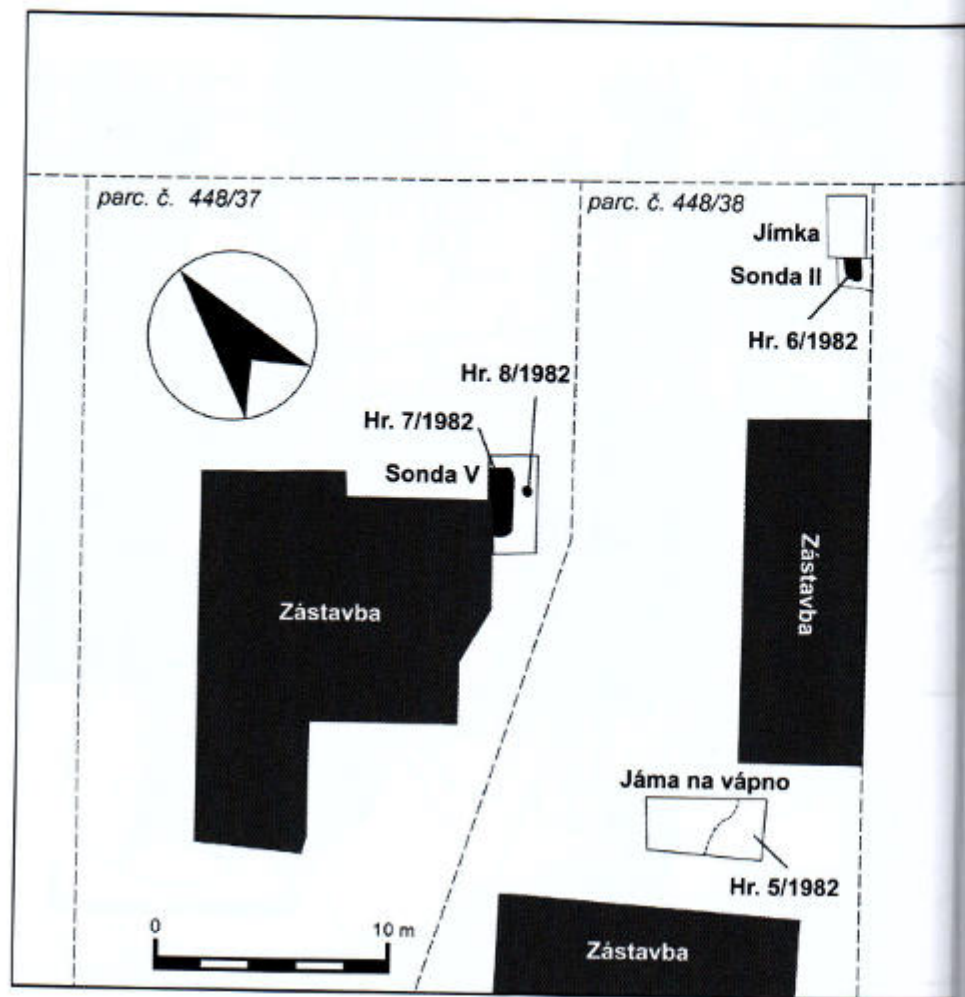
Tab. 3 – Laténské pohřebiště v Holohlavech. 1 – prostor nálezu hrobu 1/1871, 2 – prostor nálezu hrobů 2, 3/1922 a 4/1924, 3 – prostor nálezu hrobů 5, 6, 7 a 8/1982, 4 – místo zjištění hrobu 9/1983.

Tab. 3 – The Latene cemetery in Holohlavy. 1 – area of grave 1/1871, 2 – area of grave 2, 3/1922 and 4/1924, 3 – area of graves 5, 6, 7 and 8/1982, 4 – area of grave 9/1983.

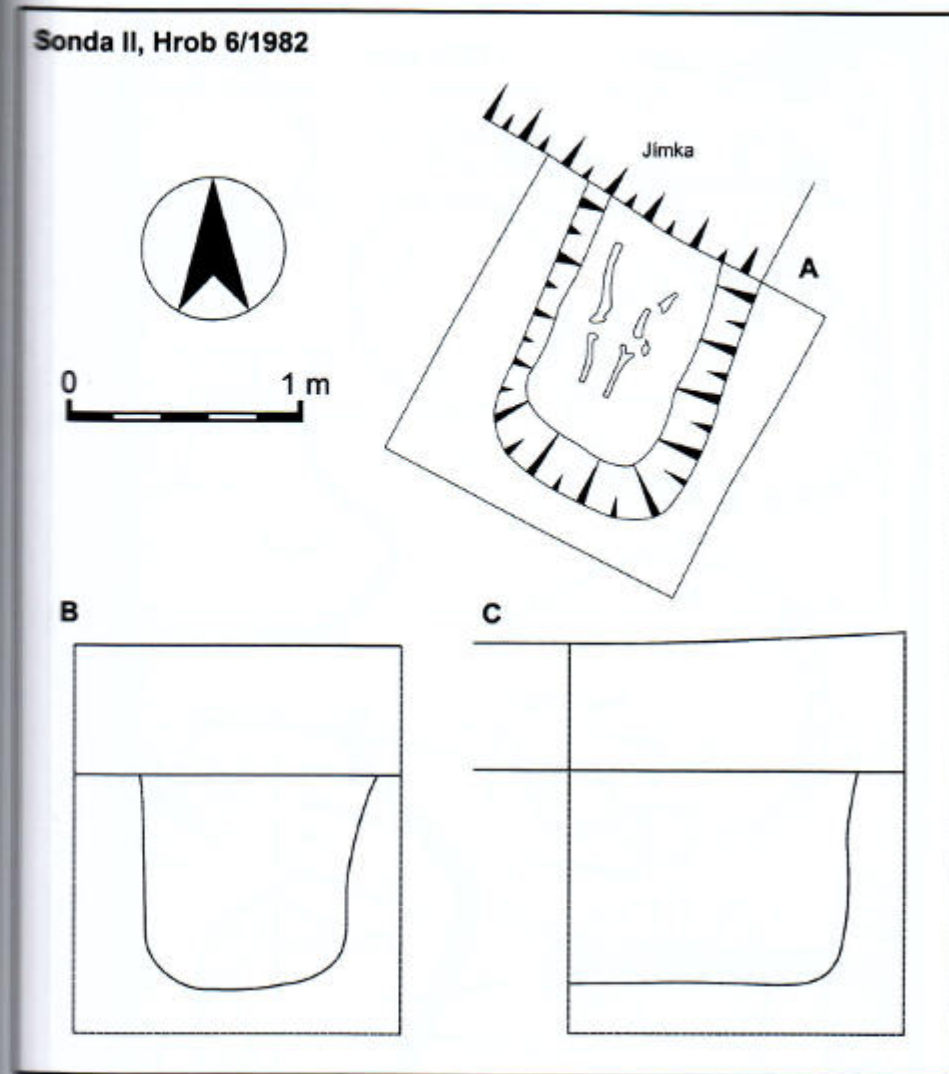

Tab. 4 – Původní náčrtek L. Domečky zachycující nálezovou situaci s hroby 2, 3/1922 a 4/1924.
Tab. 4 – The original draft by L. Domečka showing the excavated situations with graves 2, 3/1922 and 4/1924.

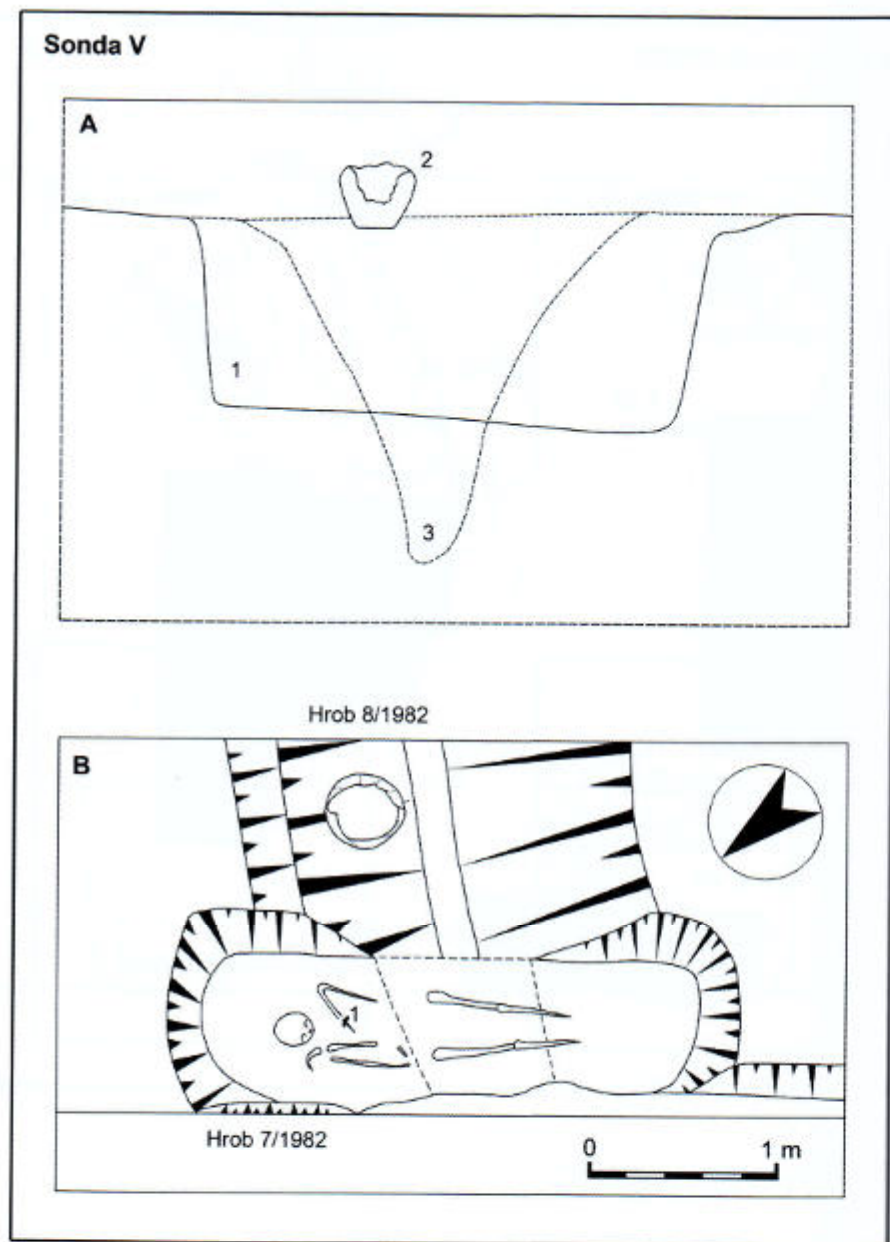

Tab. 5 – Plocha výzkumu z r. 1982 s vyznačenými laténskými hroby 5–8/1982.
 Tab. 5 – The excavated area from year 1982 with distinguished La Tene graves 5-8/1982.

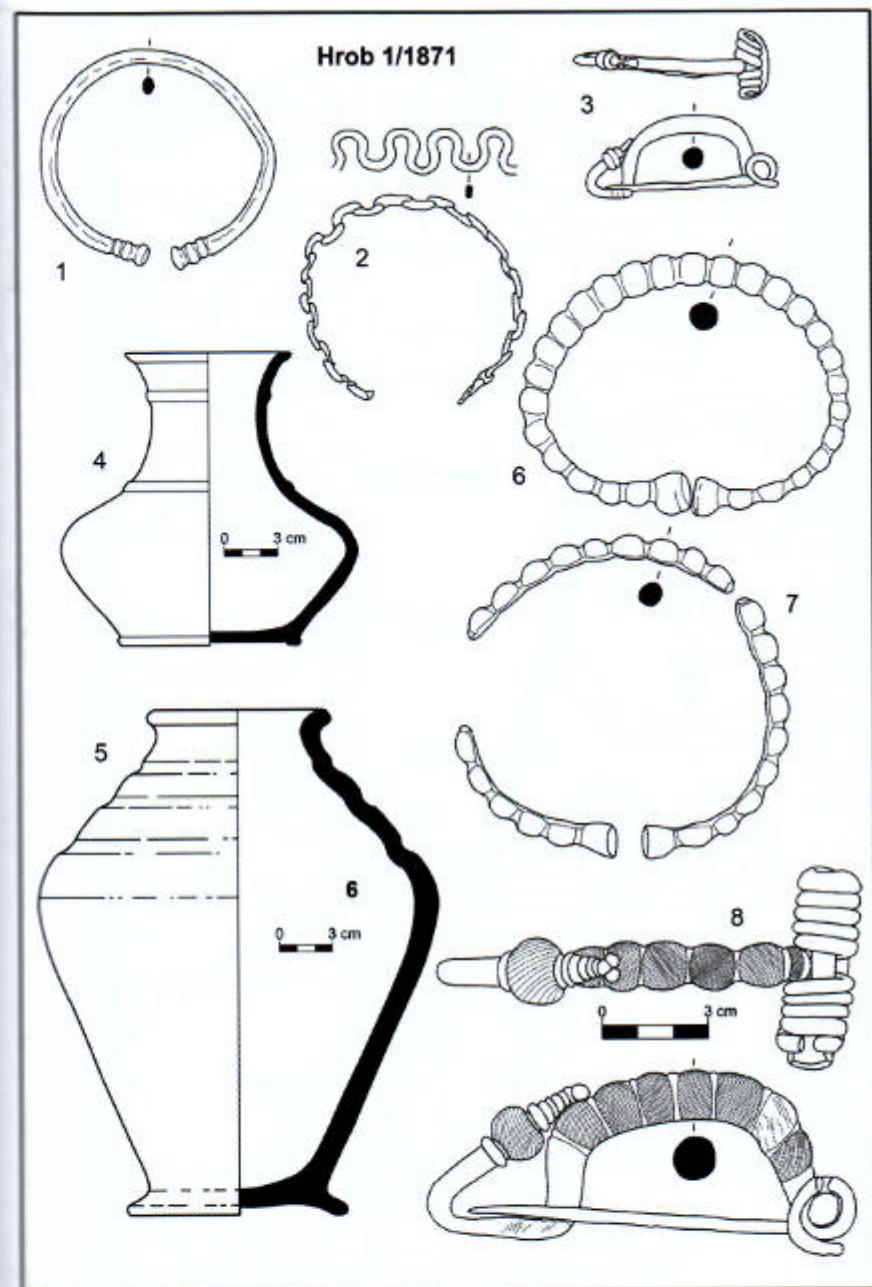
Tab. 6 – Hrob 6/1982. A – půdorys zachycené části hrobu, B – příčný průřez hrobovou jámou, C – podélný průřez hrobové jámy.
 Tab. 6 – Grave 6/1982. A – ground plan showing caught parts of the grave, B – cross section plan of the grave pit, C – lengthwise plan of the grave pit.

Tab. 7 – Hrob 7 a 8/1982. A – JV profil sondy V se zachyceným neolitickým příkopem (3), průmětem hrobové jámy hr. 7/1982 (1) a polohy žárového hrobu 8/1982 (2), B – půdorysný plán sondy V s hroby 7 a 8/1982, 1 – poloha železné spony v hrobě 7/1982.

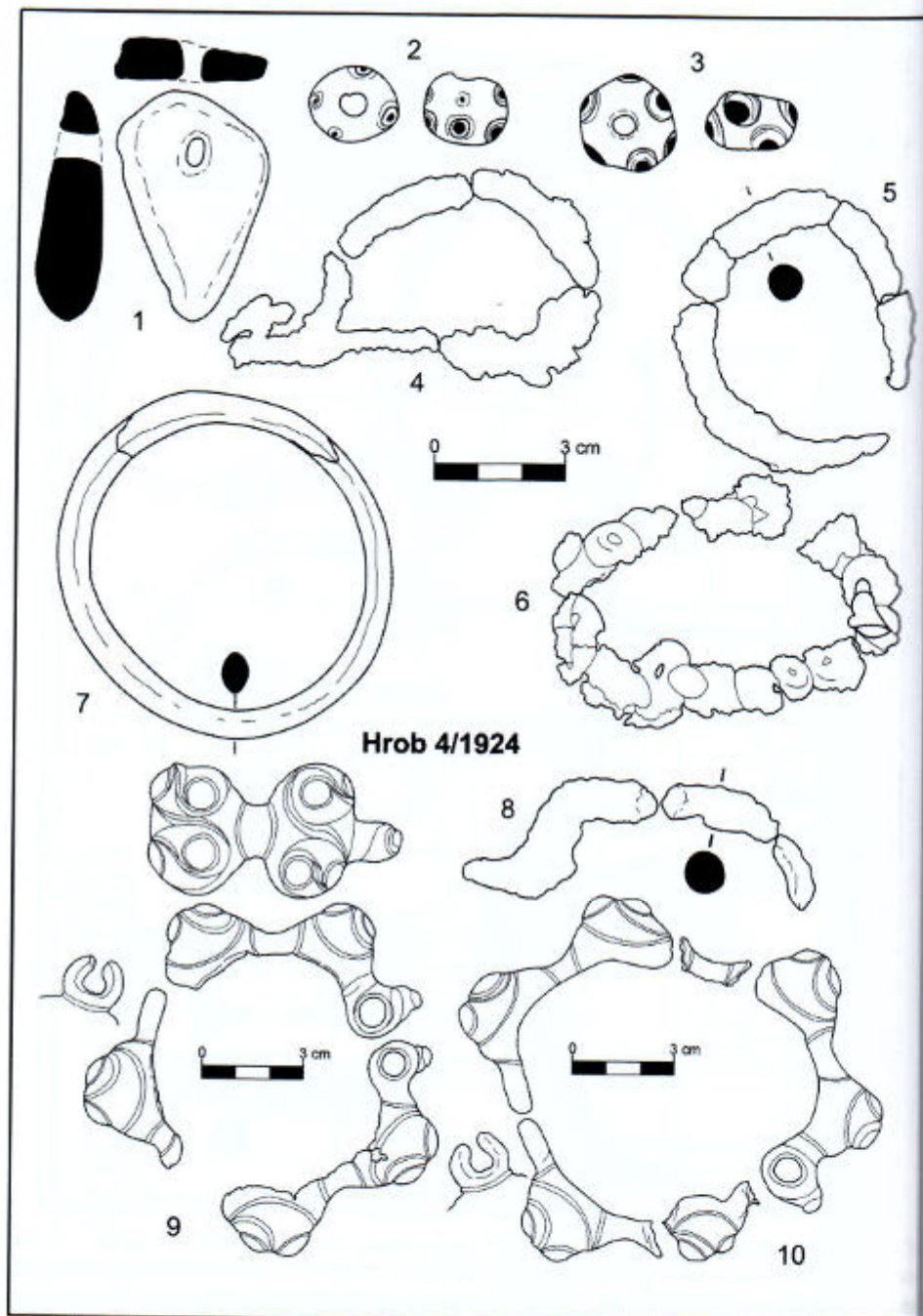
Tab. 7 – Grave 7 and 8/1982. A – JV profile of trench V showing Neolithic ditch (3), diameter of the grave pit 7/1982 (1) and the location of cremation burial 8/1982 (2), B – ground plan of trench V with graves 7 and 8/1982, 1 – the location of iron pin in grave 7/1982.

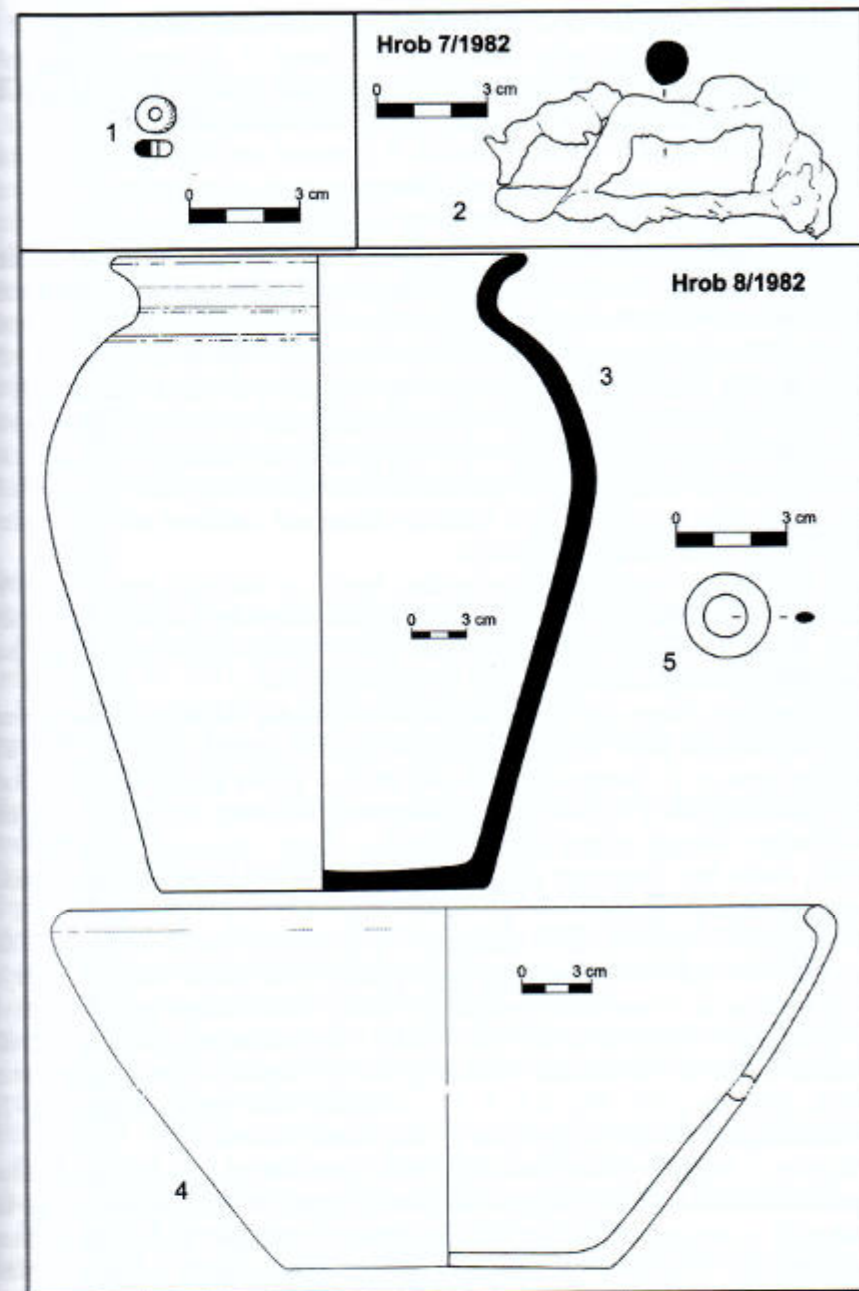
Tab. 8 – Holohlavy. Výbava hrobu 1/1871. Keramické profily: černě – točená na kruhu, bíle – vyřbíbená v ruce.

Tab. 8 – Holohlavy. Grave goods 1/1871. Pottery profiles: blackened – wheel made, white – hand made.

Tab. 9 – Holohlavy. Výbava hrobu 4/1924.
Tab. 9 – Holohlavy. Grave goods 4/1924.

Tab. 10 – Holohlavy. 1 – skleněný korálek z prostoru pohřebiště; 2 – výbava hrobu 7/1982; 3–5 – výbava hrobu 8/1982. Keramické profily: černě – točená na kruhu, bíle – vyráběná v ruce.
Tab. 10 – Holohlavy. 1 – glass bead from the cemetery areal; 2 – grave goods 7/1982; 3–5 – grave goods 8/1982. blackened – wheel made, white – hand made.

LATÉNSKÝ BRONZOVÝ KRUH PŮVODEM Z PORÝNÍ VE SBÍRCE MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Tomáš Mangel

V archeologické sbírce Muzea východních Čech je pod inventárním číslem 1997 uložen laténský bronzový kruh. Předmět je v inventární knize archeologického oddělení veden bez udání místa nálezů i dalších nálezových okolností. Inventarizaci archeologické sbírky prováděl v období protektorátu Čech a Moravy Jan Filip, který ji dokončil v roce 1946 (Filip 1949, 81). Z tohoto faktu vyplývá, že inkriminovaný bronzový předmět byl muzejním pracovníkem předán nejpozději v uvedeném roce, pravděpodobně však ještě před začátkem inventarizace v roce 1942 (Filipová 1995, 28). V původním muzejním inventáři, tzv. inventáři starých sbírek, který v současnosti spravuje historické oddělení MVČ, se předmět našeho zájmu nepodařilo dohledat.

Tělo otevřeného bronzového kruhového šperku o vnitřních rozměrech 66 x 58 mm je tvořeno masivní bronzovou tyčinkou kruhového průřezu o průměru 5–6 mm. Kruh je ukončen pečetiřkovitými konci trubkovitého tvaru, které jsou od těla odděleny dvojicemi výrazných vývalků (obr. 1:1).

Zatím jedinou přímoúhelnou analogií tohoto šperku z území Čech je identický bronzový kruh z Krnska (obr. 1:2), okr. Mladá Boleslav, publikovaný v roce 1977 J. Waldhauserem a V. Salačem (1977, 48, obr. 4:7). Zda kromě tvarové shody spojuje oba exempláře i výjimečné chemické složení slitiny s 30% podílem zinku, prokázané v případě nálezů z Krnska (Frána – Jiráň – Moucha – Sankot 1997, 137, 182), nelze bez chemické analýzy kruhu uloženého v Muzeu východních Čech zodpovědně prohlásit.

Již v roce 1977 vyslovil Jiří Waldhauser (Waldhauser – Salač 1977, 62; 2002, 281) myšlenku o původu popsání typu bronzových kruhů v oblasti Porýní a východní Francie. Tento názor podporují nálezy více či méně podobně stavěných tvarů různých kategorií kruhového šperku z území Champagne (např. Bretz-Mahler 1971, Pl. 44–48; Lepage 1984, Fig. 84:18, Fig. 85: 3), Alsaska-Lotrinska (např. Millotte 1976, Fig. 4:2, 3, 11) a Porýní-Falce (např. Behrens 1927, Taf. 198:5; Engels 1974, Taf. 29: B 3, 4, Taf. 42:C5, Taf. 46:C1).

Ani jeden z českých exemplářů nelze vzhledem k mizivému množství informací přiřadit k žádnému ze známých hrobových celků. V otázce datování se tak musíme opřít o analogie ze vzdálenějších oblastí. Nejblíže tvarovou podobnost s českými nálezy vykazují dva bronzové kruhy z Köngernheimu ležícím v oblasti Porýní-Falce (Schaaff 1968, D 138), které byly nalezeny v uzavřeném hrobovém celku spolu s dalším dobře datovatelným materiálem. Prostřednictvím této analogie lze výskyt podobných typů kruhového šperku zařadit do samého závěru stupně LT B1 s možností přežívání do stupně LT B2a.

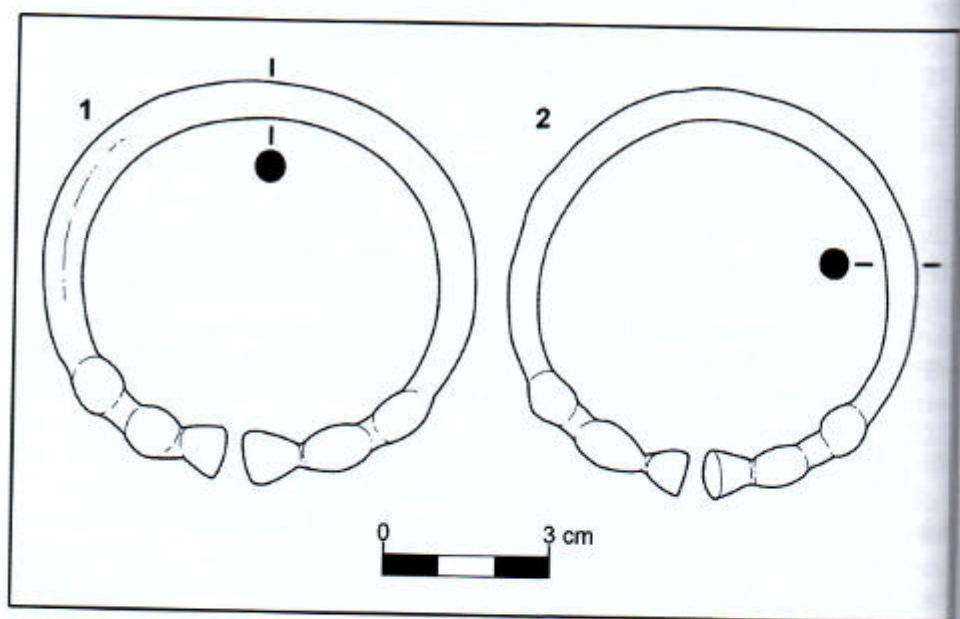
Nezbývá než se zamyslet nad otázkou, za jakých okolností se oba kruhy naším územím objevily. U kruhu z Krnska jsme informováni alespoň o katastrálním území, z něhož nález pochází, můžeme též předpokládat, že náležel k výbavě kostrového hrobu (Filip 1956, 355). Lze ho tedy prohlásit za jeden z mnoha příkladů nadregionálních kontaktů s oblastí východní Francie a Porýní (Waldhauser-Salač 1977, 62). O původu nálezů deponovaných v Muzeu východních Čech jakékoliv obdobné informace postrádáme. Možnost jeho nabytí v oblasti výskytu těchto tvarů některým z lokálních sběratelů či archeologů někdy před 2. světovou válkou se jako vysvětlení jeho přítomnosti ve středoevropském prostoru jeví méně pravděpodobným. Kruh se k nám spíše dostal již v době laténské, a mohl tak být součástí výbavy některého z hrobů rozrušeného za neznámých okolností. Není vyloučeno, že spolu s kruhem z Krnska náležel ve funkci náložníku ke stejnému hrobovému celku. Pravděpodobnost této hypotézy by však spolu s neodiskutovatelnou tvarovou a relativní rozměrovou shodou podpořila teprve analýza chemického složení materiálu, ze kterého je tento šperk vyroben.

Literatura

- Behrens, G. 1927: Bodenuhrkunden aus Rheinhessen, Bilderheft zur Vor- und Frühgeschichte Rheinhessens I – Vorrömischezeit. Mainz.
- Bretz-Mahler, D. 1971: La civilisation de La Tène I en Champagne, La facies Marnien, Supplément a Gallia XXIII. Paris.
- Engels, H. J. 1974: Funde der Latenekultur I, Materialhefte zur Vor- und Frühgeschichte der Pfalz 1. Speyer.
- Filip, J. 1949: Nové uspořádání pravěkých muzeí v Hradci Králové a Kolíně, AR 1, 81–83.
- Filip, J. 1956: Keltové ve střední Evropě. Praha.
- Filipová, A. 1995: Archeolog Jan Filip ve vzpomínkách. Praha.
- Frána, J. – Jiráň, L. – Moucha, V. – Sankot, P. 1997: Artifacts of copper and copper alloys in prehistoric Bohemia from the viewpoint of analyses of element composition II. In: PA - Suppl. 8. Praha.
- Lepage, L. 1984: Les ages du fer dans les bassines superieures de la Marne, des la Mause et de L'Aube, Memoires de la societe archeologique Champenoise 3 – Suppl. 2. Chalons sur Marne.
- Millotte, J. P. 1976: Les civilisation de l'Age du fer dans l'Est de la France. In: Guilaine, J.: La préhistoire Française II, 837–846. Paris.
- Schaaff, U. 1968: Frühlatenegräber mit Bronzeschmuck aus Rheinhessen, Inventaria Archeologica Deutschland, Heft 15. Bonn.
- Waldhauser, J. – Salač, V. 1977: Keltská pohřebiště ve středním Pojizeří, Muzeum a současnost 1977, 35–80. Praha.
- Waldhauser, J. 2002: Encyklopedie Keltů v Čechách. Praha.

Tomáš Mangel: *The Latene bronze circle from Rheinland in the collection of the Museum of the Eastern Bohemian in Hradec Králové.* In the archaeological collection of the Museum of the Eastern Bohemian a bronze circle dating to the Latene period is catalogued under inventory number 1997, its origins can be traced to eastern France and Rheinland (picture 1). The find location or the circumstances are not known. It was catalogued into the archaeological collection of the Museum of Eastern Bohemian before year 19465, when Jan Filip finished its inventory. Based on analogies from the mentioned areas the use of this jewellery dates into the stages LT B1 c – LT B2a. Significant shape similarity with the only other known analogical find in the Czech Republic – identical bronze circle from Krnsko (district of Mladá Boleslav) raised the hypothetical question of the origin from 1 burial context. The material, from which the find in Krnsko is made, contains unusual 30 % of zinc. The only reliable way to test the suggested hypothesis is the chemical analyses of the material from which the circle deposited in the Museum of Eastern Bohemian is made.

Tab. 1: 1 – bronzový kruh uložený v MVČ, 2 – bronzový kruh z Krnska (kresleno podle J. Waldhausera a V. Salače)

Tab. 1:1 – the bronze circle deposited in the Museum of Eastern Bohemian, 2 – the bronze circle from Krnsko (drawing after J. Waldhauser and V. Salač)

PŘÍSPĚVEK K POZNÁNÍ OSÍDLENÍ ÚHŘETIC (OKR. CHRUDIM) V DOBĚ ŘÍMSKÉ¹

Nález samostřelové spony s klínovitou nožkou 177. skupiny podle Schulze

J. Musil – J. Jílek – D. Vích

Úvod

Koncem března roku 2006 byla D. Víchem a M. Hrubešem objevena nová lokalita (B) v blízkosti zpustlého areálu vepřína v Úhřeticích (map. 1:2). Lokalita je ve své podstatě pokračováním rozsáhlého polykulturního sídliště a pohřebiště, které reprezentují nálezy v sousedních hlinících zaniklých cihelnách. V lednu a únoru roku 2007 provedli zaměstnanci Regionálního muzea v Chrudimi v Úhřeticích povrchový průzkum, který doložil osídlení od neolitu do raného středověku (A–C) (map. 1:1–3). Mimo jiné byla získána poměrně početná kolekce nálezů z doby římské, která je předmětem předkládaného článku.

Situace lokality

Nově popisovaná lokalita (B; map. 1:2) se nalézá v přímém sousedství již známých nálezů na severním okraji Úhřetic. Na západní straně je ostře ohraničena srázem nad nivou Chrudimky, která vymezuje areál i na severní straně. Na severozápadní straně je rámována sadem, na východě a jihovýchodě hranou zaniklého hliníku tzv. Kopistovy cihelny (nal. 1; map. 1:5). Na západě je situace narušena bývalým hliníkem tzv. Slavíkovy cihelny (nal. 9; map. 1:4).

Kolekce získaných nálezů tvoří tři výraznější koncentrace (A–C),² které lemují na severu, východě a jihu budovy bývalého vepřína. Nálezy pocházející z areálu tohoto objektu nás opravňují k domněnce, že osídlení bylo prakticky nepřerušované po celé ploše na terénní vlně nad nivou Chrudimky. Terén spadá od jihu z 248 m n. m. do nivy Chrudimky na kótu 233 m n. m. Osídlení nepřekračuje hranici 238 m n. m.

Přírodní podmínky

Geomorfologicky lokalita a její nejbližší okolí náleží České křídové tabuli, respektive západnímu výběžku Svitavské pahorkatiny – Chrudimské tabuli. Tento útvar lze ohraničit na severu širokým údolím řeky Labe, na jihozápadní straně úpatím Železných hor, jižní a jihovýchodní hranici tvoří západní svah vracavského

¹ Tento článek vznikl za podpory grantu GAČR 404/05/H527. Za srdečné konzultace nad materiálem děkujeme V. Vokolkovi.

² Z lokality A neznáme doposud osídlení z doby římské.

hřbetu. Chrudimská tabule je zvláště na severu členěna na dílčí Hrochovotýneckou a Heřmanoměstveckou tabuli s poměrně plochým povrchem. Reliéf Chrudimské tabule je protkán hustou sítí vodních toků, které vytvářejí široká údolí. Ve sledovaném regionu převažují slíny svrchního turonu až koniaků, tvrdé slínovce /inoceramové opuky/ tvořící polohy na rozhraní obou stupňů na jihozápadě a severovýchodě vystupují slínité horniny středního turonu. V okolí Úhřetic se vyskytují rozsáhlé pokryvy spraší. Na ně nasedají hnědozemní černozemě, dále se zde často vyskytují oglejené hnědozemě na spraši. Zdejší oblast patří k nejúrodnější části Chrudimska (Válek 1964).

Převážná část území leží v teplé oblasti T2, pouze okrajové části území leží v mírně teplých oblastech MT11, MT10, MT9. Podnebí je charakterizováno přechodem od teplého na jihozápadě k mírně teplému po obvodu území. Sumy ročních srážek ukazují, že jde o území v průměru výrazně vlhčí než západněji položené regiony. Slabé teplotní inverze jsou charakteristické pro ploché sníženiny, na hřbetech se projevuje expoziční klima (Culek ed. 1996, 59, 60; Čs. Vlastivěda 1968; Demek a kol. 1965; Geologická mapa 2005).

Polohy s osídlením doby římské na katastru Úhřetic, vyčleněné archeologickým pracovištěm MVČ v Hradci Králové

Úhřetice, nal. 1B (totožné s naší lokalitou C), pole S od areálu vepřína, nad nivou Chrudimky, ppč. 465, 466; okol.: sběr; lit.: Kalferst – Sigl 1985, 19; Vávra 1987, 217 (map. 1:3).

Úhřetice, nal. 2; parc. č. 286/2, ZM 10: 13-42-14 (Z:J) 66:325, 70:338, 77:3 30, 75:327. okol.: při stavbě sušičky; lit.: Frolík – Sigl 1995, 97; Kalferst – Sigl – Vokolek 1990, 18; Sigl – Vokolek 1977, 11; Vokolek 1981, 150 (map. 1:6).

Úhřetice, nal. 5. ppč. 305/2, 43, 44, ZM 10: 13-42-14 (Z:J) 4:337; lit.: Frolík – Sigl 1995, 98; Sigl – Vokolek 1982, 13; Sigl – Vokolek 1983, 11; Vokolek 1984, 128 (map. 1:7).

Úhřetice, nal. 5A; ppč. 305/47; lit.: Sigl – Vokolek 1982, 13; Sigl – Vokolek 1983, 11; Vokolek 1984, 128; Vokolek 1985, 190 (map. 1:8).

Katalog:

Nal.: lokalita C.

- 1) Střep z výdutě nádoby zdobený nehtováním, rozm. 52 x 37 mm (obr. 1:10).
- 2) Střep z výdutě nádoby zdobený nehtováním, rozm. 43 x 31 mm (obr. 1:1).
- 3) Střep z výdutě nádoby zdobený nehtováním, rozm. 34 x 27 mm (obr. 1:5).
- 4) Střep z výdutě nádoby zdobený nehtováním, rozm. 41 x 42 mm (obr. 1:14).
- 5) Střep z výdutě nádoby zdobený nehtováním, rozm. 33 x 25 mm (obr. 1:13).
- 6) Střep z výdutě nádoby zdobený nehtováním, rozm. 28 x 21 mm (obr. 1:15).

- 7) Střep z horní části výdutě nádoby zdobený radýlkem. Povrch hlazen, černé barvy, rozm. 23 x 30 mm (obr. 1:6).
- 8) Střep z výdutě nádoby zdobený radýlkem. Povrch hlazen, černé barvy, rozm. 30 x 36 mm (obr. 1:7).
- 9) Střep z výdutě nádoby zdobený radýlkem. Povrch hlazen, černé barvy, rozm. 26 x 14 mm (obr. 1:9).
- 10) Střep z horní části nádoby s odsazeným hrdlem, zdobený radýlkem. Povrch hlazen, černé barvy, rozm. 46 x 27 mm (obr. 1:8).
- 11) Střep ze stěny nádoby zdobený rytými liniemi, rozm. 27 x 18 mm (obr. 1:2).
- 12) Střep z mísovité teriny s oble tvarovaným okrajem. Povrch hlazen, rozm. 23 x 18 mm (obr. 1:11).
- 13) Střep z mísy s kolmo vytaženým okrajem, rozm. 26 x 26 mm (obr. 1:12).
- 14) Střep ze stěny nádoby zdobený rytými liniemi, rozm. 22 x 25 mm (obr. 1:3).
- 15) Střep z mísy s kolmo vytaženým a zesíleným okrajem, rozm. 23 x 20 mm (obr. 1:4).
- 16) Střep ze stěny nádoby, jehož povrch je zdrsněn, rozm. 59 x 54 mm (obr. 1:18).
- 17) Střep ze stěny nádoby, jehož povrch je zdrsněn, rozm. 51 x 50 mm (obr. 1:16).
- 18) Střep ze stěny nádoby, jehož povrch je zdrsněn, rozm. 49 x 34 mm (obr. 1:17).
- 19) Střep mísy s vně vytaženým okrajem. Povrch hlazen, rozm. 36 x 19 mm (obr. 2:4).
- 20) Zlomek okraje pocházející z esovité profilovaného hrnce typu Droberjar 2103 (Droberjar 1997, Abb. 32). Povrch hlazen, rozm. 41 x 29 mm (obr. 2:2).
- 21) Střep mísy s mírně zataženým okrajem. Povrch hlazen, rozm. 41 x 38 mm (obr. 2:3).
- 22) Fragment dna, rozm. 51 mm x 26 mm (obr. 2:1).
- 23) Zlomek okraje nádoby typu Droberjar 2112 (Droberjar 1997, Abb. 33). Povrch hlazen. V keramickém těstě zřetelná příměs slídy, rozm. 27 x 32 mm (obr. 2:5).
- 24) Střep ze rozhraní výdutě a hrdla nádoby teriny. Povrch vnitřní stěny hlazen, rozm. 37 x 48 mm (obr. 2:6).
- 25) Střep okraje z esovité profilovaného hrnce typu Droberjar 2100 (Droberjar 1997, Abb. 32–33). Povrch vnější strany zdrsněn. V keramickém těstě zřetelná příměs slídy, rozm. 44 x 31 mm (obr. 2:7).
- 26) Střep z mísy s kolmo vytaženým okrajem, rozm. 32 x 29 mm (obr. 2:8).
- 27) Střep okraje z teriny blížící se typu Droberjar 3204 (Droberjar 1997, Abb. 42). Povrch na vnitřní i vnější straně leštěn, rozm. 31 x 26 mm (obr. 2:9).
- 28) Střep okraje z esovité profilovaného hrnce typu Droberjar 2100 (Droberjar 1997, Abb. 32–33). V keramickém těstě zřetelná příměs slídy, rozm. 51 x 33 mm (obr. 1:19).
- 29) Střep z horní části výdutě nádoby s odsazeným hrdlem zdobený radýlkem. Výzdoba ozubeným kolečkem tvoří pravděpodobně pravidelný meandr. Povrch hlazen, černé barvy, rozm. 50 x 47 mm (obr. 3:1).

Nal.: lokalita B: Mezi vepřínem a polní cestou. ZM 10: 13-42-09.

- 1) Střep z výdutě nádoby zdobený nehtováním, rozm. 61 x 33 mm, přír. č. 063/06 (obr. 3:2).
- 2) Střep z výdutě nádoby zdobený nehtováním. V keramickém těstě zřetelná příměs slídy, rozm. 30 x 27 mm, přír. č. 063/06 (obr. 3:3).
- 3) Střep ze stěny nádoby zdobený radýlkem. Povrch hlazen, rozm. 29 x 17 mm, přír. č. 063/06 (obr. 3:4).
- 4) Střep z horní části výdutě nádoby zdobený v horní části radýlkovanou klikatkou, pod dva záhyby meandru typ Droberjar 633 (Droberjar 1997, Abb. 25). Povrch hlazený, rozm. 34 x 37 mm, přír. č. 063/06 (obr. 3:5).
- 5) Fragment dna s odsazenou nožkou. Vrchní část dna je zdobená nehtováním, rozm. 23 x 41 mm, přír. č. 063/06 (obr. 3:6).
- 6) Bronzová spona s dlouhou klínovitou nožkou bez samostřilovitého vinutí a jehly. Lučík i nožka jsou střechovitě hraněny. Spona byla nalezena detektorem kovů v ornici, délka 47 mm, max. výška lučíku 16 mm (obr. 3:7; 4).
- 7) Slitek barevného kovu (bronzu nebo mosazi), rozm. 12 x 12 mm.

Rozbor keramiky

Lokalita C, vydala celkem 38 střepů z nichž je 29 vhodných pro zpracování. Na nalezišti B bylo získáno 5 střepů, kterým je třeba rovněž věnovat pozornost.

Zlomky výdutí zdobené zdrsněním (obr. 1:16–18) připisujeme hrubé keramice, na níž je tento výzdobný prvek patrný již od časné doby římské konkrétněji stupňů A, B1 (srov. Motyková-Šneidrová 1963, 79; Motyková 1974, 507–508, obr. 5; Motyková – Sedláček 1990, 271, obr. 2:6, 8). Tato úprava povrchu však může přežívat i do mladších fází starší doby římské (Rybová 1974, 483–484), jak dokazují nálezy z obj. 1/78 a 2/78 v Berouně-Závodí (Břicháček – Košnar 1998, 67, obr. 5:7, 9:41, 10:1), které jsou datovány na sklonek 2. století (Břicháček – Košnar 1998, 73).

Jak na lokalitě C, tak na nalezišti B jsou zastoupeny fragmenty zdobené radýlkováním (obr. 1:6–9; 3:1; 3:4–5). Rekonstrukce tvarů nádob je u většiny případů nemožná. Pouze zlomky (obr. 1:8; 3:1; 3:5) je možné připsat terinám. Podobné tvary s analogickou výzdobou poskytly žárové hroby z Mělic (Rybová, 2006, 239–240, obr. 1), Lužce n. Vl. (hr. 64) a Třebusic (hr. XXVII/42) (Motyková-Šneidrová 1967, Beil. I:9, 26).

Používání ozubeného kolečka začíná v časné době římské (Droberjar 2006, 26) a vytrácí se v mladší době římské (Varsik 2005, 305, obr. 4:11; Adler – Siegmeth 1993, 488, Abb. 728, 730) v relativně chronologickém stupni C1. Dekor hodnocených zlomků se odlišuje od nejčasnějších příkladů, které známe z materiální náplně plaňanské skupiny³ svým „ledabylým“ provedením. Tato skutečnost

³ Pro keramiku plaňanské skupiny je typické jednoduché zdobení jednořadým nebo dvouřadým ozubeným kolečkem (Droberjar 2006, 26).

nám umožňuje popisované fragmenty zařadit do starší doby římské, případně na počátek mladší doby římské.

V souboru jsou rovněž zastoupeny střepy okrajů, které připisujeme esovitým hrncům (obr. 1:19, 2:2, 7). Nechybějí ani mísy s kolmo postaveným okrajem (obr. 1: 4, 12, 2:8), mírně zataženým okrajem (obr. 2:3). Tyto tvary jsou pro chronologické začlenění nevhodné, neboť se vyskytují po celou starší a mladší dobu římskou. Rovněž zlomky opatřené nehtováním (obr. 1:1, 5, 10, 13,–15; 3:2, 3, 5) a rytými liniemi (obr. 1:2, 3) nelze pro přesnější dataci použít.

Soubor germánské keramiky z Úhřetic tak lze na základě uvedených zjištění datovat velmi rámcově, a to do starší doby římské s možným přesahem na počátek mladší doby římské. Pokud srovnáme náš soubor s již publikovanými sídlištěmi nálezy z východních Čech, pak hodnocenému materiálu stojí nejbližší fragmenty keramiky z Vysokého Mýta (Vokolek 1993, obr. 4: 1–9, 2: 3–17, obr. 3), Sřevače (Vokolek 1978, tab. I).

Typologické a chronologické zařazení spony

Bronzová spona (obr. 3:7; 4) náleží k samostřilovým spínadlům s dlouhou klínovitou nožkou,⁴ Pro tyto spony je typická dvojdílná konstrukce, u popisovaného exempláře procházela osa vinutí očkem, které tvoří pás v hlavici lučíku (Svoboda 1948, 176).

Spínadlo je součástí různorodé Almgrenovy VI/2 skupiny, v níž stojí nejbližší k typu 175 (Almgren 1923, Taf. VII:175). V pojetí M. Schulze (1977, 102–103, Taf. 13: 177) pak patří do skupiny 177.

Analogicky nejbližšími kusy, avšak ne zcela identickými, jsou příklady z Dobřichova-Třebické (Přč 1891–1892, tab. XXXVIII:12; Svoboda 1948, obr. 34:3; Schulze 1977, 396, Taf. 13:179), Kostelce na Hané, hrob č. 310 (Zeman 1961, 130–132, obr. 62:E/b; Peškař 1972, 27, 130, Abb. 45:4; Schulze 1977, 401, Taf. 13:177). Ty se od spony z Úhřetic liší širší klínovitou nožkou a přítomností úzkého žebírka v rozhraní lučíku a nožky. Kostelecký případ se různí i obdélníkovým zachycovačem.

Poněkud vzdálenějšími paralelami jsou rovněž spony z Plaňan II (Přč 1898–1899, 210–211, obr. 1; Preidel 45, Abb. 42; Schulze 1977, 404, Taf. 13:179), Rebenstorfu (Körner 1939, 96, Abb. 27:11; Schulze 1977, 274, Taf. 12:169), Řepova (Svoboda 1948, Tab. XX:2; Schulze 1977, 407, Taf. 12:169) a Žeretice (Ulrychová 2006, 107–108, tab. 2).

Samostřilové spony s klínovitou nožkou patří mezi spínadla s dlouhou dobou obliby. Počátky jejich používání jsou M. Schulzem (1977, 102) hledány již v 1. pol. 3. stol. O polovině 3. stol. uvažuje také I. Peškař (1972, 130) a rovněž K. Godłowski (1992, 32) nevyločil jejich přítomnost v pozdním úseku starší fáze mladší doby římské. Převažující je však názor o jejich prvním výskytu ve 2. pol. 3. stol. (Svoboda 1948, 176; Tejral 1975, 25). Těžištěm jejich užívání je pak hledáno kolem

⁴ Tento druh spon je v německy psané literatuře označován jako „Elbefibeln“.

roku 300 a v 1. pol. 4. stol. (Peškař 1972, 129–131; Schulze 1977, 102). V rámci relativně chronologického systému, jsou tato spínadla označována za jeden z typických znaků relativně chronologického stupně C2 (Godłowski 1992, 32, 39, Abb. 11, 14: 6; Droberjar 1999, 5–6, tab. 22–23).

U sledovaných spinadel lze vysledovat jejich přítomnost i v době stěhování národů, kdy však již neslouží jako spony, ale jsou jako vzácné „drobnosti“ nošeny v kapsářích (Svoboda 1948, 176; Schulze 1977, 102).

Závěr

Jak ukázal rozbor germánské keramiky a samostřilové spony s klínovitou nožkou 177. skupiny podle Schulze (1977, 102–103, Taff. 13:177), lze na nalezišti B počítat s germánským osídlením, jež začíná ve starší době římské a končí nejdříve kolem poloviny 3. stol. Toto zjištění však bude nutné prověřit intenzivnější povrchovou prospekci na lokalitě, a to zejména z důvodu nízké frekvence nálezů, která může být do určité míry zavádějící.

Lokalita C poskytla materiál, který za současného stavu poznání neumožňuje bližší chronologické zařazení než do starší doby římské s možným přesahem do počátku mladší doby římské.

Literatura:

- Adler, H. – Siegmeth, E. 1993: KG Enzersfeld. OG Enzersfeld. VB Korneuburg. Fundberichte aus Österreich 31 (1992) 488.
- Břicháček, P. – Košnar, L. 1998: Sídliště doby římské v Berouně-Závodí, Praehistorica XXIII, 61–93. Praha.
- Culek, M. (ed.). 1996: Biogeografické členění České republiky. Praha. Československá vlastivěda. Příroda. Díl I. Svazek 1. Praha 1968.
- Demek, J. a kol. 1965: Geomorfologie Českých zemí. Praha.
- Droberjar, E. 1997: Studien zu den germanischen Siedlungen der älteren römischen Kaiserzeit in Mähren. Fontes Archaeologiae Pragenses 21. Praha.
- Droberjar, E. 1999: Od plaňanských pohárů k vinařické skupině. Kulturní a chronologické vztahy na území Čech v době římské a v časné době stěhování národů, Sborník Národního muzea v Praze, řada A, historie. LIII/1. Praha.
- Droberjar, E. 2006: Plaňanská skupina großbromstedtské kultury. K chronologii germánských nálezů a lokalit v Čechách na sklonku doby laténské a v počátcích doby římské. In: Droberjar, E. – Lutovský, M. (eds.): Archeologie barbarů 2005, 11–90. Praha.
- Frolík, J. – Sigl, J. 1995: Chrudimsko v raném středověku. Hradec Králové. Geobotanická mapa ČSSR 1 : 200 000. České země. Zpracoval R. Mikyška a kol. List Jihlava sestavil R. Neuhausl. Praha 1970.
- Geologická mapa. Okres Chrudim 1:50 000, pro Okresní úřad Chrudim, referát životního prostředí zpracovala fi. Vodní zdroje Chrudim, spol. s r. o. ve spolupráci s fi. T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové.

- Godłowski, K. 1992: Die Chronologie der jüngeren und späten Kaiserzeit in den Gebieten südlich der Sudeten und Karpaten. In: Godłowski, K. – Madyda-Legutko, R. (eds.): Probleme der relativen und absoluten Chronologie von der Laténezeit bis zum Frühmittelalter, 23–54. Kraków.
- Kalferst, J. – Sigl, J. 1985: Archeologické nálezy v roce 1984. Zpravodaj KMVČ XII/1, 5–20. Hradec Králové.
- Kalferst, J. – Sigl, J. – Vokolek, V. 1990: Nové archeologické přírůstky KMVČ v Hradci Králové v roce 1989, Zpravodaj KMVČ XVII/1, 3–21. Hradec Králové.
- Körner, G. 1939: Der Urnefriedhof von Rebenstorf. Hildesheim–Leipzig.
- Motyková-Šneidrová, K. 1963: Die Anfänge der römischen Kaiserzeit in Böhmen. Fontes Archaeologiae Pragenses 6. Praha.
- Motyková-Šneidrová, K. 1967: Weiterentwicklung und Ausklang der älteren römischen Kaiserzeit in Böhmen. Archaeologiae Pragenses 11. Praha.
- Motyková, K. 1974: Sídlní objekt s doklady výroby hracích kostek z doby římské u Hoštic, AR 26/5, 504–519. Praha.
- Motyková, K. – Sedláček, Z. 1990: Osídlení ze starší doby římské v Kolíně – Radovesnicích I, AR 42/3, 270–283. Praha.
- Peškař, I. 1972: Fibeln aus römischen Kaiserzeit in Mähren. Praha.
- PE, J. L. 1891–1892: Archeologický výzkum ve středních Čechách. Žárové hroby na Třebické u Dobřichova z doby císařství římského, PA XV, 561–598. Praha.
- PE, J. L. 1898–1899: Archeologický výzkum ve středních Čechách r. 1897–98. Sídliště na Skřipci u Plaňan, PA XVIII/3–4, 209–226. Praha.
- Preidel, H. 1930: Die germanischen Kulturen in Böhmen und ihre Träger I. Reichenberg.
- Rybová, A. 1974: Další nálezy z počátku doby římské ve východních Čechách, AR 26/5, 481–503. Praha.
- Rybová, A. 2006: Zničený hrob bojovníka z 2. století n. l. v Mělicích u Přelouče, in: Sedláček, R. – Sigl, J. – Vencel, S. (eds.): Vita archaeologica. Sborník Víta Vokolka. Hradec Králové – Pardubice.
- Schulze, M. 1977: Die spätkaiserzeitlichen Armbrustfibeln mit festem Nadelhalter. Antiquitas Bd. 19. Bonn.
- Sigl, J. – Vokolek, V. 1977: Záchrané výzkumy, terénní průzkumy a další akce AO KMVČ v roce 1976, Zpravodaj KMVČ IV/2, 3–11. Praha.
- Sigl, J. – Vokolek, V. 1982: Archeologické nálezy v letech 1980–81, Zpravodaj KMVČ IX/1, 5–14. Hradec Králové.
- Sigl, J. – Vokolek, V. 1983: Nové archeologické nálezy v roce 1982, Zpravodaj KMVČ X/1, 5–11. Hradec Králové.
- Svoboda, B. 1948: Čechy a římské imperium, Sborník Národního muzea v Praze, II, řada A–historická. Praha.
- Tejral, J. 1975: Die Probleme der späten römischen Kaiserzeit in Mähren, Studie archeologického ústavu ČSAV v Brně, III/2. Praha.

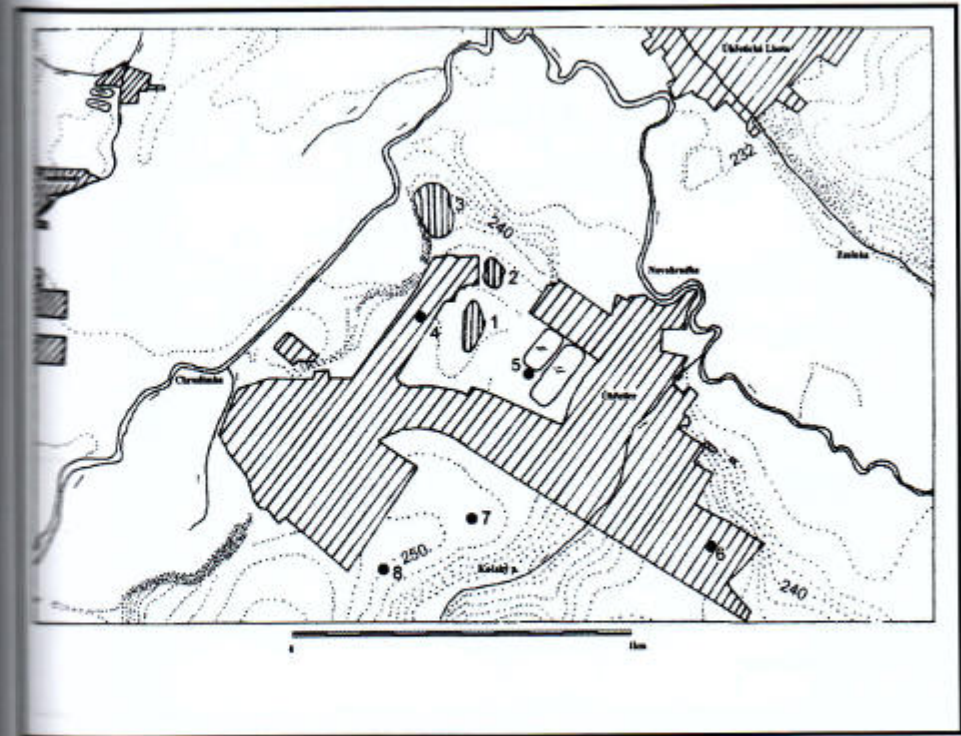
- Ulrychová, E. 2006: Kostrový hrob z mladší doby římské ze Žeretic, Zpravodaj MHK 32, 106–113. Hradec Králové.
- Válek, B. 1964: Půdy východních Čech. Havlíčkův Brod.
- Varsik, V. 2005: Veľký Meder, objekt 301/03, Zborník Slovenského národného múzea, Archeológia 15. XCIX, Bratislava, 301–312.
- Vávra, M. 1987: Úhřetice, Výzkumy v Čechách 1984–85, 217. Praha.
- Vokolek, V. 1978: Sídliště z doby římské a hradištní ve Sřeveči, Zpravodaj KMVČ V/1, 47–51. Hradec Králové.
- Vokolek, V. 1981: Úhřetice, Výzkumy v Čechách 1976/7, 150. Praha.
- Vokolek, V. 1984: Úhřetice, Výzkumy v Čechách 1980/1, 128. Praha.
- Vokolek, V. 1985: Úhřetice, Výzkumy v Čechách 1982/3, 190. Praha.
- Vokolek, V. 1993: Archeologické nálezy při stavbě čistící stanice ve Vysokém Mýtě, Zpravodaj muzea v Hradci Králové 19, 60–67. Hradec Králové.
- Zeman, J. 1961: Severní Morava v mladší době římské. Problémy osídlení ve světle rozboru pohřebiště z Kostelce na Hané, Monumenta Archaeologica IX. Praha.

Jan Musil – Jan Jílek – David Vích: The report regarding the understanding of the settlement in the Roman period in Úhřetice (district of Chrudim). The find of crossbow pin with wedge-shaped leg of 177. group after Schulze. At the end of March 2007 a new site was discovered by D. Vích and H. Hruběš (site B) (map 1:2) near the abandoned areal of hogery in Úhřetice. The site is in its nature a continuation of large half-culture settlement and cemetery, which are represented by the finds in the neighbouring soil pit of defunct brickworks.

In January and February 2007 the archaeological staff of the Regional Museum in Chrudim did landscape survey which showed settlement from the early Neolithic to the early Middle Ages (sites A–C) (map 1:1, 3). Also a numerous collection of finds dating to the Roman period, which is the focus of the article, were collected.

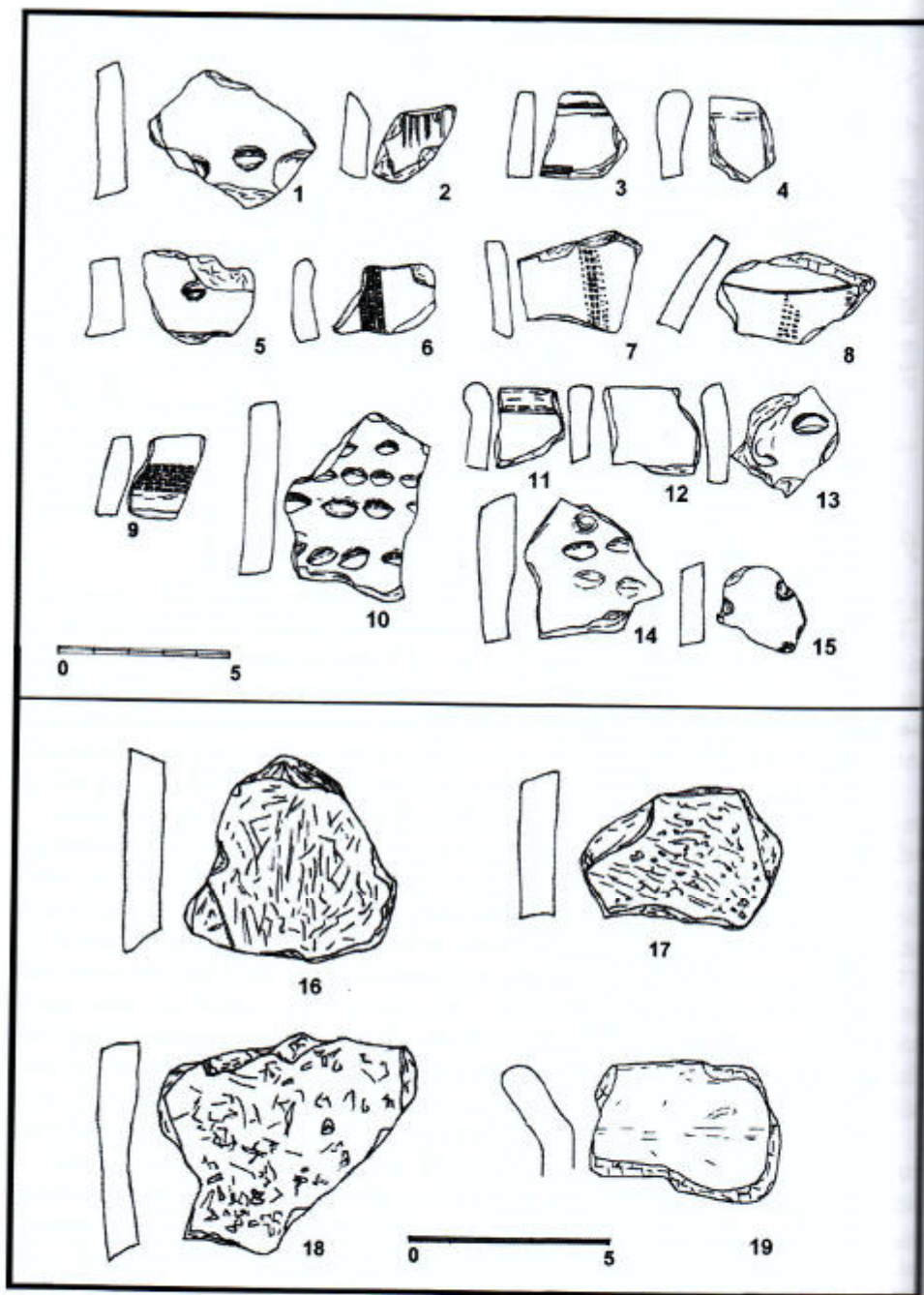
Based on the observation made on the Germanic pottery (picture 3:2–3) and the cross-bow pin with wedged-shaped leg (picture 3:7, 4) belonging to the 177. group after M. Schulz (1977, 102–103, Taff. 13:177) it is possible to assume Germanic settlement on the site B, which begins in the early Roman period and ends in the earliest to the middle of the 3rd century. This assumption still needs to be proved by more intense landscape survey on the site, especially due to the low frequency of finds, which can be to certain extent misleading.

Site C yielded ceramic material (picture 1, 2, 3:1) which cannot be, based on existing knowledge, more closely dated but to early Roman period with possible overlapping with late Roman period.

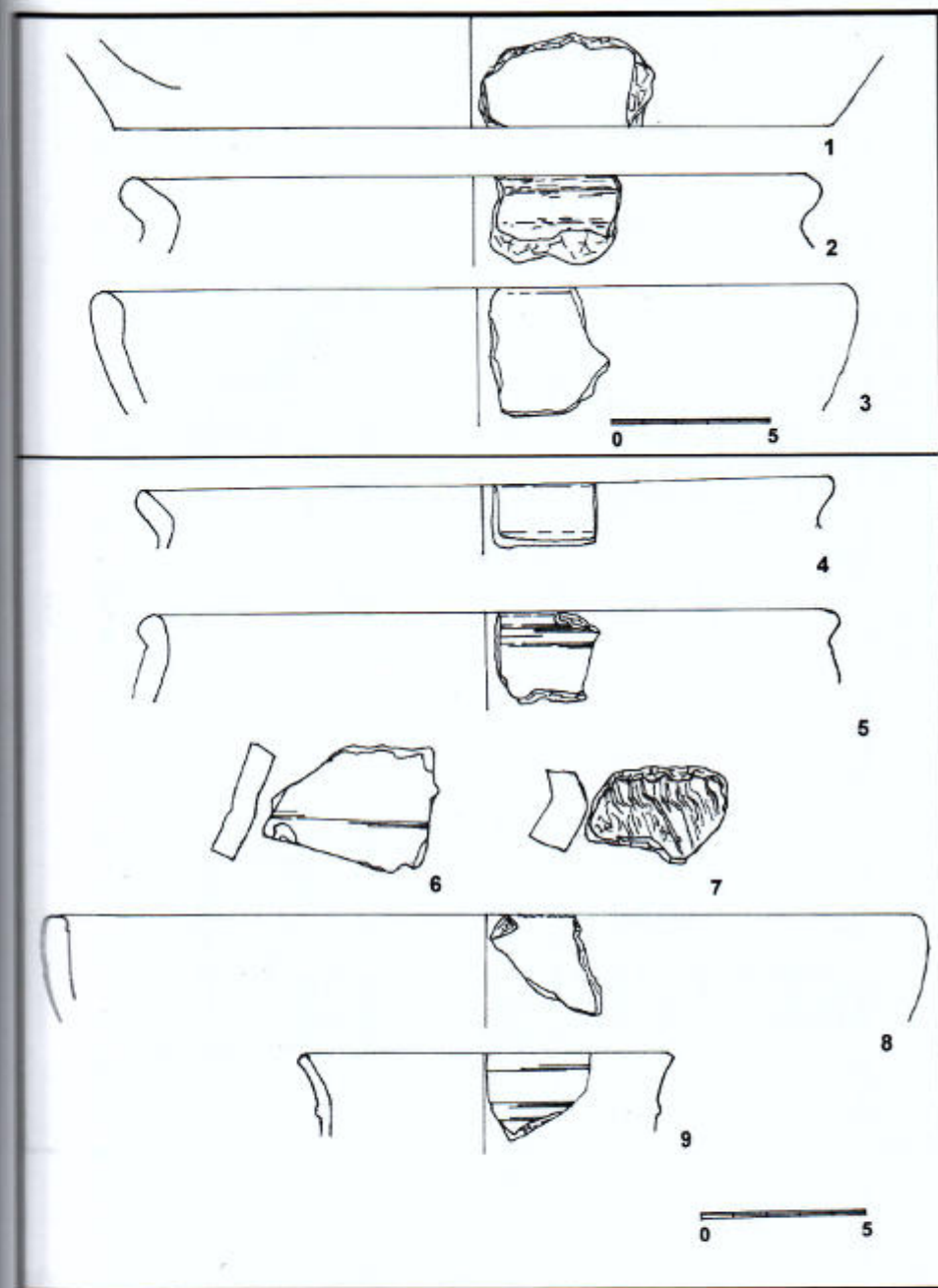

Map. 1 – Úhřetice. Poloha A (1); poloha B (2); poloha C – Úhřetice naleziště 1B (3); Úhřetice, nal. 9 – Slavíkova cihelna (4); Úhřetice, nal. 1 – Kopistova cihelna (5); Úhřetice, nal. 2 (6); Úhřetice, nal. 5 (7); Úhřetice, nal. 5A (8)
 Map. 1 – Úhřetice. Location A (1), location B (2), location C – Úhřetice site 1B (3), Úhřetice site 9 – Slavík's brickworks (4), Úhřetice, site 1 – Kopistov's brickworks (5), Úhřetice, site 2 (6), Úhřetice site 5 (7), Úhřetice site 5A (8)

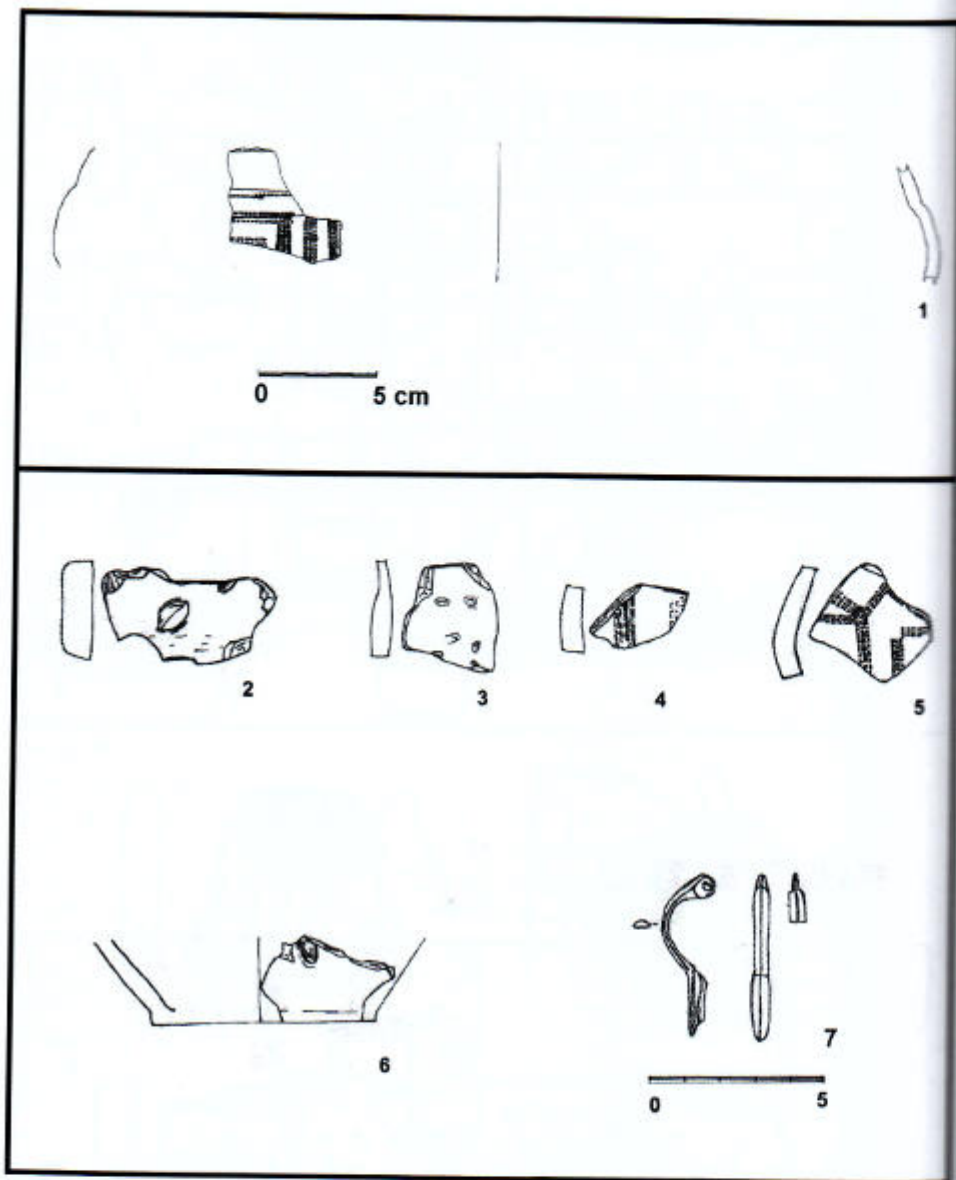

Tab. 1 – Úhřetice. Germánská keramika z naleziště C (Úhřetice naleziště 1b)
 Tab. 1 – Úhřetice. Germanic pottery from site C (Úhřetice site 1b)

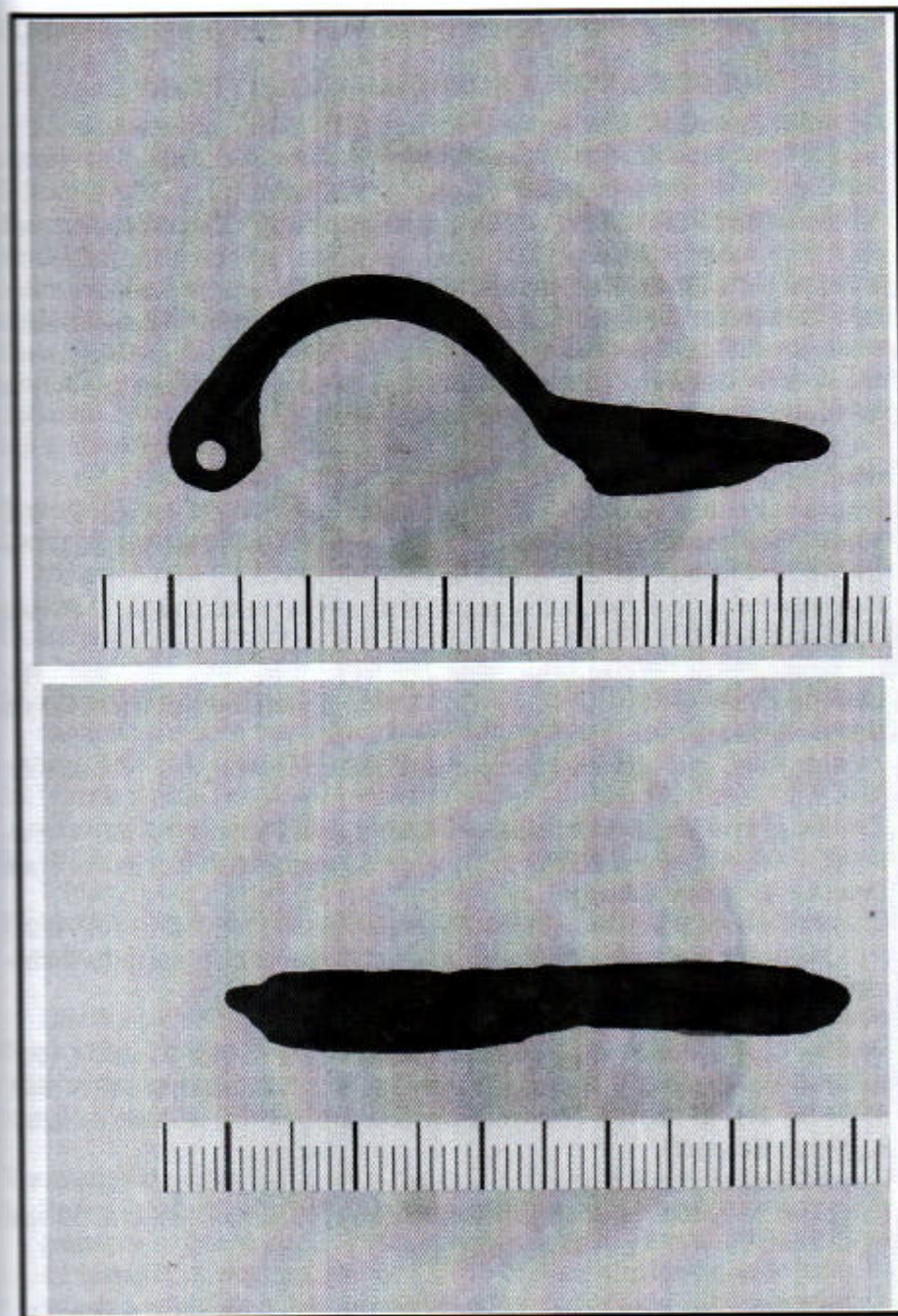
Tab. 2 – Úhřetice. Germánská keramika z naleziště C (Úhřetice naleziště 1b)
 Tab. 2 – Úhřetice. Germanic pottery from site C (Úhřetice site 1b)

Tab. 3 – Úhřetice. Germánská keramika z naleziště C (Úhřetice naleziště 1b) (29); germánská keramika (1–5) a samostřilová spona s klínovitou nožkou 177. skupiny podle Schulze (6) z lokality B

Tab. 3 – Úhřetice. Germanic pottery from site C (Úhřetice site 1b) (29); Germanic pottery (1–5) and cross-bow pin with wedge-shaped leg 177. group after Schulz (6) from site B

Tab. 4 – Úhřetice. Samostřilová spona s klínovitou nožkou 177. skupiny podle Schulze z lokality B
Tab. 4 – Úhřetice, cross-bow pin with wedge-shaped leg 177. group after Schulz (6) from site B

SOUBOR ANTIK Z ROSIGNANO MARITTIMA¹

Jan Jílek – Jakub Halama

V lednu roku 2007 obdrželo VČM v Pardubicích do svých sbírek soubor antík získaných ve městě Rosignano Marittimo, ležícího v severní Itálii na pobřeží Ligurského moře. Dárce, který nechtěl být jmenován, uvedl, že předměty získal někdy v 70. letech, když se účastnil zájezdu do tohoto italského družebního města Pardubic. K publikaci tohoto drobného souboru nás vede zejména snaha upozornit na tuto skromnou kolekci, která tak rozšiřuje počet římských nálezů, jež byly na území České republiky dovezeny jako dárky nebo starožitnosti.

Kostěné jehly a jehlice (obr. 1)

1. Fragment jehlice s kulovitou hlavicí typu Petković III / var. 2. (Petković 1995, 30, tab. XII), varianty 1a (podle Matouschek 1987–1988, 155, Taf. 22). Tělo jehly se pod hlavicí výrazně zužuje, d. 41 mm (obr. 1:1).
2. Fragment ze spodní části blíže neurčitelného typu jehlice/jehly, d. 67 mm (obr. 1:2).
3. Zlomek jehly s konkávně zakončenou hlavicí typu Petković 2 / var. 1. (Petković 1995, 46–47, tab. XVIII:2–4, 6) Hlavice je perforována obdélníkovým očkem, d. 30 mm (obr. 1:3).
4. Zlomek jehly, jejíž hlavice je perforována oválným otvorem, d. 50 mm (obr. 1:4).
5. Zlomek jehly s konkávně zakončenou hlavicí typu Petković 2 / var. 4. (Petković 1995, 46, tab. XVIII:1, 5). Hlavice je perforována očkem ve tvaru osmičky, d. 36 mm (obr. 1:5).
6. Zlomek jehly typu Petković 1 / var. 2. (Petković 1995, 46–47, tab. XVII:21) jejíž hlavice je prolomena dvěma otvory, vrchním obdélním spodním kruhovitým, d. 35 mm (obr. 1:6).
7. Hrot jehlice/jehly, d. 39 mm (obr. 1:7).
8. Zlomek jehly s konkávně zakončenou hlavicí typu Petković 2 / var. 4. (Petković 1995, 46, tab. XVIII:1, 5), varianty 3a (podle Matouschek 1987–1988, 157–158, Taf. 23:3a, 12). Hlavice je perforována otvorem ve tvaru osmičky, d. 40 mm (obr. 1:8).
9. Hrot blíže neurčitelného typu jehlice/jehly, d. 50 mm (obr. 1:9).
10. Fragment ze spodní části blíže neurčitelného typu jehlice/jehly, d. 50 mm (obr. 1:10).

¹ Tento článek vznikl za podpory grantu GAČR 404/05/H527. Za informace ohledně „pardubické družby“ děkujeme J. Tetěvovi.

11. Zlomek hlavice jehly. Tvar oka byl pravděpodobně oválný, d. 38 mm (obr. 1:11).

Kostěné artefakty lze rozdělit do dvou skupin. První představují jehlice, které sloužily ke spínání oděvu a také jako součást ženského účesu (k terminologii viz Sklenář 2000, 10–11), mezi jehlice z hodnoceného souboru patří typ Petković III/var. 2. (obr. 1:1), který je datován od 2. do 4. stol. n. l. (Petković 1995, 30, tab. XII).

Ke druhé početnější skupině se hlásí jehly; ty byly s největší pravděpodobností používány k šití a pletení. Od předchozí se liší přítomností ouška. Typ Petković 1 / var. 2. (obr. 1:6) je řazen do 1. až pol. 5. stol., obdobně také typ Petković 2 / var. 1. (obr. 1:3). Typ Petković 2 / var. 4. (obr. 1:5, 8) poté přísluší do 3. až pol. 5. stol. (Petković 1995, 47, 98). Ostatní fragmenty kvůli svému stavu zachování neumožňují podrobnější určení.

Bronzové hřebíky (obr. 1)

12. Hřebík typu Ic podle Alicu (Alicu 1994, 20, Fig. 8) čtvercového průřezu s kruhovitou konkávně tvarovanou hlavicí na vrchu zakončenou kruhovitou ploškou, d. 72 mm (obr. 1:12).
13. Hřebík typu Ia typu podle Alicu (Alicu 1994, 20, Fig. 8) čtvercového průřezu s kruhovitou do plocha roztepanou hlavicí, d. 88 mm (obr. 1:13).
14. Hřebík typu Ic podle Alicu (Alicu 1994, 20, Fig. 8) čtvercového průřezu s kruhovitou konkávně tvarovanou hlavicí na vrchu zakončenou kruhovitou ploškou, d. 78 mm (obr. 1:14).
15. Hřebík typu Ic podle Alicu (Alicu 1994, 20, Fig. 8) čtvercového průřezu s kruhovitou konkávně tvarovanou hlavicí, d. 75 mm (obr. 1:15).
16. Hřebíček čtvercového průřezu s plochou kruhovitou hlavicí, d. 26 mm (obr. 1:16).
17. Skobička čtvercového průřezu s plochou obdélníkovitou hlavicí, d. 23 mm (obr. 1:17).

Hřebíky patří k nejčastějším nálezům získaným na lokalitách ležících na území římské říše. Bronzové kusy jsou považovány za vzácnější (Alicu 1994, 20). Všechny hodnocené exempláře patří do skupiny hřebíků s čtvercovým průřezem, tedy do I. skupiny podle Alicu (1994, 20).

Terra sigillata (obr. 2)

1. Podstava menší mísovité nádoby na kruhové, mírně rozevřené nožce (prům. podstavy 50 mm, zach. v. 17 mm, v. nožky 8 mm, š. 51 mm, s. 3 mm); keramický materiál homogenní, barvy cihlově červené s růžovým nádechem, tvrdý výpal; povrch barvy hnědočervené, místy poškrábaný nebo lehce obitý. Na dně fragmentu nádoby je v kruhu vymezeném mělkým žlábkem (prům. 30 mm) umístěn kolek výrobce formou tzv. *planta pedis* (= obrys chodidla; d. 22 mm).

Zleva doprava je čitelná latinská zkratka jména **SEX.M.F?S** (předposlední písmeno špatně čitelné) (obr. 2:1).

2. Fragment okraje misky s vnější horizontální lištou (prům. ústí špatně určitelný, cca mezi 120–140 mm, v. 37 mm, š. 58 mm, s. 6 mm); keramický materiál homogenní, barvy cihlově červené s růžovým nádechem, tvrdý výpal; povrch barvy hnědočervené, místy setřelý (lišta) nebo lehce obitý. Pod okrajem malá kruhová aplika ve formě rozetky – krátké vroubky paprskovitě obklopují kolem dokola středový kruhový prostor vyplněný vpichy s jedním ústředním (obr. 2:2).
3. Menší fragment okraje misky s vnějším horizontální lištou (prům. ústí cca 120 mm, v. 35 mm, š. 46 mm, s. 4 mm); keramický materiál homogenní, barvy cihlově červené s růžovým nádechem, tvrdý výpal; povrch barvy tmavě hnědočervené, místy sloupaný (hlavně okrajové části zlomku a lišta). Pod okrajem malá kruhová aplika ve formě rozetky – krátké vroubky paprskovitě obklopují kolem dokola středový kruhový prostor vyplněný vpichy s jedním ústředním. Dle výšek okrajů se v případě těchto okrajových zlomků č. 2 a 3 jedná o dvě různé nádoby (obr. 2:3).
4. Fragment těla reliéfní mísy (v. 39 mm, š. 52 mm, s. 7–10 mm); keramický materiál homogenní, barvy cihlově červené s růžovým nádechem, tvrdý výpal; povrch barvy hnědočervené, místy setřelý (zvláště výzdoba). Relikty reliéfní výzdoby jsou trojitou nízkou lištou rozděleny do dvou částí – v horní vidíme část věncovitého tordovitého motivu větrovitě se rozvíjejícího, malé relikty reliéfní výzdoby ve spodní části fragmentu nelze blíže určit (patrně rostlinné motivy – lístky?) (obr. 2:4).
5. Fragment těla pohárovité nebo mísovité nádoby (v. 47 mm, š. 49 mm, s. 5 mm); keramický materiál homogenní, barvy cihlově červené s růžovým nádechem, tvrdý výpal; povrch barvy hnědočervené, místy setřelý (zvláště výzdoba). Pod dvěma horizontálními úzkými žlábkami zachována část výzdoby vyvedené v technice barbotino (místy odlámana) – dvě horizontální řady malých bodových výstupků a část ornamentálního motivu (festonu) tvořeného dvěma úponky (obr. 2:5).

Nejlépe určitelná je podstava misky s kolkem hrnčiče (obr. 2:1). S největší pravděpodobností se jedná o výrobce jménem **SEX. M(VRRIUS) FES(TUS)** – s katalogovým číslem O.C. 1054 (Oxé – Comfort 1968, 275–277), jehož zboží reprezentuje již tzv. pozdní italskou sigillatu („late-Italic ware“ nebo „late-Italian ware“), pro kterou se také používá italského termínu „Terra Sigillata Tardo Italica“ (TSTI). Dílny této skupiny (z kolků jsou známa ještě další jména²) jsou hledány

² L. Rasinius Pisanus, C. P.( ) P.( ), Sex. M. Cal, Sex. M. Cla, Sex. M. Priscus, S. M. T. a L. Nonius Florus. Kolky ve tvaru planta pedis se na italské sigillatě užívají cca od r. 20 n. l. a nápisy se všemi třemi jmény (nebo jejich zkratkami) se na těchto kolkách objevují teprve v době Claudiovy vlády (Oxé – Comfort 1968, XXXI, 575).

v Etrurii, pravděpodobně v okolí města Pisa (dříve se též uvažovalo o městě Luni). Keramika již není tolik kvalitní (horší jakost v porovnání s jihogalským zbožím zmiňuje již H. Dragendorff 1895, 125), reliéfní zboží vykazuje vlivy jihogalské produkce (mísa podobná tvaru Drag. 29 představuje téměř jediný reliéfní tvar – Wetter 1993, 26; Dragendorff-Watzinger 1948, 17. Z užívaných hladkých tvarů je pro tvarové určení fragmentů č. 2–3 (obr. 2: 2–3) a snad i č. 1 (obr. 2:1) zajímavá především mísa na nízké kruhové nožce – popisována jako pozdní typ Haltern 12, často též zdobená aplikami, mj. i rozetkami (Oxé – Comfort 1968, 275);³ typově také odpovídá z jihoitalské sigillaty vycházejícímu tvaru Drag. 24/25, vyvíjenému v průběhu 1. stol. n. l. jihogalskými a posléze i středogalskými dílnami (O&P: 171–172, Pl. XL; Webster 1996, 37, Fig. 24). Dobrá analogie takovéto misky s kolkem na dně (též tvaru planta pedis) a aplikovanou rozetkou pod okrajem pochází např. z výzkumů v italské Bolseně, kde ji autor řadí ke svému typu 38 – jeho mladší variantě (-b) – Goudineau 1968, obr. na s. 230 uprostřed (66/34), 274–275, 305–306.

Charakter materiálu a hlavně povlaku je u všech těchto tří popisovaných zlomků (č. 1–3) téměř totožný. Produkce hrnčičů této pozdní italské sigillaty se nověji klade až do období vlády dynastie Flaviovců (tedy cca poslední třetina 1. stol. n. l.), doznívá pak ještě v průběhu první třetiny 2. stol. Nejdříve se vyráběla pouze hladká keramika (zastoupena v nálezích z Pompejí), reliéfní se objevila zřejmě až v první dekádě vlády císaře Domitiana (80. léta 1. stol. n. l.), jak ukázaly také výzkumy v Ostii (Wetter 1993, 21, 26–27).

Budeme-li předpokládat, že zde výše popsané fragmenty italské pozdní sigillaty se pravděpodobně původně našly v oblasti dnešního města Rosignano Marittimo, pak by je od předpokládaných míst výroby v okolí Pisy dělila vzdálenost pouhých zhruba 40 km podél pobřeží. Pisa byla v římském období prosperujícím přístavem v ústí řeky Arno (Wetter 1993, 20); výrobky tohoto zboží se nalézají nejen v Itálii, ale i na dalších, zejména pobřežních lokalitách západního Středomoří (Oxé – Comfort 1968, 275–276).

Zlomek č. 4 (obr. 2:4) se od výše popsaných liší kvalitnějším zpracováním keramického materiálu i povlaku. Zůstal nám dochován sice pouze menší zlomek těla nádoby, avšak její mírně prohnutý a v tomto místě zesílený profil nás odkazuje k mísám pravděpodobně typu Drag. 29 nebo jim podobným tvarům (srovnej např. O&P: Pl. 3–4; 28:16 nebo Webster 1996, Fig. 26), charakteristické je i jeho rozdělení výzdoby do dvou horizontálních pásů právě poblíž tohoto pronutí. Tvary těchto oblíbených reliéfních mís byly produkovány hlavně jihogalskými dílnami od tiberiovského období, z módy začaly vycházet ke sklonku 1. stol.; objevují se však i později ve středogalské produkci. Vyvíjel se jak tvar, tak hlavně výzdoba – od opakujících se většinou rostlinných motivů k více propracovaným, později se objevují figurální motivy a panelové členění (O&P: 13, 66–68; Webster 1996, 40, 74–75, Fig. 55). Přibližné analogie k výzdobnému motivu patrně

³ Srovnej von Schnurbein 1982, Tf. 67–68 – zde ale horní část většinou zdobena ruletováním.

vegetativního rozvětveného věnce uvádí u jihogalské TS např. Knorr 1919, Textbild 24, Tf. 13–E, 14–B, 58, 72–H, J; O&P: Pl. 28:16 nebo Dzwiza 2005, Abb. 26, 98 (typář motivu F12); tento reliéfní prvek však není příliš chronologicky citlivý, stejně jako zřejmě pás ve formě lístků ve spodní části fragmentu (analogie např. Mees 1995, Tf. 28–36), jehož varianty se vyskytují na výrobcích více různých galských dílen.

Jako nejstarší se jeví poslední fragment (č. 5) (obr. 2:5), který patrně pochází z nějaké pohárovité nádoby, snad ve tvaru Drag. 11 (srovnej např. Dragendorff 1895, Tf. 1:11; Webster 1996, 29, Fig. 17 nebo O&P: Pl. 2:1–4; 19:1; 21:1; 29:7); analogie k výzdobě najdeme mezi arretinskou (italskou) sigillatou, např. ve sbírkách v Tübingenu (Dragendorff – Watzinger 1948, Tf. 40: 662, 664), podobný feston uvádí i O&P: Pl. 21:1. Tento typ nádob se vyráběl v Itálii především v augustovském a tiberiovském období (doznívá v claudiovském), byl imitován i jihogalskými dílnami (O&P: 65–66; Webster 1996, 29).

* * *

Italská a jihogalská sigillata se dostává do prostoru severně Alp (Porýní a Podunají) poměrně záhy, výskyt italské TS zde je nejdříve vázán na římské tábory a další vojenské opěrné body z konce 1. stol. př. n. l. až začátku 1. stol. n. l. – např. lokality Haltern, Oberaden, nebo Neuss (Novaesium) – Dragendorff – Watzinger 1948, 15–17; Wetter 1993, 18; von Schnurbein 1982; objevuje se i později (např. Vindobona – Weber-Hiden 1996, 31). Jihogalská keramika se pak postupně v průběhu 1. stol. n. l. stává v limitní oblasti poměrně rozšířeným keramickým zbožím (viz např. mapa Knorr 1919, 127 nebo Pferdehirt 1986).

V oblasti středoevropského barbarika jsou doklady nálezů italské sigillaty velmi ojedinělé.⁴ Také produkce jihogalských dílen se na počtu nálezů TS v barbariku podílí jen velmi malým procentem, navíc se horizonty výskytu těchto výrobků v jednotlivých oblastech liší a jsou rozptýleny nerovnoměrně (Halama 2007, 212–213, Tab. 1 – zde další literatura).

Na území samotných Čech byly zatím rozeznány pouze fragmenty dvou jistých nádob hladké (tj. nezdobené) jihogalské sigillaty (Halama 2007, 212, tab. 9; mapa 3) – zlomek podstavného kruhu plochého talíře hůře určitelného typu (pravděpodobně Drag. 17 nebo 15/17) z Tuchlovic (Motyková-Šneidrová 1970, 236–258, obr. 10:20) a část okraje typově podobné nízké mísy Drag. 18 ze Sedlce, datované do 3. třetiny 1. stol. n. l. (Košnar – Břicháček 1999, 164, obr. 2:11). Zlomek dna talíře Drag. 15–21 pravděpodobně jihogalské TS upravený jako slzovitě

⁴ Z žárového pohřebiště Korchow, Kr. Hagenow v Meklenbursku-Pomořansku uvádí R. Laser (1998, 54, tab. 2, Tf. 1:3) reliéfní zlomek z nádoby Drag. 11 datované do augustovského období; z lokality Drösing/March v severní části Dolního Rakouska zmiňuje jeden fragment A. Stuppner 1994, 74 a dále je znám zlomek severoitalské TS zdobené barbotinem ze sarmatské části středoevropského barbarika (prostor mezi římskými provinciemi Panoníí a Dácií) (Gabler-Vaday 1986, 33).

zbroušený závěsek z Pražského hradu byl však nalezen v kontextu raně středověké vrstvy (Kubková 1997, 103–104).

Závěr

Předložený soubor získaný někde v okolí města Rosignano Marittimo je složen z artefaktů, jež byly v 70. letech 20. století přivezeny jako suvenýry – dárky (starozitnosti?) do Pardubic. Kolekce byla získána během zájezdu, který byl realizován v rámci družby Pardubic a Rosignana Marittima. Několik výše zhodnocených artefaktů poukazuje na zajímavé vztahy mezi družebními městy v 2. pol. 20. stol.

Kostěné jehlice a jehly představují časté typy známé z prostředí římské říše. Zde předložené exempláře mohou tedy sloužit jako případný srovnávací materiál. Z výše uvedeného textu vyniká zejména TS italské a jihogalské provenience, tu je také možné – na rozdíl od ostatních předmětů – přesněji datovat. Ze zlomků TS patří k nejzajímavějším fragment č. 1., na němž je zachován kolek hrnčiče, který se podařilo určit. S největší pravděpodobností se jedná o výrobce jménem SEX. M(VRRIUS) FES(TUS), jehož zboží reprezentuje již tzv. pozdní italskou sigillatu.

Literatura

- Alicu, D. 1994: Small finds from Ulpia Traina Sarmizegetusa I. Iron objects. Sarmizegetusa monograph 4. Biblioteca musei Napocensis IX. Cluj-Napoca.
- Dragendorff, H. 1895: Terra sigillata. Ein Beitrag zur Geschichte der griechischen und römischen Keramik. Bonner Jahrbücher 96–97, 18–155.
- Dragendorff, H. – Watzinger, C. 1948: Arretinische Reliefkeramik mit Beschreibungen der Sammlung in Tübingen. Reutlingen.
- Dzwiza, K. 2005: Ein Depotfund reliefverzierter südgallischer Terra Sigillata-Schüsseln aus Pompeji. Jahrbuch des römisch-germanischen Zentralmuseums Mainz 51/2004, 381–587.
- Gabler, D. – Vaday, A. H. 1986: Terra sigillata im Barbaricum zwischen Panonien und Dazien. Budapest.
- Goudineau, C. 1968: La Ceramique Arétine Lisse. Fouilles de L'Ecole Française de Rome a Bolsena (Poggio Moscini) 1962–1967. Tome IV. Paris.
- Halama, J. 2007: Nálezy terra sigillaty v Čechách. In: Archeologie barbarů 2006, Sborník příspěvků z II. protohistorické konference, České Budějovice 21.–24. 11. 2006, 199–244. V tisku.
- Knorr, R. 1919: Töpfer und Fabriken verzierter Terra-sigillata des ersten Jahrhunderts. Stuttgart.
- Košnar, L. – Břicháček, P. 1999: Importovaná keramika ze sídliště doby římské v Sedlci (o. České Budějovice), Praehistorica 24, 161–172.
- Kubková, J. 1997: Dva římské nálezy z Pražského hradu, Archeologické rozhledy 49, 103–105.
- Laser, R. 1998: Terra sigillata – Funde aus den östlichen Bundesländern. Bonn.

- Matouschek, J. 1987–1988: Unpublizierte Zier- und Nähadeln aus österreichischem Privatbesitz Nachtrag, *Römisches Österreich* 15/16, 121–183.
- Mees, W. A. 1995: *Modellsignierte Dekorationen auf südgallischer Terra Sigillata*. Stuttgart.
- Motyková-Šneidrová, K. 1970: Nově objevené sídliště ze starší doby římské u Tuchlovic, *Památky archeologické* 61, 236–258.
- O&P: Oswald, F. – Pryce, T. D. 1966: *An Introduction to the Study of Terra Sigillata*. London (nové vydání, doplněné G. Simpsonovou).
- Oxé, A. – Comfort, H. 1968: *Corpus Vasorum Arretinorum. A Catalogue of the Signatures, Shapes and Chronology of Italian Sigillata*. Bonn.
- Petković, S. 1995: Rimski predmeti od kosti i roga sa teritorije gornje Mezije. *Arheološki institut, Beograd knj. 28*. Beograd.
- Pferdehirt, B. 1986: Die römische Okkupation Germaniens und Rätians von der Zeit des Tiberius bis zum Tode Trajans. *Untersuchungen zur Chronologie südgallischer Reliefsigillata. Jahrbuch des römisch-germanischen Zentralmuseums Mainz*, 33. Jahrgang, Teil 1. Mainz.
- von Schnurbein, S. 1982: Die unverzierte Terra Sigillata aus Haltern. *Bodenaltertümer Westfalens* 19:1–2. Münster.
- Sklenář, K. 2000: *Archeologický slovník 4. Kostěné artefakty*. Praha.
- Stuppner, A. 1994: Terra Sigillata im nördlichen Niederösterreich. *Münstersche Beiträge zur antiken Handelsgeschichte*, Bd. XIII (1994), H. 2, 70–94.
- Weber-Hiden, I. 1996: Die reliefverzierte Terrasigillata aus Vindobona. Teil I. *Legoinlager und canabae, Wiener archäologische Studien* 1. Wien.
- Webster, P. 1996: Roman samian pottery in Britain, *Practical handbook in archaeology* 13. Halifax.
- Wetter, C. 1993: The Lundström Collection of terra sigillata in the Museum of the Department of Classical Archaeology and Ancient History, Göteborg University. *Skrifter utgivna av Svenska Institutet i Rom*, 8°, 19. Stockholm.

Použité zkratky:

d. = délka

Drag. = tvar nádoby dle ustálené klasifikace H. Dragendorffa (1895)

prům. = průměr

s. = síla (tloušťka) fragmentu

š. = šířka fragmentu

TS = užívaná zkratka pro termín „terra sigillata“

v. = výška fragmentu

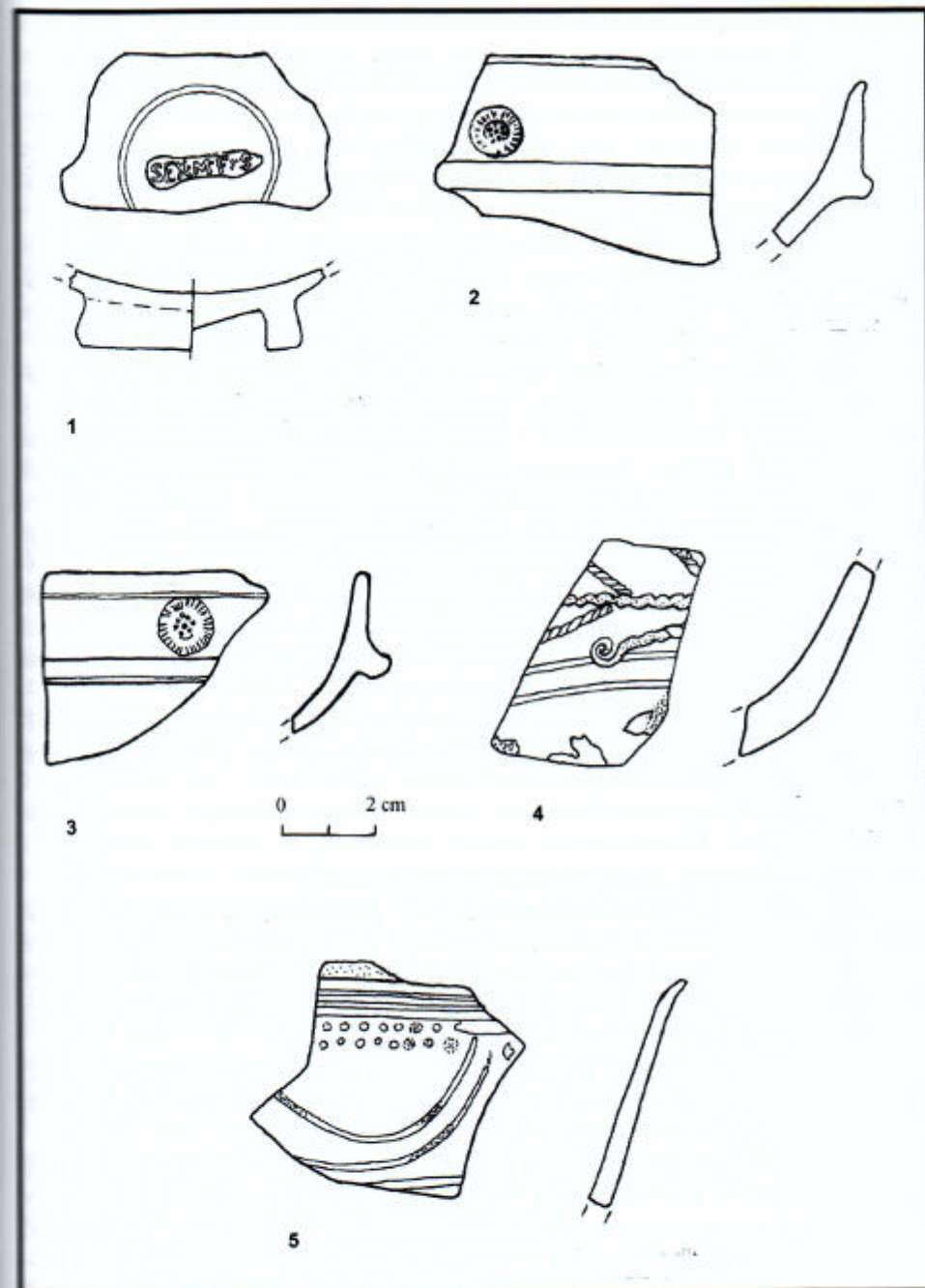
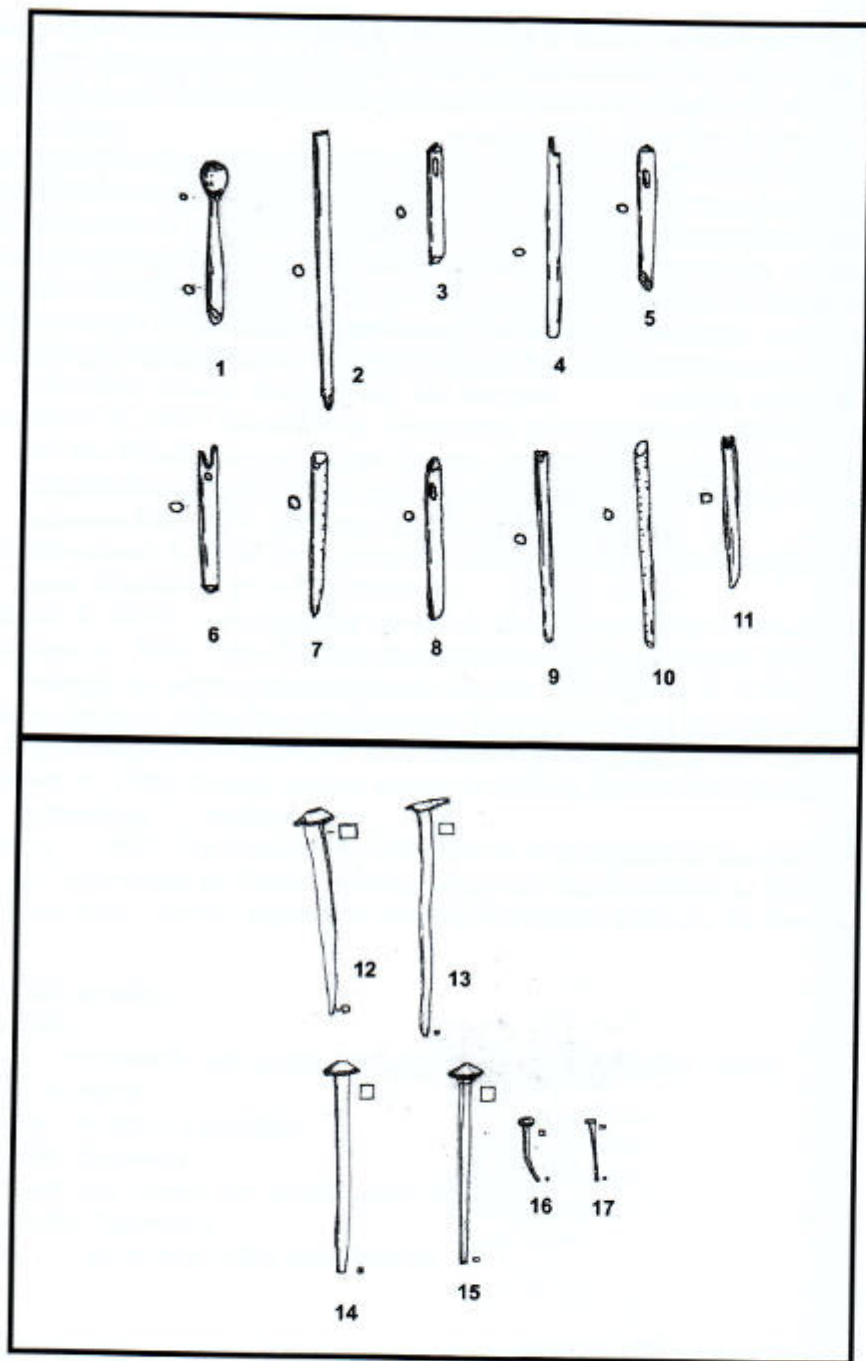
zach. v. = zachovalá výška torza nádoby

Jan Jílek – Jakub Halama: A collection of antiquity from Rosignano Marittimo.
The presented collection acquired round the city Rosignano Marittimo comprises of artefacts which were in 1970s were imported as souvenirs – gifts (antiquities?)

into Pardubice. The collection was acquired during holiday, which was carried out as part of cooperation between Pardubice and Rosignano Marittimo. Several of the artefacts points towards some interesting relations between the cooperating cities in the 2nd half of the 20th century.

The bone pins and needles represent common types known from the Roman Empire. Here presented examples can be therefor used as comparative material. From the above text we should point towards the TS of Italian and south Gaelic provenance, which is easier to date compared to the rest of the assemblage. From the fragments of TS the most interesting is likely the pieces which still have the maker stamp, which was possible to appoint to the maker. With high certainty the maker was named SEX.M(VRRIUS) FES(TUS) whose goods represents so call late italian sigillate.

Tab. 1. – Kostěné jehly, jehlice a bronzové hřebíky z Rosignana Marittima (vše zmenšeno).
 Tab. 1. – Bone pins, needles and bronze nails from Rosignano Marittimo (size reduced).

Tab. 2. – Terra sigillata z Rosignana Marittima (kresba G. Leite).
 Tab. 2. – Terra sigillata from Rosignano Marittimo (drawing by G. Leite).

ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM V HOŘICKÉ ULICI V ROCE 2007

Radek Bláha

1. Úvod – okolnosti výzkumu

Oblast Hořické ulice patří k archeologicky dlouhodobě sledovaným územím Hradce Králové. Tato část bývalého středověkého Pražského Předměstí se nacházela mimo plochu barokní bastionové pevnosti, a unikla tak rozsáhlým zemním zásahům, které jinak postihly plochy ležící blíže k jádru města.

Během posledních cca třiceti let je dříve periferní oblast postupně přestavována novými domy. Archeologické výzkumy na staveništi České národní banky v roce 1994 (Sigl-Vokolek 1994) a v rámci rekonstrukce východní části Hořické ulice v roce 2002 (Bláha – Papineschi 2003) přinesly velké množství poznatků, ale také otázek ohledně vývoje této části města od 13. století. V tomto ohledu není výjimkou ani archeologický výzkum na staveništi krajského pracoviště Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen VZP), který se uskutečnil v měsících září až prosinec 2007 (I. a II. etapa) a v září 2008 (III. etapa). Staveniště leží jižně při Hořické ulici, na parc. č. 789/1, 789/3, 789/5, 789/6 a 957 v k. ú. Pražské Předměstí severovýchodně od areálu Sokol Pražské Předměstí, západně od domu čp. 974 a jižně od budovy České národní banky.

Podnětem výzkumu byl záměr investora vybudovat na uvedeném místě (o celkové rozloze cca 0,25 ha) podsklepenou administrativní budovu včetně parkoviště a dalšího příslušenství.

2. Přírodní prostředí, dějiny osídlení a vývoj bádání

Nadmořská výška zkoumaného území činí v průměru cca 232 m n. m. Oblast geomorfologicky spadá do Pardubické kotliny, která je součástí České křídové tabule. Její podloží je tvořeno slínovci a vápnitými jílovci svrchního turonu. Ty jsou překryty akumulacími náplavy labských teras a nivními a náplavovými typy půd. Původní vegetační pokryv představovaly luhy a olšiny.

Celkový krajinný ráz (morfologie, vodní režim, půdní pokryv a vegetační kryt) již od pravěku předurčoval rozsah lidského osídlení, a zároveň bylo toto přírodní prostředí antropogenní činností postupně silně pozměněno.

Na základě výpovědi nejstarších dochovaných map a plánů Hradce Králové (zejména z let 1745 a 1756; Richter – Semotanová 1998, mapový list č. 3, mapy č. 5 a 6) lze sledovat prostorovou kontinuitu Hořické ulice (úřední název až od roku 1911) již od středověku, kdy – tak jako v současnosti – tvořila vedle dnešních tříd Karla IV. a Dukelské jednu z hlavních komunikací Pražského Předměstí. Jak cesty, tak na ně navazující zástavba totiž využívaly mírně vyvýšených míst (teras) nad spleť labských ramen. Prostorové rozložení středověké zástavby

a komunikací Pražského Předměstí lze částečně rekonstruovat na základě výše zmíněných map z poloviny 18. století, ale i vedut města z let 1600 a 1740 (Doubrava 1971, b. p.). Pro období 14. a 15. století lze pro topografii této části Hradce využít i zlomku berního rejstříku z počátku 15. století a dalších nečetných písemných pramenů (Mikulka 1996, především s. 46–48). Na tomto místě lze uvést, že ve struktuře předměstské zástavby zaujímaly klíčovou úlohu církevní stavby, v nejbližším okolí Hořické ulice to byly farní kostely sv. Petra (v místech dnešní křižovatky Gočárova okruhu a tř. Karla IV. – Dukelské) a sv. Mikuláše (na Nám. 28. října). Obě církevní stavby jsou v písemných pramenech doloženy již ve 14. století; sv. Mikuláš zanikl v roce 1436, sv. Petr byl definitivně zbořen v souvislosti s budováním hradecké pevnosti v roce 1778 (Tomek 1997, 34, 39, 64). Ačkoliv během husitského období let 1419–1437 a zejména třicetileté války došlo k podstatné redukci zdejší domovní zástavby, nejstarší dochované mapy ukazují, že prostor staveniště VZP a jeho okolí byly ještě v polovině 18. století zastavěny obytnou a hospodářskou zástavbou.

Neúplnou a mnohdy nejasnou výpověď písemných pramenů, mapových plánů a vedut především v posledních cca 100 letech doplňuje archeologické bádání. Zejména při znovubudování hradeckého Pražského Předměstí v období před 2. světovou válkou byly z Hořické ulice a jejího blízkého okolí získány četné archeologické nálezy, které lze datovat v rozpětí pravěku až raného novověku. Dětský(?) hrob s nádobkou, nalezený při stavbě sokolovny východně od Chelčického ulice, lze klást do balberského stupně kultury nálevkovitých pohárů (3500 př. n. l.). Relativně četnými nálezy je zastoupena lužická kultura mladší doby bronzové (cca 1200–900 př. n. l.); konkrétně se jedná o zbytky žárových hrobů ve Wonkově a Chelčického ulici, které tvořily součást rozsáhlého sídelního komplexu této kultury s centrem v prostoru dnešní městské památkové rezervace, kde se rozkládalo 13hektarové hradisko. K prudkému rozvoji antropogenních aktivit dochází až v době hradištní, respektive v jejím středním a mladším stupni. Ve strategicky výhodné poloze na návrší mezi toky Labe a Orlice vzniká slovanské hradisko a v podhradí se rozvíjí rozsáhlá sídelní aglomerace tvořená jednotlivými osadami a pohřebišti. Zřejmě nejpozději od závěru 12. století tuto sídelní strukturu doplňují i první předměstské kostely (navazující v některých případech na starší hradištní pohřebiště – srovnej např. Richter – Vokolek 1995, 130–132). Archeologické nálezy z této doby pocházejí především z Náměstí 28. října a jeho okolí (sídeliště). Výjimečný nález představuje depot stříbrných mincí z druhé poloviny 11. století, který byl nalezen již v 18. století v dnes zatím blíže nelokalizované poloze „V Uličkách“ (zřejmě někde v prostoru jižně od vyústění Hořické ulice do Dukelské třídy nebo v blízkosti současného hlavního nádraží); (přehled nálezů viz Domečka 1931, 213; Bláha – Kalferst 2000).

Určitý zlom ve vývoji celé oblasti představoval vznik města v prostoru dnešního historického jádra Hradce Králové, k němuž došlo těsně před rokem 1225. Dnešní Pražské Předměstí však po celé 13. století právně náleželo do přímé správy hradeckých (královských) úředníků a k městu bylo připojeno až roku 1297

(listina Václava II.; Mikulka 1996, 24). Z hlediska archeologie lze právě v období 13. století zaznamenat prudký nárůst počtu movitých i nemovitých nálezů. Mocná kulturní vrstva s četnými zlomky keramických nádob z 13. století a dalším sídlištním odpadem (zvířecí kosti atp.) byla zaznamenána při stavbě tržnice na rozhraní Hořické a Chelčického ulice, při výstavbě obchodního domu Prior na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let i v souvislosti s budováním inženýrských sítí v posledních letech (např. roku 2000 v blízkosti sokolovny a západně od čp. 974) atd.; shrnutí novějších nálezů viz Bláha – Kalferst (2000). Zatím plošně nejrozsáhlejší archeologický výzkum v prostoru Pražského Předměstí proběhl v roce 1994 na staveništi České národní banky na nároží Hořické a Bozděchovy ulice. V jeho rámci byly odkryty pozůstatky sídliště výrobního charakteru z první i druhé poloviny 13. století. Osídlená plocha byla navíc ve směru zhruba sever–jih rozdělena příkopem, v době výzkumu však blíže nedatovaným (Sigl – Vokolek 1994, 90–91). Pokračování tohoto příkopu ve směru na jihozápad (tedy směrem do plochy budoucí krajské pobočky VZP) bylo zjištěno při rekonstrukci vozovky a inženýrských sítí Hořické ulice v roce 2002. V místech severně od čp. 974 se při této příležitosti podařilo zachytit část výplně starého říčního koryta s nálezy zlomků keramiky z období 13.–14. století (Bláha – Papineschi 2003). Tyto nálezy ukazují na intenzivní osídlení prostoru kolem dnešní Hořické, Dukelské a Chelčického ulice především ze 13.–14. století a lze z nich rekonstruovat i rozložení jednotlivých osídlených míst na vyvýšených místech nad četnými bočními rameny Labe a jeho přítoků. Jedno z ramen procházelo východně od dnešního staveniště na místě čp. 974, další vedlo západně od budovy banky. Rozvolněnou zástavbu spíše dvorcového charakteru rozloženou podél hlavních cest a respektující zavodněná a zamokřená místa ukazují i historické mapy 18.–19. století.

4. Postup výzkumu a jeho výsledky

Archeologický výzkum proběhl ve dvou základních etapách, jejichž cílem bylo odkrytí plochy budoucí podsklepené budovy VZP a jejího jižního zázemí.¹ I. etapa měla za úkol určit rozsah archeologických situací na lokalitě, v rámci II. etapy se uskutečnil vlastní výzkum. Mechanicky (velkým bagrem) bylo skryto pouze těleso recentních komunikací (asfaltový povrch bývalého parkoviště), další práce již probíhaly ručně na ploše rozdělené do čtverců (segmentů) o výměře 2 x 2 m.

Z časových důvodů byla jižní část zkoumané plochy, kde se vyskytovalo malé množství archeologických situací, prozkoumána pomocí malého bagru v osmi rýhách – pruzích o šířce asi 2 m, označených čísly 1–8.

¹ Technickou a dokumentační část výzkumu zajistili (v nepříznivých klimatických podmínkách nastupující zimy) pracovníci firmy Osina Archeo. Za obětavou a pečlivou práci na tomto místě děkuji především M. Komárkovi.

Blíže nezkoumány zůstaly čtverce s prokázanými recentními zásahy či plochy, v nichž se nenacházely žádné objekty, případně zde byly konstatovány pouze raně novověké situace. Tím bylo dosaženo stavu, kdy i rozsáhlé středověké objekty, především základy domů, všechny zjištěné hroby a příkop – žlab(?), se na dané ploše podařilo prozkoumat v úplnosti.

4.1 První etapa výzkumu

Na počátku výzkumu byla provedena skrývka nadloží v celém rozsahu budoucího staveniště s výjimkou západní části (kde bylo umístěno zázemí staveniště) a malé plochy v severovýchodním rohu (manipulační a příjezdová plocha). Již v průběhu této skrývky prováděné bagrem s plochou lžící ve dnech 3.–6. 9. 2007 se v celé ploše staveniště objevovaly první archeologické situace. Jednalo se o jeden kostrový hrob (obj. 1) orientovaný na západ–východ v centrální severní části plochy staveniště, předběžně datovaný do středověku až novověku. Dále bylo již na této úrovni evidováno několik desítek zahloubených objektů situovaných především v severní části staveniště. Na velké části plochy také ležela „kulturní vrstva“ – cca 0,1–0,5 m silná vrstva zeminy se silným podílem movitých archeologických nálezů (keramika) datovaná do 13.–17. stol.

4.2 Druhá etapa výzkumu

Druhá etapa výzkumu byla zahájena na počátku října ruční skrývkou kulturní vrstvy ve vyměřené čtvercové síti. Označení „kulturní vrstva“ nelze chápat doslovně; částečně se jednalo o vrstvu související se skutečnými intenzivními sídlištními aktivitami, zčásti šlo o vrstvu historických povodňových naplavenin. Tyto dvě složky nebylo možné jednoznačně oddělit. Vrstva (jako zřejmý pozůstatek sídlištních aktivit) byla nejslabší v centrální části zkoumané plochy a naopak nejsilnější (ve formě povodňového náplavu) na jejích okrajích, zejména jihozápadním. Mocnost této vrstvy je také závislá na původní modelaci terénu a dobře ukazuje průběh přírodního podloží. To je tvořeno jasně červenou hlínou a hlouběji hnědým a šedým šterkopískem a vystupovalo nejvýše v centrální a severní části zkoumané plochy.

Především do těchto vyvýšených částí původního terénu se zahlubovaly jednotlivé objekty a jejich skupiny. Objekty byly vyplněny vrstvami hnědé hlíny či šterkopísku. Na ploše výzkumu bylo zjištěno téměř 130 zahloubených objektů. Podle jejich umístění, tvaru, velikosti, funkce a stáří je možné je dělit do několika skupin.

Přestože zkoumaný prostor nebyl výrazněji dotčen recentními stavebními zásahy, podařilo se identifikovat několik zbytků zcela novověkých staveb souvisejících s využitím tohoto prostoru ve 20. století jako uhelných skladů. Jednalo se o obdélný cihlový základ, který narušil čtverce 108, 109, 130 a 131 a zahloubený středověký objekt 61. V západní části plochy byl takovým mladým zásahem základ kruhového cihlového komína ve čtvercích 47, 48, 61 a 62. Tento komín byl založen do jižní části středověkého objektu 68. Jižně od rozsáhlých objektů 61

a 68 protínala celou plochu ve směru S–J novodobá rýha pro kabelové vedení. Část severní hranice plochy narušila novodobá kanalizace. Severovýchodně od objektu 68 při severní hranici zkoumaného území se nacházela recentní jáma na vápno. Mimo těchto větších zásahů byly na ploše registrovány pouze drobné vko-
py jako například jamky pro sloupky plotu a další.

První výraznou skupinou starších (nemovitých) archeologických nálezů byly čtyři kostrové hroby (obj. č. 1, 18, 123, 126) a jedna pravděpodobně hrobová jáma bez lidských ostatků (obj. 52). Při počtu 4–5 hrobů lze těžko hovořit o nějaké struktuře, nicméně se zdá, že hrobové jámy se soustřeďovaly do tří skupin. Nejzápadnější byl hrob 1 (čtverce 31, 32, 51 a 52), zastížený bezprostředně pod zpevněným povrchem. Hrobová jáma nebyla patrná. V hrobě ležela kostra lidského jedince, orientovaná ve směru Z–V, zřejmě na zádech. Polohu rukou a orientaci obličejové části nebylo možné pro porušení hrobu určit. Mimo lidských kostí se v hrobě nenacházely žádné předměty. Ze zásypu byly získány ojedinělé středověké zlomky keramiky, které však mohly být přemístěny při mechanické skrývce. Asi dva metry jižně od objektu 1 ležel objekt 52, který mohl být rovněž hrobem. Tvořila jej jáma o velikosti cca 2 x 1 m, hluboká cca 0,6 m, orientovaná delší osou ve směru Z–V. Ve výplni ani na dně nebyly zjištěny žádné lidské kosti, takže účel této jámy je sporný. Jižně, respektive jihovýchodně od objektů 1 a 52 se nacházely hroby (objekty) 123 a 126 (čtverce 80, 141, 78 a 79). Jednalo se o hrobové jámy o velikosti cca 2 x 1 m orientované Z–V, vyhloubené do hloubky cca 60 cm ve štěrkopísčitém podloží. Relativně dobře dochované lidské kostry ležely na zádech, v případě hrobu č. 123 byla obličejová část lebky orientována k jihu (pokud se nejednalo o sekundární posun). Výplň hrobů tvořil podložní písek promísený s červenou hlínou, těžko rozlišitelný od okolí. Třetí nejjihnější a nejvzdálenější „skupinu“ představuje hrob č. 18 (čtverec 163 a 164), který se velikostí jámy, orientací nebožtíka, výplní i absencí jakýchkoliv datovacích nálezů nelišil od výše uvedených hrobů. Datování hrobů je vzhledem k nepřítomnosti nálezů značně sporné. Hrobová jáma č. 123 se dotkla objektu č. 49, z něhož pocházejí zlomky keramiky a skla datovatelné do 16. století. Z terénní situace bohužel jednoznačně nevyplývá vzájemná stratigrafická souvislost těchto objektů. Stojí za pozornost, že hrobům se „vyhnuly“ všechny velké objekty, které považujeme za zbytky obytných a hospodářských staveb a o nichž bude řeč dále. Do kontaktu s hroby se nedostal ani žlab (obj. 63) zjištěný v severní části zkoumané plochy.

Kromě hrobů byly zastíženy i další velké objekty pravidelného tvaru. Nejvýchodnější z nich byl objekt 4, zachycený ve čtvercích 157, 158, 159, 160, 170 a 333 na samotné hranici zkoumané plochy. Jednalo se o zhruba čtvercovou jámu o velikosti cca 4 x 4 m, se zaoblenými rohy a téměř kolmými stěnami vysokými přes 1 m a víceméně rovným dnem. Objekt byl hlavní osou orientován k jihozápadu. Jihozápadní roh byl protažen v lalokovitý výběžek. Na dně ve východní části ležela téměř celá nádoba a další keramické zlomky datovatelné do 13. století. Další četné zlomky keramiky byly získány ze zásypu, tvořeného tmavě hnědou hlínou. Objekt je možné považovat za zbytky zahloubené části nadzemní, buď

obytné, či hospodářské stavby. Dokladem konstrukce může být kúlová jamka (obj. č. 7) nacházející se asi uprostřed dna objektu a v zásypu se vyskytující zlomky přepálené mazanice a uhlíky. Zbytky otopného zařízení (pece) nebyly zjištěny, nebyl-li jimi výše zmíněný lalokovitě protažený jihozápadní roh objektu s nahoru se zužujícími stěnami. Prokazatelné zbytky vstupní šíše či vchodu se nepodařilo spolehlivě určit. K nadzemní části původního objektu mohly náležet i některé kúlové a sloupové jámy v okolí objektu.

Asi 1,5 m severně od objektu č. 4 ležel objekt č. 6, pravidelného tvaru, z něhož se podařilo prozkoumat západní část. Jeho východní polovina se nacházela za hranicí výzkumné plochy. Stěny objektu byly orientovány podle hlavních světových stran, hloubka činila maximálně 0,5 m. Celá odkrytá západní stěna měřila na délku asi 5 m, částečně zachycená severní a jižní stěna cca 3 m. Protože lze odhadnout, že byla odkryta asi polovina plochy objektu, můžeme jeho rozměry určit na 6 x 5 m, s delší západovýchodní stranou. Ze zásypu tohoto objektu pocházejí zlomky keramiky, skla a strusky převážně z 15.–16. století. S objektem č. 6, který můžeme interpretovat jako základy větší nadzemní stavby, patrně souvisely kúlové jamky objektu č. 11 (na severní straně) a č. 8 (na jižní straně) a mohly k němu náležet i další kúlové jamky, např. objekt č. 9, 12, 13, 117 atd.

Další pozůstatky velké stavby byly nalezeny téměř uprostřed zkoumané plochy, asi 10 m západně od objektu č. 4 a cca 1–3 m jižně od hrobů č. 123 a 126. Zde ležel objekt 32/41 (čtverce 81, 82, 105–108) tvořený čtvercovou jámou s téměř kolmými stěnami a lehce zaoblenými rohy o hraně cca 3 m, hlubokou cca 1 m a s rovným dnem. Ve výplni (zahliněný štěrkopísek, obtížně odlišitelný od okolního podloží) byly nalezeny zlomky keramiky datovatelné do 14.–15. století. Svoji jižní částí objekt č. 32/41 narušoval starší objekt 61 (čtverce 82–85, 102–105). Větší část tohoto objektu byla bohužel na jižní a západní straně porušena recentním zdívkem. Je však možné rekonstruovat, že se jednalo o jámu o velikosti cca 6 x 6 m, s kolmými stěnami, hlubokou cca 1 m. Osy objektu, podobně jako u předešlého č. 32/41, byly orientovány ve směru V–Z a S–J. Zásyp tvořila hnědá hlína, místy promísená s uhlíky a zlomky přepálené mazanice. Nade dnem byla zjištěna tenká vrstvička jílovité hlíny, což je možné považovat za pozůstatky podlahy. Datování umožňují nalezené keramické zlomky ze 13. století. Zbytky konstrukcí se nepodařilo prokázat, zdá se, že se opět jednalo o suterénní, respektive polosuterénní část nadzemní, zřejmě dřevěné stavby. Vstup mohl být ze severozápadního nároží, lehce protaženého.

Výrazné doklady o konstrukcích velkých staveb přinesl výzkum objektů 68 a 84 v západní, respektive severozápadní části zkoumaného prostoru. Objekt č. 68, ležící ve čtvercích 20–21, 34–37, 46–49, byl ve své jižní části narušen základy cihlového komína (obj. 71). Přesto se podařilo zjistit důležité informace. Objekt tvořila zhruba čtvercová jáma o rozměrech 6 x 4 m, s mírně zaoblenými rohy a kolmými stěnami. Na dně v dobře dochovaném severovýchodním, jihozápadním a severozápadním rohu se nacházelo po jedné kruhové jámě o průměru cca 20 cm, hluboké cca 20 cm. Podobná sloupová jáma se velice pravděpodobně

nacházela i v jihovýchodním rohu, zde se však nedochovala. Tyto jámy představují negativy kúlů či sloupů, které tvořily konstrukci původních stěn a stavby jako takové. Vstup do objektu byl snad ze západní strany, blíže severozápadnímu rohu, kde se nacházel čtvercovitý výběžek o velikosti cca 1,5 x 1,5 m s dalšími dvěma kúlovými jamkami (objekty č. 77 a 113), snad relikty vstupní šje.

Nejlépe dochované původní relikty stavby představuje nejzápadnější nalezený velký objekt č. 84. Byl obdélného půdorysu, o rozměrech zhruba 8 x 3 m. Delší hrana byla orientována ve směru Z–V, kratší S–J. Kolmé stěny dosahovaly výšky více než 1 m. Na relativně plochem dně při delších stěnách se dochovalo původní obezdění, tvořené nasucho kladenou zídka z druhotně použitých velkých zlomků cihel a opuky do výšky asi 0,4 m (3–4 řádky zdiva). Mezi tímto obezděním a stěnou podél delších stran objektu byly zjištěny stopy nosné konstrukce, tvořené řadou sloupových jam se dnem vyloženým opukovými plochými kameny a mezi nimi menšími jamkami, snad po kúlech, které mohly fixovat např. vyplétání či jinou konstrukci. Ve výplni se nacházely zlomky keramiky, a také celé nádoby.

V bezprostřední blízkosti severního okraje výzkumné plochy byl ve čtvercích 1–7, 25–29, 133, 135 a 136 zachycen žlab (obj. 63) probíhající ve směru západoseverozápad–východjihovýchod. Jeho šířka činila 1,5–2 m, hloubka kolísala mezi 1–1,5 m od povrchu. V řezu měl tento žlab tvar širokého „U“ až „V“. Především podél své jižní hrany byl žlab lemován nepravidelnou řadou kúlových a sloupových jam (obj. 60, 74, 67, snad i 79–81) a náznaky podobné řady (obj. č. 62) byly zachyceny i severně od žlabu, kde však byla terénní situace narušena kanalizační rýhou. Výplň žlabu tvořila rezavě hnědá hlína promísená se štěrkopískem, místy těžko rozpoznatelná od štěrkopískového podloží. Z výplně pocházejí velice četné zlomky drobných úlomků keramiky. V horních vrstvách výplně žlabu a v jeho nejbližším sousedství jsme narazili i na poměrně četné zvířecí kosti či celé části zvířecích koster (např. v objektu 3). Jedním ze zajímavějších nálezů ze záspy žlabu je i jeden kus pražského groše Václava II. Nalezenou keramiku můžeme datovat převážně do 15.–16. století. Jedná se bezpochyby o pokračování žlabu zachyceného na protější straně Hořické ulice při výzkumu na staveništi ČNB v roce 1994 a při rekonstrukci ulice v roce 2002.

Plošně rozsáhlé objekty se podařilo zdokumentovat i v rýhách provedených v jižní části zkoumané plochy. Jedná se především o objekt 91 v rýze 8, z něhož známe část jeho severního okraje. Vyplněn byl povodňovou hlínou, na dně byla zachycena tmavá vrstva zřejmě původního bláta a souvislá vrstva složená s keramických střepů z 14.–15. století. Je pravděpodobné, že šlo o výplň starého říčního koryta, zaplňovaného již během středověku odpadky. Podobného charakteru byly i objekty 106/109 v rýze 6 a 122 v rýze 8.

Nejčastějším typem objektu byly kúlové či sloupové jamky, rozmístěné víceméně po celé zkoumané ploše, které na některých místech vytvářely určité struktury, a to řady s celkem pravidelnými rozestupy mezi jednotlivými jamkami či shluky jamek. Jedna taková řada směřující ve směru sever–jih ležela bezprostředně západně od objektů 4 a 6. Tvořily ji objekty 13, 22, 28, 14, 117, 118, 21, 20 a 19.

Druhá nápadná řada se skládala z objektů 24, 23, 25, 95, 17, 115 a probíhala asi 4 m východně od objektu č. 32. Přesnější stanovení těchto struktur bude možné po úplném zpracování všech movitých nálezů, které umožní datovat zánik těchto objektů a tím i příslušnost k různým fázím vývoje této lokality.

4.3 Archeologické movité nálezy

Nejpočetněji zastoupenou skupinu movitých nálezů představuje keramika, která tvoří větší část získaných souborů předmětů. Jedná se většinou o zlomky kuchyňských a stolních nádob – hrnců, pokliček, mís, džbánů atd. datovatelných do 13.–16. století (nepočítáme-li několik fragmentů pravěkých). Z části zlomků bude možné rekonstruovat celé původní tvary. Asi 10 nádob (hrnce, džbán, rendlík atd.) se podařilo vyzvednout z výplně a dna objektu 84, další minimálně dvě téměř celé nádoby skrýval objekt 4. Výjimečným předmětem (vyzdviženým v blízkosti žlabu /obj. 63/) je rohový kamnový kachel datovatelný do 15.–16. století. Ze železných předmětů lze zmínit část železné ostruhy s bodcem datovatelné do 13. století, nalezené při skrývce rýhy 6 v jižní části zkoumané plochy. Možnou železářskou výrobu v místě naznačují nalezené zlomky strusky (objekt 4 a okolí; viz i podobné nálezy ze stavenišť ČNB v roce 1994). K méně obvyklým nálezům patří bronzová záušnice, skleněný kroužek a stříbrný pražský groš Václava II. ražený po roce 1300. Vzhledem k počtu nálezů není jejich zpracování a vyhodnocení stále ještě dokončeno.

5. Souhrn zjištěných skutečností a diskuse

Archeologický výzkum na staveništi krajského pracoviště VZP přinesl velké množství informací o využití tohoto území v pravěku, a především ve středověku a v raném novověku. Nejstarší zaznamenané lidské aktivity na tomto území lze datovat do počátků pozdní doby kamenné, respektive období kultury nálevkovitých pohárů. Zlomky keramiky nositelů této kultury byly registrovány jako příměs v mladších souborech nálezů. Představují tak další doklad o tehdejší osídlení prostoru dnešního Pražského Předměstí. Z blízkého okolí jsou známy další nálezy z tohoto období, např. dětský hrob s nálevkovitým pohárem pod sousední sokolovnou, ze vzdálenějších míst pak např. nálevkovité poháry z prostoru dnešního Ulrichova náměstí a Slezského Předměstí. Tyto doklady souvisejí s nálezy na místě dnešního návrší s městskou památkovou rezervací, kde v období nálevkovitých pohárů ležela osada opevněná palisádou.

Třebaže z Pražského Předměstí známe nálezy z mladších období pravěku (lužická kultura – pohřebiště v Chelčického ulici aj.) a raného středověku (Náměstí 28. října ad.), nebyly doklady lidských aktivit těchto období v prostoru budoucí budovy pojišťovny zjištěny.

Velice výrazně je v nálezech pojednávaného archeologického výzkumu zastoupeno období 13. století. Tomuto časovému horizontu lze připisat nalezené objekty 4 a 61, které představují základy resp. suterény či polosuterény zřej-

mě dřevěných nadzemních budov, a další menší objekty a kúlové jamky. Nelze přesně určit, zda budovy, jimž náleží nalezené základy, měly obytnou či hospodářskou funkci. Osídlení zde přetrvalo až do pokročilého 15. století, kdy nejspíše vznikly (respektive zanikly) objekty 32/41, 68 a 84. Lze říci, že v této době se vedle dřeva při stavbě uplatnily i další materiály, a to kámen (opuka) a cihly, jak dokládají části zídek v objektu 84.

Určitá změna ve využití prostoru nastala v období cca 15.–17. století. Z této doby pochází objekt 6, snad opět pozůstatek základu nadzemní stavby. V jeho těsné blízkosti byl asi někdy v této době vyhlouben žlab – příkop, směřující od východu k západu a poté ostře zahýbající k severu. Protnul komunikaci vedoucí na Jičín, tedy dnešní Hořickou ulici, i protější osídlenou plochu pod dnešní ČNB. Další pokračování tohoto příkopu jak k východu, tak severu zůstává dosud neznámé. Uniká nám rovněž jeho funkce. V každém případě byl nejspíše v 16.–17. století zasypáván odpadem, z něhož se dodnes dochovaly drobné zlomky keramiky. Tomu, že část zkoumaného prostoru v této době sloužila jako smetiště nebo dokonce mrchoviště, nasvědčují i nálezy četných zvířecích kostí či dokonce částí zvířecích těl.

Je pravděpodobné, že v tomtéž období zde vzniklo i malé pohřebiště, kam byly ukládány někteří jedinci. Rozhodně se nejednalo o regulérní městský nebo předměstský hřbitov, neboť postrádáme doklady existence kostela či alespoň kaple, a to jak archeologické, tak písemné. Nejbližší známé předměstské farní kostely ležely ve vzdálenosti minimálně 200–400 m (sv. Petr stál severně od křižovatký Gočárova okruhu a třídy Karla IV., sv. Mikuláš se tradičně umísťuje do prostoru Náměstí 28. října). Za pozornost ovšem stojí, že zatímco hřbitov u sv. Petra máme doložený jak v písemných pramenech, tak i archeologickými nálezy, v případě kostela sv. Mikuláše doklady hřbitova postrádáme. Je určitá možnost, že prostor Náměstí 28. října, kde sv. Mikuláše a okolní hřbitov hledáme, mohl být v novověku porušen těžbou písku. Je zajímavé, že nález čtyř až pěti hrobů v Hořické ulici je do značné míry analogický objevu skupinky hrobů v roce 1910 u čp. 297 v Chelčického ulici poblíž Náměstí 28. října. Tehdy byly nalezeny tři kostrové hroby orientované ve směru Z–V, bez datovacích nálezů (podobně jako nyní v Hořické ulici). Malý počet nalezených hrobů poněkud nesouhlasí s představou hřbitova okolo farního kostela.² Nelze tak zcela vyloučit, že hroby nalezené v Hořické ulici náležejí jedincům, kteří z nějakého důvodu nemohli či nesměli být pohřbeni na regulérním hřbitově u některého z předměstských kostelů (v době pohusitské u farního /bývalého špitálního/ kostela sv. Anny či u sv. Petra). Datování a zařazení hrobů v Chelčického ulici i hrobů zjištěných výzkumem roku 2007 do struktury a vývoje osídlení Pražského Předměstí je tedy otázkou dalšího bádání. V případě nálezů z Hořické ulice je nezbytná i detailní antropologická analýza kosterních pozůstatků a rozbor movitých archeologických nálezů ze všech zjištěných

² Stojí také za pozornost, že kostel sv. Mikuláše odváděl v době předhusitské 18 grošů papežského desátku, tedy nejvíce ze všech hradeckých předměstských kostelů.

situací. Nové poznatky jistě přinesou i další případné záchranné výzkumy na budoucích stavbách v této oblasti.

6. Závěr a další postup

Archeologický výzkum v ploše budoucího staveniště budovy VZP přinesl množství nových poznatků o osídlení tohoto území v pravěku, a především ve středověku a v raném novověku.

Nejstarší stopy lidské přítomnosti představují zlomky keramiky kultury s nálevkovitými poháry. Nejvíce hmotných pozůstatků zanechalo osídlení 13. století. Z tohoto období pocházejí především zahloubené negativy základů původních nadzemních staveb (obj. 4, 61). Jedná se o relikty obytné či hospodářské zástavby, ležící podél cesty na Jičín. Tato zástavba zde přetrvala minimálně do 15. století, jak dosvědčují nalezené části dalších objektů 32/41, 68 a 84. Ve stavebních konstrukcích se zde mimo dřeva objevuje užití kamene a cihel. Hlavní osídlená plocha se nacházela na mírně vyvýšenině v severní a severovýchodní části plochy. Jižnější prostor protínalo říční rameno, které bylo zasypáváno odpadem z nedalekých domácností (např. objekt 91 v rýze 8). Na konci pozdního středověku a během raného novověku se využití tohoto území změnilo. Severní část zkoumané plochy protnul žlab stáječící se obloukem od východu k severu. Zasypán byl asi v 16. století odpady, včetně částí zvířecích těl. Snad přibližně ve stejné době vznikl jižně od příkopu malý hřbitov (4–5 hrobů), kam byli ukládáni jedinci, kteří nemohli (nesměli?) být pohřbeni na hřbitovech u předměstských kostelů.

Díky aktivní spolupráci a pochopení ze strany stavebníka tak bylo možné získat další důležité informace o vývoji této části hradecké aglomerace ve středověku. Rovněž se znovu potvrdila nutnost archeologického dozoru u všech zemních prací prováděných v této oblasti.

Prameny a literatura:

- Bláha, R. – Kalferst, J. 2000: Archeologické nálezy na lokalitě „Hořická“ v katastrálním území Hradec Králové – Pražské Předměstí (určeno jako podklady archeologické památkové péče v rámci „Regulačního plánu lokality Hořická“). Rukopis uložen na AO MVČ Hradec Králové.
- Bláha, R. – Papineschi, J. 2003: Archeologický výzkum v Hradci Králové, Hořické ulici v roce 2002, Zpravodaj MHK 29, 201–212. Hradec Králové.
- Domečka, L. – Sál, F. 1931: Královéhradecko I/2. Hradec Králové.
- Doubrava, A. 1971: Hradec Králové v obrazech tří století. Hradec Králové.
- Mikulka, J. 1994–1996: Dějiny Hradce Králové I–II, Hradec Králové.
- Richter, M. – Semotanová, E. 1998: Historický atlas měst České republiky, č. 5 – Hradec Králové. Praha.
- Richter, M. – Vokolek, V. 1995: Hradec Králové, Slovanské hradiště a počátky středověkého města. Hradec Králové – Praha.

Sigl, J. – Vokolek, V. 1994: Výzkum středověkého sídliště na stavbě budovy České národní banky v Hradci Králové, Zpravodaj MHK 20, 86–95. Hradec Králové.

Tomek, V. V. 1997: Z dějin Hradce Králové. Hradec Králové.

Radek Bláha: Archaeological excavation in Hradec Králové, Hořická Street. Archaeological excavation on the General Health Insurance Company (VZP) of Czech Republic building site was done from September to December 2007 (I. phase in September, II. phase from October to December).

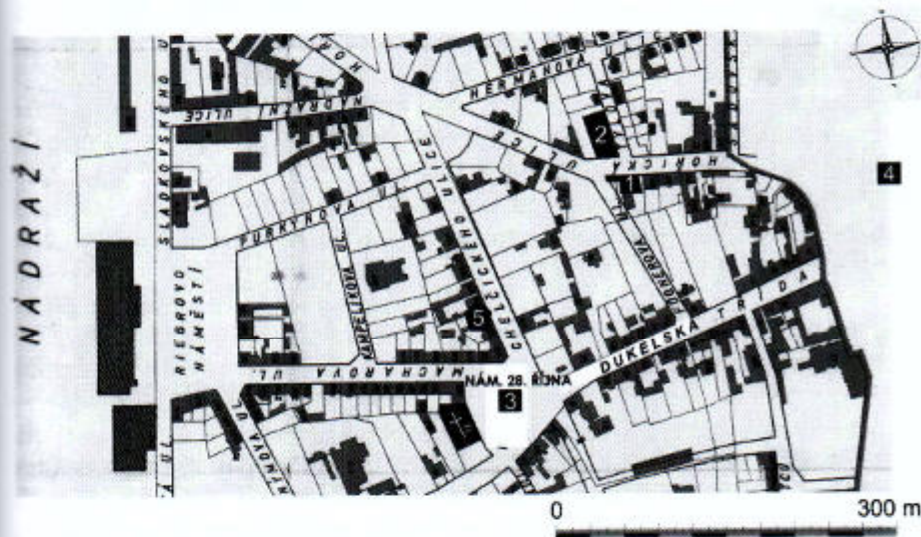
On the excavated area 130 sunken features were documented, which concentrated into the eastern, northern and western part of the excavated area, where the terrain is slightly raised up. It is likely that round south-western corner of the area there was one of Elbe fleets.

The oldest documented human activities in the area can be traced into the Funnel-Necked Beaker culture. Pottery fragments of bearers of this culture were registered as intrusions in younger assemblages.

In the assemblages 13th century was represented prominently, to which basements and half basements of originally likely wooden over ground housings, features 4 and 61 and other smaller features and postholes. These features were situated in the northern part of the area and located alongside nowadays Hořická Street. The settlement lasted till 14th or 15th centuries, when buildings were built (respectively abandoned), which lower sunken parts are represented by features 32/41, 68 and 84. It is possible to note, that apart from lumber other materials were used during the building, such as stone (tufa) and bricks, as attested by the remaining parts of walls in feature 84.

A change in the use of the area came in the late Middle Ages and early modern periods, thus in 15th–17th centuries. Feature 6 is dated into this period, possibly remaining foundations of over-ground construction. In its proximity (at the boundary line of the excavated area and Hořická Street) a canal-ditch was dug round the same time (feature 63, roughly cut V, deep round 1–1.5m), its orientation was from East to West and sharply turning North. It cut through the communication towards Jičín, therefore nowadays Hořická Street, and opposite settled area under current ČNB. The next continuation of the canal to East and North remains unknown and so is its function. In any case it was at the latest in 16th to 17th centuries dumped with rubbish, with inclusions of pottery fragments dated into 15th to 16th centuries. The fact, that part of the investigated area was used as a rubbish dump or even carcase dump, is supported by the finds of shallow features with numerous animal bones or even part of animal bodies. It is likely that during this period a small inhumation cemetery was established in the area. In the eastern part 5 inhumation burials were found in pits 20–70cm deep, oriented W–E. There were no objects in the graves or in the infillings. The contextual relation between the graves and the settlement objects of 13th–15th centuries and to the canal is not known. Provisional dating is established to the Middle Ages and the early modern

period. It is likely it was not regular town or suburban cemetery, as there is neither archaeological nor historical evidence from the Hořická Street of a church or chapel. The closest known churches are remote by at least 200–400 m (St. Peter to the North of the crossroads of the Gočár Circle and the Karl IV. Street or St. Nicholas in the space of 28th October Square).

Tab. 1 – Hradec Králové, výřez z mapy Pražského Předměstí z roku 1936 (doplněny některé dnešní názvy ulic). Legenda: 1 – plocha výzkumu na staveništi VZP v roce 2007; 2 – plocha výzkumu na staveništi ČNB v roce 1994; 3 – předpokládaná poloha kostela sv. Mikuláše; 4 – předpokládaná poloha kostela sv. Petra; 5 – lužické a středověké hroby v čp. 297 nalezené r. 1910 a 1923.

Tab. 1 – Hradec Králové, part of the map of the Prague Suburb from year 1936 (some of the current street names were filled in). Legend – 1 the excavated area on the VZP building site in year 2007, 2 the building site of ČNB in year 1994, 3 the assumed location of the St. Nicholas church, 4 assumed location of the St. Peter church, 5 Lusatian and medieval burials in No. 297 found in 1910 and 1923.

BRONZOVÁ HLAVICE PALCÁTU Z MLÁZOVIC, OKR. JIČÍN

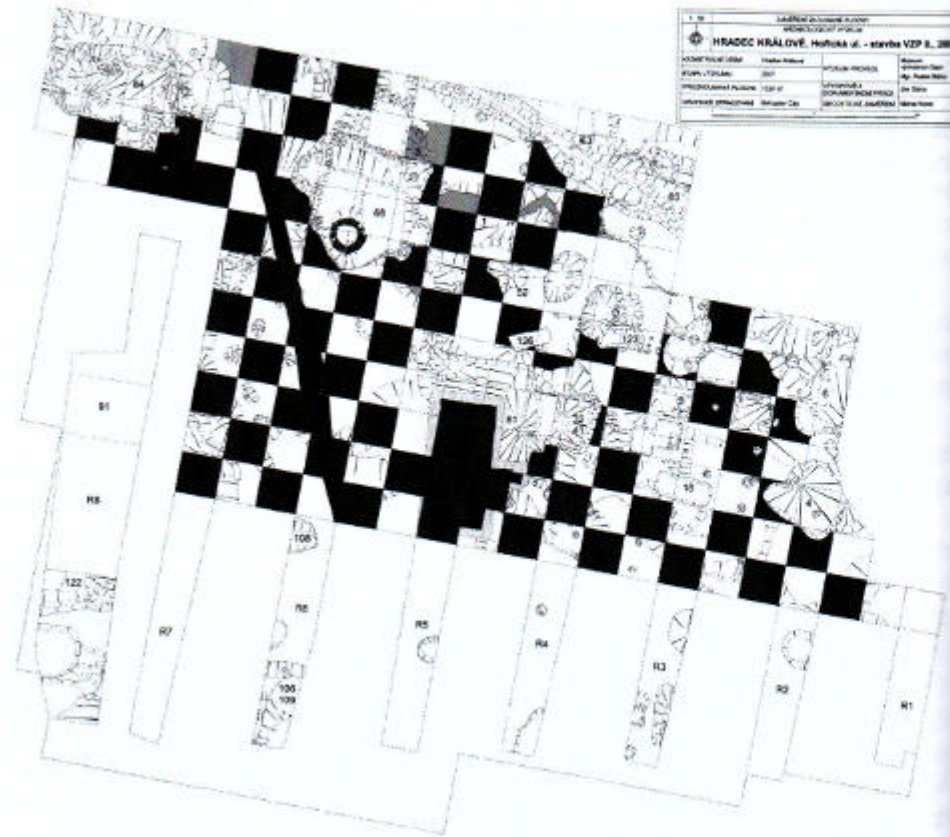
Jiří Kalferst

Do archeologických sbírek Městského muzea v Hořicích byla společně s dalšími předměty z fondů zaniklého městského muzea v Mlázovicích převedena pod přírůstkovým číslem 2/1988 také bronzová hlavice tzv. diamantového palcátu. Podle sporých údajů, jež se k ní váží, byla nalezena na dnes již nevymezené pasece poblíž historické cesty „Hradečnice“. Naleziště se nachází v poloze „Na Pískovkách“ (dnes „Stanišťata“), na parcele č. 1189 v katastru obce Mlázovice, situované přímo na hřeben Mlázovského Chlumu, zhruba jihovýchodně od obce (tab. 1A). Nejspíše se tak stalo někde v okolí bodu ZM 10:03-43-24, 125/153 mm v nadmořské výšce 350 m. V širším zázemí tohoto místa jsou dodnes patrné četné známky blíže nedatovaného, částečně zaniklého systému starých lesních cest, jež jsou charakteristické svými drobnými lokálními odchylkami osy komunikace, způsobenými nejspíše nižší soudržností písčitého podkladu v silně svažitém terénu.

Údaje, které se o samotném předmětu dochovaly, jsou více než strohé. V zápisech chybí datum, nejsou známy přesné okolnosti nálezu a ani jméno nálezce. Vyplývá z nich pouze, že hlavice byla patrně darována do školní sbírky v Mlázovicích, odkud byla po bližší neurčené době předána do fondů místního muzea a spolu s torzem jeho archeologické sbírky se posléze dostala do Hořic v Podkrkonoší. Výše popsaná poslední majetková změna patrně proběhla v průběhu 60. let 20. století.¹ Do chronologické evidence hořických sbírek byla hlavice zavedena až při následné revizi fondu v roce 1988.

Celá jednorázově odlitá hlavice diamantového palcátu (tab. 1B) je po celé ploše pokrytá ušlechtilou patinou a skládá se z úderové části a navazující tulejky, přičemž otvor oka zbraně prochází celou hlavicí. Úderovou část tvoří tři linie složené ze čtyř víceméně pravidelných jehlancových hrotů, jejichž krajní řady mají trojúhelníkovou a vnitřní řada kosočtverečnou profilaci. Průměr úderové části dosahuje cca 72 mm a dřív zbraně je zde silný cca 32 mm. Účinná část hlavičky nasedá na 53 mm dlouhou válcovitou tulejku zhruba kruhového průřezu, jehož průměr kolísá mezi 25 až 27 mm a síla pláště dosahuje přibližně 3 mm. Tulejka je zakončena ústím, jehož obvod je mírně zesílen pomocí nízkého prstence. Vlastní povrch tulejky je až na nepatrný náznak jedenácti nepravidelných faset nezdobený. Pouze v této partii je také patrný začíštěný šev vzniklý použitím vícedílného kadlubu, tudíž se zde zjevně nejedná o výrobek litý do ztracené formy (srv. Ruttkay 1976, 316). Přestože hlavice nese stopy mírného použití, není jím nijak poškozena.

¹ Předávací protokol nebyl autorovi k dispozici; čas předání je odhadnut na základě způsobu, jakým byl celý soubor ve sbírce hořického muzea uložen.

Tab. 2 – Hradec Králové, Hořická ulice, stavba VZP. Plán prozkoumané plochy se zvýrazněným nejvýznamnějším objektem (popis viz text).

Tab. 2 – Hradec Králové, Hořická Street, the VZP building site. The map of investigated area with highlighted most important features (see the text for details).

Určení stáří a přibližné funkce předmětu není tak jednoznačné, jak by se mohlo na první pohled zdát, neboť přes svoji zdánlivou jednoduchost nebyla dosud problematika zbraní tohoto typu zcela dořešena. Palcátům podobné předměty jsou řazeny ke specializovaným krátkým úderným chladným zbraním a jako takové patří do výzbroje lidstva již od nepaměti. V průběhu doby se z nich staly dva zcela odlišné sociální atributy (k tomu např. Vencl 1979, Ruttkay 1976, 313n). Na straně jedné (často ve velmi honosně provedených formách) představovaly symboly vlády či jistých výsad,² na straně druhé byly chápány především jako nouzová a de facto svým použitím i dehonestující zbraň (zejména jejich dřevěné náhražky – kyje) a jako takové symbolizovaly nižší společenské skupiny stojící často i za hranicemi pomyslné vyšší kulturní identity.³

Přesto se palcáty udržely ve výzbroji evropských armád poměrně dlouho. Jejich výraznější výskyt (a to i ve výzbroji pěchoty) je zaznamenán v raném středověku (Ruttkay 1976, 316), což lze spojovat s relativně vysokou účinností palcátů vůči tehdy se rozšiřující kroužkové zbroji. Diamantové hlavice palcátů jsou T. Durdíkem datovány až do 13. století a postupně mizí s nástupem zbroje plátové (Durdík, 1990, 419n), kdy jsou nahrazovány typem s ocelovými péry, navíc často v podobě kombinované zbraně (Šach 2004, 32). Tomuto datování neodporuje ani chronologická sekvence Ch. Gillota (2008, 159n). Po přechodném návratu na bojiště střední a východní Evropy, jež se odehrál zhruba v polovině 16. století v souvislosti s tureckými válkami, mizí palcát v západní části kontinentu ještě do začátku třicetileté války, a to nejen jako vojenská zbraň, ale také jako symbolický atribut moci. Epizodicky se nadále vyskytuje pouze v balkánské oblasti a přilehlých částech Ruska. To by rovněž mohlo být i jedním z důvodů nižší frekvence jejich výskytu v ikonografických pramenech (srovnej Ruttkay 1976, 315n).

Při pokusu o chronologické zařazení mlázovického palcátu musíme vycházet pouze z literatury a z morfologie předmětů pocházejících z našeho území. Nález patří mezi vyspělé, dlouhou a jednostrannou tulejkou opatřené exempláře a spadá tím spíše do mladšího období používání tohoto typu zbraně. Stopy po sériové výrobě jej zároveň datují do období, kdy tato zbraň ještě patřila mezi běžnou pobočnou výbavu jezdce. Z typologického hlediska se jeví pokročilejší, než je nález z moravského Přerovce (Kouřil 2003). Blíží se tak palcátu z Hradce Králové (Sigl 2003), který ovšem představuje spíše jeho zjednodušenou dvouřadou variantu a především (až na honosně zdobenou tulejku a odlišný počet trnů) nálezu z Plzně (Durdík 1990). Proto se lze v případě nově publikovaného palcátu přidržit rozkladu T. Durdíka a zařadit jej na přelom 13. a 14. století.

² Ať již jako žezla, velitelské palcáty a bulavy, nebo „paličky“ svobodných sedláků severozápadní Evropy.

³ Srovnej např. výši pokuty za ránu holí a mečem zaznamenanou v *Ruské pravdě*, případně kyj v ruce „divého muže“ na hradeckém znaku nebo označení finského lidového povstání z r. 1596/97 jako „obuškové války“.

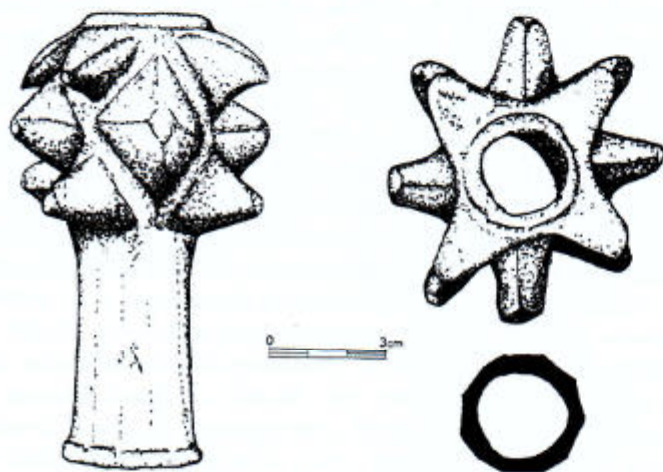
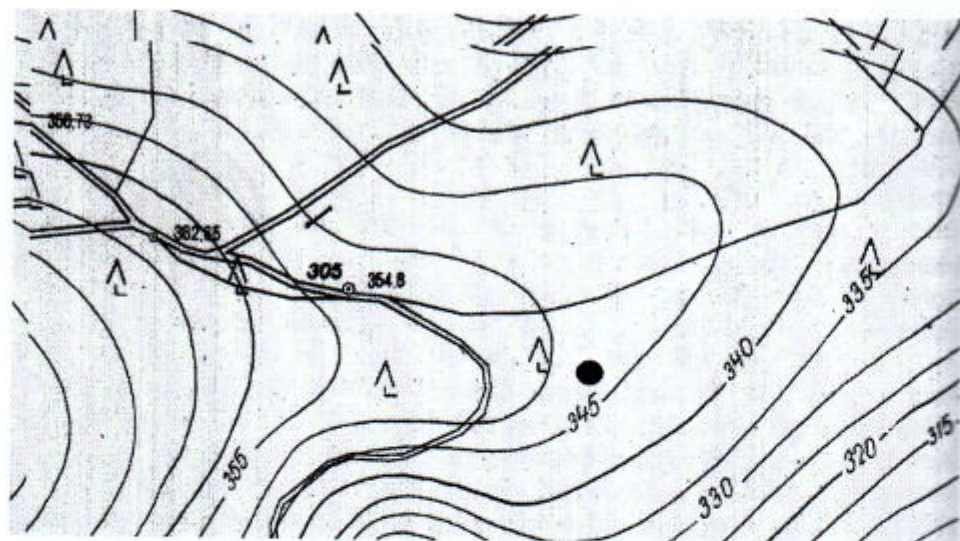
Mlázovický nález po nález z Hradce Králové (Sigl 2003) představuje další součást tohoto typu jezdecké výzbroje vrcholného středověku publikovanou z východočeské oblasti. Zároveň poukazuje na okolnost, že tyto údajně ojedinělé artefakty nemusí být ani v českém prostředí natolik raritní, jak se dosud uvádí v literatuře.

Literatura:

- Durdík, T. 1990: Bronzová hlavice palcátu z Plzně, AH 419–424. Brno.
Gilliot, Ch. 2008: Armes et armures V.–XV. siècle. Bayeux. ISBN 13-978-2-8404-8251-2.
Kouřil, P. 2003: Bronzová hlavice palcátu z opevněného sídla Přerovce, Archaeologica historica 28, 649–651. Brno.
Ruttkay, A. 1976: Waffen und Reiterausrüstung des 9. bis zum ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts in der Slowakei (II), SIA XXIV, 245–395. Nitra.
Sigl, J. 2003: Bronzová hlavice palcátu z Hradce Králové, Zpravodaj MHK 29, 212–214. Hradec Králové.
Šach, J. 2004: Chladné zbraně. Praha-Modřany. ISBN 80-7151-232-X.
Vencl, S. 1979: Počátky zbraní. K otázce poznatelnosti pravěké výzbroje, AR XXXI, 640–694 (650–654). Praha.

Jiří Kalferst: The Bronze head of mace from Mlázovice, district of Jičín. The head of so called diamond mace was found edge of Mlázovský Chlum and without more exact information of the find circumstances it was deposited in the Museum of Hořice under the Giant Mountains and is dated into the late 13th or early 14th centuries.

Tab. 1.A – Mlázovice, okr. Jičín, poloha „Na Pískovkách“

Tab. 1A – Mlázovice, district of Jičín, the location „Na Pískovkách“

Tab. 1.B – Mlázovice, okr. Jičín, bronzová hlavice palčátu

Tab. 1B – Mlázovice, district of Jičín, the bronze head of mace

Tab. 1B – Mlázovice, district of Jičín, the bronze head of mace

Seznam autorů:

Mgr. Radek Bláha, Muzeum východních Čech v Hradci Králové

(r.blaha@muzeumhk.cz)

Mgr. et Mgr. Katarína Čuláková, ARÚ AV ČR, v.v.i. (culakova@arup.cas.cz)

Jakub Halama, Muzeum Šumperk (jakub.halama@muzeum-sumperk.cz)

PhDr. Jan Jílek, Východočeské muzeum v Pardubicích (jilek@vcm.cz)

PhDr. Jiří Kalferst, Muzeum východních Čech v Hradci Králové

(j.kalferst@muzeumhk.cz)

Tomáš Mangel, bc., Univerzita Hradec Králové (info@armentum.com)

Mgr. Jan Musil, Regionální muzeum Chrudim (musil.muzeumcr@seznam.cz)

PhDr. Jiří Sigl, Univerzita Pardubice (Jiri.Sigl@upce.cz)

PhDr. Eva Ulrychová, Regionální muzeum Jičín (ulrychova@muzeumhry.cz)

Mgr. David Vích, Regionální muzeum Vysoké Mýto (dvich@centrum.cz)

Překlad do anglického jazyka:

Martina Kovaříková, BA, Institute of Archaeology, University College London,

UK (Martina.kovarik@post.cz)

Obsah:

Radek Bláha – Jiří Kalferst – Jiří Sigl: Přírůstky archeologické sbírky MVČ Hradec Králové v roce 2007	3
Jan Musil: Přehled archeologických akcí a přírůstků do sbírek Regionálního muzea v Chrudimi za rok 2006	22
Jan Musil: Přehled archeologických akcí a přírůstků do sbírek Regionálního muzea v Chrudimi za rok 2007	33
Eva Ulrychová: Archeologické nálezy z terénních akcí muzea v Jičíně v roce 2007	50
David Vích: Přehled archeologických akcí Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě za rok 2007	57
Jan Musil: Stolany /okr. Chrudim/ v pravěku až raném středověku. Výsledky povrchové prospekce v letech 2005–2008	75
Katarína Čuláková: Nález pozdně paleolitického úštěpového škrabadla v katastru obce Ploužnice (okres Semily)	97
Jiří Kalferst: Kamenné nástroje z výzkumu na stavbě haly firmy Kratzer v Jaroměři	100
Jan Jílek: Záchrané archeologické výzkumy v Dolní Rovni (okr. Pardubice) v rozmezí let 2007–2008	110
Tomáš Mangel: Laténské pohřebiště v Holohlavech (okr. Hradec Králové)	114
Tomáš Mangel: Laténský bronzový kruh původem z porýní ve sbírce Muzea východních Čech v Hradci Králové	134
J. Musil – J. Jílek – D. Vích: Příspěvek k poznání osídlení Úhřetic (okr. Chrudim) v době římské. Nález samostřelové spony s klínovitou nožkou 177. skupiny podle Schulze	137
Jan Jílek – Jakub Halama: Soubor antik z Rosignana Marittima	150
Radek Bláha: Archeologický výzkum v Hořické ulici v roce 2007	160
Jiří Kalferst: Bronzová hlavice palcátu z Mlázovic, okr. Jičín	173
Seznam autorů	177

Vydává Muzeum východních Čech v Hradci Králové

ISBN 978-80-85031-87-4

ISSN 1211-8753

Odpovědný redaktor: PhDr. Miroslav Novák

Technická spolupráce: Mgr. Radek Bláha, PhDr. Jiří Kalferst

Náklad: 400 výtisků (pouze pro interní potřebu)

Hradec Králové 2010

Tisková příprava: Pavel Mervart, P. O. Box 5, 549 41 Červený Kostelec

Vytiskla tiskárna xPrint, s. r. o., Příbram

Adresa redakce: Muzeum východních Čech v Hradci Králové,

Eliščino nábřeží 465,

500 01 Hradec Králové

tel.: 495 5148 473, 495 514 634

e-mail: archeo@muzeumhk.cz

Uzávěrka tohoto čísla byla 31. srpna 2009

Uzávěrka příštího čísla bude 31. srpna 2011

Za věcnou správnost a původnost textů jednotlivých statí i dokumentace odpovídají autoři.

Pokyny pro autory viz Zpravodaj č. 26/2000 – formát obrázků upraven podle vzoru Archeologických rozhledů.